

Årsrapport 2011

SpareBank 1 Nord-Norge i korte trekk

Historikk	3
Organisasjonskart	4
Nøkkeltall konsern	6
Viktige hendelser i 2011	8
Visjon og forretningsidé	9
Vår historie	10
Våre kontorer	11
Administrerende direktørs redegjørelse	12

Redegjørelse og resultater 14

Årsberetning 2011	16
Årsregnskap - Resultatregnskap	36
Årsregnskap - Balanse	37
Årsregnskap - Endringer i egenkapitalen	38
Årsregnskap - Kontantstrømanalyse	41
Årsregnskap - Noter	42
Årsregnskap - Resultatanalyse	127
Styreerklæring	128
Kontrollkomiteens uttalelse	129
Revisjonsberetning	130

Virksomheten 132

Konsernledelsen	134
Hovedstyret	136
Styrende organer	138
Eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)	140
Risikostyring og internkontroll	146
Eierforhold	157
Virksomhetsredegjørelse	160
SpareBank 1-alliansen	164

Samfunnsengasjement 166

SpareBank 1 Nord-Norge 175 år	
En bank for alle	168
Den store bursdagsfesten	172

Sámegiell oassi - Samisk del 178

Jahkediđáhus 2011	180
-------------------	-----

Regioner med kart

Regioner med kart	198
-------------------	-----

HISTORIKK

40

SpareBank 1 Nord-Norge er et resultat av fusjoner av ca 40 sparebanker i Nordland, Troms og Finnmark.

76

SpareBank 1 Nord-Norge har et omfattende kontornett med totalt 76 kontorer. Av disse ligger 73 i landsdelen, ett på Svalbard og to i Russland.

175

Det hele begynte for 175 år siden, med etableringen av Tromsø Sparebank i 1836. Den store fusjonsbølgen startet på 1960 og 70-tallet og kulminerte med etableringen av Sparebanken Nord-Norge 1. juli 1989. Tidlig på 90-tallet ble også Nordkapp Sparebank og Sparebanken Nordland en del av SparebankEN Nord-Norge. Bankens historie skrives nå av Universitetet i Tromsø.

1996

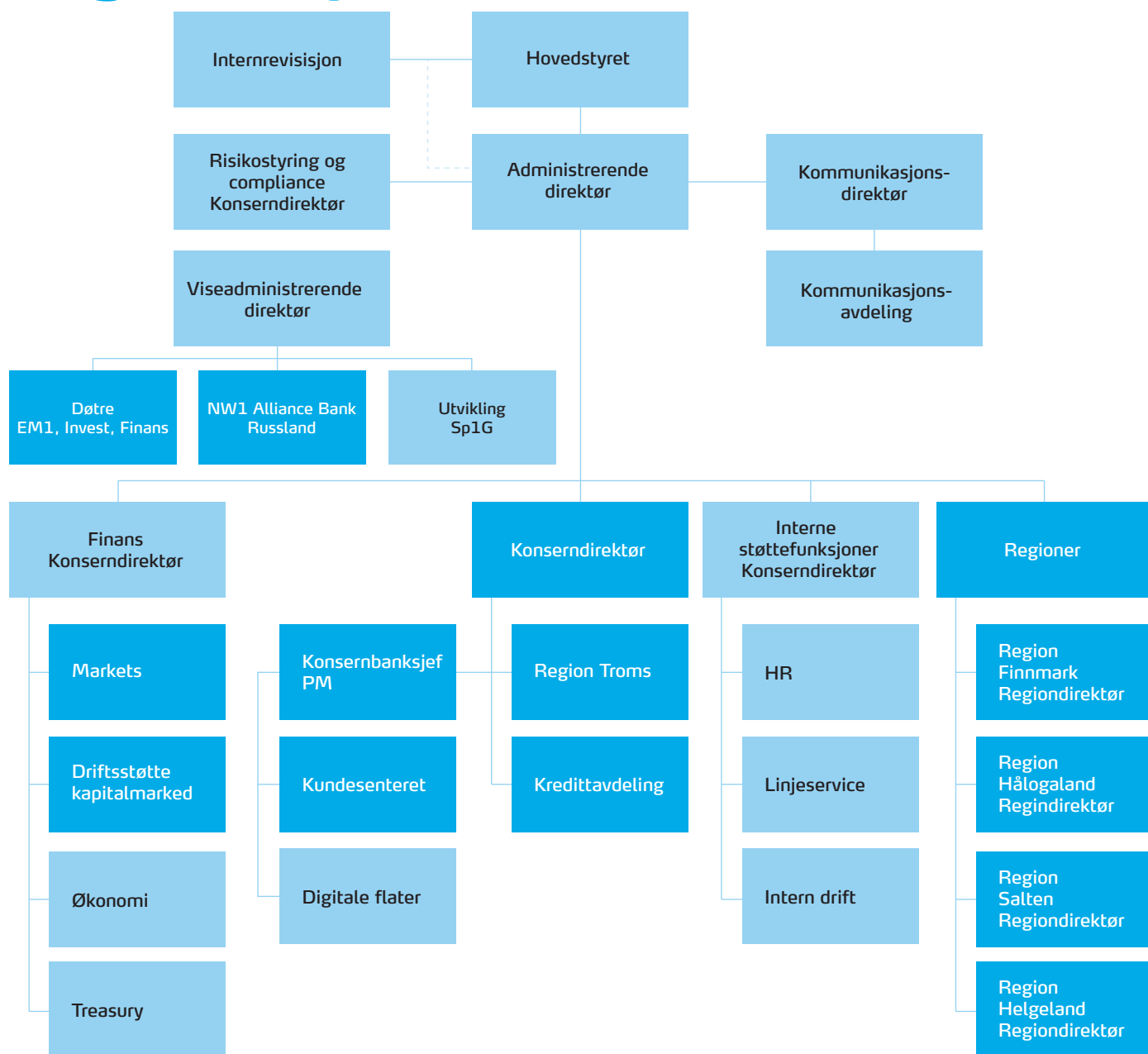
I 1996 ble banken en del av SpareBank 1-alliansen, en sammenslutning av fire regionbanker og 16 mindre sparebanker. Sammen eier bankene SpareBank 1 Gruppen AS, som er leverandør av ulike finansielle produkter og tjenester.

SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen har betydd mye for den positive utviklingen av SpareBank 1 Nord-Norge til å bli en solid og sterk bank "For Nord-Norge", som er bankens visjon.

2011

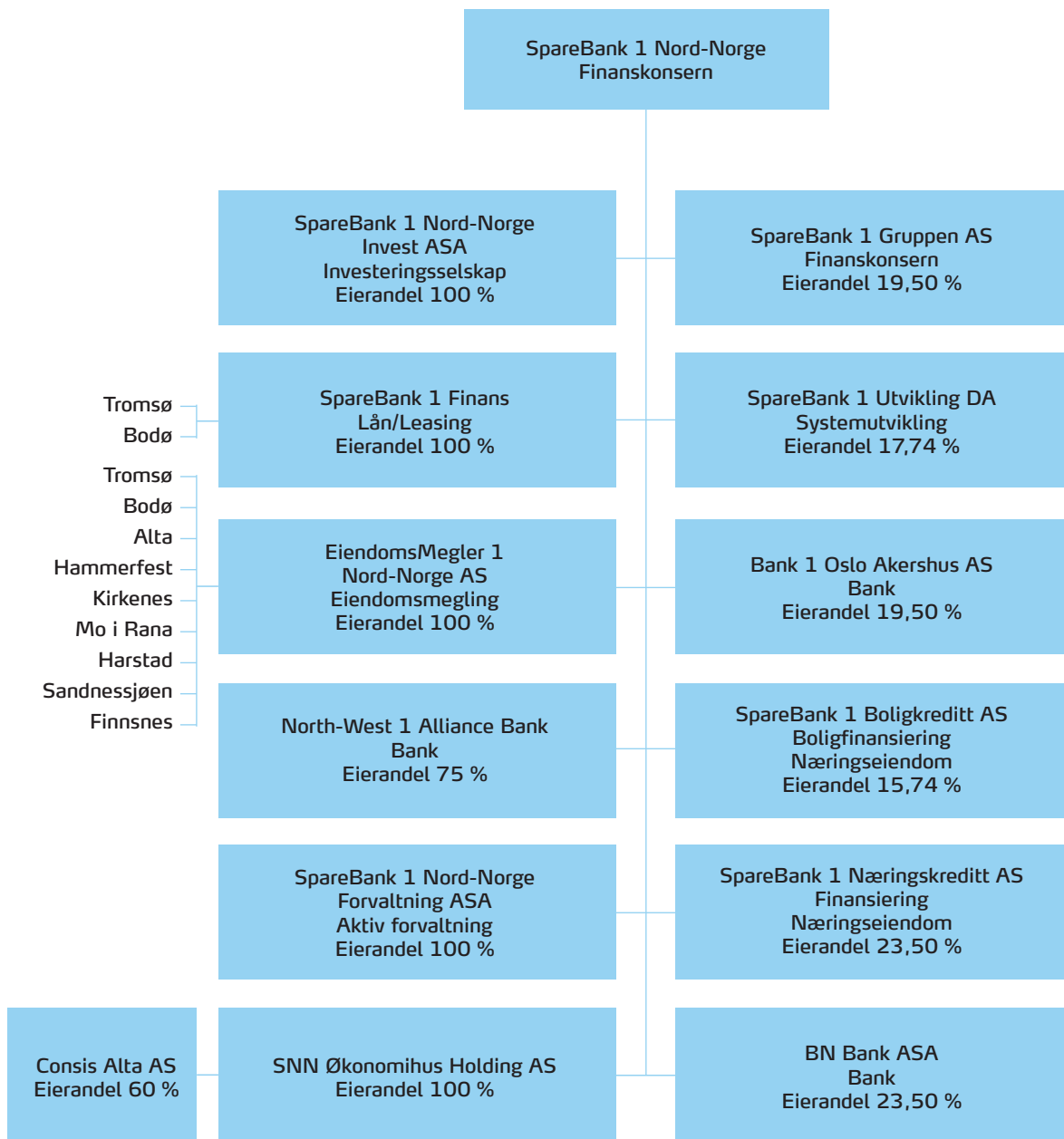
SpareBank 1 Nord-Norge feiret høsten 2011 sitt 175-årsjubileum. Kundene ble invitert til en storslagen konsertopplevelse med de beste artistene som landsdelen har å by på. I tillegg ble det gjennomført en rekke andre arrangementer rundt om i regionene.

Organisasjonskart

Funksjonsavdelinger ■
 Markedsavdelinger ■

Organisering av finanskonsernet

Årsregnskap - Nøkkeltall konsern

Beløp i mill kroner og i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Fra resultatregnskapet	2011	%	2010	%	2009	%
Netto renteinntekter	1 129	1,61 %	1 129	1,70 %	1 173	1,80 %
Netto provisjons- og andre inntekter	506	0,72 %	513	0,77 %	462	0,71 %
Netto inntekter på finansielle investeringer	184	0,39 %	404	0,61 %	524	0,80 %
Sum netto inntekter	1 819	2,59 %	2 046	3,09 %	2 159	3,31 %
Kostnader	1 036	1,47 %	957	1,44 %	972	1,49 %
Resultat før tap	783	1,11 %	1 089	1,64 %	1 187	1,82 %
Tap	101	0,14 %	87	0,13 %	185	0,28 %
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	682	0,97 %	1 002	1,51 %	1 002	1,54 %
Skatt	157	0,22 %	186	0,28 %	143	0,22 %
Minoritetsinteresser	0	0,00 %	0	0,00 %	1	0,00 %
Resultat for perioden	525	0,75 %	816	1,23 %	858	1,32 %

Lønnsomhet					
Egenkapitalrentabilitet	1	8,48 %	15,30 %	18,20 %	
Rentemargin	2	1,61 %	1,70 %	1,87 %	
Kostnadsprosent	3	57,00 %	46,80 %	45,00 %	

Balansetall					
Utlån til kunder		51 642	49 046	48 180	
Utlån til kunder inkl. formidlingslån*		68 034	63 334	59 061	
Utlånsvekst siste 12 mnd		5,30 %	1,80 %	-6,00 %	
Utlånsvekst inkl. formidlingslån siste 12 mnd*		7,40 %	7,20 %	4,00 %	
Innskudd fra kunder		41 765	39 389	34 877	
Innskuddsvekst siste 12 mnd		6,00 %	12,90 %	0,90 %	
Innskuddsdekning	4	80,90 %	80,30 %	72,40 %	
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån*		61,40 %	62,20 %	59,10 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	5	70 291	66 245	65 169	
Sum eiendeler		71 039	68 780	64 239	

Tap og mislighold					
Tap på utlån i % av bto utlån inkl. formidlingslån		0,15 %	0,14 %	0,31 %	
Misligholdte engasjementer i % av bto utlån inkl. formidlingslån		0,69 %	0,35 %	0,65 %	
Tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl. formidlingslån		0,50 %	1,03 %	0,71 %	
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl. formidlingslån		0,88 %	0,94 %	0,97 %	

Soliditet					
Kapitaldekning i %	6	12,50 %	12,00 %	12,80 %	
Kjernekapitaldekning i %	7	11,61 %	10,90 %	10,70 %	
Kjernekapital		6 003	5 334	4 846	
Ansvarlig kapital		6 466	5 849	5 775	
Beregningsgrunnlag		51 704	48 963	45 238	

Kontorer og bemanning					
Antall kontorer		75	75	76	
Antall årsverk		794	788	778	

Egenkapitalbevis		2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Egenkapitalbevisbrøk	8	38,74 %	34,54 %	34,54 %	34,22 %	34,19 %	32,50 %	35,60 %
Børskurs NONG		32,30	45,00	41,25	16,50	47,63	56,06	157,00
Børsverdi	9	2 139	2 149	1 970	788	2 135	2 367	2 486
Egenkapital per egenkapitalbevis (konsern)	10	40,42	41,27	37,77	32,89	33,75	29,94	73,17
Egenkapital per egenkapitalbevis (morbank)	10	33,73	31,03	31,19	27,13	28,57	27,26	60,07
Resultat per egenkapitalbevis (konsern)	11	3,07	5,90	6,20	2,52	5,37	6,17	12,46
Resultat per egenkapitalbevis (morbank)	11	2,55	4,32	5,19	1,55	3,75	4,53	11,64
Utbytte per egenkapitalbevis	12	1,40	2,16	2,53	1,13	3,56	3,75	10,00
Pris/resultat per egenkapitalbevis (konsern)	13	10,51	7,60	6,60	6,60	8,90	9,10	12,60
Pris/resultat per egenkapitalbevis (morbank)	13	12,66	10,40	7,90	10,80	12,70	10,70	13,50
Pris/bokført egenkapital (konsern)	14	0,80	1,10	1,10	0,50	1,40	1,90	2,10
Pris/bokført egenkapital (morbank)	14	0,96	1,45	1,32	0,61	1,67	2,05	2,60

*) I formidlingslån inngår lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

- 1 Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av kvartalsvis egenkapital og per 01.01. og 31.12.
- 2 Sum rentemarginer hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital.
- 3 Sum kostnader i forhold til sum inntekter.
- 4 Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån.
- 5 Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av kvartalsvis forvaltningskapital og per 01.01. og 31.12.
- 6 Netto ansvarlig kapital i prosent av beregnet risikovektet balanse.
- 7 Kjernekapital i prosent av beregnet risikovektet balanse.
- 8 Egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen per 01.01.
- 9 Børskurs NONG multiplisert med antall egenkapitalbevis.
- 10 Eierandelskapital + overkursfond + utjevningfond + EK brøk x (annen EK + resultat), dividert på antall egenkapitalbevis.
- 11 Resultat etter skatt hittil i år multiplisert med egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen 01.01., dividert på antall egenkapitalbevis.
- 12 Hovedstyrets vedtatte kontantutbytte per egenkapitalbevis for regnskapsåret.
- 13 Egenkapitalbevisets børskurs, dividert på resultat etter skatt per egenkapitalbevis.
- 14 Egenkapitalbevisets børskurs, dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis.

Viktige hendelser 2011

- Norge og Nord-Norge går godt, men de økonomiske og politiske utfordringene i Europa ble mer krevende enn mange så for seg ved inngangen til 2011.
- Det satses stadig sterkere på ressursutnyttelse i nord, og mange ser på Nord-Norge som mulighetenes landsdel de kommende årene. Nordnorske husholdninger har vært økonomiske vinnere under finans- og gjeldskrisen, og banken har sitt virke i en landsdel med betydelig mangel på arbeidskraft og landets laveste ledighet.
- Bankens hovedstyre vedtok i desember 2010 et nytt mål for kjernekapitaldekningen på 11% eller høyere. Med det som bakgrunn, og for å sikre tidlig tilpasning til nye kapitalkrav, gjennomførte banken vellykkede emisjoner av EK-bevis i juni 2011. Emisjonen tilførte banken 583 mill kroner i ny egenkapital. Banken har etter dette en meget god soliditet med en kjernekapitaldekning på 11,6%.
- Konsernet har hatt god utlånsvekst i bedriftsmarkedet og moderat utlånsvekst i personmarkedet. Porteføljeutviklingen viser at veksten er kommet i lav og middels risiko.
- Nivået på mislighold og netto tap i 2011 viser at den økonomiske utviklingen i landsdelen er god.
- God innskuddsvekst bidro til en meget god innskuddsdekning på 80,9%. Moderat utlånsvekst, god innskuddsvekst og overføring av lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS er hovedårsaken til en positiv utvikling i innskuddsdekningen de siste årene.
- Lave utlånstap.
- Banken har gjennomført et betydelig kompetanseprogram som gjorde samtlige rådgivere til autoriserte finansielle rådgivere.
- Som en del av SpareBank 1 Nord-Norges strategi, skulle konsernets lokalbanker avvikle alle manuelt betjente kontantkasser innen 2012. Arbeidet ble påbegynt i 2010 og fullført i 2011.
- SNN Økonomihus Holding AS ble opprettet i 2011 og har som formål å delta i andre selskaper og virksomheter innen økonomistyring og regnskapsførsel. Selskapet kjøpte i 2011 60% av aksjene i regnskapskontoret Consis Alta AS.
- Banken har fornyet satsingen på unge kunder.
- SpareBank 1 Nord-Norge feiret høsten 2011 sitt 175-årsjubileum. Kundene ble invitert til en storslagen konsertopplevelse med de beste artistene landsdelen har å by på. I tillegg ble det gjennomført en rekke arrangement rundt om i regionene.

Visjon og forretningsidé

SpareBank 1 Nord-Norge er en ledende leverandør av finansielle tjenester i person- og bedriftsmarkedet i Nord-Norge. Under følger en presentasjon av vår visjon og forretningsidé, samt våre overordnede økonomiske mål.

Visjonen vår er For Nord-Norge! Så enkel, men også så ambisiøs og krevende. I dette ligger det at

- vi skal være en bank for alle typer kunder i hele landsdelen - en bank som ser den enkelte og lager skreddersydde løsninger, er en pådriver for folk og næringsliv og for trivsel og skapervilje i vår region.
- vi skal være en mulighetenes bank - en samarbeidspartner for et aktivt næringsliv, et levende lokalsamfunn og et kulturelt mangfold omkring oss.

Forretningsidé

SpareBank 1 Nord-Norge leverer helhetlige og moderne finansielle løsninger til kunder med basis i det nordnorske markedet. Vi skaper konkurransefortrinn gjennom å være "Nær og Dyktig" i alle kunderelasjoner. Vi kjenner våre kunder og har innlevelse i deres situasjon, derfor er vi de beste på behovsdekkning og verdiskapende løsninger.

SpareBank 1 Nord-Norge er en attraktiv arbeidsplass med en kultur preget av dynamisk læring, vinnervilje og samhandling. Vår virksomhet bygger på strenge krav til redelighet og forretningsetikk nedfelt i SNN-koden.

SpareBank 1 Nord-Norge er et selvstendig finanskonsern i SpareBank 1-alliansen. Vi kjenner Nord-Norge og bidrar til utvikling og vekst i landsdelen.

Våre overordnede mål

SpareBank 1 Nord-Norges overordnede økonomiske mål er som følger:

Soliditet: SpareBank 1 Nord-Norge har som mål å ha en kjernekapitaldekning på 11% eller høyere. Konsernet skal fremstå som ubestridt solid. I et fremskrevet krisescenario skal konsernet ha tilstrekkelige kapitalbuffer, slik at kjernekapitaldekningen ikke faller under 8%.

Lønnsomhet: SpareBank 1 Nord-Norge skal ha en egenkapitalavkastning som avspeiler den risiko som ligger i virksomheten og det generelle rentenivået. Målet er en avkastning etter skatt som er minimum 6% over avkastning på langsiktig statsobligasjon. EK-avkastningen skal ligge på linje med banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Markedsandel: SpareBank 1 Nord-Norge har som mål å ha en markedsandel i Nord-Norge på minimum 30% innenfor alle forretningsområder. Andel andre inntekter utenom rentebidrag skal utgjøre minimum 25% av netto inntekter.

Effektivitet: SpareBank 1 Nord-Norge har som mål at kostnadene skal utgjøre maksimalt 50% av inntektene og ligge på linje med banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Vår historie

Sparebanken Nord-Norge ble etablert 1. juli 1989 ved en sammenslutning av følgende sparebanker:

Tromsø Sparebank 1836		Sparebanken Nord 1980		Sparebanken Nord-Norge 1989	
Malangen Sparebank 1907	Fusjon 1963	Alta Sparebank 1861	Fusjon 1980	Nordkapp Sparebank 1912	Fusjon 1991
Gisund Sparebank 1897	Fusjon 1969	Astafjordene Sparebank 1961	Fusjon 1980	Sparebanken Nordland 1985 Alstahaug Sparebank 1859 - Tjøtta Sparebank 1864 - Stamnes Sparebank 1905 - Dønnes Sparebank 1916 Bodø Sparebank 1857 - Hamarøy Sparebank 1875 - Værøy Sparebank 1915 - Hadsel Sparebank 1867 - Kjerstad Sparebank 1911 - Meløy Sparebank 1910 Buksnes Sparebank 1899 Bø Sparebank 1887 Dverberg Sparebank 1897 Fauske Sparebank 1921 - Valnesfjord Sparebank 1921 Lødingen Sparebank 1878 Nesna Sparebank 1894 Saltdal Sparebank 1926 Sparebanken Sortland og Øksnes 1979 - Sortland Sparebank 1896 - Øksnes Sparebank 1965 - Langenes Sparebank 1904 - Øksnes Sparebank 1921 Stamsund Sparebank 1891 Stegens Sparebank 1860 Sørfold Sparebank 1918 Vaagan Sparebank 1859 - Flakstad Sparebank 1917 - Moskenes Sparebank 1946 - Svolvær Sparebank 1920	Fusjon 1992
Lyngen Sparebank 1907	Fusjon 1969	Bardu Sparebank 1949	Fusjon 1980		
Dyrøy Sparebank 1902	Fusjon 1969	Berlevåg Sparebank 1915	Fusjon 1980		
Tranøy Sparebank 1900	Fusjon 1969	Hillesøy Sparebank 1924	Fusjon 1980		
Torsken Sparebank 1916	Fusjon 1970	Salangen Sparebank 1908	Fusjon 1980		
Måsøy Sparebank 1920	Fusjon 1978	Skjervø og Nordreisa Sparebank 1865	Fusjon 1980		
Andenes Sparebank 1898	Fusjon 1982	Sør-Varanger Sparebank 1964	Fusjon 1980		
Øst-Finnmark Sparebank 1972 Vadsø Sparebank 1853 Vardø Sparebank 1882	Fusjon 1982	Talvik Sparebank 1909	Fusjon 1980		
Kvedfjord Sparebank 1880	Fusjon 1984	Tromsø Sundets Sparebank 1904 Balsfjord Sparebank 1906 Karlsøy Sparebank 1925 Målselv Sparebank 1861 Sørreisa Sparebank 1906	Fusjon 1980		
		Hammerfest Sparekasse 1924	Fusjon 1982		
		Trondenes Sparebank 1863	Fusjon 1984		

SpareBank 1 Nord-Norge

Totalt har vi 74 kontorer i 64 kommuner pluss Svalbard.
I tillegg har vi to kontorer i Nordvest-Russland.

HOVEDKONTOR: Tromsø
 ORGANISERING: 5 regioner
 REGIONKONTOR: Hammerfest
 Tromsø
 Harstad
 Bodø
 Mo i Rana
 LOKALISERING: 76 steder
 ANTALL ÅRSVERK: 788

Fra administrerende direktør

Norge og Nord-Norge går godt, selv om de økonomiske og politiske utfordringene i Europa ble mer krevende enn mange så for seg ved inngangen til 2011.

SpareBank 1 Nord-Norge fremstår i 2011 som en lønnsom og solid bank. Konsernet leverer et resultat på 682 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 8,5%.

Banken har god soliditet med en kjernekapitaldekning på 11,6%. Emisjonen i juni ble godt mottatt i markedet og tilførte banken 583 mill kroner i ny egenkapital. Med fortsatt god innskuddsvekst økte bankens innskuddsdekning til hele 80,9%.

175 år i nord

SpareBank1 Nord-Norges verdier er nær og dyktig. Gjennom 175 år har vi vært en viktig samfunnsaktør i Nord-Norge. Vår tilstedeværelse og vårt virke i så lang tid har gitt oss en forankring, forståelse og involvering i landsdelen det er viktig å forvalte videre. Våre 175 år valgte vi å feire sammen med 12.000 av våre kunder med en fantastisk utendørskonsert med landsdelens fremste artister. Tidligere samme dag arrangerte vi også en ungdomskonsert for 7.000 ungdommer i Tromsø-området og hadde flere mindre arrangementer i hele Nord-Norge.

I dag er vi til stede med 74 lokalbanker fra Svalbard i nord til Brønnøysund i sør. I dette omfattende kontornettet har vi over 350 autoriserte finansielle rådgivere i sving. Når disse dyktige medarbeiderne gjennomfører to kundemøter om dagen, gir de oss en distribusjonskraft ingen andre kommer opp mot i Nord-Norge.

Banken har gjennom 175 år utviklet et skjebnefellesskap og et varmt hjerte for landsdelen. Vi lever vår visjon "For Nord-Norge" ved å være en bank for alle som bor i eller har tilknytning til landsdelen, for nordnorsk næringsliv og en viktig offentlig sektor.

Et varig samfunnsengasjement

Konjunkturbarometer for Nord-Norge gis ut to ganger i året og presenteres på kundemøter i hele landsdelen. Dette er et viktig faktadokument i nordnorsk samfunnsdebatt, som stadig oftere blir referert i media og nasjonale politiske fora.

I vårt samfunnsengasjement bidrar vi, gjennom SpareBank 1 Nord-Norge-fondet og våre samarbeidsavtaler, med over 80 mill kroner til nordnorske lag, foreninger og kunnskapsinstitusjoner. Disse midlene er jevnt fordelt på kultur, idrett og kompetanseutvikling.

Bankens representantskap vedtok i mars 2010 å etablere Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge. Stiftelsens hovedformål er å utøve et langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 Nord-Norge, og delta i fremtidige emisjoner i banken. Det ble i årsoppgjøret 2009 avsatt 30,5 mill kroner til stiftelsen, og 124,1 mill kroner i 2010. Hovedstyret foreslår at det ved disponeringen av 2011-resultatet avsettes ytterligere 47 mill kroner.

Nord-Norge har endret seg fra å bli oppfattet som en subsidiert utkant til mulighetenes landsdel. Ved inngangen til 2012 oppleves mulighetsrommet i Nord-Norge som større enn noen gang, med mer nasjonal og internasjonal oppmerksomhet enn noen gang. Optimismen knyttes til flere områder, med energi, mineraler, reiseliv og fiskeri som de viktigste. Svært gode fiskebestander, store og drivverdige mineralforekomster, olje- og gassfunn og stadig flere turister viser at det er substans i optimismen. Den største utfordringen for å realisere landsdelens muligheter er tilgangen på kompetent arbeidskraft. I den sammenheng er det viktig at alle jobber for å gjøre Nord-Norge til en enda mer attraktiv landsdel å bo i.

Hans Olav Karde
administrerende direktør

Styrets årsberetning

Den makroøkonomiske situasjonen i Nord-Norge er fortsatt god. Dette kommer også til syne i et arbeidsmarked med historisk lav ledighet. Landsdelen er preget av optimisme som følge av en positiv utvikling i flere næringer som petroleum, marin sektor, turisme og utvinning av mineraler. Bankens markedsposisjon og soliditet er ytterligere styrket i 2011, og sammen med den gode økonomiske utviklingen landsdelen, har dette medvirket til at også 2011 ble et godt år for SpareBank 1 Nord-Norge.

Årsberetning 2011

Hovedtrekk 2011

(Samme periode 2010)

- Resultat før skatt på 682 mill kroner (1 002 mill kroner).
- Årsresultat etter skatt på 525 mill kroner (816 mill kroner).
- Egenkapitalavkastning (konsern); 8,5% (15,3%).
- Resultat per egenkapitalbevis (konsern); kr 3,07 (kr 5,90).
- Fortsatt god underliggende bankdrift.
- Gode resultatbidrag fra;
  - de fleste av konsernets datterselskaper
  - tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
  - andre finansielle investeringer
- Kostnadsprosent (konsern); 57,0 (46,8).
- Lave utlånstap; 101 mill kroner (87 mill kroner).
- God utlånsvekst; 7,4% (7,2%) inkludert overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt.
- God innskuddsvekst siste 12 måneder; 6,0% (12,9%).
- Innskuddsdekning; 80,9% (80,3%).
- God soliditet med en kjernekapitaldekning (konsern) på 11,6% (10,9%) og totalkapitaldekning på 12,5% (12,0%).
- Fortsatt tilfredsstillende likviditet.
- Forslag til kontantutbytte til EK-beviseierne kr 1,40 (kr 2,16 justert).

Nord-Norge og SpareBank 1 Nord-Norge i korte trekk

Den makroøkonomiske situasjonen i Nord-Norge er fortsatt god. Dette kommer blant annet til syne i et arbeidsmarked med historisk lav ledighet. En av landsdelens utfordringer er da også mangel på lokal kompetent arbeidskraft. Samtidig er netto innflytting og dermed økende folketall et positivt trekk.

Landsdelen opplever mindre økonomiske svingninger enn landet som helhet. Det skyldes blant annet en stor offentlig sektor som virker stabiliserende. Samtidig er Nord-Norge preget av optimisme som følge av den positive utviklingen innenfor flere næringer som petroleumssektoren, marin sektor, turisme og utvinning av mineraler.

Bankens markedsposisjon og soliditet er ytterligere styrket i løpet av 2011. Sammen med gode makroøkonomiske forhold i landsdelen, har dette medvirket til at også 2011 ble et godt år for SpareBank 1 Nord-Norge.

Den gode nordnorske økonomien har, sammen med sterkt fokus på styring og oppfølging av bankens utlånsportefølje, også resultert i at konsernets individuelle tapsnedskrivninger fortsatt er meget lave. Etter at Finanstilsynet, på bakgrunn av den økte økonomiske usikkerheten internasjonalt, ba norske banker om å vurdere nivået på gruppevisse tapsavsetninger, valgte SpareBank 1 Nord-Norge å øke slike avsetninger med 29 mill kroner i 2011.

Kvaliteten i bankens utlånsportefølje er fortsatt god, og mange forhold tyder på et vedvarende lavt tapsnivå den nærmeste tiden.

Konsernets netto renteinntekter, inkludert provisjonsinntekter fra overført boliglånsportefølje, utgjorde 1.203 mill kroner for 2011. Dette er en reduksjon fra 1.218 mill kroner for 2010.

Strategiske mål og måloppnåelse

Strategiske mål	Måltall	Konsern 2011	Morbank 2011
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning	6 % over lang stat, dvs. ca 9,5 %	8,5 %	8,8 %
Effektivitet			
Kostnadsprosent	Maks 50 % av inntektene	57 %	57,6 %
Soliditet			
Kjernekapitaldekning	11 % eller høyere	11,6 %	13,8 %
Topplinjevekst			
Topplinjevekst utover kostnadsvekst	2 % over vekst i kostnader	- 8,7 %	- 8,7 %

Utlånsveksten har følgelig heller ikke i 2011 fullt ut kompensert for fallet i rentemarginen. Som i 2010 skyldes dette først og fremst sterk konkurranse, et generelt lavt rentenivå og økte innlånskostnader (kredittspreader).

Konsernets netto provisjonsinntekter utgjorde 506 mill kroner for 2011, en reduksjon på 7 mill kroner fra i fjor. Konsernet vil fortsatt arbeide med å øke andelen av provisjons- og andre inntekter.

Konsernets strategiske samarbeid i SpareBank 1-alliansen har blitt viktigere de siste årene. Samarbeidet skjer langs flere dimensjoner, og det direkte resultatbidraget fra de felleskontrollerte virksomhetene i SpareBank 1-alliansen; SpareBank 1 Gruppen, Bank 1 Oslo Akershus, BN Bank, SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, har fått økt betydning for SpareBank 1 Nord-Norge. Resultatbidraget utgjorde 195 mill kroner for 2011. Tilsvarende tall for 2010 var 251 mill kroner.

Det samlede netto resultatet fra finansielle investeringer utgjorde 184 mill kroner for 2011 mot 404 mill kroner for 2010. Reduksjonen fra 2010 skyldes først og fremst lavere inntekter fra felleskontrollerte virksomheter i alliansen og lavere inntekter fra konsernets egne verdipapirer.

Konsernets kostnadsutvikling vurderes å være under kontroll, med en kostnadsprosent på 57,0. Dette er en økning fra 2010, og skyldes først og fremst reduserte inntekter fra finansielle investeringer i 2011 og tilbakeførte personalkostnader på 60 mill kroner i 2010. Det siste var en følge av overgangen til ny AFP-ordning i privat sektor. Banken har hatt, og vil fortsatt ha, høyt fokus på kostnadsreduserende tiltak - også gjennom mulige effektiviseringstiltak innenfor distribusjon og bemanning.

Som en del av SpareBank 1 Nord-Norges strategi, skulle konsernets lokalbanker avvikle alle manuelt betjente kontantkasser innen 2012. Dette arbeidet ble påbegynt i 2010 og fullført i 2011.

Det har vært stor aktivitet på kundesiden i 2011, ikke minst gjennom forberedte kundemøter. Det er også brukt betydelige ressurser til opplæring av bankens kunderådgivere i forbindelse med autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere.

Bankens hovedstyre vedtok i desember 2010 et nytt mål for kjernekapitaldekningen på 11% eller høyere. Med det som bakgrunn, og for å sikre tidlig tilpasning til nye kapitalkrav, gjennomførte banken vellykkede emisjoner av EK-bevis på til sammen 601,4 mill kroner i første halvår. Konsernets kjernekapitaldekning var per 31.12.11 på 11,61%. Bankens soliditet vurderes som god.

Konsernets egenkapitalavkastning utgjorde 8,5% for 2011 mot 15,3% for 2010. Resultatet betegnes som tilfredsstillende.

SpareBank 1 Nord-Norges eierandelsbrøk (EK-beviseiernes andel av bankens egenkapital) var per 01.01.11 på 34,54%. I eierandelsbrøken er 6/12 av netto emisjonsbeløp i 2011 tatt med. Resten av bankens eierkapital er samfunnsmessig eid. En betydelig del av bankens verdiskaping føres dermed tilbake til samfunnet gjennom tildeling av deler av årsoverskuddet som gaver til allmenntilrette formål.

Bankens utbyttepolitikk sier at dersom bankens soliditet er tatt hensyn til, kan 50% av morbankens resultat deles ut som kontantutbytte til egenkapitalbeviserne og midler til allmenntilrette formål. Etter en samlet vurdering er det vedtatt en utdelingsgrad for 2011 på 45,4%. Det er i tillegg gjort en overføring fra utjevningsfondet på 16 mill kroner, slik at kontantutbyttet kan fastsettes til 1,40 kroner per egenkapitalbevis, til sammen 92,7 mill kroner. Avsetning av midler til allmenntilrette formål gjøres med 121,3 mill kroner. Det vises forøvrig til ytterligere omtale av konsernets resultatregnskap og balanse senere i beretningen.

Innsatsen fra konsernets ansatte har vært - og vil fortsatt være - det viktigste bidraget til SpareBank 1 Nord-Norges økonomiske resultater. Hovedstyret benytter anledningen til å takke alle konsernets ansatte for medvirkningen til resultatskapingen og videreutviklingen av SpareBank 1 Nord-Norge.

Mål og strategi

SpareBank 1 Nord-Norge har en unik posisjon i landsdelen, med kundeforhold til nesten halve befolkningen og en kraftfull distribusjon gjennom et stort filialnett og et kundesenter som er tilgjengelig nærmest hele døgnet. Kundebasen og distribusjonsnettet er bankens viktigste konkurransefortrinn og utvikles gjennom løpende fornying og foredling.

Kundeundersøkelser viser at et stort flertall kunder, nærmest uavhengig av alder, fortsatt ønsker å løse sine behov for banktjenester gjennom betjente kanaler. Innholdet i det fysiske distribusjonsnettet er imidlertid under betydelig endring. De enkle, løpende banktjenestene tilbys digitalt med løsninger som alltid er tilgjengelige for kunden. Samtidig rettes innholdet i den betjente filialen mer og mer mot helhetlig økonomisk rådgivning og salg av tilhørende produkter. Kunden ønsker å møte dyktige, autoriserte rådgivere som skaper gode relasjoner og gir nyttige råd.

Konsernets store kundebase har betydelig potensial for utvidede forretninger med den enkelte kunden. Derfor er konsernets hovedstrategi heller å utvide volum og antall forretninger med eksisterende kunder fremfor å skaffe nye.

Bankens strategiske mål er delt i fire hovedgrupper. Målene er konkrete, samtidig som de skal reflektere de skiftende markedsmulighetene som finansmarkedene gir.

Soliditet: Banken skal ha en kjernekapitaldekning på 11% eller høyere. Selv i betydelige stressituasjoner skal det ikke være tvil om bankens soliditet og evne til overlevelse. Bankens soliditet vil naturlig ligge i det øvre sjiktet av sammenlignbare banker. Etter hovedstyrets vurdering vil soliditeten opprettholdes eller styrkes gjennom fremtidig god inntjening og mulige emisjoner.

Inntjening: Avkastningen på egenkapitalen skal minimum være 6% over risikofri rente (renten på langsiktige statsobligasjoner). I tillegg skal avkastningen være på linje med sammenlignbare aktører i markedet. Denne målsettingen ble nådd også i 2011. Avkastningsmålet legges til grunn når andre delmål beregnes, også risikostjert avkastning helt ned på kundenivå.

Kostnadseffektivitet: Målet er kostnadsprosent på maksimum 50. I tillegg skal den være på linje med sammenlignbare aktører i markedet – en sammenligning som gjør målet dynamisk. Banken påregner at effektivitetsnivået vil bevege seg ned mot 40% de nærmeste årene. Den viktigste driveren for å redusere konsernets kostnader er å gjøre arbeidsprosesser kostnadseffektive gjennom digitalisering, og gjøre disse direkte tilgjengelige for kundene. Det gir rom også for frigjøring av tid til inntektsøkende aktivitet.

Inntektsvekst: Målet er at konsernets rente- og provisjonsinntekter skal øke med 2 prosentpoeng mer enn kostnadene. Inntektsmålet er materialisert i tydelige markedsmål (mål for markedsandeler) for alle de viktigste tjenesteområdene. Å oppnå dette målet er meget krevende, da konkurransen medfører at marginene innenfor alle produktgrupper er under kontinuerlig press. Banken har styrket markedsandelene både i 2010 og i 2011.

Som sparebank har banken fire viktige interessegrupper; kunder, egenkapitalbevisiere, samfunn og ansatte. Det er et overordnet mål å behandle disse gruppene godt og påse at deres interesser balanseres. Kundene skal kunne påregne konkurransedyktige tjenester i kvalitet og pris, og egenkapitalbevisierne skal oppnå en konkurransedyktig avkastning.

Samfunnet vil motta betydelige midler gjennom forskjellige stiftelser og tildelinger av gaver til allmenntilgode formål, og ansatte skal fortsatt oppleve banken som en god og utviklende arbeidsplass.

SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen

Bankens deltakelse i SpareBank 1-alliansen, og eierskapet i SpareBank 1 Gruppen, er en viktig del av bankens strategi. Deltakelsen har betydd mye for den positive utviklingen av SpareBank 1 Nord-Norge og har i stor grad bidratt til at banken har blitt en solid og sterk bank «for Nord-Norge», som er bankens visjon. SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet og utviklingen av produktselskapene gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Utvikling og holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1-alliansens formål er å anskaffe og levere konkurransedyktige finansielle tjenester og produkter, og oppnå stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar slik til at privatpersoner og bedrifter opplever både dyktighet, lokal forankring og en enklere bankhverdag. Videre skal alliansen bidra til å sikre bankenes verdiskaping, til glede for egen region og bankens eiere.

Det vises også til egen omtale senere i årsberetningen av selskaper i alliansen hvor SpareBank 1 Nord-Norge har et direkte eierskap.

SpareBank
NORD-NORGE 1

Redegjørelse for årsregnskapet

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning er årsregnskapet for 2011 avlagt under forutsetning av fortsatt drift. SpareBank 1 Nord-Norges regnskap for konsernet er avlagt i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-9 i overensstemmelse med IFRS (International Financial Reporting Standards), godkjent av EU.

Resultatutvikling	Konsern		Morbank	
	2011	2010	2011	2010
Beløp i mill kroner				
Netto renteinntekter	1 129	1 129	1 013	1 031
Netto provisjons- og andre inntekter	506	513	427	429
Netto inntekter finansielle investeringer	184	404	142	233
Driftskostnader	1 036	957	908	846
Tap	101	87	97	79
Resultat før skatt	682	1 002	577	768
Skatt	157	186	141	171
Årsresultat	525	816	436	597

Resultatet for 2011 betegnes som tilfredsstillende. Bankens basisdrift er fortsatt god, til tross for et noe svakere resultat enn i 2010. Resultatnedgangen skyldes først og fremst reduserte inntekter fra finansielle investeringer, herunder inntekter fra de felleskontrollerte selskapene i SpareBank 1-alliansen. I tillegg er kostnadene høyere i 2011, hovedsakelig grunnet fjorårets inntektsføring som følge av overgangen til ny AFP-ordning. Økte gruppevise tapsavsetninger gir også noe høyere tapsekostnad i 2011.

Bankens soliditet ble ytterligere styrket i 2011 etter gjennomføring av emisjon av ny egenkapital. Konsernet og morbanken har god soliditet og meget god innskuddsdekning, noe som viser at konsernet er godt kapitalisert og har god finansiering. Konsernet er godt rustet for utfordringene i 2012 og for å dekke kundenes behov for finansielle tjenester fremover.

Morbankens og konsernets årsregnskap er endret etter at det foreløpige regnskapet for 2011 var offentliggjort 08.02.12 og behandlet av hovedstyret 29.02.12. Dette skyldes at resultatet i bankens datterselskap SNN Invest ble redusert med 91 mill kroner sammenlignet med årsregnskapet for 2011, som ble behandlet av hovedstyret 29.02.12. Morbanken og konsernets årsregnskap ble med dette tilsvarende redusert. Hovedårsaken til endringen i resultatet er at det var nødvendig med ytterligere nedskrivninger av eierposten i selskapet Front Exploration (Front X) med 85 mill kroner. Endringen skyldes forhold som har gitt banken ny kunnskap om status for Front X, som eksisterte på slutten av rapporteringsperioden. Etter hovedstyrets vurdering var det derfor nødvendig å endre årsregnskapet, slik at dette gir et rettvise bilde av bankens og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat per 31.12.11.

Det vises forøvrig til redegjørelse omhandlende Front X senere i årsberetningen, samt note 16.

Netto renteinntekter

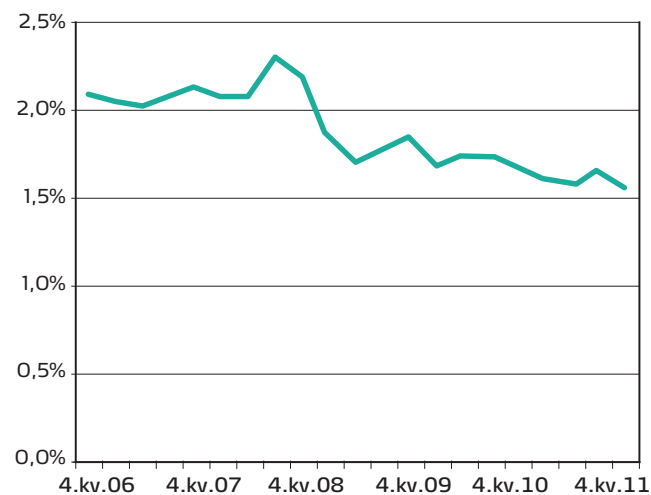
De samlede netto renteinntektene for 2011 er på samme nivå som i 2010. Det norske bankmarkedet har i 2011 vært preget av sterk konkurranse og svekket rentemargin. Den svekkede rentemarginen skyldes

- økte innlånskostnader fra kapitalmarkedet
- sterk konkurranse, spesielt på kundeutlån

Banken har gjennomført to generelle rentøkninger i løpet av året, men dette har ikke vært tilstrekkelig til å kompensere for de nevnte faktorene.

Utviklingen i netto renteinntekter påvirkes også av overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt. Inntektene på 73 mill kroner fra den overførte porteføljen er ført under provisjonsinntekter. Tilsvarende tall for 2010 var 89 mill kroner. Også SpareBank 1 Boligkreditt har fått økt sine innlånskostnader i 2011.

Utviklingen av netto renteinntekter i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital

Netto provisjons- og andre inntekter

SpareBank 1 Nord-Norge har som mål å øke inntektene fra risikofrie områder gjennom et bredt produktspekter innen sparing, plassering og forsikring. For 2011 utgjør andelen netto provisjonsinntekter 26% av totale inntekter, mot 25% i 2010.

Som nevnt er provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt redusert i 2011. Av den totale nedgangen i netto provisjonsinntekter på 18 mill kroner siste år, utgjør reduserte provisjoner fra formidlingslån 16 mill kroner. Denne reduksjonen skyldes økte innlånskostnader også for SpareBank 1 Boligkreditt.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer i 2011 utgjør 184 mill kroner. De fordeler seg slik:

Resultatandeler fra felleskontrollerte virksomheter	195 mill kroner
Netto inntekter verdipapirer	-11 mill kroner
• aksjer	-62 mill kroner
• sertifikater/obligasjoner	-3 mill kroner
• valuta og finansielle derivater	54 mill kroner

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter bokføres i konsernregnskapet i henhold til bankens eierandel etter egenkapitalmetoden. I morbankens regnskap bokføres bare mottatt utbytte, dette i henhold til kostmetoden.

Verdipapirer

I 2011 er det mottatt 14 mill kroner i utbytte på aksjeinvesteringer, og 15 mill kroner i netto kursgevinst er inntektsført på porteføljen. Banken solgte høsten 2011 deler av sin aksjeportefølje til datterselskapet SpareBank 1 Invest AS.

Datterselskap

Konsernets datterselskap har et samlet resultat for året på 6 mill kroner før skatt. Resultatbidraget på -10 mill kroner etter skatt er konsolidert inn i konsernregnskapet i henhold til egenkapitalmetoden. I morbankens regnskap bokføres kun mottatt utbytte fra datterselskapene i henhold til kostmetoden.

Bankens aksjepost i SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS (SNN Invest) var per 01.01.11 nedskrevet med 43 mill kroner. Første kvartal 2011 ble denne nedskrivningen reversert. Dette på bakgrunn av oppskrivning av SNN Invests aksjepost i Front Exploration (Front X) med en urealisert gevinst på 189 mill kroner i regnskapet til SNN Invest. Ny verdivurdering av Front X er foretatt per utgangen av 2011, og tidligere resultatført urealisert gevinst er redusert med 213 mill kroner i 4. kvartal 2011. Dette påvirker også verdien på SNN Invest i morbankens balanse. Den er skrevet ned med 135 mill kroner per 31.12.11, slik at samlet nedskrivning av denne posten i morbankens regnskap for 2011 er 92 mill kroner.

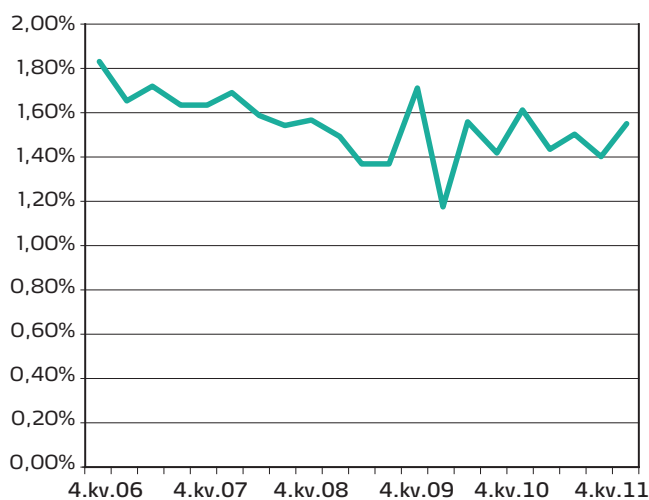
SpareBank 1 Nord-Norges bankvirksomhet i Russland, gjennom North-West 1 Alliance Bank, eies med 75% av SpareBank 1 Nord-Norge og 25% av den russiske samarbeidspartneren Bank Tavrichesky i St. Petersburg.

Selskap	2011	2010	2011	2010
Beløp i mill kroner	Resultatandel i konsernregnskapet	Resultatandel i konsernregnskapet	Utbytte i morbankregnskapet	Utbytte i morbankregnskapet
SpareBank 1 Gruppen AS (19,50 %)	94	164	86	23
SpareBank 1 Boligkreditt AS (13,26 %)	13	11	11	14
SpareBank 1 Næringskreditt AS (17,50 %)	4	2	2	0
SpareBank 1 Utvikling DA (17,74%)	0	0	0	0
SpareBank 1 Oslo Akershus (19,50 %)	16	37	7	0
BN Bank ASA (23,50 %)	68	37	36	0
SUM	195	251	142	37

Datterselskap	Resultatandel 2011 etter skatt i konsernregnskap	Utbytte 2011 i morbankregnskapet	Nedskrivninger i morbankregnskapet
Beløp i hele 1 000 kroner			
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	49 877	48 036	0
SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS	- 63 395	0	- 92 000
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	2 944	0	0
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning AS	784	0	0
North-West 1 Alliance Bank	138	0	0
SUM	- 9 652	48 036	- 92 000

Driftskostnader

Ordinære driftskostnader for 2011 utgjør 1.036 mill kroner, en økning på 79 mill kroner, eller 8,2%, fra 2010. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde kostnadene 1,47%, en økning på 0,03 prosentpoeng fra året før. I 2010 ble pensjonskostnadene redusert ved en engangs inntektsføring på 60 mill kroner som følge av overgang til ny AFP-ordning i privat sektor. Løpende pensjonskostnader tilknyttet AFP-ordningen vil derfor øke fremover.

Antall årsverk	2011	2010
Morbank	670	672
Datterselskaper Norge	80	79
Datterselskap Russland	45	37
SUM	794	788

Tap og mislighold på utlån

Konsernets netto tap på utlån per 31.12.11 utgjør 101 mill kroner. Av dette utgjør individuelle nedskrivninger 75 mill kroner. Netto tap fordeler seg med 96 mill kroner fra bedriftsmarkedet og 5 mill kroner fra personmarkedet.

Konsernets samlede individuelle tapsnedskrivninger per 31.12.11 er 206 mill kroner, en reduksjon på 63 mill kroner sammenlignet med 2010.

Gruppevise nedskrivninger er i løpet av året økt med 26 mill kroner til 226 mill per 31.12.11. På samme tidspunkt utgjør gruppevise nedskrivninger 0,4% av konsernets samlede brutto utlån, eller 0,3% av brutto utlån inkludert formidlingslån.

Kvaliteten i bankens utlånsportefølje er etter hovedstyrets vurdering god, og det arbeides fortsatt godt med mislighold og tapsutsatte engasjementer i konsernet. Hovedstyret tror tapsnivået vil fortsette å holde seg lavt.

Skatt

Konsernets skattekostnad for 2011 er estimert til 157 mill kroner. Grunnlaget for skatt er redusert med permanente forskjeller og effekter av fritaksmodellen. Formuesskatt er i henhold til IFRS ikke en skattekostnad. Derfor er 9 mill kroner resultatført som en del av andre driftskostnader.

Utbyttepolitikk og disponering av overskudd

Morbankens overskudd etter skatt er fordelt mellom egenkapitalbeviserne og bankens samfunnseide kapital i samsvar med den relative fordeling av egenkapitalen mellom eiergrupperingene i morbanken per 01.01.11 ("Eierandelsbrøken").

I tråd med bankens eierpolitikk gjennomføres utbetaling av utbytte/gaver til bankens to eiergrupperinger, EK-bevisiere og samfunnseid kapital, slik at eiergrupperingenes andel av bankens egenkapital holdes på samme nivå som per 01.01.11.

Banken gjennomførte emisjon av egenkapitalbevis 1. halvår 2011. Fordelingen av egenkapitalen mellom eiergrupperingene er gjort per 01.01.11, hvor 6/12 av netto emisjonsbeløp er medregnet i EK-bevisierens andel av morbankens egenkapital (eierandelsbrøken). Eierandelsbrøk per 01.01.11 er etter dette beregnet til 38,74%.

Hovedstyret har vedtatt et kontantutbytte på 1,40 kroner per egenkapitalbevis, totalt 93 mill kroner, og avsetning til utjevningsfond på 76 mill kroner. Det gjøres videre en samlet avsetning til allmenntilgode formål på 121 mill kroner, hvor 47 mill kroner avsettes til Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge. Årsregnskapet med disponering av resultatet er godkjent av bankens representantskap.

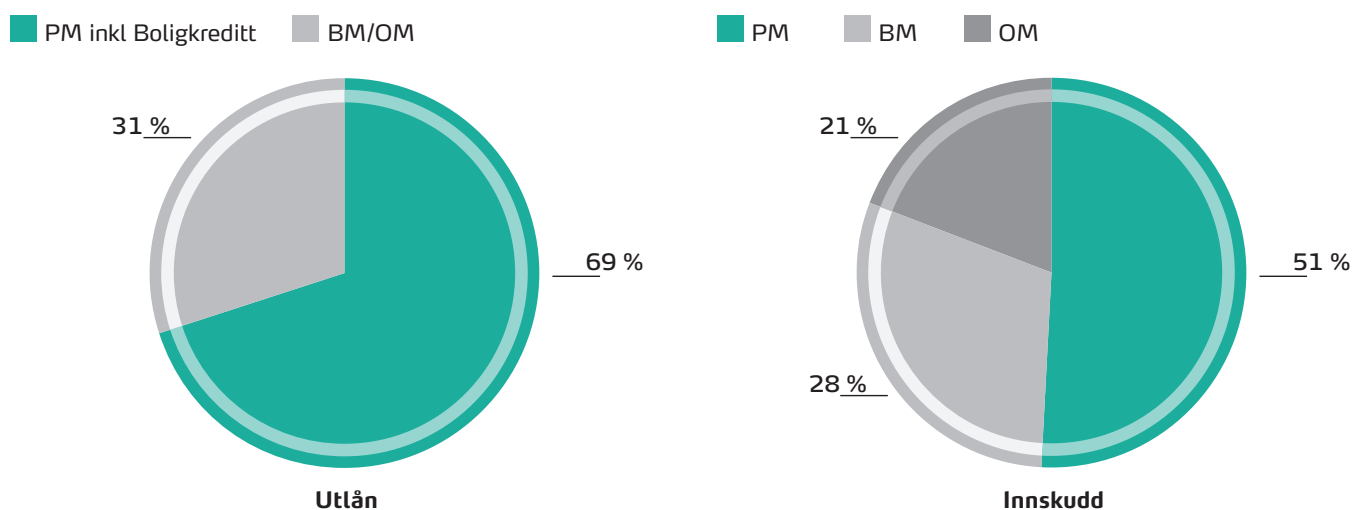
Disponering resultat	Prosent	2011
Resultat morbank etter skatt		436,1
Utdelingsforhold	45,40 %	
Til utbetaling		198,0
Til EK-bevisiere	38,74 %	
Til samfunnseid kapital	61,26 %	
Kontantutbytte EK-bevis		76,7
Utbytte samfunnseid kapital		121,3
Til utjevningsfond		92,2
Til Sparebankens fond		145,9
Sum disponert		436,1
Tilførsel fra utjevningsfondet til utbytte		16,0

Utbytte utbetales til egenkapitalbevisiere som er registrerte eiere per 26.03.12. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 27.03.12.

Balanseutvikling

Beløp i mill. kroner	31.12.11	31.12.10	Endring i kr	Endring i %
Balanse				
Forvaltningskapital	71 039	68 780	2 259	3,3 %
Brutto utlån	51 642	49 046	2 596	5,3 %
Utlån til kunder inkl. formidlingslån	68 034	63 334	4 700	7,4 %
Innskudd fra kunder	41 765	39 389	2 376	6,0 %

Konsernets brutto utlån (inkl. overførte boliglån) og innskudd per 31.12.11 fordelt på de ulike markedene

Brutto utlån og innskudd gir en samlet egenfinansiering per 31.12.11 på 80,9%. Tilsvarende tall ved utgangen av 2010 var 80,3%. Innskuddsdekningen vurderes som meget god.

Beholdning av sertifikater og obligasjoner

Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner utgjør 11.235 mill. kroner per 31.12.11. Tilsvarende tall per 31.12.10 var 11.567 mill. kroner. Beholdningen av rentebærende verdipapirer er høyere enn tidligere år. Dette skyldes:

- Økte likviditetsreserver i form av sertifikater og statskasseveksler.
- Overføring av lån til SpareBank 1 Boligkreditt gir økt beholdning av særskilt sikrede obligasjoner (og reduserte utlån).
- Utnyttelse av OMF-ordningen¹ innebærer en regnskapsmessig bruttoføring, noe som gir en parallell økning av eiendeler (herunder sertifikater) og gjeld.

Per 01.07.08 ble store deler av bankens rentebærende portefølje i handelsporteføljen omklassifisert fra "virkelig verdi over resultat" til kategorier som vurderes til amortisert kost. Uten omklassifiseringen ville konsernet ha kostnadsført 212 mill. kroner som urealisert tap siste halvår 2008 på grunn av økte kredittspreader. Per 31.12.11 ville beløpet ha vært et tap på 4,6 mill. kroner. Den relativt høye beholdningen av sertifikater og obligasjoner medfører i liten grad økt risiko.

¹ Myndighetenes bytteordning innført under finanskrisen hvor finansinstitusjoner kunne bytte særskilt sikre obligasjoner mot statskasseveksler på særlige vilkår.

Kapitaldekning

SpareBank 1 Nord-Norge fikk tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko fra 1. januar 2007.

Kapitaldekning per 31.12.11

	Konsern		Morbank	
	2011	2010	2011	2010
Kjernekapitaldekning	11,61 %	10,90 %	13,75 %	12,01 %
Tilleggskapitaldekning	0,89 %	1,05 %	1,37 %	1,52 %
Totalkapitaldekning	12,50 %	11,95 %	15,11 %	13,53 %

Banken gjennomførte 1. halvår 2011 fondsemisjon og splitt av bankens egenkapitalbevis. Det ble deretter gjennomført vellykkede emisjoner av EK-bevis på til sammen 601,4 mill kroner. Nettoprovenyet av emisjonene utgjorde 583 mill kroner.

Med full IRB-effekt (uten "gulv") utgjør kjernekapitalen 12,61%. Banken har en målsatt kjernekapitaldekning på 11% eller høyere. Konsernets soliditet vurderes som meget god.

Med bakgrunn i at fellesorganet for de europeiske banktilsynene, EBA (European Banking Authority) har besluttet særskilte krav (CRD IV) om at nivået på ren kjernekapital i de største bankene skal være minst 9% senest per 30. juni 2012, har også norske myndigheter fremsatt dette kravet ovenfor norske banker. SpareBank 1 Nord-Norges kjernekapitaldekning tilfredsstiller per 31.12.11 dette kravet med god margin.

Virksomhetsstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)

Styringen av SpareBank 1 Nord-Norge bygger på de prinsipper som er gitt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. God virksomhetsstyring i SpareBank 1 Nord-Norge er de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre egenkapitalinnskytternes og andre gruppers interesser i banken. Konsernets prinsipper for god virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir realisert og nådd.

Bankens EK-bevis er notert på Oslo Børs. Det foreligger ikke vedtektsbestemmelser som begrenser retten til å omsette disse. Hovedstyret er ikke kjent med avtaler mellom eiere av EK-bevis i banken som begrenser mulighetene til å omsette eller utøve stemmerett for disse.

Det vises også til eget kapittel i årsrapporten om "Virksomhetsstyring og selskapsledelse".

Risiko- og kapitalstyring

Ett av hovedstyrets prioriterte områder er risiko- og kapitalstyring som støtter opp under konsernets strategiske ambisjoner, mål og utvikling. Konsernet vektlegger en god risikostyring som skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forvaltning av verdier over tid.

Konsernets kontroll- og styringsmodell definerer klare ansvar og roller, og SpareBank 1 Nord-Norge bruker betydelige ressurser på å etablere, følge opp og videreutvikle konsernets kvalitetssystemer, risikostyringssystemer og -prosesser.

Konsernets prinsipper og rammer for risikostyring og intern kontroll er nedfelt i egen "Policy for risikostyring og compliance" som gjennomgås årlig av hovedstyret. Dette er konsernets interne rammeverk for god styring og kontroll. Rammeverket gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risikostyring og skal sikre at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette.

Det vises også til kapitlene "Risiko- og kapitalstyring" og "Virksomhetsstyring og selskapsledelse". Der er risikostyring og intern kontroll nærmere behandlet.

Intern kontroll

Hovedstyret har årlig revisjon av rammeverk for styring og kontroll og løpende oppfølging av utviklingen i sentrale kvalitets- og risikoindikatorer. Årlig skal alle ledere levere en bekreftelse på at lover, regler, retningslinjer og rutiner følges. Avdeling for risikostyring og compliance foretar en systematisk kontroll av at styrings- og rapporteringssystemer benyttes aktivt i oppfølging av egen resultatenheter.

Hovedstyret mottar årlig en uavhengig vurdering av konsernets risiko, og om internkontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende. Den uavhengige vurderingen gjøres av intern revisor og ansvarlig revisor.

Risikostyring

Finansiell virksomhet innebærer et behov for styring og forvaltning av risiko. Hovedstyret i SpareBank 1 Nord-Norge legger vekt på god risikostyring som et strategisk virkemiddel for å øke verdiskapingen, og hovedstyret har ansvaret for å overvåke konsernets risikoeksponering. Dette gjøres gjennom fastsettelse av rammer innenfor alle sentrale forretnings- og risikoområder, og måles og rapporteres i henhold til retningslinjer som hovedstyret har vedtatt.

Forretningsrisiko

Uroen i finansmarkedene og usikre utsikter for verdensøkonomien la en demper på utviklingen i norsk økonomi i 2011. Det preger også inngangen til 2012 med en avventende holdning til økonomisk forbruk og investeringer, spesielt hos husholdningene. Samtidig kompenseres rekordhøye oljeinvesteringer for mye av nedgangen i etterspørselen.

Med lave renter og lav arbeidsledighet har nordnorske husholdninger opprettholdt en sunn og god økonomi i 2011. Investeringene i landsdelen har tatt seg opp gjennom 2011. Dette tyder på at næringslivet tar del i den økte verdiskapingen i landsdelen, selv om næringslivet også er påvirket av et svekket internasjonalt marked.

En langvarig lavkonjunktur i Europa forventes å bli en stadig større utfordring for norsk økonomi. Bankens innlånskostnader har økt betydelig det siste året, og vil kunne fortsette å stige. Dersom ikke utlånsrentene økes, vil det kunne legge økt press på bankens inntjening. Positive signaler knyttet til nordområdene gir nordnorske husholdninger og bedrifter god tro på fremtiden og økte forventninger til vekst og verdiskaping.

Kredittrisiko

Konsernet har i 2011 hatt moderat utlånsvekst i personmarkedet og god utlånsvekst i bedriftsmarkedet. Porteføljeutviklingen viser at veksten er kommet i lav og middels risiko.

Nivået på mislighold og netto tap i 2011 viser at den økonomiske utviklingen i landsdelen er god. Konsernets kredittportefølje i bedriftsmarkedet har moderat risiko, mens risikoen i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god. Risiko-utviklingen i begge markedene er stabil. Det meste av utlån til personmarkedet er sikret med pant i fast eiendom, og sikkerhetsdekningen er god.

I kredittstrategien vektlegges etablering av mål og rammer for løpende styring av kredittrisiko. Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er knyttet til sikkerhetsdekning og sannsynligheten for mislighold og gjelder innenfor kredittstrategi og overordnede kredittpolitiske retningslinjer. Bevilgningsreglementet evalueres årlig i hovedstyret.

Hovedstyret følger løpende opp risikoen i bankens utlånsportefølje for å avdekke utviklingstrekk så tidlig som mulig og om nødvendig justere kredittpolicyen.

Markedsrisiko

Til tross for økonomisk uro internasjonalt, må bankens markedsrisiko klassifiseres som moderat. Porteføljen av eiendeler som er direkte utsatt for markedssvingninger utgjør en liten del av totalbalansen, og banken driver i liten grad egenhandel med verdipapirer.

Bokført verdi av aksjer og andeler er 607 mill kroner per 31.12.11, en liten nedgang fra i fjor. Beholdningen av obligasjoner og sertifikater utgjør 11.235 mill kroner per 31.12.11. Det er en reduksjon på 332 mill kroner fra 31.12.10.

Stresstester for markedsrisiko viser at banken og konsernet har risikoevne til å holde risiko innenfor vedtatte rammer. Endringer i markedsverdier innebærer, sammen med resultatbidrag fra tilknyttede selskaper, at resultatet kan være utsatt for større svingninger enn tidligere.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i banken vurderes som moderat. SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS representerer en viktig finansieringskilde for konsernet, og det er fortsatt et betydelig potensial for økt overførsel av lån til disse selskapene. Når det er tatt hensyn til forventet utlånsvekst og refinansiering av forfall på løpende kapitalmarkedsfinansiering, har banken vurdert refinansieringsbehovet i 2012 som fullt ut håndterbart.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og gjeld til kredittinstitusjoner er 19.788 mill kroner per 31.12.11, en reduksjon på 812 mill kroner sammenlignet med 2010. Arbeid med og fokus på likviditetsområdet, har høy prioritet i banken. I forbindelse med implementering av Basel III, tilpasning til nye myndighetskrav og et fortsatt usikkert internasjonalt marked, har banken betydelig fokus på konsernets samlede likviditetsrisiko. Området vil også være prioritert i 2012 både mht løpende oppfølging, stresstester og rapportering. Av samme årsak kreves fortsatt en forsvarlig fundingstrategi. Den skal ivareta ulike hensyn som eksempelvis avveininger mellom ønsket om lav innlånskostnad i kapitalmarkedet og kostnader knyttet til diversifisering av bankens innlån med hensyn til løpetid og innlånskilder.

Hovedstyret behandler konsernets likviditetsstrategi og beredskapsplaner minimum én gang i året.

Konsernets innskuddsdekning er per 31.12.11 på 80,9%, mot 80,3% i 2010 og 72,4% i 2009. Moderat utlånsvekst, god innskuddsvekst og overføring av lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS er hovedårsaken til en positiv utvikling i innskuddsdekningen de siste årene. Stabil utvikling i kundeinnskuddene er viktig for bankens likviditetsstyring, og banken forventer at nye krav til likviditetsbuffer og måling av likviditetsrisiko vil øke konkurransen om stabile kundeinnskudd.

Bankenes innlånskostnader i kapitalmarkedet har fortsatt å øke i 2012. Bankene har i liten grad flyttet de økte innlånskostnadene over på kundene, noe som har gitt økt press på bankenes rentemargin, også for SpareBank 1 Nord-Norge. Dersom de økte innlånskostnadene vedvarer, vil det over tid måtte føre til økte priser på utlån til kunder og på kundeinnskudd.

Bankens likviditetssituasjon og likviditetsstyring vurderes å være tilfredsstillende.

Operasjonell risiko

Det er økende interesse og forståelse for viktigheten av å styre operasjonell risiko. I denne sammenheng er det etablert egne systemer for en systematisk oppfølging, dokumentasjon og rapportering av risiko og forbedringsområder.

Det er stor oppmerksomhet rettet mot eksterne trusler som kriminalitet og svindel. Risikoanalyser gjennomføres med utgangspunkt i Finanstilsynets Risiko- og sårbarhetsanalyse og Finansnæringsens trusselvurdering.

Med den iboende risikoen ved bruk av informasjonsteknologi, er dette området gjenstand for løpende overvåking. Internrevisjonen foretar også uavhengige gjennomganger/tester av bankens sikkerhet på området. Ulike hendelser i 2011, og spesielt driftsproblemer i påsken knyttet til nettbank- og betalingstjenester, rammet store deler av norsk finansnæring og kundenes tilgang til sentrale dagligbankfunksjoner. Slike episoder skjerper bankenes og leverandørenes fokus og kontroll for å sikre løpende stabil drift. Utover dette har det ikke vært hendelser som i vesentlig grad har hatt negativ påvirkning på bankens resultat eller omdømme.

Området er etter hovedstyrets vurdering under tilfredsstillende kontroll, men krever kontinuerlig fokus.

Eierisiko

Eierandeler i felleskontrollerte selskaper har økt betydelig de siste årene, og utgjør 1.983 mill kroner (kostpris morbank) og 3.019 mill kroner (konsern) per 31.12.11. De felleskontrollerte selskapene er viktige for bankens totale forretningsmodell, og banken vurderer løpende hvilke eierposter som er strategisk viktige og hvilke som kan klassifiseres som finansielle investeringer. Resultatbidraget fra felleskontrollerte selskaper er viktig for konsernets totale resultatskapning, og kan gi både økt volatilitet i resultater og påvirke kapitaldekningen.

Risikoen i de ulike selskapene er moderat, men banken er gjennom eierposten i SpareBank 1 Gruppen indirekte utsatt for betydelig markedsrisiko.

For SpareBank 1 Gruppen og Bank 1 Oslo Akershus holder banken kapitaldekningsreserve, mens for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og BN Bank foretar banken proporsjonal konsolidering ved regulatorisk beregning av kapitalkrav.

Risikojustert kapital beregnes for alle vesentlige risikoområder. Dette er en viktig forutsetning for diskusjoner vedrørende risikoeksponering, kapitalbuffer og soliditetsmål som skal sikre konsernets drift også under stressede markedsforhold.

Det er et overordnet mål at konsernets samlede risikonivå skal være moderat og innenfor rammene konsernets kapital og øvrige avsetninger setter. Gjennom god risikostyring skal konsernet ha en stabil og forutsigbar inntjenings- og resultatutvikling.

Kapitalstyring

SpareBank 1 Nord-Norge har som målsetting å ha en styring av alle vesentlige risikoer på linje med beste praksis for sammenlignbare banker. Det er etablert prosesser i SpareBank 1 Nord-Norge som skal vurdere kapitalbehovet i forhold til risikoprofil og kvalitet på etablerte risikostyrings- og kontrollsystemer.

Kapitaldekningsregelverket stiller minstekrav til ansvarlig kapital og omfatter kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg er det krav om at finansinstitusjoner må gjennomføre en intern kapitalvurderingsprosess (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP). Finanstilsynet har gitt føringer for innholdet i prosessen, og kapitalvurderingen skal innbefatte alle vesentlige risikoer, også utover det

regulatoriske minstekravet. Kapitalvurderingen skal være fremoverskuende og basert på tilfredsstillende metoder og data. Det skal også tas høyde for usikkerhet i beregninger, metoder og data. Hvert kvartal vurderes og oppsummeres konsernets risiko- og kapitalstatus i egen rapport til hovedstyret. Konsernets soliditetsmål inngår som en sentral størrelse i strategi- og planprosessen.

Europakommisjonen publiserte 20. juli 2011 forslag til nytt regelverk for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Regelverket, omtalt som CRD IV (Capital Requirements Directive), er blant annet basert på Baselkomiteens kapital- og likviditetsstandarder (Basel III) og skal etter planen gjelde fra 1. januar 2013. I Norge vil regelverket også gjelde for finanskonsern og for finansieringsselskaper som ikke er kredittinstitusjoner.

Finanstilsynet oversendte 10.10.11 et høringsnotat til Finansdepartementet med forslag til lovendringer som sammen med utfyllende forskrifter skal regulere gjennomføring av CRD IV og Basel III. Notatet gir også Finanstilsynets vurderinger av i hvilken grad Banklovkomisjonens forslag til ny finansforetakslov er i tråd med Europakommisjonens forslag til CRD IV, med forslag til endringer der det vurderes som nødvendig.

Som følge av gjeldskrisen i Europa og den medfølgende økte systemrisikoen, har fellesorganet for de europeiske tilsynsmyndighetene for banker, EBA, foreslått å innføre et krav om ren kjernekapitaldekning på minimum 9% av risikovektet balanse innen 30.06.12 (inkludert IRB-gulv). Bufferen skal ikke brukes til å ta tap på statsrisiko, men til å motstå stress/sjokk og bidra til fortsatt opprettholdelse av en akseptabel kapitaldekning.

Banker som ikke oppfyller kravet må utarbeide planer for oppfyllelse av kravet til nasjonale myndigheter, og manglende oppfyllelse vil kunne resultere i krav om begrensninger for utbytte og bonusutbetalinger. Finanstilsynet har støttet forslaget fra EBA og innføring av samme krav til norske banker.

Konsernets kapitalstatus vurderes i forhold til den vedtatte kapitalstrategien. Kapitalplanen revideres årlig og skal sikre en langsiktig, god kapitalstyring og understøtte målet om å opprettholde dagens rating og sikre konsernet tilgang til langsiktig finansiering. SpareBank 1 Nord-Norges vurderinger av kapitalbehovet baserer seg på ulike fremtidsrettede scenarier, der også konsernets forretningsplaner, endringer i rammeverket og betingelser tas hensyn til.

Hovedstyret har revidert bankens kapitalmål basert på nye regulatoriske krav (Basel III), fremskriving av forventet utvikling i de neste årene og på en situasjon med alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Revidert mål innebærer at kjernekapitaldekningen skal være 11% eller høyere av det risikovektede beregningsgrunnlaget. I tillegg har konsernet et mål om at kjernekapitaldekningen skal ha tilstrekkelige buffere, slik at kjernekapitaldekningen ikke faller under 8% i et krisescenario.

Hovedstyret vurderer bankens reviderte interne kapitalmål som godt innenfor gjeldende regulatoriske krav (Basel III). Det planlegges nødvendige tiltak for å tilfredsstille nye kapitalkrav i god tid før disse trer i kraft. Norske myndigheter forventes å komme med skjerpede krav til norske finansinstitusjoner,

som vil samsvare med økte krav til finansinstitusjoner i andre nordiske land. Dette gjelder spesielt høyere krav til ren kjernekapitaldekning. Her har banken et godt utgangspunkt, og med en tilfredsstillende resultatutvikling og andre tiltak vil banken søke å øke soliditeten for å møte eventuelle skjærpede krav til kapitaldekning.

Konsernets kjernekapitaldekning var 11,61% per 31.12.11. Dette vurderes som tilfredsstillende. Det vises for øvrig til avsnittet om kapitaldekning.

Revisjonen

Ekstern revisor for konsernet er KPMG.

Intern revisjon utføres av Ernst & Young som rapporterer til hovedstyret.

Det vises for øvrig til beskrivelse av bankens risiko- og kapitalstyring i Kapitalkravsforskriften/Basel II (Pilar 3) på www.snn.no.

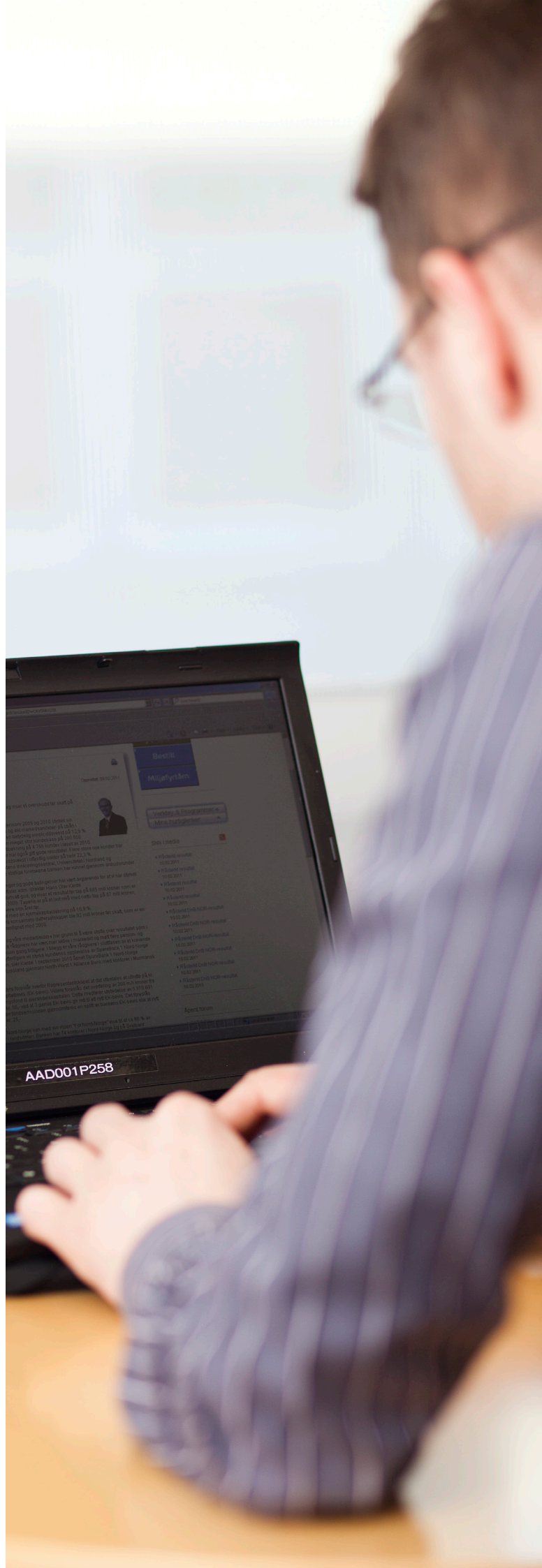
Forskning og utviklingsaktiviteter

Banken driver egen forretningsutvikling og deltar i et omfattende utviklingssamarbeid i SpareBank 1-alliansen. Banken har samlet denne virksomheten i en egen utviklingsavdeling med åtte årsverk. Avdelingen har ansvar for innovasjon, utviklingsprosjekter og implementering av ulike løsninger i banken. I alliansen deltar avdelingen i løsningsutvikling i regi av nettverksbaserte kompetansemiljø.

Avdelingen gjør løpende eksternovervåking og konkurranseanalyser som er viktige innspill til styrets strategiarbeid. Banken utgir også Konjunkturbarometer for Nord-Norge to ganger i året. Hensikten er å sette fokus på forventet utvikling i landsdelen og øke kunnskapen om nordområdene både i økonomisk og demografisk forstand.

I løpet av 2011 er det investert for ca 170 mill kroner i utviklingsprosjekter i SpareBank 1-alliansen.

Banken driver ellers ikke egne aktiviteter som kan karakteriseres som forskning, men gjennom SpareBank 1 Nord-Norge fondet (SNN-fondet) tildelte banken i 2011 til sammen 7,5 mill kroner til kunnskaps- og forskningsformål i landsdelen. Slik bidrar banken til forskningsaktivitet og utvikling av ny kunnskap på viktige områder.

Datterselskapene

SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS

Selskapet har forretningsansvar for produktområdene leasing og salgspantfinansiering og har sitt primære markedsområde i Nord-Norge. Morbanken og kapitalvareleverandører er viktige distribusjonskanaler for selskapet.

EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS

Selskapet eies 100% av SpareBank 1 Nord-Norge, driver eiendomsmeglervirksomhet i Nord-Norge og er medlem i en landsdekkende allianse med andre selskaper eid av SpareBank 1-banker.

SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS

Selskapet er heleid av SpareBank 1 Nord-Norge. Formålet er å delta på forretningsmessig grunnlag med egenkapital, nettverk og kompetanse i selskaper som primært driver virksomhet i bankens markedsområde.

North-West 1 Alliance Bank

SpareBank 1 Nord-Norge åpnet i september 2010 bankvirksomhet i Russland gjennom North-West 1 Alliance Bank. Banken eies med 75% av SpareBank 1 Nord-Norge og 25% av SpareBank 1 Nord-Norges russiske samarbeidspartner Bank Tavrichesky i St. Petersburg. Hovedkontoret ligger i St. Petersburg med filial i Murmansk.

Det var 45 årsverk i North-West 1 Alliance Bank per 31.12.11. På samme tid hadde banken en totalbalanse på om lag motverdien av 250 mill kroner.

Hovedvirksomheten til North-West 1 Alliance Bank er primært tilbud av finansielle produkter og tjenester til nordiske bedrifter og personer med virksomhet i Russland. En sekundær målgruppe er russiske personkunder og mindre bedrifter. Det legges vekt på at virksomheten skal drives med lav til moderat risiko.

SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA

Selskapet er et heleid verdipapirforetak som driver med aktiv forvaltning av kundemidler.

SNN Økonomihus Holding AS

Selskapet ble opprettet i 2011 og har som formål å delta i andre selskaper og virksomheter innen økonomistyring og regnskapsføring, samt annen virksomhet som står i naturlig sammenheng med bankens virksomhet. Selskapet har ingen ansatte. SNN Økonomihus Holding AS er heleid av banken, og eier 60% av selskapet Consis Alta AS.

Consis Alta AS

Consis Alta AS er et autorisert regnskapskontor i Alta som tilbyr regnskapsføring og tilhørende tjenester, herunder tjenester innenfor økonomistyring og virksomhetsutvikling.

Direkte eierskap i selskap i SpareBank 1 -alliansen og strategiske eierposter

BN Bank

BN Bank tilbyr finansielle tjenester for person- og bedrifts-markedet. Innenfor personmarkedet er banken en ren nettbank. I bedrifts-markedet er BN Bank en betydelig aktør innen finansiering av næringseiendom, og for bedrifts-markedet har BN Bank avdelinger i Oslo og Trondheim. SpareBank 1 Nord-Norge eier 19,5% i BN Bank.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditts formål er å finansiere 1. prioritets boliglån for bankene i SpareBank 1-alliansen. Bankene overfører boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt før selskapet gjør innlån i det norske og internasjonale kapitalmarked ved utstedelse av obligasjoner med særskilt sikkerhet (covered bonds). SpareBank 1 Boligkreditts obligasjoner med særskilt sikkerhet har rating Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Nord-Norge eier 13,26% i SpareBank 1 Boligkreditt.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditts formål er å finansiere 1. prioritets lån innenfor næringseiendom for bankene i SpareBank 1-alliansen. Bankene overfører 1. prioritets lån til SpareBank 1 Næringskreditt før selskapet gjør innlån i det norske og internasjonale kapitalmarked. SpareBank 1 Næringskreditts obligasjoner har rating Aa3 fra ratingbyrået Moody's. SpareBank 1 Nord-Norge eier 17,50% i SpareBank 1 Næringskreditt.

Bank 1 Oslo Akershus AS

Bank 1 Oslo Akershus opererer under markedsnavnet SpareBank 1 Oslo Akershus og har 18 lokalbanker. De viktigste kundegruppene er personmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt organisasjonsmarkedet - primært fagbevegelsen. SpareBank 1 Nord-Norge eier 19,5% i Bank 1 Oslo Akershus AS.

SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeid og utvikling av produktselskaper gjennom det felles eide selskapet SpareBank 1 Utvikling DA og holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Nord-Norge eier 19,5% i SpareBank 1 Gruppen AS og 17,74% i SpareBank 1 Utvikling DA.

Det vises for øvrig til omtale av SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen annet sted i rapporten.

Bank Tavrichesky

SpareBank 1 Nord-Norge åpnet i 2010 bankvirksomhet i Russland gjennom North-West 1 Alliance Bank, som eies 75% av SpareBank 1 Nord-Norge og 25 % av SpareBank 1 Nord-Norges russiske samarbeidspartner Bank Tavrichesky. Bank Tavrichesky har hovedkontor i St. Petersburg og filialer i syv russiske byer, deriblant Murmansk. Banken er den 11. største regionale banken i Nordvest-Russland, og virksomheten er i hovedsak rettet mot små og mellomstore bedrifter. SpareBank 1 Nord-Norge eier 10% av Bank Tavrichesky.

Personalområdet

Konsernets medarbeidere

SpareBank 1 Nord-Norge er en sterk og viktig samfunnsaktør som tilbyr høy kompetanse og nærhet til lokalsamfunn og næringsliv. Banken er kjent for høy lønnsomhet og dyktige medarbeidere som skaper merverdi for kundene gjennom god økonomisk rådgivning. Suksesskriteriene for bankens økonomiske rådgivning er høy kompetanse og relasjonsbygging i konsernets bankkontorer. Gjennom systematisk tilbakemelding fra kundene, arbeider banken med kontinuerlig forbedring av kvaliteten på kundemøtene.

SpareBank 1 Nord-Norge fokuserer på god økonomisk rådgivning, hvor suksesskriteriene er de ansattes kompetanse og kunderelasjoner. Banken har som uttalt mål at alle rådgivere og banksjefer skal være autoriserte finansielle rådgivere. Gjennom et stort kompetanseløft i 2010 og 2011 er det nå på plass.

For å være den dyktige rådgivningsbanken, er tilgangen på og utviklingen av kompetanse viktig. SpareBank 1 Nord-Norge prioriterer derfor treffsikker rekruttering og relevant kompetanseheving, trening og erfaringsdeling høyt.

Banken har i 2011 arbeidet spesielt med bevissthet rundt de ansattes rolle som ambassadører for banken. Alle medarbeiderne i konsernet er i målgruppen for et eget ambassadørprogram. 522 av konsernets medarbeidere har i 2011 deltatt i programmet, og ambassadørarbeidet fortsetter inn i 2012.

SpareBank 1 Nord-Norge har forholdsvis stabilt antall ansatte i konsernet. I 2011 hadde konsernet en økning på ca seks årsverk. I morbanken var det en nedgang på fem årsverk, mens det var en økning på elleve i North-West 1 Alliance Bank. Etter en effektivisering i kunderettet virksomhet var det en nedgang på atten årsverk. Konsernfunksjonene hadde en økning på tretten årsverk, som i all hovedsak skyldes sentralisering av arbeidsoppgaver. Ved utgangen av året var det 794 årsverk i konsernet, mot 788 i 2010.

IA bedrift

IA-avtalens overordnede mål er å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. SpareBank 1 Nord-Norge har gjennom IA-avtalen styrket og fått en god systematikk i oppfølgingen av sykefraværet. I tillegg har banken tilrettelagt og vurdert arbeidsplassene i konsernet. Resultatet av dette arbeidet viser at banken nå har et sykefravær som ligger under snittet i finansnæringen. Lederne har økt sin kompetanse på sykefraværsoppfølgingen gjennom kurs og konkret rådgivning, hjelp og støtte i enkeltsaker. I tillegg har banken opparbeidet gode samarbeidsrelasjoner til faste kontaktpersoner i NAV Arbeidslivssenter.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

SpareBank 1 Nord-Norge arbeider systematisk med å forbedre arbeidsmiljøet. Bankens organisasjonsundersøkelse viste i 2011 at konsernets medarbeidere fortsatt har høy arbeidstilfredshet og godt arbeidsengasjement. Dette gjenspeiles i medarbeidernes gode kompetanse, høye motivasjon og ansvaret og initiativene de tar i sitt arbeid. Det prioriterte forbedringsområdet fra organisasjonsundersøkelsen er ledelse. Dette skal det fortsatt

arbeides kontinuerlig med, men banken har nå særlig fokus på personlig lederskap og forståelsen av lederrollen.

Sykefraværet var 5,8% i 2011, en økning fra 5,25% i 2010. Systematisk oppfølging av enkeltmedarbeidere gjennomføres av nærmeste leder. Banken har gjennom flere opplærings- og veiledningstiltak i lengre tid hatt særlig fokus på ledernes oppfølging av sykemeldte. Korttidsfraværet er stabilt mens langtidsfraværet stiger. Et positivt trekk er at bruken av gradert sykemelding har økt, noe som vil kunne bidra til at flere kommer tidligere tilbake i arbeid.

SpareBank 1 Nord-Norge tilstreber å forebygge skader som følge av ran, trusler eller andre alvorlige hendelser. I 2011 hadde banken ingen ran eller andre alvorlige lovbrudd. Trusler mot ansatte er halvert fra 10 hendelser i 2010 til 5 i 2011.

I 2011 ble det rapportert om én arbeidsulykke i SpareBank 1 Nord-Norge. Fallulykken, under ombygging av banken i Harstad, resulterte i benbrudd, operasjon og et lengre sykefravær.

Likestilling (diskriminering)

SpareBank 1 Nord-Norge er opptatt av å sikre mangfold i konsernet. Arbeidet fokuseres langs flere dimensjoner, med særlig vekt på å øke andelen av kvinnelige ledere. Konsernet har medarbeidere fra flere nasjoner, og alle nyansatte gjennomgår et introduksjonsprogram for å sikre en felles forståelse, trygghet og kvalitet i møtet med kunden. I vår livsfasepolitikk tas det spesielt hensyn til småbarnsforeldres og seniorers livssituasjon. Dette for å gjøre balansen mellom jobb og privatliv best mulig.

Bankens hovedstyre består av åtte faste medlemmer i tillegg til fast møtende vararepresentant for de ansatte. Styret består av 4 kvinner og 4 menn. I bankens representantskap er fordelingen 19 kvinner og 21 menn, tilsvarende 47,5% og 52,5%. I kontrollkomiteen er det én kvinne og to menn.

Blant alle konsernets medarbeidere er fordelingen 53,4% kvinner og 46,6% menn.

Fordeling kjønn/ledere i SpareBank 1 Nord-Norge

	Kvinner	Menn	Totalt
Kunderettet	24	34	58
Kunderettet konsern	2	9	11
Stab	4	16	20
Døtre (eks Russland)	3	10	13
Sum	33	69	102

Gjennom systematisk arbeid med kompetanseutvikling og individuell oppfølging, har banken en ambisjon om ytterligere forbedring av kjønnsbalansen blant bankens ledere.

Eierforhold

SpareBank 1 Nord-Norge har to eiergrupperinger. Egenkapitalbeveiseiernes beregnede eierandel av bankens egenkapital, gjennom eierandelskapitalen (eierandelsbrøken), utgjorde 38,74%, per 01.01.11, mens 61,26% av egenkapitalen var samfunnsseid. I eierandelsbrøken per 01.01.11 er 6/12 av netto emisjonsbeløp fra 1. halvår 2011 medregnet. Bankens eierpolitikk slår fast at de to grupperingene skal likebehandles. Per 01.01.12 er eierandelsbrøken beregnet til 42,07%.

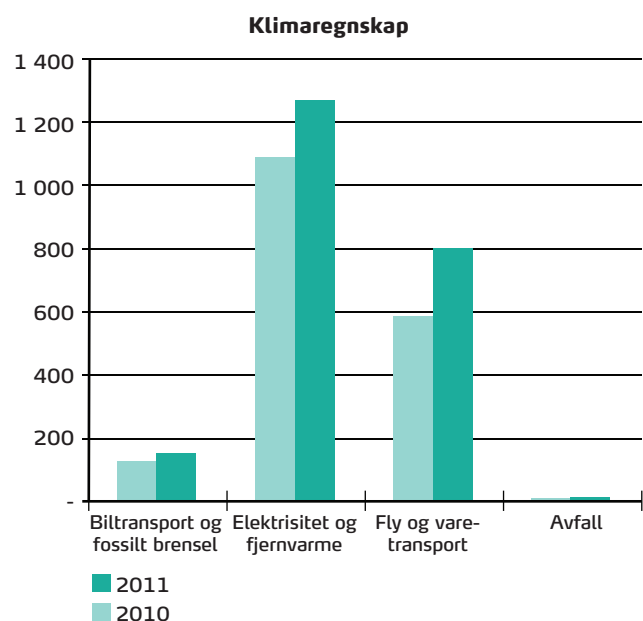
SpareBank 1 Nord-Norges eierandelskapital er på 1.655,2 mill kroner fordelt på 66.208.987 egenkapitalbevis med pålydende 25 kroner.

Bankens utbyttepolitikk sier at såfremt bankens soliditet tillater det, tas det sikte på at opp til 50% av årets overskudd kan benyttes til utbyttmidler (kontantutbytte og gaver til allmennyttige formål). For 2011 tildeles EK-beveiseierne 38,74% av årets overskudd, 61,26% tildeles den samfunnsseide kapitalen. EK-beveiseierne vil fra og med årsoppgjøret 2012 tildeles 42,07% av morbankens overskudd i samsvar med deres andel av egenkapitalen (eierandelsbrøken) per 01.01.12.

Utbytte for regnskapsåret 2011 er satt til 1,40 kroner per EK-bevis. Utjevningsfondet utgjør 333 mill kroner per 31.12.11 etter tildeling av 76 mill kroner fra årets resultat, og etter at 16 mill kroner fra utjevningsfondet er benyttet til kontantutbytte. I utjevningsfondet inngår også avsatt kontantutbytte på 93 mill kroner. Etter IFRS behandles dette i regnskapet som egenkapital fram til utdeling av utbytte er vedtatt av representantskapet. Utbytte til den samfunnsseide kapitalen gis gjennom tildeling av midler til allmennyttige formål. For 2011 utgjør dette 121,3 mill kroner. Det vedtatte utbytte og tildeling av gaver fra årets resultat tilsvarer en utdelingsgrad på 45,4%.

Det er et uttalt mål at flest mulig ansatte skal ha eierandeler i banken. Derfor har det i flere år vært gjennomført rettede emisjoner av EK-bevis mot ansatte, eller salg av EK-bevis. Dette planlegges gjennomført også i 2012.

Det vises for øvrig til utdypende avsnitt om eierforhold.

Miljø og klima

SpareBank 1 Nord-Norges virksomhet forurenser i liten grad det ytre miljø. Banken er likevel opptatt av miljø og klimaendringer. Bankens hovedkontor ble i juli 2010 miljøsertifisert etter miljøfyrtårnprinsippet.

Konsernet utvikler stadig nye produkter som reduserer belastningen på miljøet. Boliglån på nett, mobilbank, SMS-tjenester og elektronisk distribusjon av bankens årsrapport er produkter som reduserer transportbehov og papirforbruk. I 2011 har banken gjennomført et betydelig arbeid for å tilrettelegge for elektroniske betalingsløsninger for bedrifter og offentlig sektor. Dette arbeidet videreføres i 2012. Gjennom bankens bilordning stimuleres det til kjøp av biler med lavt utslipp.

Bankens ansatte skal ha et bevisst forhold til forbruk, reiser, avfallshåndtering og energiforbruk. Banken lager et eget klimaregnskap som dokumenterer forbruk, gjenvinningsgrad og energiforbruk.

Samfunnsengasjement

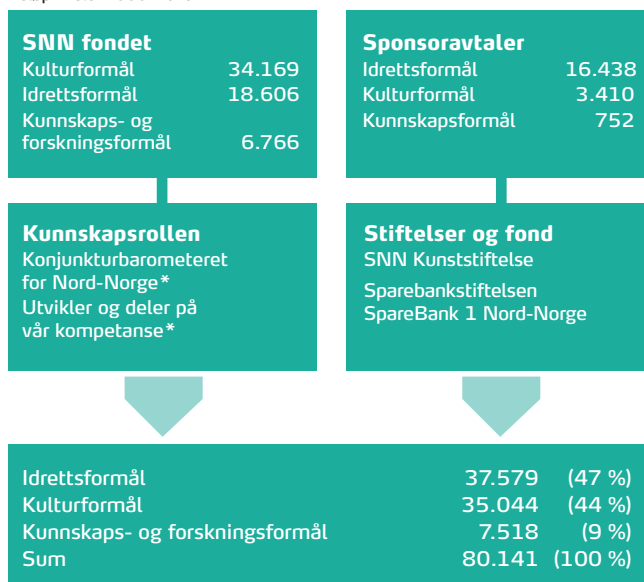
Betydelige deler av bankens resultat går til samfunnsnyttige formål

Lokal verdiskaping er viktig for SpareBank 1 Nord-Norge. Banken ønsker å arbeide for at Nord-Norge skal være et attraktivt område å bo i. Gode boforhold med muligheter for varierte kulturopplevelser, utdanning og fritidsaktiviteter er en forutsetning for å få dette til. SpareBank 1 Nord-Norge skaper gjennom sin virksomhet store verdier som tilbakeføres til allmennyttige formål i landsdelen.

Utbetalinger av gaver til allmennyttige formål fra SNN-fondet er å betrakte som utbytte av årets overskudd til det samfunnsmessige eierskapet i banken. I tillegg til utbetalinger fra SNN-fondet, er kommersielle sponsoravtaler med på å synliggjøre bankens samfunnsengasjement. Dette både som fødselshjelper for ulike prosjekter, og som en nyttig, aktiv og konstruktiv partner for kulturliv, lag og foreninger

Støtte til samfunnsnyttige formål

Beløp i hele 1 000 kroner

* Ikke kvantifiserbare bidrag

Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge

Banken opprettet i 2011 Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge. Stiftelsens hovedformål er å utøve et langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 Nord-Norge, herunder å forvalte de EK-bevis som stiftelsen ble tilført ved opprettelsen, og så langt det er mulig å delta i emisjoner i SpareBank 1 Nord-Norge. Stiftelsen skal også yte gaver til allmennyttige formål.

Bakgrunnen for opprettelsen var en ny finansieringsvirksomhetslov i 2009 som la til rette for likebehandling av de to eiergrupperingene i sparebanker; samfunnet og EK-beviseierne. Tidligere utfordringer tilknyttet den såkalte utvanning av EK-beviseierne ved høy utdeling av utbytte til EK-beviseierne var med dette løst. Banken vedtok derfor i 2009 ny utbyttepolitikk som fastslo likebehandling av eiergrupperingene, også gjennom lik utdelingsgrad av årets overskudd i form av utbytte/gaver. Dette kunne imidlertid medføre svært store utdelinger av utbytte (les; gaver) til samfunnet som eier – en eier banken ikke kan regne med som deltaker i fremtidige emisjoner. Over tid kunne dette ha ført til en forvitring av bankens samfunnsmessige eierskap, noe som ble vurdert til verken å være i bankens eller det samfunnsmessige eierskapets interesse. På denne bakgrunn vedtok representantskapet å opprette Sparebanksstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge, hvor bankens intensjon er at deler av årlig utbytte (gaver) til samfunnet skal skje til stiftelsen. Stiftelsen vil dermed kunne bygge opp kapital som kan benyttes i fremtidige emisjoner i banken. Over tid vil en større del av bankens samfunnsmessige eierskap dermed forvaltes av stiftelsen. Etter tildeling av midler fra årsresultatet for 2011, har stiftelsen til sammen fått tilført 202 mill kroner fra banken. Stiftelsen deltok i rettet emisjon i banken i 2011 med 33,7 mill kroner.

Bankens representantskap har i mars 2012 gitt hovedstyret fullmakt til å gjennomføre rettet emisjon mot Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge for et beløp på inntil 250 mill kroner. En slik emisjon vil sannsynligvis gjennomføres i 2012 eller 2013, og vil skje til markedsbetingelser.

Hovedstyret og konsernledelsen

Bankens hovedstyre, som ledes av Kjell Olav Pettersen, har i løpet av 2011 hatt 16 møter. Hovedstyrets sammensetning er uendret fra 2010. Konsernledelsen består av syv personer. Det har ikke vært endringer i konsernledelsen i 2011.

I 2011 ble det klart at administrerende direktør forlenget sin ansettelsesavtale frem til 31.12.12. Arbeidet med å ansette ny administrerende direktør er i gang, og det forventes en avklaring i løpet av 1. halvår 2012.

Godtgjørelsesutvalget vurderer administrerende direktørs lønns- og bonusbetingelser/ ordninger og foreslår eventuelle endringer i disse. Banken har innordnet sin praksis i henhold til bestemmelsene fastsatt i ny forskrift om godtgjørelser i finanssektoren, og godtgjørelsesutvalget vil ha et mandat som oppfyller disse bestemmelsene.

Revisjonsutvalget skal forberede styresaker som vedrører overvåking av finansiell informasjon og selskapets interne kontroll og risikohåndtering. Administrerende direktør er ansvarlig for å gjøre informasjon og anbefalinger tilgjengelig for utvalget etter behov og på forespørsel. Utvalget består av tre medlemmer

fra hovedstyret, som er uavhengige etter definisjonen i ”Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse” (Corporate Governance).

Se også kapitlet ”Virksomhetsstyring og selskapsledelse”.

Makroøkonomiske forhold - utsiktene for 2012

Nord-Norge har hatt en meget positiv økonomisk utvikling de siste årene. Dette gjenspeiles blant annet i et arbeidsmarked med historisk lav ledighet. Stramhetsindikatoren, som viser ledige stillinger i forhold til arbeidsstyrken, er lavest i landet. Det skyldes både landsdelens store og stabiliserende offentlige sektor og en betydelig vekst i de fleste næringene.

Effekten av et meget stramt arbeidsmarked blir stadig tydeligere, med et økende antall gjestearbeidere. En konsekvens er at den lokale verdiskapingen av ny aktivitet blir mindre enn om det var tilstrekkelig tilgang på lokal kompetent arbeidskraft. Et positivt trekk er at landsdelen nå har netto innflytting og at folketallet øker. Den økonomiske veksten i Fastlands-Norge flatet ut i 2011 og endte på 2,6%. Hovedårsakene til utflatningen var den økende usikkerheten knyttet til internasjonal økonomi. De samme tendensene gjelder for Nord-Norge, der en relativt lav boligbygging og moderat vekst i boligmarkedet i de største byene har spilt inn. Den økte usikkerheten har ikke gitt merkbare utslag på kredittkvaliteten i konsernets utlånsportefølje, hvor tapene fortsatt er på et lavt nivå.

Det er grunn til å forvente at veksten i 2012 blir på linje med 2011. Det tilsier at Nord-Norge går inn i et år med moderat vekst. Det må likevel bemerkes at det er betydelig usikkerhet om de økonomiske utsiktene.

Rentenivået har holdt seg lavere enn forventet gjennom 2011, på grunn av den relativt store internasjonale usikkerheten og frykten for at Norges internasjonale konkurransevne skulle svekkes med en sterk kronekurs. Det lave rentenivået har skapt bekymring for at husholdningenes gjeldsgrad skulle vokse for mye. I Nord-Norge vokste husholdningenes gjeld med 5,5% i 2011, noe under landsgjennomsnittet. Basert på utviklingen i boligpris og boligomsetning er det grunn til å anta at veksten holdt seg stabil i 2011 og inn i 2012. Det økonomiske bildet for Nord-Norge er tilfredsstillende for 2012, men det er særlig knyttet usikkerhet til bransjer med betydelig eksport til europeiske land. På plussiden er det grunn til å forvente positiv effekt av god aktivitet innenfor marin sektor, økende investeringer i olje og gasssektoren og vekst i reiselivet. For konsernet SpareBank 1 Nord-Norge er det realistisk å regne med relativt høy vekst både i person- og bedriftsmarkedet. Rentenivået forventes å ligge relativt lavt gjennom hele 2012, noe som bidrar til å sikre økonomien i husholdningene og i bedriftene. Hovedstyret venter ingen vesentlig endringer i risikoen på utlånsporteføljen i 2012.

Konkurransen i bankmarkedet er fortsatt sterk, spesielt innen personmarkedet og lavrisikosegmenter i bedriftsmarkedet. Norske og andre lands myndigheter skjerper kravene til finansnæringen gjennom høyere krav til egenkapital og strengere krav til god likviditetsstyring. De skjerpede reglene medfører høyere kostnader for bankene, som må bæres gjennom økt intern effektivisering, høyere kundepriser og lavere avkastning på egenkapitalen. Dette vil påvirke både egenkapitalbeviserne og den samfunnsseide kapitalen.

SpareBank 1 Nord-Norge er godt rustet i dette konkurransebildet og er fortsatt i posisjon til å videreutvikle seg som landets ledende finansaktør.

Avslutning

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Konsernets langsiktige strategiske plan og resultatprognoser for de nærmeste år ligger til grunn for dette. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Konsernet har i 2011 hatt god vekst og styrket sin markedsposisjon og finansielle stilling ytterligere. Det er også i 2011 brukt betydelige ressurser på opplæring knyttet til autorisasjonsordningen for bankens kunderådgivere. Medarbeiderne har vist stor vilje og initiativ i gjennomføringen av dette. Hovedstyret takker for denne innsatsen – et viktig bidrag i utviklingen av konsernet SpareBank 1 Nord-Norge.

Hovedstyret takker også konsernets forretningsforbindelser og kunder for samarbeidet i 2011.

Longyearbyen, 26. mars 2012

Kjell Olav Pettersen
(leder)

Erik Sture Larre jr.
(nestleder)

Roar Dons

Elisabeth Johansen

Ann-Christine Nybacka

Pål A. Pedersen

Anita Persen

Vivi Ann Pedersen

Hans Olav Karde
administrerende direktør

GYLDNE TIDER

GYLDNE TIDER

A blurred office scene featuring several computer monitors and stacks of papers. The background shows office lights and a window. A dark blue horizontal band is overlaid at the bottom, containing the text.

Årsregnskap 2011

ÅRSREGNSKAP - RESULTATREGNSKAP

Morbank				Konsern			
2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	Noter	2011	2010	2009
2 686	2 455	2 713	Renteinntekter	6	2 823	2 549	2 763
1 591	1 424	1 700	Rentekostnader	6	1 694	1 420	1 590
1 095	1 031	1 013	Netto renteinntekter		1 129	1 129	1 173
449	501	483	Provisjonsinntekter	7	567	590	526
87	84	78	Provisjonskostnader	7	80	85	88
5	12	22	Andre inntekter	9	19	8	24
367	429	427	Netto provisjons- og andre inntekter		506	513	462
22	33	11	Utbytte	8	14	43	23
144	100	98	Inntekt av eierinteresser	8	195	251	281
278	100	33	Gevinst/tap og netto verdiendringer på finansielle eiendeler	8	-25	110	220
444	233	142	Netto inntekter fra finansielle eiendeler		184	404	524
1 906	1 693	1 582	Sum netto inntekter		1 819	2 046	2 159
441	407	436	Personalkostnader	10, 31	514	477	508
451	439	472	Andre driftskostnader	10, 13	522	480	464
892	846	908	Sum kostnader		1 036	957	972
1 014	847	674	Resultat før tap		783	1 089	1 187
170	79	97	Tap	22	101	87	185
844	768	577	Resultat før skatt		682	1 002	1 002
126	171	141	Skatt	11	157	186	143
718	597	436	Resultat for regnskapsåret		525	816	859
			Majoritetsandel av regnskapsårets resultat		525	816	858
			Minoritetsandel av regnskapsårets resultat				1
Resultat per egenkapitalbevis (majoritet)							
5,19	4,32	2,55	Resultat per egenkapitalbevis *		3,07	5,90	6,20
5,19	4,32	2,55	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		3,07	5,90	6,20
* Resultat multiplisert med egenkapitalbeviserens andel av resultatet dividert på antall egenkapitalbevis.							
Utvidet resultatregnskap etter IAS 1							
718	597	436	Resultat for regnskapsåret		525	816	859
			Omregningsdifferanser		-2	-2	
	-3	-4	Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring		-4	-3	-17
			Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet			18	-12
-6			Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				-6
	1	1	Skatt på utvidede resultatposter		1	1	5
-6	-2	-3	Netto utvidede resultatposter		-5	14	-30
712	595	433	Totalresultat for regnskapsåret		520	830	829
			Majoritetsandel av regnskapsårets totalresultat		520	830	828
			Minoritetsandel av regnskapsårets totalresultat				1
Totalresultat per egenkapitalbevis (majoritet)							
5,15	4,30	2,53	Resultat per egenkapitalbevis *		3,04	6,00	5,99
5,15	4,30	2,53	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		3,04	6,00	5,99
* Resultat multiplisert med egenkapitalbeviserens andel av resultatet dividert på antall egenkapitalbevis.							
Skatt på utvidede resultatposter							
	1	1	Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring		1	1	5
			Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
	1	1	Skatt på utvidede resultatposter		1	1	5

ÅRSREGNSKAP - BALANSE

Morbank			Konsern				
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	Noter	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Eiendeler							
2 159	2 471	1 869	Kontanter og fordringer på sentralbanker		1 896	2 501	2 159
2 671	2 787	3 477	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	20	970	793	908
46 431	46 726	48 749	Utlån til og fordringer på kunder	21, 22	51 642	49 046	48 180
216	256	191	- Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder	21, 22	206	271	228
227	192	213	- Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder	21, 22	226	200	238
45 988	46 278	48 345	Netto utlån til og fordringer på kunder		51 210	48 575	47 714
410	388	357	Aksjer og andeler	16	607	611	560
8 891	11 541	11 229	Sertifikater og obligasjoner	17	11 234	11 567	8 893
561	692	850	Finansielle derivater	18	850	692	561
248	358	356	Investering i konsernselskaper	15, 32			
1 586	1 820	1 983	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	15, 32	3 019	2 861	2 396
110	454	502	Eiendom, anlegg og utstyr	13	508	460	469
11			Immatrielle eiendeler	14	26	22	1
554	652	713	Andre eiendeler	12	719	698	578
63 189	67 441	69 681	Sum eiendeler		71 039	68 780	64 239
Gjeld							
6 869	6 101	6 450	Gjeld til kredittinstitusjoner	20	6 446	6 123	6 868
34 892	39 352	41 748	Innskudd fra og gjeld til kunder	27	41 765	39 389	34 877
14 162	14 477	13 342	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	28	13 342	14 477	14 162
319	483	517	Finansielle derivater	18	519	483	319
1 092	1 084	926	Andre forpliktelser	30, 31	1 083	1 224	1 242
	50	78	Utsatt skatt	11	107	67	3
1 608	1 347	1 356	Ansvarlig lånekapital	29	1 356	1 347	1 608
58 942	62 894	64 417	Sum gjeld		64 618	63 110	59 079
Egenkapital							
896	896	1 655	Eierandelskapital	39	1 655	896	896
123	123	245	Overkursfond		245	123	123
471	566	333	Utjevningfond		333	566	471
2 624	2 829	2 898	Sparebankens fond		2 898	2 829	2 624
133	133	133	Gavefond		133	133	133
			Fond for urealiserte gevinster		-4	-2	
			Annen egenkapital		1 148	1 121	910
4 247	4 547	5 264	Sum egenkapital eksklusiv minoritetsinteresser		6 408	5 666	5 157
			Minoritetsinteresser		13	4	3
4 247	4 547	5 264	Sum egenkapital		6 421	5 670	5 160
63 189	67 441	69 681	Sum egenkapital og gjeld		71 039	68 780	64 239

Longyearbyen, 26. mars 2012

Kjell Olav Pettersen
(leder)

Erik Sture Larre jr.
(nestleder)

Roar Dons

Elisabeth Johansen

Ann-Christine Nybacka

Pål A. Pedersen

Anita Persen

Vivi Ann Pedersen

Hans Olav Karde
(administrerende direktør)

ÅRSREGNSKAP - ENDRINGER I EGENKAPITALEN

Beløp i mill kroner	Eier- andels- kapital	Over- kurs- fond	Ut- jevnings- fond	Spare- bankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Gave- fond	Annen egen- kapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
---------------------	-----------------------------	------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------------------	---------------	---------------------------	----------------------------------	---------------------------	-------------------------

Konsern

Egenkapital 01.01.09	896	123	277	2 221	6	133	796	4 452	6	4 458
----------------------	-----	-----	-----	-------	---	-----	-----	-------	---	-------

Totalresultat for regnskapsåret

Resultat for regnskapsåret			248	403		69	138	858	1	859
----------------------------	--	--	-----	-----	--	----	-----	-----	---	-----

Utvidede resultatposter:

Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet							-12	-12		-12
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring							-12	-12		-12
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg					-6			-6		-6
Sum utvidede resultatposter					-6		-24	-30		-30
Totalresultat for regnskapsåret			248	403	-6	69	114	828	1	829

Transaksjoner med eierne

Utbytteemisjon										
Avsatt til utbytte			-121	-161				-282		-282
Tilbakeført utbytte			121	161				282		282
Utbetalt utbytte for 2008			-54					-54	-2	-56
Utbetalt fra gavefond						-69		-69	-2	-71
Sum transaksjoner med eierne			-54			-69		-123	-4	-127
Egenkapital 31.12.09	896	123	471	2 624		133	910	5 157	3	5 160

Totalresultat for regnskapsåret

Resultat for regnskapsåret			206	349		41	220	816		816
----------------------------	--	--	-----	-----	--	----	-----	-----	--	-----

Utvidede resultatposter:

Omregningsdifferanser					-2			-2		-2
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring			-1	-4				-5		-5
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet							21	21		21
Sum utvidede resultatposter			-1	-4	-2		21	14		14
Totalresultat for regnskapsåret			205	345	-2	41	241	830		830

Transaksjoner med eierne

Fusjon			11	21			-30	2		2
Avsatt til utbytte			-103	-154				-257		-257
Tilbakeført utbytte			103	154				257		257
Utbetalt utbytte for 2009			-121	-161				-282	1	-281
Utbetalt fra gavefond						-41		-41		-41
Sum transaksjoner med eierne			-110	-140		-41	-30	-321	1	-320
Egenkapital 31.12.10	896	123	566	2 829	-2	133	1 121	5 666	4	5 670

ÅRSREGNSKAP - ENDRINGER I EGENKAPITALEN

Beløp i mill kroner	Eier- andels- kapital	Over- kurs- fond	Ut- jevning- fond	Spare- bankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Gave- fond	Annen egen- kapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
Totalresultat for regnskapsåret										
Resultat for regnskapsåret			169	228		39	89	525		525
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Omregningsdifferanser					-2			-2		-2
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring			-1	-2				-3		-3
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet										
Sum utvidede resultatposter			-1	-2	-2			-5		-5
Totalresultat for regnskapsåret			168	226	-2	39	89	520		520

Transaksjoner med eierne

Emisjon	759	122	-298					583		583
Avsatt til utbytte			-93	-120				-213		-213
Tilbakeført utbytte			93	120				213		213
Utbetalt utbytte for 2010/Utdelinger			-103	-154		-39		-296		-296
Endringer i minoritetsinteresser									9	9
Andre føringer mot EK				-3			-62	-65		-65
Sum transaksjoner med eierne	759	122	-401	-157		-39	-62	222	9	231
Egenkapital 31.12.11	1 655	245	333	2 898	-4	133	1 148	6 408	13	6 421

Morbank

Egenkapital 01.01.09	896	123	277	2 221	6	133		3 656		3 656
Andel fond for urealiserte gevinster *			5	10						15

Totalresultat for regnskapsåret

Resultat for regnskapsåret			248	401		69		718		718
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring										
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet										
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg					-6			-6		-6
Sum utvidede resultatposter					-6			-6		-6
Totalresultat for regnskapsåret			248	401	-6	69		712		712

Transaksjoner med eierne

Andre føringer mot EK				2				2		2
Avsatt til utbytte			-121	-161				-282		-282
Tilbakeført avsatt utbytte			121	161				282		282
Utbetalt utbytte for 2008			-54					-54		-54
Utbetalt fra gavefond						-69		-69		-69
Sum transaksjoner med eierne			-54	2		-69		-121		-121
Egenkapital 31.12.09	896	123	471	2 624		133		4 247		4 247
Andel fond for urealiserte gevinster *			31	58				89		89

* Del av egenkapitalen som lovlig ikke kan deles ut som utbytte.

ÅRSREGNSKAP - ENDRINGER I EGENKAPITALEN

Beløp i mill kroner	Eier- andels- kapital	Over- kurs- fond	Ut- jevnings- fond	Spare- bankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Gave- fond	Annen egen- kapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
Totalresultat for regnskapsåret										
Resultat for regnskapsåret			206	350		41		597		597
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring				-2				-2		-2
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet										
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg										
Sum utvidede resultatposter				-2				-2		-2
Totalresultat for regnskapsåret			206	348		41		595		595

Transaksjoner med eierne

Fusjon			10	17				27		27
Avsatt til utbytte			-103	-154				-257		-257
Tilbakeført avsatt utbytte			103	154				257		257
Utbetalt utbytte for 2009			-121	-160				-281		-281
Utbetalt fra gavefond						-41		-41		-41
Sum transaksjoner med eierne			-111	-143		-41		-295		-295
Egenkapital 31.12.10	896	123	566	2 829		133		4 547		4 547
Andel fond for urealiserte gevinster *			3	5				8		8

Totalresultat for regnskapsåret

Resultat for regnskapsåret			169	228		39		436		436
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Omrregningsdifferanser			-1	-2				-3		-3
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring										
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet										
Sum utvidede resultatposter			-1	-2				-3		-3
Totalresultat for regnskapsåret			168	226		39		433		433

Transaksjoner med eierne

Emisjon	759	122	-298					583		583
Avsatt til utbytte			-93	-120				-213		-213
Tilbakeført utbytte			93	120				213		213
Utbetalt utbytte for 2010/Utdelinger			-103	-154		-39		-296		-296
Andre føringer mot EK				- 3				-3		-3
Sum transaksjoner med eierne	759	122	-401	-157		-39		284		284
Egenkapital 31.12.11	1 655	245	333	2 898		133		5 264		5 264
Andel fond for urealiserte gevinster *			14	20				34		34

* Del av egenkapitalen som lovlig ikke kan deles ut som utbytte.

ÅRSREGNSKAP - KONTANTSTRØMANALYSE

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
844	768	577	Resultat av ordinær drift	682	1 002	1 002
34	43	43	+ Ordinære avskrivninger	47	45	49
		-8	+ Nedskrivninger og gevinst/tap anleggsmidler	-8		
170	79	97	+ Tap på utlån, garantier m.v.	102	87	185
126	171	141	- Skattekostnader	158	186	142
54	281	257	- Utbetalt utbytte egenkapitalbevis	257	281	54
868	438	311	Tilført fra årets drift	408	667	1 040
-22	190	-140	Endring diverse gjeld: + økning/ - nedgang	-162	185	-89
485	-218	-219	Endring diverse fordringer: - økning/ + nedgang	-183	-272	545
2 946	-369	-2 164	Endring utlån til og fordringer på kunder: - økning/ + nedgang	-2 737	- 948	2 964
-2 232	-2 628	343	Endring kortsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	336	-2 725	-2 225
293	4 460	2 396	Endring innskudd fra og gjeld til kunder: + økning/ - nedgang	2 376	4 512	305
3 149	-768	349	Endring gjeld til kredittinstitusjoner: + økning/ - nedgang	323	-745	3 160
5 487	1 105	876	A. Netto likviditetsendring fra virksomhet	361	674	5 700
-17	-387	-91	- Investeringer i varige driftsmidler	-95	-36	-33
1		8	+ Salg av varige driftsmidler	8		4
-458	-344	-161	Endring langsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	-158	-465	-600
-474	-731	-244	B. Likviditetsendring fra investeringer	-245	-501	-629
-5 584	315	-1 135	Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer: + økning/ - nedgang	-1 135	315	-5 584
147	-261	591	Endring ansvarlig lånekapital/eierandelskapital: + økning/ - nedgang	591	-261	147
-5 437	54	-544	C. Likviditetsendring fra finansiering	-544	54	-5 437
-424	428	88	A + B + C. Sum endring likvider	-428	227	-366
5 254	4 830	5 258	+ Likviditetsbeholdning ved periodens begynnelse	3 294	3 067	3 433
4 830	5 258	5 346	= Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	2 866	3 294	3 067

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter, fordringer på sentralbanken og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

ÅRSREGNSKAP - NOTER

Note

- 1 Generell informasjon
- 2 Regnskapsprinsipper
- 3 Finansiell risikostyring
- 4 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper
- 5 Segmentinformasjon
- 6 Netto renteinntekter
- 7 Netto provisjonsinntekter
- 8 Inntekter fra andre finansielle investeringer
- 9 Andre driftsinntekter
- 10 Driftskostnader, lån og ytelser til - samt egenkapitalbevis eid av - ledende ansatte og tillitsvalgte
- 11 Skatt
- 12 Andre eiendeler
- 13 Eiendom, anlegg og utstyr
- 14 Immatrielle eiendeler
- 15 Eierinteresser i konsernselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- 16 Aksjer og andeler
- 17 Sertifikater og obligasjoner
- 18 Finansielle derivater
- 19 Virkelig verdi på finansielle instrumenter
- 20 Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld
- 21 Utlån til og fordringer på kunder
- 22 Tap på utlån og garantier
- 23 Maks kreditteksponering
- 24 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler
- 25 Kreditteksponering for hver interne risikorating
- 26 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån
- 27 Innskudd fra kunder
- 28 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
- 29 Ansvarlig lånekapital
- 30 Andre forpliktelser
- 31 Pensjoner
- 32 Nærstående parter
- 33 Garantier
- 34 Forfallsanalyse av eiendeler og gjeld
- 35 Gjenværende kontraktsmessig løpetid på forpliktelser
- 36 Markedsrisiko knyttet til renterisiko
- 37 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko
- 38 Kapitaldekning
- 39 Eierandelskapital og eierstruktur
- 40 Oppkjøp av virksomheter
- 41 Hendelser etter balansedagen

CREW

SpareBank
NORD-NORGE

For Nord-Norge i 175 år

ÅRSREGNSKAP - NOTER

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Beskrivelse av virksomheten

SpareBank 1 Nord-Norge er et selvstendig finanskonsern i SpareBank 1-alliansen. Vi kjenner Nord-Norge og er en ledende leverandør av finansielle tjenester i person- og bedriftsmarkedet i landsdelen. SpareBank 1 Nord-Norge leverer helhetlige og moderne finansielle løsninger til kunder med basis i det nordnorske markedet.

Forretningsadresse

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge har hovedkontor i Tromsø, med forretningsadresse 9298 Tromsø.

Dato for vedtak av konsernregnskapet

Foreløpig årsregnskapet for 2011 er vedtatt av morbankens hovedstyre 29. februar 2012. Endelig årsregnskap for 2011 er vedtatt av morbankens hovedstyre 26. mars 2012.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlaget for utarbeidelse av årsregnskapet

Konsernregnskapet og morbankregnskapet 2011 for SpareBank 1 Nord-Norge er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er (International Financial Reporting Standards) og tilhørende fortolkninger som kan anvendes per 31.12.11, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31.12.11.

De IFRS'er og fortolkningsuttalelser som er utgitt frem til forslag til årsregnskap er fastsatt, og som ikke er obligatoriske å anvende per 31.12.11 antas, basert på de vurderinger som er gjort så langt, ikke å få vesentlig effekt for rapporterte tall.

Forslag til årsregnskap ble fastsatt av hovedstyret og administrerende direktør på det tidspunkt som fremgår av datert og signert balanse. Årsregnskapet skal behandles av Representantskapet 26.03.12 for endelig godkjenning. Frem til endelig godkjenning har hovedstyret myndighet til å endre årsregnskapet.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens gjeldende valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter banken og alle datterselskap som ikke er planlagt avhendt i nær framtid og derfor skal klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5. Som datterselskap regnes alle selskap hvor banken har kontroll, det vil si makt til å styre et selskaps finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av selskapets aktiviteter. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

Ved overtakelse av kontroll i et selskap (virksomhetssammenlutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om immaterielle eiendeler.

Banken har ikke anvendt IFRS 3 retrospektivt på virksomhetssammenlutninger som er gjennomført før 01.01.04.

I morbankens balanse er eierandeler i konsernselskaper, tilknyttede og felleskontrollerte virksomheter iht IFRS bokført til kostpris. I morbankens resultatregnskap fremkommer kun mottatte årlige utbytter fra disse, samt resultateffekt av eventuelle nedskrivninger av verdi på aksjene. I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden, der resultater fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap tas inn i konsernets resultatregnskap etter eierandel (enlinjeskonsolidering), og hensyntas i balanseført verdi på eierandelene i balansen. Døtrenes resultatregnskap og balanse konsolideres fullt ut inn på respektive linjer i morbankens resultat- og balanseoppstilling.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskapene er eliminert. Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert på egen linje i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises også minoritetsandelens andel på egen linje.

Bokførte verdier er testet for verdifall og eventuell nedskrivning.

Tilknyttet selskap

Tilknyttet selskap er selskap der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt er det betydelig innflytelse når man har en eierandel mellom 20% og 50%. Tilknyttede selskap føres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og justeres deretter for endring i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede selskapet. Bankens resultatfører sin andel av resultatet i det tilknyttede selskapet i konsernregnskapet, mens man i morbankens regnskap bokfører eierposten etter kostmetoden, tilsvarende som for konsernselskaper nevnt ovenfor.

Felleskontrollert virksomhet

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte selskap. Felleskontroll innebærer at banken gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert drift og felleskontrollerte eiendeler regnskapsføres ved at bankens forholdsmessige andel av eiendeler, forpliktelser og balanseposter innregnes i bankens konsernregnskap. Felleskontrollert virksomhet regnskapsføres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. I morbankens regnskap benyttes som nevnt ovenfor, kostmetoden.

SpareBank 1 Gruppen AS og Bank 1 Oslo Akershus AS eies av SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, Samarbeidende Sparebanker AS med 19,50% hver, SpareBank 1 Hedmark med 12%, og Landsorganisasjonen i Norge og forbund tilsluttet LO med 10%. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Banken klassifiserer sin deltakelse i SpareBank 1 Gruppen AS og Bank 1 Oslo Akershus AS som en investering i en felleskontrollert virksomhet og bokfører denne etter egenkapitalmetoden.

SpareBank 1 Nord-Norge eier 17,74% i SpareBank 1 Utvikling DA, 13,26% i SpareBank 1 Boligkreditt AS, 17,50% i SpareBank 1 Næringskreditt AS og 23,50% i BN Bank ASA. Også disse selskapene er vurdert som felleskontrollert virksomhet. De øvrige eierne i disse selskapene er selskaper i SpareBank 1-alliansen.

Utlån og tap på utlån

Utlån måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rente metode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Effektiv rente er den rentesats som ved diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer frem til forfall eller neste repriseringsdato eksakt tilsvarer balanseført verdi av instrumentet.

Vurdering av utlån, med unntak av fastrentelån, følger dermed de samme prinsipper som gjelder for selskapsregnskapet etter utlånsforskriften av 21.12.04, jf. Finanstilsynets rundskriv nr. 10/2005.

Fastrentelån vurderes til virkelig verdi med neddiskontering etter gjeldene rentekurve. Dette mener konsernet gir mer relevant informasjon. Gevinst og tap som skyldes endringer i virkelig verdi føres i resultatregnskapet som verdiendringer. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrenteutlånene styres med renteswapper som bokføres til virkelig verdi.

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Et engasjement anses som misligholdt dersom et av følgende kriterier er oppfylt:

- Et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet er over 1.000 kroner, eller når banken holder det for usannsynlig at kunden vil overholde sine betalingsforpliktelser.
- Et engasjement anses for å være tapsutsatt når det foreligger objektive bevis for at en eller flere tapshendelser har funnet sted og tapshendelsen har en effekt på den forventede fremtidige kontantstrøm som lar seg anslå på en pålitelig måte.

Verdipapirer og derivater

Verdipapirer og derivater består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner og derivativer valuta- og renteinstrumenter. Aksjer og andeler klassifiseres enten til virkelig verdi over resultatet eller som tilgjengelig for salg. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres enten til virkelig verdi over resultatet, holdt til forfall eller som lån og fordringer. Derivater regnes alltid til virkelig verdi over resultatet, med mindre de er øremerket som sikringsinstrument for kontantstrømssikring.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt eller kostnad fra andre finansielle investeringer.

Aksjer og andeler som er klassifisert som tilgjengelig for salg, måles også til virkelig verdi, men endringen i verdi fra inngående balanse føres mot egenkapital.

Der det ikke har vært mulig å finne virkelig verdi på noterte aksjer, er kostpris benyttet.

Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som holdes til forfall eller som lån og fordringer, måles til amortisert kost ved en tilnærmet effektiv rente metode, jmfør omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

Verdipapirer og derivater som er øremerket som sikringsinstrumenter er ført til virkelig verdi i balansen. Kriterier og behandling av sikringsbokføring er omtalt nedenfor.

Det vises for øvrig til notene 16, 17 og 18.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av utsatt skattefordel, goodwill og lisenser. Immaterielle eiendeler innregnes når kravene til balanseføring er til stede. Det skilles mellom immaterielle eiendeler med bestemt og ubestemt utnyttbar levetid. Eiendeler med endelig levetid avskrives over utnyttbar levetid. Utgifter til egenutvikling av immaterielle eiendeler aktiveres bare når kriteriene for utviklingsfasen er oppfylt. Øvrige utgifter belastes resultatregnskapet etter hvert som de pådras.

Immaterielle eiendeler utenom goodwill er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36, når omstendighetene indikerer det.

Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, jmfør omtale under konsolidering. Goodwill avskrives ikke, men den er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investerings-eiendommer og eierbenyttet eiendom, førstegangsinregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Ved implementering av IFRS 01.01.04 ble alle eiendommer verdiregulert til virkelig verdi. Etter IAS 16 ansees disse eiendommene å ha en estimert anskaffelseskost som tilsvarer verdiregulert beløp på tidspunktet for verdireguleringen. Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler, føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

Vurdering av verdifall på finansielle eiendeler

Balanseført beløp av konsernets eiendeler, med enkelte unntak, blir gjennomgått på balansedagen for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, objektive bevis, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp med bakgrunn i forventet kontantstrøm.

Årlig beregnes gjenvinnbart beløp på balansedagen for goodwill, eiendeler som har en ubegrenset utnyttbar levetid, og immaterielle eiendeler som enda ikke er tilgjengelig for bruk.

Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimerer som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelse som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid.

For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi vil markedsrenten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av renteendringer klassifiseres som inntekt fra andre finansielle investeringer.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres, med mindre de føres rett mot egenkapital etter prinsippene om sikringsbokføring. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

Sikringsbokføring

Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdisikring blir både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

Ved kontantstrømsikring blir sikringsinstrumentet ført til virkelig verdi, og verdiendringen fra inngående balanse blir ført mot egenkapitalen. Akkumulerte verdiendringer ført mot egenkapitalen blir tilbakeført over resultatet i de periodene hvor den sikrede kontantstrømmen realiseres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Formuesskatt beregnes og kostnadsføres som andre driftskostnader.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelse. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Gjeld

Innlån førstegangsinnregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån med flytende rente måles deretter til amortisert kost, og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Lån til fast rente inngår i sikringsbokføring med neddiskontering etter gjeldende rentekurve.

Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld. Tilsvarende gjelder for derivater på gjeldssiden.

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Pensjoner

SpareBank 1 Nord-Norge er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter Lov om obligatorisk tjenstepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Konsernet har en ytelsesbasert ordning og en innskuddsbasert ordning. Ytelsesbasert ordning forvaltes i egen pensjonskasse. Innskuddspensjonsordningen ble etablert 01.07.06. Ansatte som var medlem i ytelsespensjonsordningen fikk tilbud om å flytte til innskuddspensjonsordningen. Alle nytilsatte etter denne dato meldes inn i denne ordningen.

Pensjoner behandles regnskapsmessig i henhold til internasjonale standarder for beregning og bokføring av pensjoner (IAS 19).

I henhold til standarden behandles den ene pensjonsordningen som en ytelsesplan. Årets pensjonskostnad fremkommer som summen av nåverdi av årets pensjonsopptjening, rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse og forventet avkastning av pensjonsmidlene. Pensjonskostnadene er registrert i resultatregnskapet som personalkostnad med underspesifikasjon "Lønn og generelle administrasjonskostnader".

Underdekning av pensjonsforpliktelsen blir ført i balansen som andre forpliktelser med underspesifikasjon "Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser", mens overfinansiering blir registrert som andre eiendeler med underspesifikasjon "Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter". Underdekning/overfinansiering fremkommer som forskjeller mellom nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser, inklusiv fremtidig lønnsvekst, og verdien av pensjonsmidlene. I pensjonsforpliktelsene inngår både sikrede og usikrede ordninger.

Ved regnskapsavslutningen benyttes estimerte verdier ved verdsettelse av pensjonsmidlene og ved måling av påløpte forpliktelser. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra aktuarselskapet Eikos AS, over beregnet verdi av pensjonsmidlene og aktuarmessige beregninger av forpliktelsens størrelse. Virkningen av estimatendringer og avviket mellom estimert og faktisk avkastning resultatføres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid først når den akkumulerte virkningen overstiger 10% av høyeste beløp av pensjonsmidlene eller pensjonsforpliktelsen (korridorløsning).

Segmentrapportering

Konsernet har ordinær bankdrift i personmarked og bedrifts-marked som sitt primære rapporteringsformat, og inntekter fra markedsvirksomheten og leasing som sitt sekundære rapporteringsformat. Se for øvrig note 5.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når hovedstyret har behandlet regnskapet. Representantskap og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser frem til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige. Slike forhold fremgår i note 41.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen. Foreslått utbytte og utdelinger til allmenntilfelle formål klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt.

NOTE 3 - FINANSIELL RISIKOSTYRING

Risikostyringen i SpareBank 1 Nord-Norge skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse og skal bidra til å sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- Å tilstrebe en lik risikojustert avkastning på kundene over tid innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- En tilstrekkelig kjernekapital/ansvarlig kapital ut fra valgt risikoprofil.

Det er et overordnet mål at konsernets samlede risikonivå skal være moderat og innenfor de rammer som konsernets ansvarlige kapital og øvrige avsetninger setter. Gjennom god risikostyring skal konsernet fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar. Forretningsstrategi og overordnede mål er styrets instrument for styring av konsernets risikoprofil og finansielle utvikling.

Administrerende direktør er ansvarlig for at dette legges frem for styret minimum årlig, eller når andre forhold tilsier det. Konsernet har en målsetting om minimum å opprettholde nåværende internasjonale rating for å sikre en langsiktig god tilgang på ordinære innlån fra kapitalmarkedene.

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av:

- Forventet tap som beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i en 12 måneders periode.
- Uventet tap som beskriver hvor mye kapital (risikojustert kapital) konsernet må ha for å dekke faktisk risiko.

Risikojustert kapital skal dekke 99,9% av mulige uventede tap. Statistiske metoder er lagt til grunn ved beregningen, men i noen tilfeller benyttes også kvalitative vurderinger.

Avkastningen på risikojustert kapital er et strategisk resultatmål i den interne styringen av konsernet. Vesentlige forretningsområder tildeles kapital i forhold til den beregnede risikoen ved virksomheten, og det foretas oppfølging av kapitalavkastningen. Beregningene av risikojustert kapital gjør det mulig å sammenligne risiko på tvers av risikogrupper og forretningsområder. I tillegg måles og følges risiko opp gjennom rapportering av rammebruk og viktige porteføljerisikomål.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på.

- Strategi
- Organisering og organisasjonskultur
- Risiko- og kapitalstyring
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

For ytterligere informasjon vises det til "Pilar III-dokumentet" på vår hjemmeside.

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor konsernet. Kredittrisiko styres gjennom konsernets kredittstrategi, rammer for kredittvirksomheten, retningslinjer for kredittgivning og fullmaktsreglement.

SpareBank 1 Nord-Norge benytter interne målemetoder, IRB (Internal Rating Based Approach), ved beregning av det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning for kredittrisiko. Minimumskravet blir derved mer risikosensitivt og vil i større grad samsvare med risikoen i de underliggende porteføljer. Konsernet får en positiv effekt på kapitaldekningen ved innføring av det nye regelverket, men på grunn av forlengelse av overgangsreglene vil den fulle effekten først komme i 2013 - 2015.

Kredittstrategi og rammer for kredittvirksomheten fastsettes av styret, og revideres og oppdateres minimum årlig. Konsernets kredittstrategi fastsetter de overordnede prinsipper for kredittgivning og hvordan kredittrisiko skal styres og prises i SpareBank 1 Nord-Norge. SpareBank 1 Nord-Norge baserer seg på de prinsipper som er anbefalt av Baselkomiteen i dokumentet "Principles for the Management of Credit Risk", og på kapitaldekningsregler (Basel II). For øvrig legges det til grunn at styring av kredittrisiko skal skje innenfor rammen av relevante lover og forskrifter. De kredittstrategiske mål består av mål for:

- Avkastning og vekst
- Risikoprofil
- Konsentrasjonsrisiko
- Operative kredittmål

De kredittstrategiske mål er gjenstand for regelmessig rapportering til ledelse og styre.

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser. Bevilgningsreglementet, som godkjennes av styret, fastsetter prinsippene for tildeling av kredittfullmakter, fastsetter prinsippene for kredittbeslutninger og beskriver beslutningsstrukturen. Styret delegerer fullmakter til administrerende direktør, som innenfor bestemmelsene i bevilgningsreglementet videre delegerer sine fullmakter. De delegerte kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements størrelse og dets

misligholdssannsynlighet. Kredittmedarbeidere opererer i henhold til kredittfullmakter, kredittpolicy og kredittbehandlingsrutiner som stiller klare kvalitetskrav til kredittbehandlingsprosessen.

Styring og kontroll med porteføljen skjer ved risikoklassifisering av enkeltkunder, risikoprisingmodell og et porteføljestyresystem for å styre utlånsporteføljen i tråd med fastsatte rammer og retningslinjer. Risikomodelle som ligger til grunn for styring og kontroll tar utgangspunkt i statistiske beregninger, og er under kontinuerlig videreutvikling og testing.

Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold. Kundene blir klassifisert i risikoklasser ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke-finansielle kriterier som adferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg har konsernet to risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Forventet eksponering ved mislighold. Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold.
3. Tapsgrad ved mislighold. Dette er en vurdering av hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av egne erfaringer over tid. Det benyttes sju klasser (1 – 7) for klassifisering i henhold til tapsgrad ved mislighold.

De tre ovennevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen harsomformål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper, laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av en statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold.

Konsernet tilstreber å prise engasjementene ut fra risikoeksponeringen, slik at engasjementer med høyest risiko får høyest pris. Prismodellen er basert på konsernets avkastningskrav på risikojustert kapital.

For ytterligere informasjon vises til ovennevnte "Pilar III dokument", samt notene 21, 22, 23, 24 og 25. Konsernet har også kredittrisiko tilknyttet plasseringer i rentebærende verdipapirer. Slik kredittrisiko gir først og fremst løpende utslag i endrede priser/verdier på de ulike verdipapirene. Dette er nærmere beskrevet under avsnitt "Markedsrisiko" nedenfor.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansielle forpliktelser forfaller.

Hovedstyret har betydelig fokus på forutsigbarhet og stabilitet, og gjennomgår minimum årlig konsernets likviditetsstrategi hvor styring av konsernets finansieringsstruktur er sentral. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil, og det er et viktig mål at tilfeldige hendelser ikke skal få alvorlige konsekvenser for konsernets betalingsevne.

Konsernets valuta-/finansområde (Kapitalmarked) har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring og compliance overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde og utgjør sammen med langsiktige innlån og egenkapital ved utgangen av året 117% av bankens illikvide eiendeler. Dette er et forholdstall som gir uttrykk for i hvilken grad bankens illikvide eiendeler er finansiert langsiktig, og blir av Norges Bank benevnt som Likviditetsindikator I. Denne indikatoren vil fra og med 2012 bli erstattet av Finanstilsynets likviditetsindikator. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Kreditrvurderingen av de internasjonale ratingselskapene Moody's og Fitch Ratings anses som viktig i forhold til internasjonale innlånskilder. Bankens langsiktige rating hos Moody's er A1 med "stabel outlook", mens Fitch's rating er A med "stable outlook".

Tidligere har SpareBank 1 Nord-Norge hentet en vesentlig andel av sine langsiktige innlån fra utlandet. Fremmedkapitalfinansiering fra utlandet har de siste to årene skjedd ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett via SpareBank 1 Boligkreditt AS. I tillegg har banken benyttet seg av bytteordningen som regjeringen lanserte i 2008. Det har vært god tilgang på likviditet i det norske obligasjonsmarkedet. Fremover vil derfor banken i større grad benytte det norske fremmedkapitalmarkedet som finansieringskilde. Gjennom hele finanskrisen har banken hatt tilfredsstillende likviditet. Det har derfor ikke vært nødvendig å revurdere måltall for bankens likviditetsindikator eller justere rammer for netto refinansieringsrisiko. Banken har gjennom året operert med en større likviditetsbeholdning enn normalt i form av kontanter og likvide eiendeler.

Forholdet mellom innskudd fra kunder og utlån var 80,9% per 31.12.11 mot 80,3% og 72,4% for henholdsvis ett og to år siden. Konsernets likviditetsituasjon og likviditetsstyring vurderes å være tilfredsstillende. For ytterligere informasjon vises det til "Pilar III dokument", samt note 34 og 35.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder.

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften - som funding og rente- og valutahandel.

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer som er vedtatt av styret. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Avdeling for risikostyring og compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av markedsrisikoen.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Den måles og overvåkes på bakgrunn av rammeverket som er beskrevet ovenfor. Rentebindingen på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort.

Valutakursrisiko er risikoen for tap som har bakgrunn i endringer i valutakursene. Rammene for valutakursrisiko er uttrykt ved rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Konsernets valutarisiko ligger godt innenfor posisjonsgrensen som er angitt i forskrift.

Kursrisiko verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som konsernet har investert i. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

Bankens resultat er påvirket av endringene i løpet av året i markedsvariablene renter, valutakurser og verdipapirkurser som har vært. I 2008 ble store deler av rentebærende portefølje omklassifisert fra "til virkelig verdi over resultatet" til kategoriene "hold til forfall" og "lån og fordringer". Omklassifiseringen medfører at løpende endringer i markedsverdier for den omklassifiserte portefølje ikke regnskapsføres. Det forventes at de urealiserte tapene i all hovedsak vil reverseres etter hvert som løpetiden på verdipapirene blir kortere.

Det vises til nærmere beskrivelse i note 17.

Utviklingen på kredittspredene/kredittmarginene i verdipapirmarkedet i 2011 har bidratt til kurstap på bankens rentebærende portefølje.

Tapene skyldes en generell endring i risikobildet og har i enkelthendelser eller i spesielt utsatte sektorer. Inkludert i tapet er en særskilt nedskrivning på 9.500.000 kroner på en av postene i bankens "hold til forfall"-portefølje. Denne nedskrivningen er gjort med hensyn til vurdering om varig verdifall i forhold til tidligere bokført verdi.

Beholdningen av obligasjoner og sertifikater har ikke vært nedjustert i perioden. Dette skyldes krav til likviditetsreserver i banken.

Bankens rentepapirer på gjeldssiden prises ikke med kredittspreader til "virkelig verdi". Banken får derfor ikke regnskapsmessig effekt av endringer i kredittspreader relatert til bankens gjeld.

Utviklingen i aksjemarkedene har påvirket verdien på bankens portefølje av aksjer og fond i negativ retning.

SpareBank 1 Nord-Norge har hatt liten netto eksponering i valuta, og regnskapet har derfor vært lite påvirket av variasjonene i valutamarkedet. Konsernets markedsrisiko klassifiseres som moderat. For ytterligere informasjon vises det til "Pilar III dokumentet", samt notene 36 og 37.

Aktiv forvaltning

Konsernet er involvert i aktiv forvaltning på vegne av kunder, men opptrer ikke som stråmann eller nominee i noen form for transaksjoner. Eiendeler holdt under avtaler om aktiv forvaltning konsolideres ikke i konsernets regnskap. Konsernet er heller ikke deltaker i "salg og tilbakeleie"-transaksjoner med egne eiendeler og har ikke finansielle interesser i "Special Purpose Entities" som nevnt i SIC 12.

	31. des	30. sep	30. juni	31. mars
Netto tap	kr 62 702 408	kr 38 858 202	kr 52 287 851	kr 27 181 245

NOTE 4 - KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Tap på utlån og garantier

Banken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt mer enn 55 dager eller om personene har en særlig dårlig betalingshistorikk. Det beregnes en misligholdssannsynlighet for hver kunde, basert på historiske regnskapsdata og anmerkingshistorikk, tilsvarende for privatkunder og da med utgangspunkt i likningstall og anmerkingshistorikk. Banken har i dag ni risikoklasser for friske engasjement og to klasser for misligholdte engasjement, basert på misligholdssannsynligheten til hver kunde. Disse 11 klassene deles videre inn i gruppene lav, middels, høy, høyeste risiko, samt mislighold og tap i forhold til misligholdssannsynlighet. Hele porteføljen scores månedlig med bruk av automatisk datafangst og utgangspunkt i objektive data. Banken foretar individuelle nedskrivninger for lån hvor det foreligger objektive bevis for at lånet er tapsutsatt i henhold til Finanstilsynet utlånsforskrift og IAS 39.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm, basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs nedskrivning. Senere renteendringer hensyntas for låneavtaler med flytende rente.

Gruppevis nedskrivninger beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektiv informasjon som viser at kredittrisikoen har økt etter at kredittene er bevilget, men hvor det ikke er mulig å gjennomgå alle engasjementer på individuell basis, eller informasjonen ikke lar seg spesifisere på engasjementsnivå. Slik informasjon kan være negativ utvikling i risikoklassifisering eller informasjon om negativ utvikling i sikkerhetsverdier, lønnsomheten i en bransje eller grupper av debitors betalingssevne.

Vurdering av tapsnedskrivninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Prediksjoner basert på historisk informasjon kan vise seg å bli feil, fordi man aldri kan vite med sikkerhet hvilke relevans historiske data har som beslutningsgrunnlag. I mange tilfeller vil sikkerheter måtte realiseres i lite likvide markeder, og prisfastsettelsen kan derfor være beheftet med betydelig usikkerhet.

Virkelig verdi av verdipapirer

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet vil normalt omsettes i aktive markeder. Verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. For eiendeler som klassifiseres som tilgjengelige for salg, vil ikke dette nødvendigvis være tilfellet. Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som fremkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike verdier vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet.

Med unntak for noen få aksjer, er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. I noen tilfeller der likviditeten er dårlig, og det fremkommer større uforklarte prisbevegelser rundt årsskiftet, vil kursen kunne være fastsatt som volumvektet gjennomsnitt over en tidsperiode, vanligvis desember.

Dersom det ikke har vært representative transaksjoner, har man benyttet andre verdsettelsesmetoder i henhold til verdsettelseshierarkiet i IAS 39.

Virkelig verdi derivater

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette hensyntas ved at den opprinnelige prisdifferansen, målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko, amortiseres over løpetiden.

Immaterielle eiendeler

Nedskrivningstester av immaterielle eiendeler er i hovedsak basert på neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Det vil alltid være betydelig usikkerhet knyttet til kontantstrølestimater, og i noen tilfeller vil også metodene for tilordning av kontantstrømmer til ulike eiendeler være beheftet med usikkerhet.

Pensjoner

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater, herunder avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i G og den generelle utviklingen i antall uføretrygdte og levealder. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke nettoforpliktelsen som fremkommer i balansen. Estimatendringer som følge av endringer i nevnte parametre, vil i stor utstrekning periodiseres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid og ikke belaste resultatregnskapet umiddelbart, slik som andre estimatendringer.

NOTE 5 - SEGMENTINFORMASJON

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eien- delenes risiko og avkastningsprofil og er delt opp i privat- marked, bedriftsmarked, markets og datterselskap av vesentlig betydning. Under posten ufordelt ligger aktiviteter som ikke lar seg allokere til privat, bedriftsmarked, markets eller datter- selskap av vesentlig betydning.

En nærmere beskrivelse av konsernets virksomheter finnes i note 1.

Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering på geografiske sekundærsegmenter gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eiendelsklasser (utlån) er imidlertid fordelt geografisk i egen note under utlån.

31.12.11

Beløp i mill kroner	PM	BM	SB1 Finans	Markets	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	691	322	104	6	6	1 129
Netto provisjonsinntekter	276	129		39	43	487
Andre driftsinntekter				50	153	203
Driftskostnader	619	289	32	34	62	1 036
Resultat før tap	348	162	72	61	140	783
Tap på utlån og garantier	4	93	2		2	101
Resultat før skatt	344	69	70	61	138	682

Utlån til kunder	29 452	19 297	2 852		41	51 642
Individuell nedskrivning utlån	-31	-160	-9		-6	-206
Gruppenedskrivning utlån	-47	-166	-9		-4	-226
Andre eiendeler			29	522	19 278	19 829
Sum eiendeler per segment	29 374	18 971	2 863	522	19 309	71 039

Innskudd fra og gjeld til kunder	21 429	20 319			17	41 765
Annen gjeld og egenkapital			2 863	522	25 889	29 274
Sum egenkapital og gjeld per segment	21 429	20 319	2 863	522	25 906	71 039

31.12.10

Beløp i mill kroner	PM	BM	SB1 Finans	Markets	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	546	485	100		-2	1 129
Netto provisjonsinntekter	221	196	-1	19	70	505
Andre driftsinntekter				1	411	412
Driftskostnader	448	398	26	16	69	957
Resultat før tap	319	283	73	4	410	1 089
Tap på utlån og garantier	16	63	6		2	87
Resultat før skatt	303	220	67	4	408	1 002

Utlån til kunder	28 780	17 945	2 414		-93	49 046
Individuell nedskrivning utlån	-35	-221	-13		-2	-271
Gruppenedskrivning utlån	-59	-133	-8			-200
Andre eiendeler			31	376	19 798	20 205
Sum eiendeler per segment	28 686	17 591	2 424	376	19 703	68 780

Innskudd fra kunder	20 135	19 217			37	39 389
Annen gjeld og egenkapital			2 424	376	26 591	29 391
Sum egenkapital og gjeld per segment	20 135	19 217	2 424	376	26 628	68 780

NOTE 5 - SEGMENTINFORMASJON

31.12.09

Beløp i mill kroner	PM	BM	SB1 Finans	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	599	541	98	-20	1 218
Netto provisjonsinntekter	190	172	22	78	462
Andre driftsinntekter				479	479
Driftskostnader	469	423	26	54	972
Resultat før tap	321	289	94	483	1 187
Tap på utlån og garantier	16	154	14	1	185
Resultat før skatt	305	135	80	482	1 002

Utlån til kunder	29 021	17 410	2 183	-434	48 180
Individuell nedskrivning utlån	-33	-183	-12		-228
Gruppenedskrivning utlån	-59	-168	-11		-238
Andre eiendeler			37	16 488	16 525
Sum eiendeler per segment	28 929	17 059	2 198	16 053	64 239

Innskudd fra og gjeld til kunder	18 909	15 983		-15	34 877
Annen gjeld og egenkapital			2 198	27 164	29 362
Sum egenkapital og gjeld per segment	18 909	15 983	2 198	27 149	64 239

NOTE 6 - NETTO RENTEINNTEKTER

Morbank				Konsern		
2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
Renteinntekter						
122	114	146	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	58	54	60
2 285	2 051	2 191	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2 385	2 204	2 422
277	281	376	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	380	281	278
Renteinntekter på nedskrevet finansielle eiendeler						
2	9		- Utlån til og fordringer på kunder		10	3
2 686	2 455	2 713	Sum renteinntekter	2 823	2 549	2 763
Rentekostnader						
146	175	179	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	178	175	147
835	775	989	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	984	771	832
510	367	462	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	462	367	510
63	70	70	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	70	69	63
37	37		Avgifter til Bankenes sikringsfond		38	38
1 591	1 424	1 700	Sum rentekostnader	1 694	1 420	1 590
1 095	1 031	1 013	Netto renteinntekter	1 129	1 129	1 173

NOTE 7 - NETTO PROVISJONSINNTEKTER

Morbank				Konsern		
2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
Provisjonsinntekter						
16	15	17	Garanti provisjon	17	15	16
32	33	21	Interbankprovisjon	21	33	32
17	15	14	Kredittformidling	14	15	17
66	89	73	Formidlingsprovisjon SpareBank 1 Boligkreditt	73	89	66
2	2	2	Formidlingsprovisjon salgspantlån	2	2	2
27	32	37	Verdipapiromsetning og forvaltning	52	47	46
190	203	206	Betalingsformidling	206	203	190
			Meglerprovisjon	68	73	58
92	100	101	Forsikringstjenester	101	100	92
7	12	12	Andre provisjonsinntekter	13	13	7
449	501	483	Sum provisjonsinntekter	567	590	526
Provisjonskostnader						
26	25	14	Interbankprovisjon	14	25	26
36	34	39	Betalingsformidling	41	35	36
25	25	25	Andre provisjonskostnader	25	25	26
87	84	78	Sum provisjonskostnader	80	85	88
362	417	405	Sum netto provisjon	487	505	438

NOTE 8 - INNTEKTER FRA ANDRE FINANSIELLE INVESTERINGER

Morbank				Konsern		
2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
22	33	11	Sum utbytte fra aksjer	14	43	23
21	62	48	Utbytte fra datterselskaper			
123	38	141	Inntekt av eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	195	251	225
			Inntektsført badwill fra oppkjøpet av BNbank ASA			56
144	100	189	Sum inntekter av eierinteresser	195	251	281
36	5	-58	Obligasjoner og sertifikater - til virkelig verdi over resultat	-58	5	36
-15	-2	-5	Obligasjoner til amortisert kost - lån og fordringer	-5	-2	-15
			Obligasjoner til amortisert kost - holde til forfall			
21	3	-63	Sum inntekter fra obligasjoner og sertifikater	-63	3	21
27	-4		Netto verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater		-4	27
42	2	34	Netto verdiendring på sikrede fastrente utlån og derivater	34	2	42
-24	-13	41	Verdiendring på øvrige finansielle derivater	41	-13	-24
45	-15	75	Sum inntekter fra finansielle derivater	75	-15	45
197	79	-101	Aksjer - til virkelig verdi over resultat	-68	87	139
-21	1	-8	Aksjer - tilgjengelig for salg	-8	3	-21
176	80	-109	Sum inntekter fra aksjer	-76	90	118
36	32	39	Sum inntekt fra valutahandel	39	32	36
278	100	-58	Gevinst/tap og netto verdiendringer på finansielle eiendeler	-25	110	220
444	233	142	Sum netto inntekter fra andre finansielle investeringer	184	404	524

NOTE 9 - ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Morbank				Konsern		
2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
	6	5	Driftsinntekter fast eiendom	5	6	1
		8	Eiendomsforvaltning og -omsetning	8		4
5	6	9	Andre driftsinntekter	6	2	19
5	12	22	Sum andre driftsinntekter	19	8	24

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Morbank				Konsern		
2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
441	407	436	Personalkostnader	514	477	508
264	259	287	Administrasjonskostnader	313	281	284
34	43	43	Ordinære avskrivninger	47	45	49
153	137	142	Andre driftskostnader	162	154	131
892	846	908	Sum driftskostnader	1 036	957	972

Spesifikasjoner av driftskostnader

Personalkostnader

367	385	366	Lønn	437	450	422
39	-16	28	Pensjonskostnader	30	-16	42
35	38	42	Sosiale kostnader	47	43	44
441	407	436	Sum personalkostnader	514	477	508

Administrasjonskostnader

88	79	90	Utviklingskostnader	90	80	88
45	44	48	EDB kostnader	52	48	50
42	47	55	Markedsføring	63	56	49
29	29	34	Reise- og opplæringskostnader	41	32	31
13	12	8	Kommunikasjon	10	13	14
13	11	11	Porto	12	12	14
9	13	16	Konsulentbistand	18	14	9
13	13	13	Verditransport	13	13	13
9	9	9	Kontorhold	11	11	13
3	2	3	Inkasso	3	2	3
264	259	287	Administrasjonskostnader	313	281	284

Andre driftskostnader

8	17	19	Driftskostnader faste eiendommer	19	17	8
2	2	1	Godtgjørelser til ekstern revisor 1)	2	2	3
71	35	36	Leie lokaler og bankbygg	39	38	30
19	23	24	Driftskostnader lokaler	24	23	25
53	60	62	Øvrige driftskostnader	78	74	65
153	137	142	Andre driftskostnader	162	154	131

1) Godtgjørelse til ekstern revisor Beløp i hele 1 000 kroner

1 301	888	842	Lovbestemt revisjon	1 190	1 254	1 991
69	147	298	Andre attestasjonstjenester	404	249	123
43		1	Skatterådgivning	1	18	54
208	230	9	Andre ikke-revisjonstjenester	9	319	234
1 621	1 265	1 150	Sum godtgjørelse til ekstern revisor	1 604	1 840	2 402

Personalressurser (gjennomsnittlig)

703	680	670	Antall årsverk	776	764	792
749	722	707	Antall ansatte	814	807	848

Per 31.12. (eksakte tall)

690	675	670	Antall årverk	795	754	778
736	716	705	Antall ansatte	830	796	825

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSE TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Ytelser til administrerende direktør

Beløp i hele 1 000 kroner	2011	2010	2009
Ytelser til administrerende direktør er sammensatt slik			
Ordinær lønn	3 394	2 955	2 251
Naturalytelser	248	248	228
Pensjonspremie	2 323	1 510	1 005
Skattekompensasjon av "Topphatt" pensjonsforsikring	2 136	1 361	855

SpareBank 1 Nord-Norge har i dag en pensjonsordning gjennom egen pensjonskasse, som sammen med pensjon fra Folketrygden skal gi en pensjon på omlag 70% av inntekten ved pensjonsalder. For de medlemmene som har inntekt over 12 G, har banken etablert en kollektiv livrente (topphatt) som ivaretar pensjonsforpliktelsene som faller utenfor pensjonskassens forpliktelser. For bankens virksomhet gjelder dette 14 personer i 2011. Bankens premie til topphattforsikring for disse utgjør i 2011 om lag 5 mill kroner hvorav 2.323.126 kroner utgjør premie for administrerende direktør.

I tillegg har konsern- og regionledelsen egen førtidpensjonsavtale. Det er i 2011 utbetalt bonus til administrerende direktør på 600.000 kroner mot 550.000 kroner året før.

Ytelser til styreleder

Kjell Olav Pettersen har vært styreleder i SpareBank 1 Nord-Norge fra og med 2005. Som styreleder mottok han i 2011 en samlet godtgjørelse på 356.000 kroner. Beregnet fordel av naturalytelser var 9.000 kroner.

Ytelser til hovedstyret

Beløp i hele 1 000 kroner	2011		2010		2009	
	Styre-honorar	Andre godtgjørelser	Styre-honorar	Andre godtgjørelser	Styre-honorar	Andre godtgjørelser
Hanne Bentsen (sluttet august 2009)					75	
Roar Dons	153	9	145	19	130	
Elisabeth Johansen	153	26	145	31	130	16
Gunnar Kristiansen	84		80		70	
Erik Sture Larre jr. (nestleder)	184	69	196	67	160	
Ann-Christine Nybacka	153	69	162	55	130	
Wenche E. Olsen (fra august 2009, sluttet mars 2010)			36		54	
Pål Andreas Pedersen	153	60	162	53	130	
Vivi Ann Pedersen	153		145		130	
Anita Persen (fra april 2010)	153		108	7		
Kjell Olav Pettersen (leder)	347	9	330	18	300	
Sum ytelser til hovedstyret	1 533	242	1 509	250	1 309	16

Sum ytelser til kontrollkomiteen

Beløp i hele 1 000 kroner	2011		2010		2009	
	Honorarer	Andre godtgjørelser	Honorarer	Andre godtgjørelser	Honorarer	Andre godtgjørelser
Rigmor Abel	84		80		70	
Kåre Brynjulfsen	84		50		40	
Per Christiansen (leder, sluttet mars 2011)	35		130		120	
Dag Norvang	84		80		70	
Tore Bråthen (leder, fra mars 2011)	102					
Sum ytelser til kontrollkomiteen	389		340		300	

Ytelser til representantskap

Det er i 2011 utbetalt samlet honorar på 684.500 kroner til 42 representanter.

Tilsvarende beløp for 2010 var 549.300 kroner til 34 representanter og i 2009 318.000 kroner til 36 representanter.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Ytelser til konsernledelsen og ledende ansatte i datterselskaper 2011

Tittel/navn	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Pensjonspremie og skattekompensasjon	Styrehonorarer i datterselskap, SpareBank 1 Gruppen og andre lignende selskaper	Bonus	Over-skuddsdeling	Antall tildelte egenkapitalbevis i overskuddsdeling	Opsjoner	Forskuddsbetalinger og sikkerhetsstillelser
Beløp i hele 1 000 kroner								
Administrerende direktør EiendomsMegler 1								
Kristin Amundsen	1 050			50				
Konserndirektør								
Geir Andreassen	1 510	369		275				
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans								
Hermod Bakkejord	1 242			238				
Konserndirektør								
Rolf Eigil Bygdnes	1 819	768	30	320				
Kommunikasjonsdirektør								
Stig Arne Engen	1 541	225		285				
Administrerende direktør SNN Invest AS								
Kjell Ivar Helgesen, fra 21.11.11	1 283	30		120				
Administrerende direktør								
Hans Olav Karde	3 042	4 460	1)	180	600			
Administrerende direktør SNN Forvaltning								
Tom-Robin Solstad-Nøis	808			233				
Konserndirektør								
Liv Bortne Ulriksen	1 767			330				
Konserndirektør								
Elisabeth Utheim	1 482	297		275				
Viseadministrerende direktør								
Oddmund Åsen	2 037	1 078		170	375			

1) Honoraret er tilbakebetalt til SpareBank 1 Nord-Norge.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Andre avtaler

Tittel/navn Beløp i hele 1 000 kr	Oppsigelsestid	Etterlønn	Pensjonsvilkår utover ordinær ordning	Opptjente pensjons- rettigheter siste år
Administrerende direktør EiendomsMegler 1				
Kristin Amundsen	3 mnd	0 mnd		4) 62
Konserndirektør				
Geir Andreassen	3 mnd	0 mnd	1)	248
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans				
Hermod Bakkejord	3 mnd	0 mnd		200
Konserndirektør				
Rolf Eigil Bygdnes	3 mnd	0 mnd	1)	397
Administrerende direktør SNN Invest AS				
Kjell Ivar Helgesen	3 mnd	0 mnd		322
Kommunikasjonsdirektør				
Stig Arne Engen	3 mnd	0 mnd	1)	228
Administrerende direktør				
Hans Olav Karde	6 mnd	0 mnd	2)	2 123
Administrerende direktør SNN Forvaltning				
Tom-Robin Solstad-Nøis	3 mnd	0 mnd		4) 74
Konserndirektør				
Liv Bortne Ulriksen	3 mnd	0 mnd		4) 82
Konserndirektør				
Elisabeth Utheim	3 mnd	0 mnd	1)	354
Viseadministrerende direktør				
Oddmund Åsen	6 mnd	0 mnd	3)	580

1) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 62 år.

2) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 65 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 65 år.

3) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 60 år.

4) Har avtale om innskuddspensjon.

Førtidspensjonsavtale for utvidet konsernledelse er å anse som driftspensjonsavtale hvor det ikke er opparbeidet tradisjonelle pensjonsrettigheter. Konsernet har gjort regnskapsmessig avsetning av andel av fremtidige forpliktelser for disse avtalene.

Alle i konsernledelsen ansatt før 01.07.06 har ordinær pensjonsavtale gjennom ytelsesbasert ordning i SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse, som beskrevet i note 31.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Ytelser til konsernledelsen og ledende ansatte i datterselskaper 2010

Tittel/navn	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Pensjonspremie og skattekompensasjon	Styrehonorarer i datterselskap, SpareBank 1 Gruppen og andre lignende selskaper	Bonus	Over-skuddsdeling	Antall tildelte egenkapitalbevis i overskuddsdeling	Opsjoner	Forskuddsbetalinger og sikkerhetsstillelser
Beløp i hele 1 000 kroner								
Konserndirektør								
Geir Andreassen	1 293	300	20	250				
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans								
Hermod Bakkejord	1 097	169		200				
Konserndirektør								
Rolf Eigil Bygdnes	1 477	515	30	290				
Kommunikasjonsdirektør								
Stig Arne Engen	1 335	209		260				
Administrerende direktør								
Hans Olav Karde	2 653	2 871	1)	153	550			
Administrerende direktør SNN Securities								
Bjørn E. Kristiansen (selskap oppløst 30.06.10)	576				364			
Administrerende direktør SNN Invest AS								
Kari Riddervold (sluttet 30.06.10)	1 111							
Administrerende direktør SNN Forvaltning								
Tom-Robin Solstad-Nøis (startet 01.07.10)	493							
Administrerende direktør EiendomsMegler 1								
Morten Tidemann (sluttet 31.12.10)	997	135						
Konserndirektør								
Liv Bortne Ulriksen	1 605	69		310				
Konserndirektør								
Elisabeth Utheim	1 280	306	25	250				
Viseadministrerende direktør								
Oddmund Åsen	1 686	742	160	350				

1) Honoraret er tilbakebetalt til SpareBank 1 Nord-Norge.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSE TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Andre avtaler

Tittel/navn Beløp i hele 1 000 kroner	Oppsigelsestid	Etterlønn	Pensjonsvilkår utover ordinær ordning	Opptjente pensjons- rettigheter siste år
Konserndirektør				
Geir Andreassen	3 mnd	0 mnd	1)	210
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans				
Hermod Bakkejord	3 mnd	0 mnd		190
Konserndirektør				
Rolf Eigil Bygdnes	3 mnd	0 mnd	1)	349
Kommunikasjonsdirektør				
Stig Arne Engen	3 mnd	0 mnd	1)	195
Administrerende direktør				
Hans Olav Karde	6 mnd	0 mnd	2)	2 023
Administrerende direktør SNN Forvaltning				
Tom-Robin Solstad-Nøis (startet 01.07.10)	3 mnd	0 mnd		
Administrerende direktør EiendomsMegler 1				
Morten Tidemann (sluttet 31.12.10)	3 mnd	0 mnd		
Konserndirektør				
Liv Bortne Ulriksen	3 mnd	0 mnd		
Konserndirektør				
Elisabeth Utheim	3 mnd	0 mnd	1)	313
Viseadministrerende direktør				
Oddmund Åsen	6 mnd	0 mnd	3)	551

1) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 62 år.

2) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 65 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 65 år.

3) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 60 år.

Førtidspensjonsavtale for utvidet konsernledelse er å anse som driftspensjonsavtale hvor det ikke er opparbeidet tradisjonelle pensjonsrettigheter. Konsernet har gjort regnskapsmessig avsetning av andel av fremtidige forpliktelser for disse avtalene.

Alle i konsernledelsen ansatt før 01.07.06 har ordinær pensjonsavtale gjennom ytelsesbasert ordning i SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse, som beskrevet i note 31.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Ytelser til konsernledelsen og ledende ansatte i datterselskaper 2009

Tittel/navn	Lønn og andre kort-siktige ytelser	Pensjonspremie og skattekompensasjon	Styrehonorarer i datterselskaper, SpareBank 1 Gruppen og andre lignende selskaper	Bonus	Over-skuddsdeling	Antall tildelte egenkapitalbevis i overskuddsdeling	Opsjoner	Forskuddsbetalinger og sikkerhetsstillelser
Beløp i hele 1 000 kroner								
Konserndirektør								
Geir Andreassen	1 195	125	20					
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans								
Hermod Bakkejord	1 057	46						
Konserndirektør								
Rolf Eigil Bygdnes	1 392	237	80					
Konserndirektør								
Stig Arne Engen	1 222	68						
Administrerende direktør								
Hans Olav Kårde	2 479	1 710	180	1)				
Informasjonsdirektør								
Kjell Kolbeinsen	1 195	409						
Administrerende direktør SNN Securities								
Bjørn E. Kristiansen	1 209	8		516				
Administrerende direktør EiendomsMegler 1								
Morten Tidemann (startet 16.02.09)	845	48		400				
Fungerende administrerende direktør EiendomsMegler 1								
Noel Pedersen (sluttet 15.02.09)	890	47						
Administrerende direktør SNN Invest AS								
Kari Riddervold	988	50						
Administrerende direktør Eiendomsdrift								
Ole Sandmo	826							
Konserndirektør								
Liv Bortne Ulriksen	1 350	56						
Konserndirektør								
Elisabeth Utheim	1 203	82	25					
Viseadministrerende direktør								
Oddmund Åsen	1 654	346	105					

1) Honoraret er tilbakebetalt til SpareBank 1 Nord-Norge.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Andre avtaler

Tittel/navn Beløp i hele 1 000 kroner	Oppsigelsestid	Etterlønn	Pensjonsvilkår utover ordinær ordning	Opptjente pensjons- rettigheter siste år
Konserndirektør				
Geir Andreassen	3 mnd	0 mnd	1)	165
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans				
Hermod Bakkejord	3 mnd	0 mnd		152
Konserndirektør				
Rolf Eigil Bygdnes	3 mnd	0 mnd	1)	275
Konserndirektør				
Stig Arne Engen	3 mnd	0 mnd	1)	171
Administrerende direktør				
Hans Olav Karde	6 mnd	0 mnd	2)	1 284
Informasjonsdirektør				
Kjell Kolbeinsen	3 mnd	0 mnd	1)	362
Administrerende direktør SNN Securities				
Bjørn E. Kristiansen	3 mnd	0 mnd		142
Administrerende direktør EiendomsMegler 1				
Morten Tidemann (startet 16.02.09)	3 mnd	0 mnd		
Fungerende administrerende direktør EiendomsMegler 1				
Noel Pedersen (sluttet 15.02.09)	3 mnd	0 mnd		
Administrerende direktør SNN Invest AS				
Kari Riddervold	3 mnd	0 mnd		
Administrerende direktør Eiendomsdrift				
Ole Sandmo	3 mnd	0 mnd		113
Konserndirektør				
Liv Bortne Ulriksen	3 mnd	0 mnd		
Konserndirektør				
Elisabeth Utheim	3 mnd	0 mnd	1)	295
Viseadministrerende direktør				
Oddmund Åsen	6 mnd	0 mnd	3)	379

1) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 62 år.

2) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 65 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 65 år.

3) Kollektiv Livrente. 70% av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 60 år.

Alle i konsernledelsen ansatt før 01.07.06 har ordinær pensjonsavtale gjennom ytelsesbasert ordning i SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse, som beskrevet i note 31.

Førtidspensjonsavtale for konsernledelsen er å anse som driftspensjonsavtale hvor det ikke er opparbeidet tradisjonelle pensjonsrettigheter.

Konsernet har likevel gjort regnskapsmessig avsetning av andel av fremtidige forpliktelser også for disse avtalene.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Lån til ledende ansatte, tillitsvalgte med nærstående og øvrige ansatte

Følgende lån er gitt per 31.12.11	Beløp i hele 1 000 kroner	Lånesaldo
Hovedstyret 2)		
Styreleder Kjell Olav Pettersen		
Medlem Erik Sture Larre jr.		
Medlem Elisabeth Johansen		711
Medlem Roar Dons		
Medlem Ann-Christine Nybacka		
Medlem Pål Andreas Pedersen		
Medlem Vivi Ann Pedersen		478
Medlem Anita Persen		
Nærstående til hovedstyremedlemmer 2) 3)		75 087
Kontrollkomité 2)		
Leder Per Christiansen (til mars 2011)		
Leder Tore Bråthen (fra mars 2011)		
Medlem Rigmor Abel		
Medlem Dag Norvang		
Medlem Kåre Brynjulfsen		140
Ledende ansatte 1)		
Administrerende direktør Hans Olav Karde		1 823
Viseadministrerende direktør Oddmund Åsen		4 642
Konserndirektør Geir Andreassen		1 987
Konserndirektør Rolf Eigil Bygdnes		2 191
Kommunikasjonsdirektør Stig Arne Engen		4 173
Konserndirektør Elisabeth Utheim		952
Konserndirektør Liv Bortne Ulriksen		3 448
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans Hermod Bakkejord		901
Administrerende direktør EiendomsMegler 1 Kristin Amundsen		3 912
Administrerende direktør SNN Invest AS Kjell Ivar Helgesen		1 098
Administrerende direktør SNN Forvaltning AS Tom-Robin Solstad-Nøis		2 411
Øvrige ansatte 1)		1 092 873

1) Lånerenten er 80% av den til enhver tid gjeldende beste boliglånsrente for våre ordinære kunder, innenfor et maksimalt lånebeløp på 2 mill kroner. Ingen sikkerhetsstillelser er gitt på vegne av ansatte. Vilårene på lånene avviker ikke fra generelle ansattevilkår.

2) Vilkår og eventuelle sikkerhetsstillelser som for ordinære kunder, med unntak av de ansattes valgte representanter som har ansattevilkår.

3) Roar Dons er aksjonær og sitter i styret i to eiendomsselskaper som har 75 mill kroner i lån. Låneoptak er etablert før han ble medlem av styret.

Verdien på samlet rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør for 2011 omtrent 5 mill kroner.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSE TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Følgende lån er gitt per 31.12.10	Beløp i hele 1 000 kroner	Lånesaldo
Hovedstyret 2)		
Styreleder Kjell Olav Pettersen		
Medlem Erik Sture Larre jr.		
Medlem Elisabeth Johansen		604
Medlem Roar Dons		
Medlem Ann-Christine Nybacka		
Medlem Pål Andreas Pedersen		
Medlem Vivi Ann Pedersen		509
Medlem Anita Persen		
Nærstående til hovedstyremedlemmer 2) 3)		83 170
Kontrollkomité 2)		
Leder Per Christiansen		
Medlem Rigmor Abel		
Medlem Dag Norvang		
Ledende ansatte 1)		
Administrerende direktør Hans Olav Karde		1 872
Viseadministrerende direktør Oddmund Åsen		4 381
Konserndirektør Geir Andreassen		1 683
Konserndirektør Rolf Eigil Bygdnes		2 174
Kommunikasjonsdirektør Stig Arne Engen		4 235
Konserndirektør Elisabeth Utheim		3 362
Konserndirektør Liv Bortne Ulriksen		2 969
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans Hermod Bakkejord		814
Administrerende direktør EiendomsMegler 1 Morten Tidemann		7 595
Administrerende direktør SNN Invest AS Siri Fürst		
Administrerende direktør SNN Forvaltning AS Tom-Robin Solstad-Nøis		
Øvrige ansatte 1)		1 170 087

- 1) Lånerenten er 80% av den til enhver tid gjeldende beste boliglånsrente for våre ordinære kunder, innenfor et maksimalt lånebeløp på 2 mill kroner. Ingen sikkerhetsstillelser er gitt på vegne av ansatte. Vilkårene på lånene avviker ikke fra generelle ansattevilkår.
- 2) Vilkår og eventuelle sikkerhetsstillelser som for ordinære kunder, med unntak av de ansattes valgte representanter som har ansattevilkår.
- 3) Roar Dons er aksjonær og sitter i styret i tre eiendomsselskaper som har 79 mill kroner i lån. Låneopptak er etablert før han ble medlem av styret.

Verdien på samlet rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør for 2010 omtrent 8 mill kroner.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Følgende lån er gitt per 31.12.09		Beløp i hele 1 000 kroner	Lånesaldo
Hovedstyret 2)			
Styreleder Kjell Olav Pettersen			
Medlem Erik Sture Larre jr.			
Medlem Elisabeth Johansen			829
Medlem Roar Dons			
Medlem Ann-Christine Nybacka			
Medlem Wenche E. Olsen			
Medlem Pål Andreas Pedersen			
Medlem Vivi Ann Pedersen			539
Nærstående til hovedstyremedlemmer 2) 3)			88 548
Kontrollkomité 2)			
Leder Per Christiansen			
Medlem Rigmor Abel			
Medlem Dag Norvang			
Ledende ansatte 1)			
Administrerende direktør Hans Olav Karde			1 919
Viseadministrerende direktør Oddmund Åsen			4 268
Konserndirektør Elisabeth Utheim			3 514
Konserndirektør Stig Arne Engen			4 182
Konserndirektør Liv Bortne Ulriksen			3 538
Konserndirektør Rolf Eigil Bygdnes			2 062
Konserndirektør Geir Andreassen			1 069
Informasjonsdirektør Kjell Kolbeinsen			1 375
Administrerende direktør Eiendomsdrift Ole Sandmo			2 005
Administrerende direktør SpareBank 1 Finans Hermod Bækkejord			902
Administrerende direktør EiendomsMegler 1 Morten Tidemann			3 421
Administrerende direktør SNN Securities Bjørn E. Kristiansen			
Administrerende direktør SNN Invest AS Kari Riddervold			813
Øvrige ansatte 1)			1 097 060

- 1) Lånerenten er 80% av den til enhver tid gjeldende beste boliglånsrente for våre ordinære kunder, innenfor et maksimalt lånebeløp på 2 mill kroner. Ingen sikkerhetsstillelser er gitt på vegne av ansatte. Vilårene på lånene avviker ikke fra generelle ansattevilkår.
- 2) Vilkår og eventuelle sikkerhetsstillelser som for ordinære kunder, med unntak av de ansattes valgte representanter som har ansattevilkår.
- 3) Roar Dons er aksjonær og sitter i styret i tre eiendomsselskaper som har 86 mill kroner i lån. Låneopptak er etablert før han ble medlem av styret.

Verdien på samlet rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør for 2009 omtrent 8 mill kroner.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSE TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Egenkapitalbevis eid av tillitsvalgte i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.11

Navn	Antall egenkapitalbevis
Hovedstyrets medlemmer	
Erik Sture Larre jr.	1 134 493
Kjell Olav Pettersen	30 147
Gunnar Kristiansen	21 812
Elisabeth Johansen	10 517
Vivi Ann Pedersen	8 362
Roar Dons	7 911
Ann-Christine Nybacka	3 508
Anita Persen	701

Representantskapets medlemmer

Trond Mohn	2 714 024
Erik Sture Larre	1 134 493
Ole Ovesen	484 341
Kjell Kræmer	104 497
Bente Evensen	81 820
Marie Fangel	51 908
Berit Berg	46 363
Frode Pedersen	22 382
Sissel Ditlefsen	16 666
Herman Mehren	14 276
Einar Fråfjord	13 302
Ann-Kirsten Larsen	11 278
Asbjørg Jensvoll Strøm	8 404
Tom Svendsen	7 831
Ann Kathrina Langaune	7 136
May Britt Nilsen	5 097
Øyvind Pallesen	4 892
Tone Marie Myklevoll	3 678
Cecilie Lysjø	3 508
Svein Brustad	2 290
Hans Olav Gjøvik	1 984
Therese Isaksen	1 042
Frode Helgerud	1 000
Jan Hugo Sørensen	98

Kontrollkomité

Kåre Brynjulfsen	1 731
------------------	-------

Ledende ansatte

Administrerende direktør Hans Olav Karde	28 335
Konserndirektør Liv Bortne Ulriksen	26 772
Konserndirektør Geir Andreassen	21 262
Konserndirektør Rolf Eigil Bygdnes	15 830
Viseadministrerende direktør Oddmund Åsen	15 188
Kommunikasjonsdirektør Stig Arne Engen	5 382
Konserndirektør Elisabeth Utheim	3 549

Tallene viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.11. Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Egenkapitalbevis eid av tillitsvalgte i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.10

Navn	Antall egenkapitalbevis
Hovedstyrets medlemmer	
Erik Sture Larre jr.	319 126
Kjell Olav Pettersen	8 694
Gunnar Kristiansen	6 239
Vivi Ann Pedersen	2 478
Elisabeth Johansen	2 022
Roar Dons	1 239

Representantskapets medlemmer	
Trond Mohn	763 439
Erik Sture Larre	319 126
Ole Ovesen	183 135
Kjell Kræmer	30 307
Bente Evensen	28 283
Marie Fangel	14 974
Berit Berg	13 375
Herman Mehren	8 129
Frode Pedersen	5 763
Einar Frøfjord	3 673
Asbjørg Jensvoll Strøm	3 152
Ann Kathrina Langaune	2 676
Sissel Ditlefsen	2 500
Tom Svendsen	2 204
Øyvind Pallesen	1 835
Inger Løkken	1 829
May Britt Nilsen	1 649
Tone Marie Myklevoll	1 260
Kristin Langseth	990
Bodil Hanssen	722
Svein Brustad	286
Jan Hugo Sørensen	28

Kontrollkomitè:	
Kåre Brynjulfsen	500

Ledende ansatte	
Administrerende direktør Hans Olav Karde	8 543
Konserndirektør Geir Andreassen	6 658
Konserndirektør Liv Bortne Ulriksen	5 909
Viseadministrerende direktør Oddmund Åsen	4 380
Konserndirektør Rolf Eigil Bygdnes	3 045
Kommunikasjonsdirektør Stig Arne Engen	1 624
Konserndirektør Elisabeth Utheim	805

Tallene viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.10. Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

NOTE 10 - DRIFTSKOSTNADER, LÅN OG YTELSER TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Egenkapitalbevis eid av tillitsvalgte i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.09

Navn	Antall egenkapitalbevis
Hovedstyrets medlemmer	
Erik Sture Larre jr.	319 126
Kjell Olav Pettersen	7 455
Gunnar Kristiansen	5 000
Vivi Ann Pedersen	1 859
Elisabeth Johansen	783

Representantskapets medlemmer

Trond Mohn	763 439
Erik Sture Larre	319 126
Ole Ovesen	183 135
Frode Helgerud	153 478
Kjell Kræmer	29 157
Bente Evensen	22 983
Marie Fangel	14 974
Berit Berg	11 375
Herman Mehren	10 029
Frode Pedersen	3 285
Asbjørg Jensvoll Strøm	3 152
Sissel Ditlefsen	2 500
Einar Frafjord	2 434
Ann Kathrina Langaune	2 287
Øyvind Pallesen	1 835
May Britt Nilsen	1 402
Inger Løkken	1 210
Tone Marie Myklevoll	950
Kristin Langseth	795
Bodil Hanssen	722
Svein Brustad	286
Jan Hugo Sørensen	28

Ledende ansatte

Administrerende direktør Hans Olav Karde	7 304
Konserndirektør Geir Andreassen	5 419
Konserndirektør Liv Bortne Ulriksen	3 431
Viseadministrerende direktør Oddmund Åsen	3 141
Informasjonsdirektør Kjell Kolbeinsen	2 762
Konserndirektør Rolf Eigil Bygdnes	1 806
Konserndirektør Stig Arne Engen	1 624
Konserndirektør Elisabeth Utheim	496

Tallene viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.09. Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

NOTE 11 - SKATT

Morbank			Beløp i mill kroner	Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
Sammensetning av resultatført skatt						
259	93	112	Resultatført periodeskatt	127	119	262
-123	68	28	Resultatført utsatt skatt	29	64	-109
-10	10	1	For mye/lite avsatt skatt tidligere år	1	3	-10
126	171	141	Skatt	157	186	143
7	9	9	Formueskatt (ført som andre driftskostnader)	9	9	7
133	180	150	Resultatført skatt	166	195	150
264	102	121	Balanseført betalbar skatt	136	109	265
Endring i netto utsatt skatt/-skattefordel						
-123	68	28	Resultatført utsatt skatt	28	64	-109
			Prinsippendringer ført direkte mot egenkapital			
-123	68	28	Sum endring i netto utsatt skatt/-skattefordel	28	64	-109

Sammensetning av balanseført utsatt skatt og resultatført utsatt skatt

31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09
Balanseført utsatt skatt		Midlertidige forskjeller på:		Balanseført utsatt skatt		
-54	-7	-12	Anleggsmidler	130	116	29
0	0	0	Omløpsmidler	0	-1	-1
-79	-21	8	Pensjonsforpliktelse	8	-22	-79
95	207	283	Andre midlertidige forskjeller	258	197	132
			Fremførbart underskudd	-13	-49	-69
-38	179	279	Sum midlertidige forskjeller	383	241	12
11	-50	-78	Balanseført utsatt skatt/skattefordel - 28%	-107	-67	-3

Sammensetning av balanseført utsatt skatt og resultatført utsatt skatt

2009	2010	2011		2011	2010	2009
Resultatført utsatt skatt		Midlertidige forskjeller på:		Resultatført utsatt skatt		
2	47	-5	- Anleggsmidler	14	87	30
			- Omløpsmidler	1		-38
19	58	29	- Pensjonsforpliktelse	30	57	22
-927	137	76	- Andre midlertidige forskjeller	58	65	-863
468			Fremførbart underskudd		20	460
-438	242	100	Sum midlertidige forskjeller	103	229	-389
-123	68	28	Resultatført endring i utsatt skatt/skattefordel - 28%	29	64	-109

Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt

2009	2010	2011		2011	2010	2009
238	218	164	28 % av resultat før skatt	195	281	281
-102	-57	-24	Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	-39	-98	-128
			Skatteeffekt av avgitt konsernbidrag			
7	9	9	Formueskatt	9	9	7
- 10	10	1	For mye/lite avsatt tidligere år	1	3	-10
133	180	150	Resultatført periodeskatt	166	195	150
15,7 %	23,1 %	25,6 %	Effektiv skattesats (skattekostnad i prosent av resultat før skatt)	24,0 %	19,3 %	14,9 %

NOTE 12 - ANDRE EIENDELER

Morbank			Beløp i mill kroner	Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09
120	130	159	Periodisering opptjente renter fra kunder	178	136	126
166	152	183	Periodisering opptjente renter verdipapirer/agio	183	155	166
75	75	75	Kapitalinnskudd i SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse	75	75	75
70	47	30	Øvrige debitorer	30	49	56
26	72	103	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	63	71	37
81	135	114	Påløpte inntekter SpareBank 1 Boligkreditt	114	135	81
16	37	40	Interne konti	43	53	20
			Klientkonti eiendomsmegling	24	20	15
	4	9	Annet	9	4	2
554	652	713	Andre eiendeler	719	698	578

NOTE 13 - EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Morbank			Beløp i mill kroner	Konsern		
Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt		Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt
2011						
313	694	1 007	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.11	619	650	1 269
14	78	92	Tilgang	14	81	95
	73	72	Avgang		73	73
			Verdiregulering			
327	699	1 027	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.11	633	658	1 291
43	510	553	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.11	268	541	809
	43	43	Årets avskrivning		47	47
			Årets nedskrivning			
	73	72	Tilbakeført akkumulerte avskrivninger solgte eiendeler		73	73
43	480	525	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.11	268	515	783
284	219	502	Balanseført verdi per 31.12.11	365	143	508
2010						
36	614	650	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.10	622	703	1 325
280	169	449	Tilgang	1	37	38
3	89	92	Avgang	4	90	94
			Verdiregulering			
313	694	1 007	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.10	619	650	1 269
32	570	602	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.10	257	599	856
14	29	43	Årets avskrivning	14	31	45
			Årets nedskrivning			
3	89	92	Tilbakeført akkumulerte avskrivninger solgte eiendeler	3	89	92
43	510	553	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.10	268	541	809
270	184	454	Balanseført verdi per 31.12.10	351	109	460

NOTE 13 - EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Morbank				Konsern		
Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	Beløp i mill. kroner	Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt
2009						
36	602	638	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.09	611	691	1 302
	18	18	Tilgang	15	18	33
	6	6	Avgang	4	6	10
			Verdiregulering			
36	614	650	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.09	622	703	1 325
4	508	512	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.09	246	567	813
	34	34	Årets avskrivning	11	38	49
			Årets nedskrivning			
			Tilbakeførte avskrivninger			
	6	6	Tilbakeført akkumulerte avskrivninger solgte eiendeler		6	6
4	536	540	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.09	257	599	856
32	78	110	Balanseført verdi per 31.12.09	366	104	469
1 - 5 %	10 - 33 %		Økonomisk levetid etter følgende satser	1 - 5 %	10 - 33 %	
0 %			Boliger, tomter, kunst	0 %		

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler fortsatt i bruk

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler fortsatt i bruk utgjør 650 mill. kroner per 31.12.11.

Omvurderinger

Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler. I forbindelse med første gangs implementering av IFRS ble bygningene omvurdert med til sammen 39 mill. kroner. Basis for omvurderinger var uavhengige takster.

Forpliktelser

Banken har ikke inngått bindende avtaler om å anskaffe anleggsmidler per 31.12.11.

Investerings eiendommer konsern

Banken har ingen eiendeler som er definert som investerings eiendommer per 31.12.11.

NOTE 14 - IMMATERIELLE EIENDELER

Morbank				Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill. kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
			Lisenser	21	21	
			Kundeportefølje, kompetanse	5		
11			Utsatt skattefordel			
			Goodwill		1	1
11			Sum immaterielle eiendeler	26	22	1

NOTE 15 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAPER, TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Morbank

Eierinteresser i konsernselskaper

Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	244	185	151
Eierinteresser i andre konsernselskaper	112	173	97
Sum eierinteresser i konsernselskaper	356	358	248

Aksjer og andeler i datterselskaper som er inkludert i konsernregnskapet og som bokføres til kostpris i morselskapet

Selskaper	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Kostpris	Eierandel og stemmeberett. kapital	Balanseført verdi
Beløp i 1 000 kroner					
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS, Tromsø *	122 000	24 400	181 000	100 %	181 000
SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS, Tromsø	180 000	180 000	180 000	100 %	79 212
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS, Tromsø	21 100	21 100	28 000	100 %	29 636
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA, Tromsø	1 000	100 000	2 948	100 %	2 948
North-West 1 Alliance Bank, Russland	57 169	1 950 000	62 985	75 %	62 985
SNN Økonomihus Holding AS	100	100	100	100 %	100
Sum investering i konsernselskaper i morbank					355 881

* Av dette er 3.000 aksjer til kostpris 15 mill kroner innbetalt, ikke registrert aksjekapital per 31.12.11.

Eierinteresser i felleskontrollert virksomhet

Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	1334	1257	828
Eierinteresser i andre selskaper	649	563	758
Sum eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	1 983	1 820	1 586

Aksjer og andeler i felleskontrollert virksomhet, som bokføres til kostpris i selskapsregnskapet

Selskaper	Eierandel og andel stemmeberett.kap.
SpareBank 1 Gruppen AS	19,50 %
Bank 1 Oslo Akershus AS	19,50 %
SpareBank 1 Utvikling DA	17,74 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	13,26 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	17,54 %
BN Bank ASA	23,50 %

Mellomværende mellom banken og selskapene: Se note 32

NOTE 15 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAPER, TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Konsern

Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

2011	Total eierandel	SpareBank1 Gruppen AS 19,50 %	Bank 1 Oslo Akershus AS 19,50%	SpareBank 1 Utvikling DA 17,74%	BN Bank ASA 23,50%	SpareBank 1 Boligkreditt AS 13,26%	SpareBank 1 Næringskreditt AS 17,54%
Beløp i mill kroner							
Per 01.01.	2 861	980	271	18	658	760	174
Tilgang/avgang	200	86		37	36	6	35
Resultatandel IFRS	195	94	16		68	13	4
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	-37			-37			
Posteringer rett mot egenkapitalen	-58	-58					
Utbetalt utbytte	-142	-86	-7		-36	-11	-2
Per 31.12.	3 019	1 016	280	18	726	768	211

2010	Total eierandel	SpareBank1 Gruppen AS 19,50 %	Bank 1 Oslo AS 19,50%	SpareBank 1 Utvikling DA 17,74%	BN Bank ASA 23,50%	SpareBank 1 Boligkreditt AS 15,74%	SpareBank 1 Næringskreditt AS 23,50%
Per 01.01.	2 396	1 016	0	18	621	569	172
Tilgang/avgang	270	-195	234	36		195	
Resultatandel IFRS	251	164	37		37	11	2
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	-36			-36			
Posteringer rett mot egenkapitalen	18	18					
Utbetalt utbytte	-38	-23				-15	
Per 31.12.	2 861	980	271	18	658	760	174

2009	Total eierandel	SpareBank1 Gruppen AS 19,50 %		SpareBank 1 Utvikling DA 17,74%	BN Bank ASA 23,50%	SpareBank 1 Boligkreditt AS 15,30%	SpareBank 1 Næringskreditt AS 23,50%
Per 01.01.	1 796	1 015		18	482	281	0
Tilgang/avgang	540	0		46	47	275	172
Resultatandel IFRS	280	175			92	13	
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	-46			-46			
Posteringer rett mot egenkapitalen	-13	-13					
Utbetalt utbytte	-161	-161					
Per 31.12.	2 396	1 016		18	621	569	172

NOTE 15 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAPER, TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Konsernets eierandeler i tilknyttede og felleskontrollerte selskap

Navn	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Resultat	Eierandel
2011					
Felleskontrollert virksomhet					
SpareBank 1 Gruppen AS	8 188	6 844	1 750	93	19,50 %
Bank 1 Oslo Akershus AS	5 498	5 188	154	16	19,50 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	19 580	18 818	20	11	13,26 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1 634	1 423	8	4	17,54 %
SpareBank 1 Utvikling DA	97	43	102	0	17,74 %
BN Bank ASA	9 572	8 830	115	36	23,50 %
Totalt	44 569	41 146	2 149	161	

2010

Felleskontrollert virksomhet

SpareBank 1 Gruppen AS	7 909	6 974	1 997	160	19,50 %
Bank 1 Oslo AS	5 252	4 954	166	37	19,50 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	16 539	15 783	20	12	15,74 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1 964	1 790	4	2	23,50 %
SpareBank 1 Utvikling DA	68	25	74	0	17,74 %
BN Bank ASA	9 701	8 995	111	33	23,50 %
Totalt	41 432	38 520	2 372	244	

2009

Felleskontrollert virksomhet

SpareBank 1 Gruppen AS	11 969	10 922	2 109	172	19,50 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	12 888	12 324	21	13	15,30 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1 948	1 776	2	0	23,50 %
SpareBank 1 Utvikling DA	56	35	90	-3	17,74 %
BN Bank ASA	11 174	10 496	119	32	23,50 %
Totalt	38 034	35 553	2 341	214	

NOTE 16 - AKSJER OG ANDELER

SpareBank 1 Nord-Norge har i all hovedsak klassifisert sin aksjeportefølje i henhold til IAS 39:

Til virkelig verdi over resultatet

- holdt for omsetning (handelsaksjer)
- noterte
- andre aksjer - unoterte

Tilgjengelig for salg (AFS - available for sale)

- unoterte aksjer som er kjøpt med intensjon å beholde som en langsiktig plassering eller der virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte.

Aksjene er verdsatt etter prinsipper beskrevet i note 2 og 3. Som det fremgår i note 19 er verdsettelse av aksjer basert på noterte priser i et aktivt marked satt på nivå 1 iht. IAS 19s verdsettelseshierarki. Verdsettelse basert på observerbare markedsdata er satt til nivå 2, mens verdsettelse på annet enn observerbare markedsdata er satt til nivå 3.

I henhold til IAS 28 skal investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Et tilknyttet selskap er definert som et selskap hvor investor har betydelig innflytelse, normalt mellom 20 og 50%.

Unntak fra denne bestemmelsen foreligger dersom:

- 1) investeringer eies av risikokapitalorganisasjoner, investeringsfond, aksjefond og lignende hvor investeringen ved førstegangsinnregning er øremerket til virkelig verdi over resultatet eller som holdt for omsetning i henhold til IAS 39, eller
- 2) investeringen blir klassifisert som holdt for salg i henhold til IFRS 5

Per 31.12.11 har konsernet aksjeporteføljer i begge kategoriene.

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
314	291	251	Til virkelig verdi over resultatet	481	514	460
96	97	106	Tilgjengelig for salg	126	97	100
410	388	357	Sum aksjer og andeler	607	611	560

Spesifikasjon av aksjer per 31.12.11

Selskapets navn Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris - eierandel i kr	Markedsverdi	Bokført verdi
--	---------------	---------------	------------------------------	--------------	---------------

Morbank

Til virkelig verdi over resultatet - noterte

Egenkapitalbevis

Helgeland Sparebank (HELG)	15 688	0,08 %	700	478	478
Klepp Sparebank (KLEG)	2 300	0,21 %	267	122	122
SpareBank 1 Nøtterø-Tønsberg (NTSG)	5 580	0,52 %	627	409	409
SpareBank 1 SMN (MING)	72 333	0,08 %	3 207	2 843	2 843
SpareBank 1 SR-Bank (ROGG)	47 815	0,02 %	2 140	1 946	1 946
Sparebanken Vest (SVEG)	11 867	0,05 %	590	374	374
SpareBank 1 Østfold Akerhus (SOAG)	5 600	0,06 %	459	434	434
Sum egenkapitalbevis			7 989	6 606	6 606

NOTE 16 - AKSJER OG ANDELER

Spesifikasjon av aksjer per 31.12.11

Selskapets navn Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris - eierandel i kr	Markedsverdi	Bokført verdi
Aksjer					
Archer Ltd.	32 679	0,01 %	890	526	526
Atea ASA	5 000	0,01 %	278	300	300
Deep Sea Supply PLC	50 000	0,04 %	631	376	376
Kværner ASA	10 000	0,00 %	0	98	98
Norsk Hydro ASA	70 375	0,00 %	2 863	1 952	1 952
National-Oliwell INC	3 000	0,00 %	1 287	1 225	1 225
Orkla ASA	40 000	0,00 %	2 006	1 794	1 794
Petroleum Geo-Services ASA	20 000	0,01 %	1 271	1 309	1 309
Renewable Energy Corporation ASA	100 000	0,01 %	1 798	332	332
Royal Caribbean Cruises	7 400	0,00 %	1 225	1 105	1 105
Seadrill Ltd.	5 000	0,00 %	830	1 000	1 000
Statoil ASA	43 971	0,00 %	5 506	6 750	6 750
Storebrand ASA	25 000	0,01 %	944	778	778
Subsea 7 S.A	17 500	0,01 %	2 225	1 943	1 943
Telenor ASA	30 000	0,00 %	2 675	2 943	2 943
Transocean USA	4 000	0,00 %	1 322	922	922
Visa INC. C-aksjer	11 749	0,00 %	5 031	7 165	7 165
Visa INC. A-aksjer	5 035	0,00 %	2 156	3 070	3 070
Yara International	2 500	0,00 %	614	600	600
Sum aksjer			33 554	34 187	34 187

Aksjefond

Ishares MSCI Emerging Markets	14 614	0,00 %	3 734	3 330	3 330
Ishares S&P Europe 350 Index Fund	11 495	0,13 %	2 964	2 330	2 330
DNB OBX	165 180	0,57 %	5 445	5 765	5 765
Diamonds Trust(DIA)	9 651	0,01 %	6 902	7 063	7 063
Power Shares QQQ trust(QQQ)	9 200	0,00 %	2 313	3 085	3 085
Merril lynch Market Oil Service(OIH)	3 413	0,00 %	2 302	2 355	2 355
Sum aksjefond			23 660	23 928	23 928
Sum til virkelig verdi over resultatet, holdt for omsetning - noterte			65 203	64 720	64 720

Til virkelig verdi over resultatet - unoterte

NETS Holding AS	3 647 975	1,98 %	132 718	178 527	178 527
Nordito Property AS	441 658	4,35 %	1 305	7 937	7 937
Sum til virkelig verdi over resultatet, andre aksjer - unoterte			134 023	186 464	186 464

Tilgjengelig for salg - langsiktige plasseringer

Bank Tavrichesky, Russland	90 822 001	9,26 %	115 008	98 581	98 581
TIL Holding AS	1 346 293	26,15 %	13 450	3 202	3 202
Trygg Parkering	120		4 200	4 200	4 200
S.W.I.F.T.	11		79	77	77
Sparebankmaterieell AS	2 312	7,33 %	225	225	225
Sum tilgjengelig for salg - langsiktige plasseringer			132 962	106 285	106 285
Sum aksjer og andeler morbank			332 189	357 469	357 469

NOTE 16 - AKSJER OG ANDELER

Generelt om verdsettelse av aksjeposter eid av SpareBank 1 Nord-Norge Invest

Aksjene og andelene er i all hovedsak bokført til virkelig verdi med verdiendring over resultat jfr IAS 39. Verdivurdering av ikke-børsnoterte aksjer, er på generelt grunnlag forbundet med usikkerhet.

Aksjene og andelene er verdsatt på nivå 3 i følge IAS 39 sitt verdsettelseshierarki.

Nivå 1 er verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked. Nivå 2 er verdsettelse basert på observerbare markedsdata. Nivå 3 er verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata, herunder generelt aksepterte verdsettelsesmodeller. Verdivurderingene av aksjeporteføljen er i hovedsak basert på verdibaserte verdsettelsesmodeller.

SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS eier følgende aksjeposter

Til virkelig verdi over resultatet - unoterte

Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris	Markedsverdi	Bokført verdi
PE-Investeringer					
Bodø-Gruppen AS	25 000	41,68 %	27 895	25 008	25 008
Bodø-Gruppen Invest AS	1 210	33,33 %	1 222	0	0
Front Exploration AS	52 590 805	43,25 %	115 872	55 000	55 000
Helse Investering AS	600	40,00 %	604	720	720
Ibidium Norden AS	115 865	10,51 %	2 449	0	0
Kapitalforvaltning					
Andel i Nord I IS		60,90 %	104 065	99 687	99 687
Nord I AS		61,18 %	1 994	1 994	1 994
Nord Kapitalforvaltning AS		30,00 %	68	139	139
Fonds- og kunnskapsmiljøinvesteringer					
NorgesInvestor Opportunities AS	80 000	6,41 %	8 000	7 336	7 336
NorInnova Technology Transfer AS	613	3,70 %	2 900	2 756	2 756
Norinnova Invest AS	3 620	8,11 %	3 620	1 299	1 299
Kapnord Fond AS	4 145	6,79 %	4 239	1 019	1 019
Såkorninvest Nord AS	16 250	17,52 %	3 000	625	625
Meløy Næringsutvikling AS	337	12,48 %	1 452	1 089	1 089
Viking Venture III LP	32 475	0,90 %	3 248	3 258	3 258
Investeringer/forvaltning fra/for SNN					
Bodø Industrier AS	12	0,38 %	108	108	108
MariNor AS	60	13,22 %	343	343	343
Målselvindustri Bygg AS	10	8,62 %	104	104	104
Sentrums Næringshage AS	387	6,25 %	517	517	517
Tromsprodukt AS	10	1,92 %	392	392	392
Nordisk Areal Invest AS	238 247	4,02 %	19 417	19 417	19 417
Nord Norge Eiendom IV AS	1 685	100,00 %	20 037	20 037	20 037
Alfheim Stadion II	4 175 000	24,50 %	4 175	0	0
Finnmark Miljøvarme AS	16 439	44,50 %	11 664	0	0
Diverse (under kr 100 000)			301	301	301
Øvrig portefølje					
Greater Salten AS	1000	5,56	100	100	100
Refa Brygge AS	1 639 700	19,90 %	3 028	7 685	7 685
Breivoll Inspection Technologies AS	1 150	2,61 %	1 549	0	0
Diverse			322	428	428
Sum aksjer SNN Invest			342 685	249 362	249 362
Sum aksjer og andeler konsern			674 874	606 831	606 831

NOTE 16 - AKSJER OG ANDELER

Eierandel i Front Exploration AS

Verdsettelsen av Front Exploration AS tar utgangspunkt i en planlagt transaksjon våren 2012. Eierandelen som SpareBank 1 Nord-Norge Invest har i Front Exploration AS, er i lys av disse planene vurdert til 55 mill kroner. Det vises for øvrig til ytterligere informasjon i styrets årsberetning.

Aksjeposter med eierandeler over 20% klassifisert for omsetning i henhold til IFRS 5

Finnmark Miljøvarme AS

SNN Invest AS sonderer mulighetene for et salg av sin aksjepost. Det tas sikte på at denne prosessen er gjennomført i løpet av 2012.

Nord-Norge Eiendom IV AS

SNN Invest ASs har som målsetning å realisere sitt eierskap i selskapet i løpet av 2012.

NOTE 17 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Verdipapirene er klassifisert i henhold til IAS 39: “til virkelig verdi over resultatet”, “lån og fordringer” og “holde til forfall”.

Verdi for kategorien “til virkelig verdi over resultatet” er publiserte kurser fra Oslo Børs og finansinformasjonssystemet Bloomberg, og der det ikke foreligger observerbare priser er alternative

verdsettelsesmetoder i henhold til IAS 39 benyttet. Kategoriene “lån og fordringer”, samt “holde til forfall” er bokført til amortisert kost.

Se nærmere beskrivelse under for verdsettelse av obligasjoner og beskrivelse av strukturerte produkter.

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer fordelt på utstedersektor

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Stat						
132	1 172	2 809	- pålydende	2 809	1 172	132
130	1 175	2 805	- virkelig verdi	2 805	1 175	130
130	1 175	2 805	- bokført verdi	2 805	1 175	130
Annen offentlig utsteder						
100	739	686	- pålydende	686	739	100
100	740	691	- virkelig verdi	691	740	100
100	740	691	- bokført verdi	691	740	100
Finansielle foretak						
2 421	4 044	3 668	- pålydende	3 668	4 044	2 421
2 467	4 100	3 667	- virkelig verdi	3 667	4 100	2 467
2 467	4 100	3 667	- bokført verdi	3 667	4 100	2 467
Ikke-finansielle foretak						
193	771	441	- pålydende	441	771	193
194	764	433	- virkelig verdi	433	764	196
194	764	433	- bokført verdi	433	764	196
2 891	6 779	7 596	Sum til virkelig verdi over resultatet	7 596	6 779	2 893
Stat						
			- pålydende			
			- virkelig verdi			
			- bokført verdi			
Finansielle foretak						
2 928	2 787	2 678	- pålydende	2 678	2 787	2 928
2 917	2 873	2 660	- virkelig verdi	2 660	2 873	2 917
2 921	2 783	2 675	- bokført verdi	2 675	2 783	2 921
Ikke-finansielle foretak						
228	201	101	- pålydende	110	230	237
180	161	83	- virkelig verdi	92	187	180
208	181	87	- bokført verdi	92	207	208
3 129	2 964	2 762	Sum lån og fordringer	2 767	2 990	3 129
Stat						
			- pålydende			
			- virkelig verdi			
			- bokført verdi			
Finansielle foretak						
2 619	1 601	724	- pålydende	724	1 601	2 619
2 572	1 580	700	- virkelig verdi	700	1 580	2 572
2 583	1 583	715	- bokført verdi	715	1 583	2 583
Ikke-finansielle foretak						
293	217	158	- pålydende	158	217	293
272	210	154	- virkelig verdi	154	210	272
288	215	156	- bokført verdi	156	215	288
2 871	1 798	871	Sum holde til forfall	871	1 798	2 871
8 891	11 541	11 229	Sum sertifikater og obligasjoner	11 234	11 567	8 893

NOTE 17 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Til virkelig verdi over resultatet

Deler av bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner er vurdert til virkelig verdi over resultatet. "Virkelig verdi" er det beløp en eiendel kan omsettes for, eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter. I den grad det foreligger et aktivt marked for de aktuelle verdipapirer benyttes observerbare markedspriser for å fastsette virkelig verdi. Der det som følge av finanskrisen ikke finnes observerbare markedsverdier per 31.12.11, har banken benyttet alternative verdsettelsesmetoder i henhold til IAS 39.

Alternative verdsettelsesmetoder

Bankens investeringer i CDO'er Collateral Debt Obligations, er med ett unntak klassifisert som "holde til forfall". Banken foretar likevel en løpende verddivurdering av disse med testing for nedskrivning. Dersom et varig verdifall forventes eller vurderes som overveiende sannsynlig, vil obligasjonens verdi reduseres. For disse investeringene finnes det ikke et velfungerende marked eller observerbare markedspriser. Ved verddivurdering med testing for nedskrivning benyttes alternative verdsettelsesmetoder i henhold til IAS 39. I mangel av kvoterte markedspriser på instrumentene er kredittrapporter fra tilrettelegger benyttet. Disse kalkulerer teoretisk pris ut fra underliggende kredittspreader, løpetid og SROC (Synthetic Rated Over Collateralization). På grunn av dårlig likviditet må også stor bid/ask spread hensyntas.

Omklassifiserte obligasjoner

Som følge av de ekstraordinære markedsforholdene, ble deler av bankens omløpsportefølje illikvid i 2008. Etter endringer i de internasjonale regnskapsstandardene i oktober 2008 (jf note 1), valgte konsernet å omklassifisere deler av obligasjonsporteføljen per 01.07.08 fra kategorien "virkelig verdi med føring av verdiendringer over resultatregnskapet" til kategoriene "holde til forfall" og "lån og fordringer", da papirene ikke lenger ble forventet solgt før forfall.

I kategorien "holde til forfall" er noterte papirer lagt, de unoterte som "lån og fordringer." I kategoriene "holde til forfall" og "lån og fordringer" verdsettes papirene til amortisert kost. De tidligere foretatte nedskrivninger vil etter omklassifiseringen bli reversert over porteføljens gjenværende løpetid, som per 31.12.11 i snitt er 1,54 år, og inntektsføres i tillegg til løpende kupongrenter under netto renteinntekter. Totalt er det amortisert 10 mill kroner i perioden 01.01. - 31.12.11. For perioden 01.07.08 - 31.12.10 er det i tillegg amortisert 63 mill kroner. Dersom omklassifiseringen ikke hadde vært foretatt ville konsernet ha kostnadsført 212 mill kroner siste halvår 2008 som urealisert tap på grunn av økte kredittspreader. Per 31.12.11 ville beløpet vært 5 mill kroner i urealisert tap. Det ble gjennomført nedskrivning på grunn av varige verdifall i denne porteføljen per 31.12.08 med 46 mill kroner. Det er gjort ytterligere nedskrivninger på denne delen av porteføljen med 17 mill kroner i 2009 og 10 mill kroner i 2011. Urealisert agio på denne porteføljen utgjorde 478 mill kroner per 31.12.08, 3 mill kroner per 31.12.09 og 57 mill kroner per 31.12.10. Per 31.12.11 er urealisert agio på porteføljen -30 mill kroner.

NOTE 17 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Beløp i mill kroner	01.07.09	31.12.09	31.12.10	31.12.11
Holde til forfall				
Bokført verdi	3 058	2 650	1 624	858
Nominell verdi (pålydende)	3 111	2 689	1 644	869
Teoretisk markedsverdi	2 942	2 623	1 615	842
Lån og fordringer				
Bokført verdi	682	629	464	262
Nominell verdi (pålydende)	751	656	489	279
Teoretisk markedsverdi	646	599	443	250
Sum bokført verdi	3 562	3 279	2 088	1 120

Beholdning av strukturerte produkter

Nedenfor følger en kort beskrivelse av bankens beholdning av strukturerte produkter.

Begrepet "subordinering" er benyttet for å beskrive størrelsen på den del av risikokapitalen som har en lavere prioritet enn den transjen av investeringen som banken deltar i. Begrepet "transjetykkelse" beskriver den relative størrelse på den del av risikokapitalen hvor banken deltar. Dersom obligasjonen påføres et tap tilsvarende hele subordineringen, vil ytterligere tap påføre tap på den transjen banken deltar i. Dersom obligasjonen påføres et tap tilsvarende summen av subordineringen og transjetykkelsen, vil hele investeringen i den transjen som banken deltar i være tapt. Alle kurser i teksten nedenfor er oppgitt i prosent av pålydende.

SROC (Synthetic Rated Over Collateralization) indikerer hvor nære en CDO transje er å bli opp/nedgradert. Ved SROC på 100% er det beregnet tilstrekkelig subordinering i transjen til å opprettholde gjeldende rating.

Broadway - CDO

Obligasjonen har forfall i sept 2013 og hadde opprinnelig AAA rating. Opprinnelig underliggende eksponering i transaksjonen var mot 125 industriselskaper internasjonalt. Transaksjonens rating er BBB etter foretatt restrukturering.

Obligasjonen hadde en opprinnelig subordinering på 5,5%. Dagens subordinering er 5,22%. SROC er 95,79%, noe som innebærer at det ikke er tilstrekkelig subordinering ift dagens rating.

Investert beløp er 30 mill kroner. Obligasjonen er klassifisert i bankens handelsportefølje og er per 31.12.11 vurdert til virkelig verdi til en kurs på 76,54.

Obligor Grand River - CDO

Obligasjonen har forfall i mars 2017 og hadde opprinnelig AAA rating. Nåværende rating på underliggende er BB. Verdipapiret hadde "default immunity" frem til mars 2011. Dette innebar at mislighold og konkurs som inntraff i den underliggende porteføljen av investeringer før mars 2011, vil medføre at eksponeringen i aktuelle selskap trekkes ut av underliggende kredittportefølje. Så langt har 11 selskap av totalt 120 gått ut av underliggende portefølje som følge av slike kreditthendelser, noe som har bidratt til å redusere risikoen til obligasjonen. Dette har resultert i at ansvarlig kapital har økt fra 5,5% til 6,03% ved utgangen av 4. kvartal 2011. SROC er 100,92%.

Investert beløp er 50 mill kroner. Banken har ikke fått indikativ markedspris siste år, men teoretisk beregnet pris i siste rapport er 47,6. På grunn av stor avstand mellom bokført verdi og teoretisk beregnet kurs har banken valgt å gjøre en særskilt nedskrivning av beholdningen. Obligasjonen er klassifisert som "lån og fordring" og er per 31.12.11 bokført til kurs 75, fra 93,977.

Cavendish Square - CDO

Obligasjonen har kontraktuelt forfall i februar 2055 (evigvarende) og har en ansvarlig kapital på 20,14%. Løpetiden på de underliggende kredittene er 2,23 år. Det forventes at reell løpetid er kortere enn kontraktuelt forfall. Rating er AAA/A-. Den høye andelen ansvarlig kapital gjør at det er betydelig bufferkapital i denne strukturen til å stå i mot eventuelle fremtidige mislighold i underliggende eksponering som består av europeiske "asset backed securities". Dette vil like fullt kunne medføre nedrating, noe som er indikert med en SROC på 101,59%.

Investert beløp er 48 mill kroner. Obligasjonen er klassifisert som "lån og fordring" og er per 31.12.11 bokført til kurs 98,49. Det har ikke vært vurdert som nødvendig med nedskrivning på grunn av varig verdifall på denne investeringen.

NOTE 18 - FINANSIELLE DERIVATER

Generell beskrivelse

Valuta- og renteavtaler består av

Renteswapper:

- Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutaterminforretninger:

- Avtaler om å kjøpe eller selge et gitt valutabeløp på en gitt dato frem i tid og til en på forhånd avtalt kurs.

Valutabytteavtaler:

- Avtaler om å bytte valutabeløp til en på forhånd avtalt kurs og periode.

Rente- og valutabytteavtaler:

- Avtaler om å bytte valuta- og rentebetingelser over en på forhånd avtalt periode og til et avtalt beløp.

Opsjoner:

- Avtale hvor selger gir kjøper en rett, men ikke en plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsavtalt pris.

SpareBank 1 Nord-Norge inngår sikringsforretninger med anerkjente norske og utenlandske banker for å redusere egen risiko. Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån i finansmarkedene, og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Kun sikringer knyttet til bankens inn-

lånsvirksomhet defineres som "virkelig verdi sikring" i henhold til IFRS standard IAS 39.

Øvrig sikring defineres som ordinær regnskapsmessig sikring. Banken benytter seg ikke av kontantstrømssikring.

Virkelig verdi sikringer	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Netto tap resultatført knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	-61	1	102
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	61	-4	-74
	0	-3	28

Bankens hovedstyre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes.

Morbank og konsern

Valuta- og renteinstrumenter	2011		2010		2009	
	Kontrakts-sum	Virkelig verdi	Kontrakts-sum	Virkelig verdi	Kontrakts-sum	Virkelig verdi
Beløp i mill kroner		Eiendeler For-pliktelse		Eiendeler For-pliktelse		Eiendeler For-pliktelse

Til virkelig verdi over resultatet

Valutainstrumenter

Valutaterminer (forwards)	2 936	43	25	2 816	69	57	3 367	28	38
Valutabytteavtaler (swap)	5 708	178	74	5 011	172	109	5 934	103	34
Valutaopsjoner									
Sum ikke-standardiserte kontrakter	8 644	221	99	7 827	241	166	9 301	131	72
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
Sum valutainstrumenter	8 644	221	99	7 827	241	166	9 301	131	72

NOTE 18 - FINANSIELLE DERIVATER

Morbank og konsern

Valuta- og renteinstrumenter	2011			2010			2009		
	Kontraks- sum	Virkelig verdi		Kontraks- sum	Virkelig verdi		Kontraks- sum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	For- pliktelser		Eiendeler	For- pliktelser		Eiendeler	For- pliktelser
Beløp i mill kroner									

Til virkelig verdi over resultatet

Renteinstrumenter

Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	19 363	282	389	15 370	161	285	15 743	134	196
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter	4 211	3	6	242	1	2	173	5	9
Sum ikke-standardiserte kontrakter	23 574	285	395	15 612	162	287	15 916	139	205
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
Sum renteinstrumenter	23 574	285	395	15 612	162	287	15 916	139	205

Sikring av innlån

Renteinstrumenter

Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	9 125	344	25	8 108	289	30	6 808	291	42
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter									
Sum ikke-standardiserte kontrakter	9 125	344	25	8 108	289	30	6 808	291	42
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
Sum renteinstrumenter	9 125	344	25	8 108	289	30	6 808	291	42

Sum valuta- og renteinstrumenter

Sum rentederivater	32 699	629	418	23 720	451	317	22 724	430	247
Sum valutaswap og terminer	8 644	221	101	7 827	241	166	9 301	131	72
Sum	41 343	850	519	31 547	692	483	32 025	561	319

NOTE 19 - VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank

Konsern

2010		2011		Beløp i mill kroner	2011		2010	
Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi		Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi
2 787	2 787	3 477	3 477	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	970	970	793	793
42 979	43 020	44 076	44 110	Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	46 934	46 969	45 340	45 299
3 747	3 747	4 673	4 673	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	4 673	4 673	3 747	3 747
46 726	46 767	48 749	52 260	Sum utlån til og fordringer på kunder	51 607	51 642	49 087	49 046
388	388	357	357	Sum aksjer	607	607	611	611
6 779	6 779	7 596	7 596	Obligasjoner til virkelig verdi	7 601	7 601	6 805	6 805
2 964	2 944	2 762	2 743	Obligasjoner lån og fordringer	2 743	2 762	2 944	2 964
1 798	1 790	871	855	Obligasjoner holde til forfall	855	871	1 790	1 798
11 541	11 513	11 229	11 194	Sum obligasjoner	11 199	11 234	11 539	11 567
692	664	850	850	Sum finansielle derivater	850	850	664	692
62 134	62 119	64 662	64 661	Sum eiendeler	65 233	65 303	62 694	62 709

Forpliktelser

6 101	6 101	6 450	6 450	Gjeld til kredittinstitusjoner	6 446	6 446	6 123	6 123
39 352	39 352	41 748	41 748	Innskudd fra kunder	41 765	41 765	39 389	39 389
8 304	8 344	7 292	7 332	Verdipapirgjeld til amortisert kost	7 332	7 292	8 344	8 304
6 173	6 202	6 050	6 083	Verdipapirgjeld til virkelig verdi	6 083	6 050	6 202	6 173
483	483	517	517	Finansielle derivater	519	519	483	483
1 347	1 367	1 356	1 356	Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	1 356	1 356	1 347	1 347
				Ansvarlig lånekapital virkelig verdi				
61 760	61 849	63 413	63 486	Sum forpliktelser	63 501	63 428	61 888	61 819

Forpliktelser og garantiansvar utenfor balansen

Forpliktelser

1 920		2 342		Garantiansvar		2 342		1 921
7 504		7 906		Pantstillelser		7 906		7 504
4 942		5 282		Bokført verdi av obligasjoner som ligger i Norges Bank depot		5 282		4 942

NOTE 19 - VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank

Beløp i mill kroner	Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Eiendeler 31.12.11				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			3 477	3 477
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost			44 076	44 076
Utlån til kunder med fast rente (inkl. verdiendring)		4 673		4 673
Aksjer	65	179	113	357
Obligasjoner	2 913	4 683	3 633	11 229
Finansielle derivater		850		850
Sum eiendeler	2 978	10 385	51 299	64 662
Forpliktelseser 31.12.11				
Gjeld til kredittinstitusjoner			6 450	6 450
Innskudd fra kunder			41 748	41 748
Verdipapirgjeld		13 342		13 342
Finansielle derivater		517		517
Ansvarlig lånekapital			1 356	1 356
Sum forpliktelseser		13 859	49 554	63 413
Eiendeler 31.12.10				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			2 787	2 787
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost			42 979	42 979
Utlån til kunder med fast rente (inkl. verdiendring)		3 747		3 747
Aksjer	66	179	143	388
Obligasjoner	1 268	5 511	4 762	11 541
Finansielle derivater		692		692
Sum eiendeler	1 334	10 129	50 671	62 134
Forpliktelseser 31.12.10				
Gjeld til kredittinstitusjoner			6 101	6 101
Innskudd fra kunder			39 352	39 352
Verdipapirgjeld		14 477		14 477
Finansielle derivater		483		483
Ansvarlig lånekapital			1 347	1 347
Sum forpliktelseser		14 960	46 800	61 760

NOTE 19 - VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Konsern

Beløp i mill kroner	Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Eiendeler 31.12.11				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			970	970
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost			46 968	46 968
Utlån til kunder med fast rente (inkl. verdiendring)		4 673		4 673
Aksjer	65	521	113	699
Obligasjoner	2 913	4 683	3 639	11 235
Finansielle derivater		850		850
Sum eiendeler	2 978	10 727	51 690	65 395
Forpliktelses 31.12.11				
Gjeld til kredittinstitusjoner			6 446	6 446
Innskudd fra kunder			41 765	41 765
Verdipapirgjeld		13 342		13 342
Finansielle derivater		517		517
Ansvarlig lånekapital			1 356	1 356
Sum forpliktelses		13 859	49 567	63 426
Eiendeler 31.12.10				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			793	793
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost			45 299	45 299
Utlån til kunder med fast rente (inkl. verdiendring)		3 747		3 747
Aksjer	66	402	143	611
Obligasjoner	1 268	5 511	4 788	11 567
Finansielle derivater		692		692
Sum eiendeler	1 334	10 352	51 023	62 709
Forpliktelses 31.12.10				
Gjeld til kredittinstitusjoner			6 123	6 123
Innskudd fra kunder			39 389	39 389
Verdipapirgjeld		14 477		14 477
Finansielle derivater		483		483
Ansvarlig lånekapital			1 347	1 347
Sum forpliktelses		14 960	46 859	61 819

NOTE 20 - KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD

Morbank						Konsern						
31.12.09	Gj.snittlig rentesats % 1)	31.12.10	Gj.snittlig rentesats % 1)	31.12.11	Gj.snittlig rentesats % 1)	Beløp i mill kroner	31.12.11	Gj.snittlig rentesats % 1)	31.12.10	Gj.snittlig rentesats % 1)	31.12.09	Gj.snittlig rentesats % 1)
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner												
309	0,27 %	427	1,00 %	525	1,08 %	Utlån til og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	547	1,08 %	428	1,00 %	309	0,27 %
2 362	3,31 %	2 360	3,08 %	2 952	3,34 %	Utlån til og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	423	2,40 %	365	2,17 %	599	3,31 %
2 671	3,19 %	2 787	2,84 %	3 477	3,08 %	Totalt	970	2,05 %	793	1,69 %	908	2,96 %

Spesifisert på de vesentligste valutasorter

2 353		1 998		2 485		NOK	1		4		800	
17		94		1		GBP	1		94		6	
235		291		84		EUR	84		291		80	
11		62		392		USD	369		62		4	
4		13		16		SEK	16		13		1	
51		329		499		Andre valutasorter	499		329		17	
2 671		2 787		3 477		Totalt	970		793		908	

Gjeld til kredittinstitusjoner

1 958	2,03 %	19	2,32 %	666	2,91 %	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	662	2,91 %	19	2,32 %	1 957	2,03 %
4 911	2,74 %	6 082	2,96 %	5 784	3,02 %	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	5 784	3,02 %	6 104	2,93 %	4 911	2,74 %
6 869	2,54 %	6 101	2,90 %	6 450	3,02 %	Totalt	6 446	3,02 %	6 123	2,90 %	6 868	2,54 %

Spesifisert på de vesentligste valutasorter

		313				CHF			313			
		469				EUR			469			
1				301		USD	301				1	
6 862		5 319		6 149		NOK	6 145		5 341		6 861	
6						Andre valutasorter					6	
6 869		6 101		6 450		Totalt	6 446		6 123		6 868	

1) Gjennomsnittlig rente er beregnet som sum årlige renter/snittvolum.

NOTE 21 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Utlån fordelt på fordringstype						
			Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	1 522	1 251	1 179
4 712	4 752	5 184	Kasse-/drifts- og brukskreditter	5 036	4 611	4 565
1 124	1 743	1 704	Byggelån	1 704	1 743	1 124
40 595	40 231	41 861	Nedbetalingslån	43 380	41 441	41 312
46 431	46 726	48 749	Brutto utlån og fordringer på kunder	51 642	49 046	48 180
443	448	404	Nedskrivninger	432	471	466
45 988	46 278	48 345	Netto utlån og fordringer på kunder	51 210	48 575	47 714
46 023	46 317	48 378	Netto utlån og fordringer på kunder (virkelig verdi)	51 242	48 614	47 749
Utlån fordelt på markeder						
29 021	28 781	29 452	Personmarkedet	30 464	29 880	29 878
17 270	17 810	19 169	Næringsmarkedet	21 030	19 009	18 105
140	135	128	Offentlig	148	157	197
46 431	46 726	48 749	Brutto utlån og fordringer	51 642	49 046	48 180
443	448	404	Nedskrivninger	432	471	466
45 988	46 278	48 345	Netto utlån og fordringer	51 210	48 575	47 714
Herav ansvarlig lånekapital						
43	43	43	Ansvarlig kapital i kredittinstitusjoner			
			Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner			
3	2	1	Øvrig ansvarlig kapital	1	2	3
46	45	44	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	1	2	3
Utlån til ansatte						
1 126	1 199	1 118	Lån til ansatte	1 118	1 199	1 126

Rentesubsidiering av ansatte føres ikke som egen driftskostnad, og inngår i bankens rentenetto (se også note 10 om ansattelån).

NOTE 21 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank				Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Fordeling på risikogrupper						
Totale engasjementer						
18 811	17 936	21 880	Svært lav risiko	22 904	19 024	19 351
9 277	9 902	10 455	Lav risiko	11 157	10 602	12 356
17 971	19 571	17 569	Middels risiko	18 038	19 977	18 250
2 969	2 026	2 335	Høy risiko	2 617	2 130	3 058
2 914	2 537	2 258	Svært høy risiko	2 647	2 619	3 027
735	836	774	Mislighold	800	870	801
52 676	52 809	55 271	Totalt	58 163	55 223	56 844
Brutto utlån						
21 402	16 302	19 938	Svært lav risiko	20 962	17 296	21 940
8 861	8 249	9 031	Lav risiko	9 733	8 949	9 526
11 184	17 282	14 769	Middels risiko	15 239	17 688	11 461
2 153	1 785	2 193	Høy risiko	2 475	1 889	2 242
2 133	2 298	2 070	Svært høy risiko	2 459	2 380	2 246
696	811	748	Mislighold	774	845	763
46 431	46 726	48 749	Totalt	51 642	49 046	48 180
Individuelle nedskrivninger						
220	258	193	Mislighold	208	273	232
220	258	193	Totalt	208	273	232
Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap						
1	1	1	Svært lav risiko	1	2	1
3	3	3	Lav risiko	4	4	4
21	24	25	Middels risiko	26	25	23
12	8	15	Høy risiko	17	9	15
64	55	36	Svært høy risiko	42	58	72
49	24	19	Mislighold	31	29	50
150	114	99	Totalt	121	126	165

Banken benytter klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i næringsporteføljen. Misligholdet defineres som overtrekk/restanse over 90 dager, eller når det finnes objektive bevis på hendelser som tilsier mislighold hos kunden.

Det beregnes en misligholdssannsynlighet for hver kunde, basert på historiske regnskapsdata og anmerkingshistorikk, tilsvarende for privatkunder, og da med utgangspunkt i liknings-tall og anmerkingshistorikk. Bankens har ni klasser for friske engasjement basert på misligholdssannsynligheten til hver kunde, samt to egne klasser for misligholdte og nedskrevne engasjement.

Totalt engasjement er definert som summen av saldo lån, garanti-ramme, ramme på kreditt samt påløpte renter.

Hele porteføljen scores månedlig med bruk av automatisk datafangst og med utgangspunkt i objektive data. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og migrasjon. I 2011 ble scoringsmodellene for bedriftsmarked og person-marked validert og justert. Dette medførte en positiv endring i fordelingen mellom risikogrupper og i beregningen av forventet årlig gjennomsnittlig tap.

I tallene over er engasjementer overført til boligkreditt ikke inkludert. Disse er kategorisert i svært lav og lav risiko.

Individuelle nedskrivninger foretas på person- og nærings-engasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte.

Definisjonen av engasjement med høy risiko og tapsutsatte lån beregnes i forhold til misligholdssannsynlighet.

Andel eksponering med høy risiko utgjør 9,1% per 31.12.11. Andel tapsutsatte engasjement utgjør 0,6% av bankens totale eksponering på samme tidspunkt. Forventet gjennomsnittlig årlig netto tap over en konjunktursyklus er satt lik ett års forventet tap, slik dette er beregnet ved anvendelse av bankens klassifiseringssystem. Under en høykonjunktur vil de faktiske årlige tap ligge under en fremtidig lavkonjunktur.

Under lavkonjunktur forventes tapene for det enkelte år likeledes å ville overstige det forventede gjennomsnittlige tap. Forventet tap er et av parametrene i bankens prismodell ved beregning av anbefalt pris.

NOTE 21 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank

Konsern

Utlån fordelt på geografiske områder

31.12.09		31.12.10		31.12.11			31.12.11		31.12.10		31.12.09	
Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån		Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån
16 %	7 238	16 %	7 609	17 %	8 153	Finnmark	17 %	8 808	17 %	8 130	16 %	7 635
36 %	16 832	35 %	16 062	34 %	16 538	Troms inkl Svalbard	34 %	17 549	34 %	16 900	36 %	17 312
39 %	18 149	40 %	18 777	39 %	19 014	Nordland	39 %	19 992	40 %	19 572	39 %	18 868
9 %	4 115	9 %	4 233	10 %	4 785	Øvrige fylker	10 %	5 034	9 %	4 399	9 %	4 268
0 %	97	0 %	45	1 %	259	Utlandet	1 %	259	0 %	45	0 %	97
100 %	46 431	100 %	46 726	100 %	48 749	Sum brutto utlån	100 %	51 642	100 %	49 046	100 %	48 180

Utlån fordelt på sektor og næring

31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09
Totalt engasjement						
10	69	61	Bergverksdrift og utvinning	75	81	82
1 004	934	1 059	Bygge- og anleggsvirksomhet	1 343	1 202	1 208
27	29	37	Bygging av skip og båter	40	32	29
1 685	2 027	2 144	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	2 151	2 034	2 052
588	795	799	Faglig og finansiell tjenesteyting	817	811	795
200	200	200	Finans og forsikring	200	156	156
1 602	1 411	1 965	Fiske og fangst	1 980	1 420	1 420
253	256	193	Fiskeoppdrett og klekkerier	330	336	298
310	311	398	Forretningsmessig tjenesteyting	611	447	411
336	202	252	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	265	46	73
771	826	870	Fylkeskommuner og kommuner	889	847	882
1 563	1 673	1 494	Industri	1 646	1 794	1 784
249	220	173	Informasjon og kommunikasjon	181	229	220
781	879	954	Jordbruk og tilknyttede tjenester	1 048	964	953
47	43	38	Næring utland	38	43	43
6 956	7 014	7 585	Omsetning og drift av fast eiendom	7 626	7 037	7 027
422	414	420	Overnatting- og serveringsvirksomhet	437	431	428
5	6	10	Skogbruk og tilknyttede tjenester	13	9	6
0	0	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	1	1	1
	1	1	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	1	1	1
781	793	686	Tjenesteytende næringer ellers	771	877	793
1 320	1 370	1 555	Transport ellers og lagring	2 027	1 772	1 604
516	685	863	Utenriks sjøfart og rørtransport	863	686	685
780	709	772	Utvikling av byggeprosjekter	772	710	709
312	86	75	Utvinning av råolje og naturgass	76	86	86
1	1	0	Ufordelt	0	1	1
102	118	146	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	195	157	118
2 042	1 951	1 839	Varehandel, reparasjon av motorvogner	2 074	2 035	1 997
29 961	29 739	30 637	Personmarked	31 649	30 837	30 647
54	48	44	Personmarked utland	44	48	49
52 676	52 809	55 271	Totalt	58 163	55 129	54 558

NOTE 21 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.11	31.12.10	31.12.09	
Brutto utlån						
8	66	57	Bergverksdrift og utvinning	71	78	21
465	491	632	Bygge- og anleggsvirksomhet	916	759	739
21	23	25	Bygging av skip og båter	28	26	21
895	1 216	970	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	977	1 223	920
479	660	774	Faglig og finansiell tjenesteyting	792	676	479
89	89		Finans og forsikring		45	45
1 512	1 015	1 345	Fiske og fangst	1 359	1 024	1 521
217	222	170	Fiskeoppdrett og klekkerier	268	302	259
274	276	366	Forretningsmessig tjenesteyting	579	412	374
240	196	348	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	361	40	112
140	135	128	Fylkeskommuner og kommuner	148	156	196
1 088	1 195	974	Industri	1 126	1 316	1 199
227	207	154	Informasjon og kommunikasjon	162	216	227
697	772	855	Jordbruk og tilknyttede tjenester	949	857	771
46	43		Næring utland	38	43	46
6 637	6 489	7 147	Omsetning og drift av fast eiendom	7 188	6 512	6 650
340	378	388	Overnatting- og serveringsvirksomhet	405	395	354
3	5	9	Skogbruk og tilknyttede tjenester	12	8	3
0	0		Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	1	1	1
	1	1	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	1	1	
693	730	637	Tjenesteytende næringer ellers	722	814	693
897	1 005	1 325	Transport ellers og lagring	1 797	1 407	1 131
419	667	738	Utenriks sjøfart og rørtransport	738	668	419
654	593	648	Utvikling av byggeprosjekter	648	594	654
125	42	75	Utvinning av råolje og naturgass	75	42	125
1	1		Ufordelt		1	1
98	99	122	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	171	138	98
1 195	1 329	1 409	Varehandel, reparasjon av motorvogner	1 644	1 413	1 241
28 919	28 736	29 410	Personmarked	30 422	29 834	29 827
52	45	42	Personmarked utland	42	46	53
46 431	46 726	48 749	Totalt	51 642	49 046	48 180

NOTE 21 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank			Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Individuelle nedskrivninger					
			Bergverksdrift og utvinning	1	1
7	6	4	Bygge- og anleggsvirksomhet	6	8
			Bygging av skip og båter		
			El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning		
8	7		Faglig og finansiell tjenesteyting		8
			Finans og forsikring		
2	4	1	Fiske og fangst	1	2
102	95	22	Fiskeoppdrett og klekkerier	22	102
		5	Forretningsmessig tjenesteyting	5	1
			Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak		
			Fylkeskommuner og kommuner		
22	24	13	Industri	14	23
1	1		Informasjon og kommunikasjon		1
3	4	13	Jordbruk og tilknyttede tjenester	13	3
			Næring utland		
18	43	38	Omsetning og drift av fast eiendom	38	18
1	6	9	Overnatting- og serveringsvirksomhet	10	1
			Skogbruk og tilknyttede tjenester		
			Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen		
			Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass		
1	6	21	Tjenesteytende næringer ellers	21	1
5	2	1	Transport ellers og lagring	2	7
		10	Utenriks sjøfart og rørtransport	10	
12	16	23	Utvikling av byggeprosjekter	23	12
			Utvinning av råolje og naturgass		
			Ufordelt		
	6		Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet		6
5	3	2	Varehandel, reparasjon av motorvogner	4	6
33	35	31	Personmarked	38	39
			Personmarked utland		
220	258	193	Totalt	208	232

NOTE 21 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09
Forventet årlig gjennomsnittlig tap						
0	0	0	Bergverksdrift og utvinning	2	2	0
2	3	4	Bygge- og anleggsvirksomhet	9	4	3
0	0	0	Bygging av skip og båter	0	0	0
4	3	4	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	4	3	4
3	2	4	Faglig og finansiell tjenesteyting	4	2	3
22	23	5	Finans og forsikring	5	23	22
2	1	3	Fiske og fangst	3	1	2
4	0	0	Fiskeoppdrett og klekkerier	0	0	5
2	2	2	Forretningsmessig tjenesteyting	3	2	2
0	0	0	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	0	0	0
0	0	0	Fylkeskommuner og kommuner	0	0	0
5	3	3	Industri	5	5	5
1	1	1	Informasjon og kommunikasjon	1	1	1
1	1	2	Jordbruk og tilknyttede tjenester	3	2	1
1	1	1	Næring utland	1	1	1
32	18	20	Omsetning og drift av fast eiendom	20	18	33
1	1	2	Overnatting- og serveringsvirksomhet	3	1	1
0	0	0	Skogbruk og tilknyttede tjenester	0	0	0
			Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen			
	0	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0	0	
11	9	4	Tjenesteytende næringer ellers	5	10	11
3	3	3	Transport ellers og lagring	8	5	5
0	1	2	Utenriks sjøfart og rørtransport	2	1	0
17	2	1	Utvikling av byggeprosjekter	1	2	17
0	0	0	Utvinning av råolje og naturgass	0	0	0
0	0	0	Ufordelt	0	0	0
1	0	0	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	0	0	1
7	8	8	Varehandel, reparasjon av motorvogner	10	9	8
30	28	31	Personmarked	33	30	39
0	0	1	Personmarked utland	1	0	0
150	113	99	Totalt	121	125	165

Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler**Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler**

Forfall innen 1 år	70	74	82
Forfall 1 - 5 år	987	834	776
Forfall etter 5 år	563	440	427
Totalt	1 620	1 348	1 285

Ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler	105	97	106
Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler	1 515	1 251	1 179

Netto investeringer i finansielle leieavtaler kan analyseres på følgende måte:

Forfall innen 1 år	65	68	76
Forfall 1 - 5 år	923	775	712
Forfall etter 5 år	527	408	391
Totalt	1 515	1 251	1 179

NOTE 22 - TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbank

Konsern

2009	2010	2011	Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
27	38	-64	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-68	38	29
30	-37	24	Periodens endring i gruppenedskrivninger/endring langtidsovervåkning	26	-39	36
121	84	144	Konstaterte tap som det tidligere er avsatt individuelle nedskrivninger for	151	88	124
5	1	1	Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt individuelle nedskrivninger for	1	7	10
-13	-7	-8	Inngang på tidligere nedskrevet utlån, garantier m.v.	-9	-7	-14
170	79	97	Sum tap på utlån og garantier	101	87	185

Individuelle nedskrivninger

193	220	258	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 01.01.	273	232	203
121	84	144	- Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	150	88	127
48	69	24	- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	24	52	49
25	14	13	+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	17	21	28
171	177	90	+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	92	160	177
220	258	193	= Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	208	273	232

Individuelle nedskrivninger på garantier, 2 mill kroner, er oppført i balansen per 31.12.10 som gjeld under "Andre forpliktelser".

Tilsvarende tall i 2010 er 2 mill kroner, og 4 mill kroner i 2009.

Gruppenedskrivninger

196	227	192	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 01.01.	200	238	204
31	-35	21	+ Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	26	-38	34
227	192	213	= Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	226	200	238

NOTE 22 - TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbank

Konsern

Tap fordelt på sektor og næring

2009		2010		2011			2011		2010		2009	
Andel tap	Tap	Andel tap	Tap	Andel tap	Tap		Andel tap	Tap	Andel tap	Tap	Andel tap	Tap
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Bergverksdrift og utvinning	0 %	0	1 %	1	0 %	0
5 %	9	0 %	0	4 %	4	Bygge- og anleggsvirksomhet	5 %	6	1 %	1	5 %	10
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Bygging av skip og båter	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Faglig og finansiell tjenesteyting	0 %	0	0 %	0	0 %	0
1 %	1	0 %	0	0 %	0	Finans og forsikring	0 %	0	0 %	0	1 %	1
1 %	2	3 %	3	0 %	0	Fiske og fangst	0 %	0	3 %	3	1 %	2
25 %	45	-7 %	-6	0 %	0	Fiskeoppdrett og klekkerier	0 %	0	-6 %	-6	23 %	45
4 %	7	-3 %	-3	0 %	0	Forretningsmessig tjenesteyting	0 %	0	-3 %	-3	4 %	7
0 %	0	5 %	4	-1 %	-1	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	-1 %	-1	4 %	4	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Fylkeskommuner og kommuner	0 %	0	0 %	0	0 %	0
13 %	24	23 %	20	1 %	1	Industri	1 %	1	22 %	21	13 %	25
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Informasjon og kommunikasjon	0 %	0	0 %	0	0 %	0
2 %	3	6 %	5	9 %	9	Jordbruk og tilknyttede tjenester	8 %	9	5 %	5	2 %	4
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Næring utland	0 %	0	0 %	0	0 %	0
14 %	25	59 %	51	20 %	21	Omsetning og drift av fast eiendom	20 %	22	54 %	51	13 %	25
1 %	1	7 %	6	5 %	5	Overnatting og serveringsvirksomhet	5 %	5	6 %	6	1 %	1
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Skogbruk og tilknyttede tjenester	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0 %	0	0 %	0	0 %	0
1 %	2	20 %	17	11 %	12	Tjenesteytende næringer ellers	11 %	12	18 %	17	1 %	2
1 %	2	0 %	0	-1 %	-1	Transport ellers og lagring	-1 %	-1	5 %	5	1 %	2
1 %	1	0 %	0	10 %	10	Utenriks sjøfart og rørtransport	9 %	10	0 %	0	1 %	1
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Utvikling av byggeprosjekter	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Utvinning av råolje og naturgass	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Ufordelt	0 %	0	0 %	0	0 %	0
0 %	0	1 %	1	0 %	0	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	0 %	0	1 %	1	0 %	0
3 %	5	3 %	3	2 %	2	Varehandel, reparasjon av motorvogner	2 %	2	3 %	3	5 %	10
14 %	25	23 %	20	21 %	22	Personmarked	21 %	23	24 %	23	15 %	30
17 %	31	-41 %	-35	30 %	32	Gruppenedskrivning næring	30 %	33	-38 %	-36	16 %	31
0 %	0	0 %	0	-10 %	-11	Gruppenedskrivning person	-10 %	-11	-2 %	-2	2 %	3
0 %	0	0 %	0	0 %	0	Gruppenedskrivning (tap overtatte eiendommer)	0 %	0	0 %	0	0 %	0
100 %	183	100 %	86	100 %	105	Tap på utlån til kunder	100 %	110	100 %	94	100 %	199
	13		7		8	Inngått på tidligere konstaterte tap		9		7		14
	170		79		97	Netto tap på utlån til kunder		101		87		185

NOTE 22 - TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Misligholdte og tapsutsatte engasjement morbank

	31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07
Misligholdte engasjement	452	475	541	422	196
Øvrig tapsutsatte engasjement	322	361	194	272	326
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	774	836	735	694	522

Individuelle nedskrivninger misligholdte	88	129	184	141	98
Individuelle nedskrivninger øvrige	105	129	36	52	33
Sum individuelle nedskrivninger	193	258	220	193	131
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	581	578	515	501	391

	2011	2010	2009
Inntektsførte renter nedskrevne lån*	50	46	36

Misligholdte og tapsutsatte engasjement konsern

	31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07
Misligholdte engasjement	471	492	575	453	216
Øvrig tapsutsatte engasjement	338	378	228	303	347
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	809	870	803	756	563

Individuelle nedskrivninger misligholdte	96	137	190	146	101
Individuelle nedskrivninger øvrige	112	136	42	57	34
Sum individuelle nedskrivninger	208	273	232	203	135
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	601	597	571	553	428

	2011	2010	2009
Inntektsførte renter nedskrevne lån*	50	46	36

* Inntektsført ordinær effektiv rente redusert med amortiseringseffekt av renter på individuelle nedskrivninger. Tilsvarende beregning gjøres på lån med gruppenedskrivning etter gjennomsnittlig effektiv rente.

NOTE 23 - MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTESTILLELSER

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Eiendeler						
1 932	2 281	1 638	Fordringer på sentralbanker	1 666	2 281	1 932
2 671	2 787	3 477	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	970	793	908
46 431	46 726	48 749	Utlån til og fordringer på kunder	51 641	49 046	48 180
8 891	11 541	11 229	Sertifikater og obligasjoner	11 235	11 570	8 893
561	692	850	Finansielle derivater	850	692	561
60 486	64 027	65 943	Sum eiendeler	66 362	64 382	60 474
Gjeld						
1 500	1 920	2 342	Betingete forpliktelser	2 342	1 921	1 504
5 493	4 837	5 012	Ubenyttede kreditter	5 012	4 837	5 493
1 009	1 058	915	Lånetilsagn	915	1 058	1 009
13	15		Andre engasjement		15	13
8 015	7 830	8 269	Sum finansielle garantistillelser	8 269	7 831	8 019
68 501	71 857	74 212	Total kredittrisikoeksponering	74 631	72 213	68 493

Kredittrisikoeksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på geografiske områder

31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Bankaktiviteter						
44 890	42 349	46 029	Nord-Norge, inklusiv Svalbard	46 348	42 730	43 820
6 047	9 400	7 576	Landet for øvrig	7 670	9 565	4 263
97	45	259	Utlendet	259	45	97
51 034	51 794	53 864	Totalt	54 277	52 340	48 180
Aktiviteter kapitalmarked						
7 301	10 336	9 887	Norge	9 893	10 365	7 303
1 860	1 657	2 045	Europa/Asia	2 045	1 657	1 860
291	240	147	USA	147	240	291
9 452	12 233	12 079	Totalt	12 085	12 262	9 454
60 486	64 027	65 943	Totalt fordelt på geografiske områder	66 362	64 602	57 634

NOTE 24 - KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Morbank

Verken misligholdt eller nedskrevet

Beløp i mill. kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2011							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 477						3 477
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	16 472	5 475	5 867	562	881	195	29 452
Bedriftsmarked	3 466	3 556	8 902	1 631	1 189	553	19 297
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning							
Sum	23 415	9 031	14 769	2 193	2 070	748	52 226
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	2 695						2 695
Noterte andre obligasjoner	5 411	835	300	38	40		6 624
Unoterte obligasjoner	1 110	257	438	14	91		1 910
Sum	9 216	1 092	738	52	131		11 229
Totalt	32 631	10 123	15 507	2 245	2 201	748	63 455

	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2010							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 782		5				2 787
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	13 817	5 804	7 959	325	689	185	28 780
Bedriftsmarked	2 485	2 445	9 323	1 460	1 609	625	17 946
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning							
Sum	19 084	8 249	17 287	1 785	2 298	811	49 513
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	1 175						1 175
Noterte andre obligasjoner	5 151	2 059	876	121	35		8 242
Unoterte obligasjoner	1 001	447	546	46	84		2 124
Sum	7 327	2 506	1 422	167	119		11 541
Totalt	26 411	10 755	18 709	1 952	2 417	811	61 054

NOTE 24 - KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Morbank		Verken misligholdt eller nedskrevet					
Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2009							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 671						2 671
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	16 747	5 185	2 649	179	571	198	25 529
Bedriftsmarked	2 705	2 943	7 450	1 923	1 494	492	17 006
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning	1 951	733	1 086	51	69	6	3 896
Sum	24 073	8 861	11 184	2 153	2 133	696	49 102
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	114						114
Noterte andre obligasjoner	4 343	1 345	568	41	33		6 330
Unoterte obligasjoner	285	1 013	1 040	109			2 447
Sum	4 742	2 358	1 608	150	33		8 891
Totalt	28 815	11 219	12 792	2 303	2 166	696	57 993

Konsern		Verken misligholdt eller nedskrevet					
Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2011							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	970						970
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	17 189	5 606	5 952	588	924	205	30 464
Bedriftsmarked	3 773	4 127	9 286	1 887	1 535	569	21 178
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning							
Sum	21 932	9 733	15 238	2 475	2 459	774	52 612
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	2 695						2 695
Noterte andre obligasjoner	5 417	835	300	38	40		6 630
Unoterte obligasjoner	1 110	257	438	14	91		1 910
Sum	9 222	1 092	738	52	131		11 235
Totalt	30 184	10 825	15 976	2 527	2 590	774	62 876

NOTE 24 - KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Konsern

Verken misligholdt eller nedskrevet

Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2010							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	788		5				793
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	14 160	6 046	8 087	365	723	202	29 584
Bedriftsmarked	3 136	2 903	9 601	1 524	1 657	642	19 462
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning							
Sum	18 084	8 949	17 693	1 889	2 380	845	49 839

Finansielle investeringer

Noterte statsobligasjoner	1 175						1 175
Noterte andre obligasjoner	5 151	2 059	876	121	35		8 242
Unoterte obligasjoner	1 027	447	546	46	84		2 150
Sum	7 353	2 506	1 422	167	119		11 567
Totalt	25 437	11 455	19 115	2 056	2 499	845	61 406

Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2009							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	17 306	5 416	2 775	215	638	212	26 562
Bedriftsmarked	2 684	3 377	7 601	1 976	1 540	545	17 722
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning	1 951	733	1 086	51	69	6	3 896
Sum	21 940	9 526	11 461	2 242	2 246	763	48 180

Finansielle investeringer

Noterte statsobligasjoner	114						114
Noterte andre obligasjoner	4 343	1 345	568	41	33		6 330
Unoterte obligasjoner	285	1 013	1 040	111			2 449
Sum	4 742	2 358	1 608	152	33		8 893
Totalt	26 682	11 884	13 069	2 394	2 279	763	57 073

NOTE 25 - KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKORATING

Banken benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut fra hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold. Utover misligholdssannsynlighet benytter banken vurdert verdi av sikkerheter som et element i gruppering av kunder etter risiko. Fordeling skjer ved tilordning av sikkerheter til det

enkelte utlån. Misligholdssannsynlighet og sikkerhetsklasse grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper som vist nedenfor. Klassifiseringsmatrisen omfatter 77 risikoklasser i forhold til sannsynlighet for mislighold og sikkerhetsdekning.

Morbank og konsern

Beløp i mill kroner	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt beløp	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt beløp	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt beløp
	2011	2011	2010	2010	2009	2009
Svært lav risiko	0,4 %	21 879	0,7 %	17 816	0,6 %	18 696
Lav risiko	9,4 %	10 179	9,3 %	8 786	10,0 %	8 030
Middels risiko	6,5 %	17 538	4,4 %	18 707	3,5 %	17 043
Høy risiko	4,8 %	2 335	10,5 %	1 717	6,4 %	2 743
Svært høy risiko	13,4 %	2 058	7,1 %	2 171	14,9 %	2 309
Misligholdt og nedskrevet	12,4 %	775	11,9 %	736	8,9 %	669
Totalt	4,9 %	54 764	4,5 %	49 933	4,4 %	49 490

NOTE 26 - ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVET UTLÅN

Kredittrisiko

Tabellen viser saldo på konti med forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/inskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

Morbank

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2011					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	496	25	14	84	619
Bedriftsmarked	150	45	12	36	243
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning					
Sum	646	70	26	120	862

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2010					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	400	27	11	77	515
Bedriftsmarked	130	11	4	15	160
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning					
Sum	530	38	16	92	675

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2009					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	246	48	35	45	374
Bedriftsmarked	168	67	32	38	306
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning					
Sum	413	115	67	84	679

Av det totale beløp av brutto forfalte, men ikke nedskrevet, utlån til kredittinstitusjoner og kunder var virkelig verdi på tilhørende pantestillelser 858 mill kroner per 31.12.11 (684 mill kroner per 31.12.10). Verdien av pantestillelser er satt til realisasjonsverdi (virkelig verdi med fradrag for reduksjonsfaktor).

NOTE 26 - ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVET UTLÅN

Konsern

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2011					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	496	39	18	92	645
Bedriftsmarked	150	116	23	61	350
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning					
Sum	646	155	41	153	995

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2010					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	400	40	13	84	537
Bedriftsmarked	130	59	8	35	232
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning					
Sum	530	99	22	119	769

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2009					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	400	37	15	92	544
Bedriftsmarked	130	65	36	85	316
Utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning					
Sum	530	102	52	177	860

Av det totale beløp av brutto forfalte, men ikke nedskrevet, utlån til kredittinstitusjoner og kunder var virkelig verdi på tilhørende pantestillelser 991 mill kroner per 31.12.11 (921 mill kroner per 31.12.10). Verdien av pantestillelser er satt til realisasjonsverdi (virkelig verdi med fradrag for reduksjonsfaktor).

NOTE 27 - INNSKUDD FRA KUNDER

Morbank						Konsern						
31.12.09		31.12.10		31.12.11		Beløp i mill kroner	31.12.11		31.12.10		31.12.09	
Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	Andel	Innskudd		Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	Andel	Innskudd
91 %	31 913	91 %	35 854	91 %	38 021	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	91 %	38 038	91 %	35 876	91 %	31 899
9 %	2 979	9 %	3 498	9 %	3 727	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	9 %	3 727	9 %	3 513	9 %	2 978
100 %	34 892	100 %	39 352	100 %	41 748	Sum innskudd	100 %	41 765	100 %	39 389	100 %	34 877
	2,29 %		2,04 %		2,38 %	Gjennomsnittlig rente 1)		2,38 %		2,04 %		2,29 %

Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

2 %	622	1 %	580	3 %	1 234	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	3 %	1 234	3 %	580	2 %	622
16 %	5 532	18 %	6 948	18 %	7 476	Fylkeskommuner og kommuner	18 %	7 476	18 %	6 948	16 %	5 532
1 %	280	1 %	319	1 %	354	Jordbruk og tilknyttede tjenester	1 %	354	1 %	319	1 %	280
0 %	19	0 %	18	0 %	12	Skogbruk og tilknyttede tjenester	0 %	12	0 %	18	0 %	19
1 %	446	1 %	516	2 %	630	Fiske og fangst	2 %	630	1 %	516	1 %	446
0 %	18	0 %	35	0 %	22	Akvakultur (Fiskeoppdret og klekkeri)	0 %	22	0 %	35	0 %	18
0 %	22	0 %	24	0 %	48	Bergverkindustri og utvinning	0 %	48	0 %	24	0 %	22
0 %	1	0 %	2	0 %	1	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0 %	1	0 %	2	0 %	1
0 %	0	0 %	0	0 %	195	Utvinning av råolje og naturgass	0 %	195	0 %	0	0 %	0
1 %	389	1 %	431	1 %	478	Industri	1 %	478	1 %	431	1 %	389
0 %	2	0 %	4	0 %	4	Bygging av skip og båter	0 %	4	0 %	4	0 %	2
2 %	641	2 %	817	2 %	652	El-, gass-, damp og varmtvannsforsyning	2 %	652	2 %	817	2 %	641
0 %	81	0 %	135	0 %	162	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	0 %	162	0 %	135	0 %	81
0 %	132	0 %	180	0 %	189	Utvikling av byggeprosjekter	0 %	189	0 %	180	0 %	132
2 %	733	2 %	762	2 %	866	Bygge og anleggsvirksomhet ellers	2 %	866	2 %	762	2 %	733
4 %	1 322	3 %	1 358	3 %	1 448	Varehandel, reparasjon og mototvogner	3 %	1 448	3 %	1 358	4 %	1 322
0 %	23	0 %	33	0 %	18	Utenriks sjøfart og rørtransport	0 %	18	0 %	33	0 %	23
1 %	454	1 %	532	2 %	663	Transport ellers og lagring	2 %	663	1 %	532	1 %	454
1 %	182	0 %	185	0 %	199	Overnattings- og serveringsvirksomhet	0 %	199	0 %	185	1 %	182
1 %	207	1 %	221	1 %	295	Informasjon og kommunikasjon	1 %	295	1 %	221	1 %	207
3 %	1 221	4 %	1 671	3 %	1 312	Omsetning og drift av fast eiendom	3 %	1 312	4 %	1 667	4 %	1 221
4 %	1 290	3 %	1 342	3 %	1 302	Faglig og finansiell tjenesteyting	3 %	1 302	3 %	1 344	4 %	1 290
1 %	260	1 %	271	1 %	347	Forretningsmessig tjenesteyting	1 %	347	1 %	271	1 %	260
5 %	1 760	4 %	1 767	5 %	1 998	Tjenesteytende næringer ellers	5 %	1 998	4 %	1 767	5 %	1 760
53 %	18 663	51 %	19 875	51 %	21 173	Personmarked	51 %	21 172	51 %	19 875	53 %	18 663
1 %	246	1 %	261	1 %	257	Personmarked utlandet	1 %	257	1 %	261	1 %	246
1 %	346	3 %	1 065	1 %	413	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	1 %	431	3 %	1 104	1 %	340
100 %	34 892	100 %	39 352	100 %	41 748	Sum innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	100 %	41 765	100 %	39 389	100 %	34 877

NOTE 27 - INNSKUDD FRA KUNDER

Morbank						Konsern						
31.12.09		31.12.10		31.12.11		Beløp i mill kroner	31.12.11		31.12.10		31.12.09	
Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	Andel	Innskudd		Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	Andel	Innskudd
Innskudd fordelt på geografiske områder:												
95 %	33 186	93 %	36 827	89 %	37 232	Nord-Norge inkl. Svalbard	89 %	37 249	94 %	36 864	95 %	33 171
4 %	1 445	6 %	2 264	10 %	4 259	Øvrige fylker	10 %	4 259	6 %	2 264	4 %	1 445
1 %	261	1 %	261	1 %	257	Utlandet	1 %	257	1 %	261	1 %	261
100 %	34 892	100 %	39 352	100 %	41 748	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	100 %	41 765	100 %	39 389	100 %	34 877

1) Gjennomsnittlig rente er beregnet som sum årlige renter/snittvolum.

NOTE 28 - GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Morbank				Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
				Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		
14 162	14 477	13 342	Obligasjonsgjeld	13 342	14 477	14 162
14 162	14 477	13 342	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13 342	14 477	14 162
4,04 %	0,00 %	0,00 %	Gjennomsnittlig renter sertifikater	0,00 %	0,00 %	4,04 %
3,28 %	2,71 %	3,43 %	Gjennomsnittlig rente obligasjonsgjeld	3,43 %	2,71 %	3,28 %

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt

			2009			
5 448			2010			5 448
5 373	5 201		2011		5 201	5 373
1 780	2 605	2 994	2012	2 994	2 605	1 780
1 534	2 071	3 132	2013	3 132	2 071	1 534
	650	1 150	2014	1 150	650	
	2 950	2 950	2015	2 950	2 950	
208	1 696	1 956	2016	1 956	1 696	208
		1 600	2017 og senere	1 600		
234	251	317	Markedsverdi obligasjoner	317	251	234
-415	-947	-757	Egenbeholdning	-757	-947	-415
14 162	14 477	13 342	Obligasjonsgjeld og andre langsiktige låneopptak	13 342	14 477	14 162

Gjeld fordelt på vesentlige valutaer

13 071	11 442	12 225	NOK	12 225	11 442	13 071
1 091	3 035	1 117	EUR	1 117	3 035	1 091
14 162	14 477	13 342	Sum gjeld fordelt på vesentlige valutaer	13 342	14 477	14 162

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året inkludert eventuelle rente- og valutaswapper i prosent av gjennomsnittlig verdipapirbeholdning.

NOTE 29 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Morbank			Konsern			
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Forfallsstruktur	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital						
350	350	350	2018 3 mnd Nibor + 1,25 (Call opsjon 2013)	350	350	350
200	200	200	2018 3 mnd Nibor + 2,75 (Call opsjon 2013)	200	200	200
100	100	100	2019 3 mnd Nibor + 2,40 (Call opsjon 2014)	100	100	100
350	350	350	2019 fast rente 8,35 (Call opsjon 2014)	350	350	350
264			2015 3 mnd Euribor + 0,45 (Call opsjon 2010) EUR			264
-5	-5	-4	Over-/underkurs ansvarlig lån	-4	-5	-5
3			Valuta agio/disagio tidsbegrenset			3
1 262	995	996	Sum tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	996	995	1 262
Evigvarende fondsobligasjon						
370	370	370	2033 6 mnd Libor + margin (USD 60 mill.)(Call opsj 2013)	370	370	370
-24	-18	-10	Fondsobligasjon valuta agio/disagio	-10	-18	-24
346	352	360	Sum evigvarende fondsobligasjon	360	352	346
1 608	1 347	1 356	Sum tidsbegrenset ansvarlig kapital og evigvarende fondsobligasjon	1 356	1 347	1 608
4,44 %	5,71 %	6,09 %	Gjennomsnittlig rente NOK	6,09 %	5,71 %	4,44 %
4,05 %	3,01 %	2,54 %	Gjennomsnittlig rente USD	2,54 %	3,01 %	4,05 %

NOTE 30 - ANDRE FORPLIKTELSER

Morbank				Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill. kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
539	572	520	Annen gjeld	560	602	549
471	489	404	Påløpte kostnader / mottatte ikke opptjente inntekter	519	597	586
82	23	2	Avsetning påløpte kostnader / forpliktelser	4	25	107
1 092	1 084	926	Sum andre forpliktelser	1 083	1 224	1 242

Annen gjeld

52	51	65	Kreditorer	67	55	50
264	102	121	Påløpt skatt sist år	134	116	275
18	22	25	Skattetrekk	29	24	19
	131	100	Gjeld til stiftelser	100	131	19
119	128	97	Vedtatte utbetalinger fra gavefondet	97	128	100
86	138	112	Øvrig gjeld	133	148	86
539	572	520	Sum annen gjeld	560	602	549

Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter

			Påløpte kostnader / mottatte ikke opptjente inntekter	105	98	107
84	91	64	Påløpte personalkostnader	74	101	90
360	385	335	Påløpte renter	333	385	353
27	13	5	Øvrig periodiseringer	7	13	34
471	489	404	Sum påløpte kostnader / mottatte ikke opptjente inntekter	519	597	584

Avsetning påløpte kostnader/forpliktelser

79	21		Pensjonsforpliktelser (IAS 19)		23	83
3	2	2	Øvrige periodiseringer	4	2	24
82	23	2	Sum avsetning påløpte kostnader / forpliktelser	4	25	107

Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter

504	471	489	Avsetning per 01.01.	597	584	608
49 627	22 904	14 789	Ekstra avsetning ført over resultatet	14 793	22 908	49 631
49 660	22 922	14 704	Brukt i løpet av året av tidligere avsatt	14 704	22 899	49 655
471	489	404	Avsetning per 31.12.	686	593	584

Pantstillelser

Pantstillelse 2011	7 906
Tilhørende forpliktelse 2011	3 575
Pantstillelse 2010	7 504
Tilhørende forpliktelse 2010	3 562
Pantstillelse 2009	6 660
Tilhørende forpliktelse 2009	4 562

Obligasjoner og sertifikater er deponert som sikkerhet for D/F-lån i Norges Bank. Det er også pansatt obligasjoner til Finansdepartementet i forbindelse med bytteordning.

Forpliktende avtaler om anskaffelser av eiendom, anlegg og utstyr

Per 31.12.11 hadde konsernet ikke inngått vesentlige forpliktende avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS har kommittert et beløp på inntil 50 mill. kroner til mulige emisjoner i Front Exploration AS i 2012.

Pågående rettstvister

Per 31.12.11 har konsernet ikke foretatt avsetninger for pågående rettstvister.

NOTE 31 - PENSJONER

Pensjonsforpliktelser

SpareBank 1 Nord-Norge har kollektive tjenestepensjonsordninger for sine ansatte. SpareBank 1 Nord-Norge er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i denne lov.

Konsernet har innskuddspensjonsordning for alle nye ansatte etter 01.07.06, og for ansatte som på dette tidspunkt ønsket å gå over fra ytelsesbasert til innskuddsbasert ordning. Ordningen er tegnet hos SpareBank 1 Forsikring. Øvrige ansatte har ytelsesbaert pensjonsordning. Ytelsespensjonsordningen er fra 01.07.06 en lukket ordning for de som valgte å beholde sitt medlemskap i denne ordningen. Ytelsespensjonsordningen administreres i egen pensjonskasse, SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse, som forvalter pensjonsmidlene innenfor de retningslinjer som gjelder for pensjonskasser. Full pensjon i ytelsespensjonsordningen krever 30 års opptjening og gir rett til alderspensjon på differansen mellom 70 % lønn ved fratredelse og beregnet ytelse fra Folketrygden. Ved beregning av pensjon fra Folketrygden er det lagt til grunn 1 G (Folketrygdens grunnbeløp) ved beregning av grunnpensjon. Ordningen omfatter ikke ektefellepensjon. Pensjonsalderen er 67 år. Ordningen er tilpasset Lov om foretakspensjon.

Ny AFP-ordning i privat sektor ble vedtatt i februar 2010 og trådte i kraft fra 01.01.2011. Avsatt forpliktelse knyttet til gammel ordning for ansatte født etter 1948 ble gjort opp og inntektsført i resultatregnskapet i 2010. Tilsvarende ble gjort på forpliktelsen knyttet til ansatte født i perioden fra og med 1944 til og med 1948, som ikke valgte å gå av etter reglene i

den gamle AFP-ordningen. Ny AFP-ordning er klassifisert som en ytelsesbasert ordning. På grunn av mangelfull informasjon for måling og allokering av ny AFP, vil ordningen regnskapsføres som om den var en innskuddsbasert ordning. Dette innebærer at pensjonskostnaden føres årlig i takt med premieinnbetalinger til Fellesordningen for LO/NHO. Det er ikke satt av en løpende pensjonsforpliktelse i konsernets balanse. Når tilstrekkelig informasjon på et senere tidspunkt eventuelt skulle bli tilgjengelig, kan ordningen på dette tidspunktet regnskapsføres som en ytelsesordning.

I tillegg til pensjonsforpliktelsen som forvaltes av pensjonskassen, har banken egen pensjonsforsikring for ansatte hvor ordinær lønn overstiger 12 G. Denne kollektive livrenteforsikringen "Topphattforsikring" er tegnet i forsikrings-selskapet Storebrand. Konsernet har også egen ytelsesbasert førtidspensjonsavtale for enkelte ledende ansatte.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, og ved måling av påløpte forpliktelser, benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsens størrelse. Både verdien av pensjonskassens forpliktelser, pensjonsforsikring i annet forsikrings-selskap og de usikrede forpliktelsene er medtatt i beregningene nedenfor.

Pensjonsberegningene for 2011 er foretatt med bakgrunn i internasjonale regnskapsstandarder (IAS 19) av aktuarselskapet Eikos AS. Konsernet fører estimatavvik etter korridorløsning med årlige amortiseringer.

Morbank				Konsern				
31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Netto pensjonsforpliktelse i balansen								
803	806	726	778	Nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	799	742	839	836
621	613	690	733	Estimert verdi av pensjonsmidler	750	705	637	646
182	193	36	45	Netto pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	49	37	202	190
95	126	17	56	Ikke-innregnede estimatavvik (eventuelle aktuarielle gevinster og tap)	59	17	131	100
11	12	2	3	Arbeidsgiveravgift	3	2	12	11
98	79	21	-8	Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen	-7	22	83	101
0 %	-1 %	0 %	1 %	Faktabaserte justeringer av ytelsesbaserte forpliktelser i %	1 %	0 %	-1 %	0 %
0 %	-1 %	0 %	-1 %	Avvik mellom forventet og virkelig avkastning av pensjonsmidler i %	-1 %	0 %	-1 %	1 %

NOTE 31 - PENSJONER

2008	2009	2010	2011		2011	2010	2009	2008
Periodens pensjonskostnad								
22	26	22	20	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	21	24	26	23
35	33	31	28	Rentekostnad på løpt pensjonsforpliktelse	29	32	33	36
-36	-36	-41	-39	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-40	-42	-36	-37
3	8	17	0	Estimatavvik innregnet i perioden	0	17	8	3
0	0	0	0	Effekter av endret pensjonsplan	0	0	1	0
24	31	29	9	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	10	31	32	25
1	1	1	1	Periodisert arbeidsgiveravgift	1	1	1	1
25	32	30	10	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	11	32	33	26
-9		-57		Curtailment/settlement		-60		-9
8	7	11	17	Øvrig pensjonskostnad	17	11	9	9
24	39	-16	27	Total pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	28	-17	42	26

-3,1 %	9,4 %	5,6 %	-0,45 %	Faktisk avkastning på pensjonsmidler	-0,45%	5,6 %	9,4 %	-3,1 %
--------	-------	-------	---------	--------------------------------------	--------	-------	-------	--------

31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Bevegelse i netto balanseført pensjonsforpliktelse fra ytelsesbasert ordning								
119	98	79	21	Netto pensjonsforpliktelse i balansen per 01.01.	22	83	102	123
25	31	31	10	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	11	32	33	26
-9	0	-57	0	Curtailment/settlement	0	-60	0	-9
-10	-11	-9	-14	Utbetalt over drift	-14	-9	-11	-10
-27	-39	-23	-25	Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordninger	-26	-24	-41	-29
98	79	21	-8	Netto pensjonsforpliktelse/ - midler i balansen per 31.12.	-7	22	83	101
25	29	31	36	Øvrige pensjonsforpliktelser (førtdpensjonsavtale)	36	31	29	25
123	108	52	28	Total pensjonsforpliktelse per 31.12.	29	53	112	126

Forutsetninger								
4,00 %	4,40 %	4,00 %	2,60 %	Diskonteringsrente	2,60 %	4,00 %	4,40 %	4,00 %
6,00 %	6,25 %	5,65 %	5,00 %	Forventet avkastning på midlene	5,00 %	5,65 %	6,25 %	6,00 %
3,80 %	3,88 %	3,20 %	2,70 %	Fremtidig lønnsutvikling	2,70 %	3,20 %	3,88 %	3,80 %
3,80 %	4,25 %	3,75 %	3,25 %	G-regulering	3,25 %	3,75 %	4,25 %	3,80 %
2,00 %	2,00 %	1,65 %	0,10 %	Pensjonsregulering	0,10 %	1,65 %	2,00 %	2,00 %
6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %	Arbeidsgiveravgift forpliktelse	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %
6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %	Arbeidsgiveravgift kostnad	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %
0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	Frivillig avgang over 50 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	Frivillig avgang inntil 50 år	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
50,00 %	50,00 %	50,00 %	60,00 %	Forventet AFP-uttak fra 62 år	60,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %
K2005	K2005	K2005	K2005	Dødelighet, giftemålsannsynlighet etc.	K2005	K2005	K2005	K2005
IR2003	IR2003	IR2003	IR2003	Uførhet	IR2003	IR2003	IR2003	IR2003
925	901	907	903	Antall ansatte som er omfattet av ordningen	919	931	927	957

NOTE 31 - PENSJONER

31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.11	Sammensetning av pensjonsmidler	31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.11
Prosentvis fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier								
Investeringskategori								
72 %	73 %	66 %	68 %	Obligasjoner	68 %	66 %	73 %	72 %
19 %	24 %	31 %	26 %	Aksjer	26 %	31 %	24 %	19 %
3 %	3 %	2 %	2 %	Eiendom	2 %	2 %	3 %	3 %
5 %	0 %	1 %	4 %	Annet	4 %	1 %	0 %	5 %
100 %	100 %	100 %	100 %	Sum	100 %	100 %	100 %	100 %

Sensitivitet

Estimatene er basert på fakta og omstendigheter per 31.12.11 forutsatt at alle andre parametre er konstante. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimater.

	Diskonteringsrente		Lønnsregulering		Årlig regulering grunnbeløp (G)		Pensjonsregulering	
	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Konsern								
Endringer i pensjon								
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	-102	127	62	-52	-24	26	93	N/A
Innregnede aktuariemessige gevinster og tap	-0,4	12	3	-0,2	0,04	-0,08	7	N/A
Periodens netto pensjonskostnader inkludert effekt av innregnede aktuariemessige gevinster og tap	-5	19	8	-3	-0,6	2	12	N/A
Morbank								
Endringer i pensjon								
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	-99	123	60	-50	-23	25	94	N/A
Innregnede aktuariemessige gevinster og tap	-0,3	11	3	-0,1	0,06	-0,06	7	N/A
Periodens netto pensjonskostnader inkludert effekt av innregnede aktuariemessige gevinster og tap	-4	18	8	-3	-0,5	2	12	N/A

Estimatavvik og korridorløsning

Det er i 2011 vedtatt endringer i internasjonale regnskapsregler - herunder IAS 19 om korridorløsning.

Med effekt fra 2013 er det ikke lenger anledning å bokføre estimatavviket etter reglene om korridorføringer

- med utsatt resultatføring. Ikke resultatførte estimatavvik per 31.12.12 må derfor føres mot egenkapitalen per 01.01.2013.

Dersom slik føring mot egenkapitalen ble gjort per 31.12.11, ville henholdsvis 56 og 59 mill kroner for morbank og konsern vært ført som økt pensjonsforpliktelse og tilsvarende redusert bokført egenkapital.

NOTE 32 - NÆRSTÅENDE PARTER

Morselskap	Datterselskaper	Felleskontrollerte virksomheter
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	SpareBank 1 Gruppen AS
	EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	SpareBank 1 Boligkreditt AS
	SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA	SpareBank 1 Utvikling DA
	SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS	BN Bank ASA
	North-West 1 Alliance Bank	SpareBank 1 Næringskreditt AS
	SNN Økonomihus Holding AS	Bank 1 Oslo Akershus AS
	Consis Alta AS (eid av SNN Økonomihus)	

Mellomregningsforhold med morbank og datterselskaper

Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
Resultatposter morselskap			
Mottatte renter og lignende inntekter av utlån og fordringer fra datterselskaper	87	64	78
Innskuddsrenter til datterselskaper	6	4	4
Aksjeutbytte	48	67	21
Opptjent provisjon formidling salgspantlån	2	2	2
Andre gebyrer og provisjonskostnader	3	2	2
Andre driftskostnader	7	6	75

Det utføres enkelte administrative tjenester i morbanken, bl.a. lønningstjenester, for datterselskaper i konsernet.

Balanseposter morselskap

Utlån	2 684	2 157	2 223
Innskudd	216	188	177
Andre fordringer	55	10	
Annen gjeld og påløpte kostnader	2	8	8

Salgspantlån formidlet til SpareBank 1 Finans AS per 31.12.11 var 681 mill kroner.

Mellomregningsforhold med tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Beløp i mill kroner	2011	2010	2009
Resultatposter morselskap			
Mottatte renter og lignende inntekter av utlån og fordringer	3	3	3
Innskuddsrenter	5	15	53
Aksjeutbytte	142	38	161

Balanseposter morselskap

Utlån	43	43	87
Innskudd	417	51	1 940

Transaksjoner mellom morbank og felleskontrollerte virksomheter

Som deltaker i SpareBank 1-alliansen gjennomføres forskjellige transaksjoner mellom morbank og de felleskontrollerte virksomheter. De transaksjoner som foretas inngår som en del av ordinær virksomhet og skjer til ordinære markedspriser.

De vesentligste transaksjonene

- A) Kjøp av drifts- og vedlikeholdstjenester av IT systemer, samt utviklingstjenester fra SpareBank 1 Utvikling DA til henholdsvis 90 og 79 mill kroner i 2011 og 2010.
- B) Salg av forsikringsprodukter og spareprodukter med forsikringsselement for SpareBank 1 Gruppen AS for henholdsvis 418 og 286 mill kroner i 2011 og 2010.
- C) Utlån solgt til Sparebank 1 Boligkreditt AS per 31.12.11 16 392 mill kroner
 Opptjent provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS i 2011 73 mill kroner
 SpareBank 1 Boligkreditt AS innskudd i SpareBank 1 Nord-Norge 323 mill kroner

NOTE 33 - GARANTIER

Morbank			Beløp i mill kroner	Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09
Fordeling av garantiansvar						
944	1 267	1 504	Betalingsgarantier	1 504	1 267	944
275	236	242	Kontraktsgarantier	242	236	275
1	84		Lånegarantier		85	2
			Garantier for skatter			
254	307	570	Annet garantiansvar	570	307	257
26	26	26	Garanti overfor Bankenes sikringsfond	26	26	26
1 500	1 920	2 342	Sum garantiansvar	2 342	1 921	1 504

Garantier fordelt på sektor og næring						
18	311	475	Jordbruk, skogbruk, fiske, fangst og oppdrett	475	311	21
37	37		Utvinning av råolje og naturgass	0	37	37
95	76	49	Industri og bergverk	49	77	96
767	798	988	Bygg og anlegg, kraft- og vannforsyning	988	798	767
174	168	171	Varehandel, hotell- og restaurantdrift	171	168	174
93	84	121	Utenriks sjøfart og rørtransport	121	84	93
97	93	94	Transport ellers og kommunikasjon	94	93	97
151	228	393	Finansiering, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting	393	228	151
45	15	28	Tjenesteytende næringer ellers	28	15	45
			Kommuner			
23	110	23	Personmarked	23	110	23
1 500	1 920	2 342	Sum garantier	2 342	1 921	1 504

			Finansinstitusjoner			
1 500	1 920	2 342	Sum garantier fordelt på sektor og næring	2 342	1 921	1 504

Garantier fordelt på geografiske områder						
210	277	132	Finnmark	132	277	277
883	1 002	1 314	Troms inkl Svalbard	1 314	1 003	1 006
261	543	726	Nordland	726	543	543
146	98	170	Øvrige fylker	170	98	146
1 500	1 920	2 342	Sum garantier fordelt på geografiske områder	2 342	1 921	1 972

NOTE 34 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Tabellen nedenfor viser forfallstidspunktet etter balansedagen for eiendeler og forpliktelser.

Morbank

Beløp i mill. kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
31.12.11						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 869					1 869
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	678		2 396	403		3 477
Utlån til og fordringer på kunder	8 759	394	1 696	7 128	30 772	48 749
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder				-191		-191
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder				-213		-213
Aksjer og andeler			250	107		357
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		2 470	971	3 460	669	7 570
Obligasjoner - Holde til forfall		149	369	343	20	881
Obligasjoner - Lån og fordringer			110	2 563	105	2 778
Finansielle derivater	850					850
Investeringer i konsernselskaper					356	356
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 983	1 983
Goodwill						
Eiendom, anlegg og utstyr					502	502
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			713			713
Sum eiendeler	12 156	3 013	6 505	13 600	34 407	69 681

Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	666	1 000	193	4 591		6 450
Innskudd fra og gjeld til kunder	40 920		3	825		41 748
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		316	2 705	8 721	1 600	13 342
Finansielle derivater	517					517
Utsatt skatt	78					78
Forpliktelser ved periodeskatt						
Andre forpliktelser	521	403	2			926
Ansvarlig lånekapital					1 356	1 356
Sum gjeld	42 702	1 719	2 903	14 137	2 956	64 417

NOTE 34 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Konsern

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
---------------------	----------------	-------------	------------	----------	-----------	--------

31.12.11

Eiendeler

Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 896					1 896
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	494		72	404		970
Utlån til og fordringer på kunder	8 786	402	1 776	8 806	31 872	51 642
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder				-206		-206
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder				-226		-226
Aksjer og andeler			250	107	250	607
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		2 470	971	3 460	668	7 569
Obligasjoner - Holde til forfall		149	369	343	20	881
Obligasjoner - Lån og fordringer			110	2 569	105	2 784
Finansielle derivater	850					850
Investeringer i konserselskaper						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					3 019	3 019
Goodwill	26					26
Eiendom, anlegg og utstyr					508	508
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler	444		275			718
Sum eiendeler	12 496	3 021	3 823	15 257	36 442	71 039

Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	663	1 000	193	4 591		6 447
Innskudd fra og gjeld til kunder	40 939		1	825		41 765
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		316	2 705	8 721	1 600	13 342
Finansielle derivater	519					519
Utsatt skatt	67					67
Forpliktelse ved periodeskatt						
Andre forpliktelser	598	523	2			1 123
Ansvarlig lånekapital					1 356	1 356
Sum gjeld	42 786	1 839	2 901	14 137	2 956	64 619

NOTE 34 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Morbank

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
---------------------	----------------	-------------	------------	----------	-----------	--------

31.12.10

Eiendeler

Konter og fordringer på sentralbanker	2 471					2 471
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 747	39				2 786
Utlån til og fordringer på kunder	8 436	379	1 799	7 056	29 056	46 726
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder					-256	-256
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder					-192	-192
Aksjer og andeler			388			388
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		1 644	1 296	3 211	585	6 736
Finansielle derivater	692					692
Obligasjoner - Holde til forfall		303	528	886	101	1 818
Obligasjoner - Lån og fordringer		94	20	2 752	122	2 988
Investeringer i konsernselskaper					358	358
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 820	1 820
Goodwill						0
Eiendom, anlegg og utstyr					454	454
Utsatt skattefordel						0
Andre eiendeler			652			652
Sum eiendeler	14 346	2 459	4 683	13 905	32 045	67 441

Forpliktelseser

Gjeld til kredittinstitusjoner	491	312	137	5 161		6 101
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 319	11	22			39 352
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	252	1 640	3 030	8 109	1 447	14 478
Finansielle derivater	483					483
Utsatt skatt	50					50
Forpliktelseser ved periodeskatt						
Andre forpliktelseser	575		486	22		1 083
Ansvarlig lånekapital					1 347	1 347
Sum gjeld	41 170	1 963	3 675	13 292	2 793	62 894

NOTE 34 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Konsern

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
---------------------	----------------	-------------	------------	----------	-----------	--------

31.12.10

Eiendeler

Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 501					2 501
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	754	40				794
Utlån til og fordringer på kunder	8 345	390	1 874	8 532	29 906	49 047
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder					-271	-271
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder					-200	-200
Aksjer og andeler			611			611
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		1 644	1 321	3 211	584	6 760
Finansielle derivater	692					692
Obligasjoner - Holde til forfall		303	528	886	101	1 818
Obligasjoner - Lån og fordringer		94	20	2 752	122	2 988
Investeringer i konsernselskaper						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					2 861	2 861
Goodwill						
Eiendom, anlegg og utstyr					460	460
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			719			719
Sum eiendeler	12 293	2 471	5 073	15 381	33 585	68 780

Forpliktelser

Gjeld til kredittinstitusjoner	513	312	137	5 161		6 123
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 319	11	22	37		39 389
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	252	1 640	3 030	8 109	1 446	14 477
Finansielle derivater	483					483
Utsatt skatt			67			67
Forpliktelser ved periodeskatt						
Andre forpliktelser	713		486	25		1 224
Ansvarlig lånekapital					1 347	1 347
Sum gjeld	41 280	1 963	3 742	13 332	2 793	63 110

NOTE 34 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Morbank

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
---------------------	----------------	-------------	------------	----------	-----------	--------

31.12.09

Eiendeler

Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 159					2 159
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	309	595	1 767			2 671
Utlån til og fordringer på kunder	7 587	460	1 630	7 209	29 545	46 431
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder				-216		-216
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder				-227		-227
Aksjer og andeler			410			410
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		319	537	1 914	52	2 822
Finansielle derivater	561					561
Obligasjoner - Holde til forfall		496	576	1 712	128	2 912
Obligasjoner - Lån og fordringer			136	1 386	1 635	3 157
Investeringer i konsernselskaper					248	248
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 586	1 586
Goodwill						
Eiendom, anlegg og utstyr					110	110
Utsatt skattefordel			11			11
Andre eiendeler			554			554
Sum eiendeler	10 616	1 870	5 621	11 778	33 304	63 189

Forpliktelseser

Gjeld til kredittinstitusjoner	2 359			4 510		6 869
Innskudd fra og gjeld til kunder	34 834		21	37		34 892
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	400	1 470	3 263	8 821	208	14 162
Finansielle derivater	319					319
Utsatt skatt						
Forpliktelseser ved periodeskatt						
Andre forpliktelseser	1 010		4	78		1 092
Ansvarlig lånekapital		268		345	995	1 608
Sum gjeld	38 922	1 738	3 288	13 791	1 203	58 942

NOTE 34 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Konsern

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
31.12.09						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 159					2 159
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	309	595	4			908
Utlån til og fordringer på kunder	7 589	471	1 706	8 548	29 866	48 180
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder				-228		-228
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder				-238		-238
Aksjer og andeler			560			560
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		319	537	1 916	52	2 824
Finansielle derivater	561					561
Obligasjoner - Holde til forfall		496	576	1 712	128	2 912
Obligasjoner - Lån og fordringer			136	1 386	1 635	3 157
Investeringer i konsernselskaper						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					2 396	2 396
Goodwill					1	1
Eiendom, anlegg og utstyr					469	469
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			578			578
Sum eiendeler	10 618	1 881	4 097	13 096	34 547	64 239

Forpliktelser

Gjeld til kredittinstitusjoner	2 358			4 510		6 868
Innskudd fra og gjeld til kunder	34 819		21	37		34 877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	400	1 470	3 263	8 821	208	14 162
Finansielle derivater	319					319
Utsatt skatt			3			3
Forpliktelser ved periodeskatt						
Andre forpliktelser	1 127	29	4	82		1 242
Ansvarlig lånekapital		268		345	995	1 608
Sum gjeld	39 023	1 767	3 291	13 795	1 203	59 079

NOTE 35 - GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

Likviditetsrisiko

Analyse som viser netto utbetalinger inklusive fremtidige rentebetalinger på de ulike tidspunkter. SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider årlig en likviditetsstrategi som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko.

Hovedmålet for SpareBank 1 Nord-Norge er å opprettholde bankens overlevelsessevne i en normalsituasjon, uten ekstern funding, i 12 måneder. I tillegg skal banken overleve minimum 90 dager i en "medium stress"-situasjon der man ikke har tilgang på funding fra kapitalmarkedet. Banken styrer etter disse målene.

Morbank

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 måneder	3 - 12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
2011						
Gjeld til kredittinstitusjoner		1 064	292	4 233	76	5 665
Innvilgede ubenyttede kreditter	5 012		915			5 927
Innskudd fra og gjeld til kunder	40 921		1	825		41 747
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		178	3 045	9 788	1 680	14 691
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		244	742	1 767	432	3 185
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-525	-627	-957	-390	-2 499
Andre forpliktelser		562	117	2		681
Ansvarlig lånekapital		8	79	1 456		1 543
Totale forpliktelser	45 933	1 531	4 564	17 114	1 798	70 940

2010

Gjeld til kredittinstitusjoner	19	842	236	5 482		6 579
Innvilgede ubenyttede kreditter	4 837		1 059			5 896
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 319	11	1	21		39 352
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 832	3 305	9 063	1 556	15 756
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		797	743	1 128	148	2 816
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-484	-727	-594	-150	-1 955
Andre forpliktelser		476	259	31		766
Ansvarlig lånekapital		7	77	1 533		1 617
Totale forpliktelser	44 175	3 481	4 953	16 664	1 554	70 827

2009

Gjeld til kredittinstitusjoner	7	3 512	61	3 598		7 178
Innvilgede ubenyttede kreditter	4 386			1 107		5 493
Innskudd fra og gjeld til kunder	34 748	7	27	71	39	34 892
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		2 058	3 433	8 959	208	14 658
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		1 098	257	886	212	2 453
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-148	-285	-603	-176	-1 212
Andre forpliktelser		399	264	108		771
Ansvarlig lånekapital		270	73	1 586		1 929
Totale forpliktelser	39 141	7 196	3 830	15 712	283	66 162

NOTE 35 - GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

Konsern

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 måneder	3 - 12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
2011						
Gjeld til kredittinstitusjoner		1 064	292	4 233	76	5 665
Innvilgede ubenyttede kreditter	4 386			1 107		5 493
Innskudd fra og gjeld til kunder	40 911		1	852		41 764
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		178	3 045	9 788	1 680	14 691
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		244	742	1 767	432	3 185
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-525	-627	-957	-390	-2 499
Andre forpliktelses		399	264	108		771
Ansvarlig lånekapital		8	79	1 456		1 543
Totale forpliktelses	45 297	1 368	3 796	18 354	1 798	70 613

2010

Gjeld til kredittinstitusjoner	19	842	236	5 482		6 579
Innvilgede ubenyttede kreditter	4 837		1 059			5 896
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 356	11	1	21		39 389
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 832	3 305	9 063	1 556	15 756
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		797	743	1 128	148	2 816
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-484	-727	-594	-150	-1 955
Andre forpliktelses		576	259	31		866
Ansvarlig lånekapital		7	77	1 533		1 617
Totale forpliktelses	44 212	3 581	4 953	16 664	1 554	70 964

2009

Gjeld til kredittinstitusjoner	7	3 512	61	3 598		7 178
Innvilgede ubenyttede kreditter	4 386			1 107		5 493
Innskudd fra og gjeld til kunder	34 733	7	27	71	39	34 877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		2 058	3 433	8 959	208	14 658
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		1 098	257	886	212	2 453
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-148	-285	-603	-176	-1 212
Andre forpliktelses		499	309	113		921
Ansvarlig lånekapital		270	73	1 586		1 929
Totale forpliktelses	39 126	7 296	3 875	15 717	283	66 297

NOTE 36 - MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

Noten er en sensitivetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31.12.11 og fremover i tid. Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 2 prosentpoeng for hele rentekurven. Det beregnes verdiendringer for alle poster på balansen når markedsrisiko knyttet

til renterisiko måles. Renterisikoen har vært lav gjennom hele 2011, og innenfor den totale rammen på 60 mill kroner fastsatt av bankens hovedstyre. Den lave eksponeringen gjør at markedsrisiko knyttet til renterisiko har liten effekt på bankens resultatutvikling.

Morbank			Beløp i mill kroner	Konsern			
Sensitivitet på netto rentekost				Sensitivitet på netto rentekost			
31.12.09	31.12.10	31.12.11		31.12.11	31.12.10	31.12.09	
Valuta							
3,60	7,58	-10,50	NOK	+200	-10,50	7,58	3,60
-0,56	-0,50	-1,00	Valuta	+200	-1,00	-0,50	-0,56

Fra og med 2011 beregnes bankens renterisiko ved et parallelt skift på 2 prosentpoeng for hele rentekurven. I noten er tidligere års sensitivitet på netto rentekost omregnet tilsvarende.

NOTE 37 - MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

Valutarisiko måles som netto valutaeksponering innenfor hver enkelt valutasort der long- og shortposisjoner motregnes. Valutarisikoen har vært lav gjennom året, og innenfor de totale rammene fastsatt av bankens hovedstyre.

Morbank			Beløp i mill kroner	Konsern		
Netto valutaeksponering NOK				Netto valutaeksponering NOK		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
Valuta						
-3,2	-0,2	0,1	EUR	0,1	-0,2	-3,2
25,2	28,5	30,5	USD	30,5	28,5	25,2
0,5	178,6	178,5	DKK	178,5	178,6	0,5
83,1	127,1	161,5	RUB	161,5	82,1	83,1
5,5	2,5	1,8	Andre	1,8	2,5	5,5
111,1	336,5	372,4		372,4	291,5	111,1
50	50	50	Total valutaramme	50	50	50
40	40	40	Total per valuta	40	40	40
3,3	10,1	11,2	Resultat effekt ved 3 prosentpoeng endring	11,2	8,7	3,3

NOTE 38 - KAPITALDEKNING

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 01.01.07 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 Nord-Norge har fått tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder IRB (Internal Rating Based Approach) fra 01.01.07. Dette vil gjøre det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler ble gitt i ny forskrift fra Finanstilsynet, hvor IRB-banker først ville få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav i

2010. Frem til 2010 har bankene rapportert parallellt, både etter gammel kapitalberegning og Basel II. I perioden 2007 til 2010 tillot man en årlig reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag i forhold til beregning etter gammel metode (såkalt korreksjon for "gulv").

Finanstilsynet vedtok 21.12.09 at denne overgangsordningen skal fungere ut 2011. Beregningsgrunnlaget i 2011 utgjør dermed 80% av beregnet grunnlag etter Basel I-regelverket, såfremt ikke grunnlaget beregnet etter IRB er lavere.

Morbank			Konsern				
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner		31.12.11	31.12.10	31.12.09
Ansvarlig kapital							
Kjernekapital							
896	896	1 655	Eierkapital		1 655	896	896
123	123	245	Overkursfond		245	123	123
2 624	2 829	2 898	Sparebankens Fond		2 898	2 829	2 724
471	566	333	Utjevningfond		333	566	471
133	133	133	Gavefond		133	133	133
			Fond for urealiserte gevinster		-4	-2	
			Annen egenkapital		1 148	1 121	810
4 247	4 547	5 264	Balanseført egenkapital eksklusive minoritetsinteresser		6 408	5 666	5 157
-121	-103	-175	Fradrag for avsatt utbytte til eiere og samfunn		-175	-103	-121
		-8	Fradrag for netto pensjonsmidler		-8		
			Fradrag for fond for urealiserte gevinster		66	46	37
			Justert kjernekapital fra konsoliderte finansinstitusjoner		-17	-18	12
346	353	360	Fondsobligasjon		512	473	402
-11	0	0	Fradrag for utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler		-40	-20	-26
-351	-353	-428	Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50 %)		-27		
-80	-93	-77	Fradrag for forventet tap utover regnskapsmessige avsetninger (50 %)		-71	-86	-86
			Kapitaldekningsreserve (50 %)		-646	-624	-529
4 030	4 351	4 936	Kjernekapital		6 002	5 334	4 846
Tilleggskapital							
			Evigvarende ansvarlig kapital				
1 262	995	996	Tidsbegrenset ansvarlig kapital		1 207	1 225	1 544
-351	-353	-428	Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50 %)		-27		
-80	-93	-77	Fradrag for forventet tap utover regnskapsmessige avsetninger (50 %)		-71	-86	-86
			Kapitaldekningsreserve (50 %)		-646	-624	-529
831	549	491	Tilleggskapital		463	515	929
4 861	4 900	5 427	Ansvarlig kapital		6 465	5 849	5 775

NOTE 38 - KAPITALDEKNING

Morbank				Konsern		
31.12.09	31.12.10	31.12.11	Beløp i mill kroner	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Risikovektet beregningsgrunnlag						
22 725	24 431	25 021	Kredittrisiko IRB	23 689	23 000	22 025
6 088	7 593	8 136	Kredittrisiko unntatt IRB (Standardmetoden)	20 975	18 650	17 025
28 813	32 024	33 157	Sum kredittrisiko	44 664	41 650	39 050
688	1 625	113	Gjeldsrisiko	113	1 575	625
513	242	109	Egenkapitalrisiko (Markedsrisiko)	640	575	738
	213	367	Valutarisiko	363	213	
2 675	3 022	3 230	Operasjonell risiko (Basismetoden)	3 406	3 550	2 838
-703	-704	-855	Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (100 %)	-54		
-160	-186	-208	Fradrag for forventet tap utover regnskapsmessige avsetninger (100 %)	-241	-177	-167
			Kapitaldekningsreserve (100 %)	-1 292	-1 248	-1 058
31 826	36 236	35 913	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag IRB	47 603	46 138	42 026
			Overgangsordning - tillegg i forhold til "gulv" etter Basel I	4 101	2 825	3 213
31 826	36 236	35 913	Risikovektet beregningsgrunnlag	51 704	48 963	45 239
20,0 %	20,0 %	20,0 %	Korreksjon andel "gulv" etter Basel I	20,0 %	20,0 %	20,0 %
Minimum kapitalkrav etter Basel II						
342	801	834	Engasjement med spesialiserte foretak	834	801	342
994	591	580	Engasjement med øvrige foretak	580	596	1 086
17	15	16	Engasjement med SMB (små og mellomstore bedrifter)	17	17	17
275	281	284	Engasjement med personer	425	393	275
39	32	38	Øvrige engasjement med personer	39	33	42
151	234	250	Egenkapitalposisjoner omklassifisert til lån og fordringer			
1 818	1 954	2 002	Sum kredittrisiko IRB	1 895	1 840	1 762
487	607	651	Engasjement unntatt IRB (Standardmetoden)	1 678	1 492	1 362
2 305	2 561	2 653	Sum kredittrisiko	3 573	3 332	3 124
55	130	9	Gjeldsrisiko	9	126	50
41	19	9	Egenkapitalrisiko (Markedsrisiko)	51	46	59
	17	29	Valutarisiko	29	17	
214	242	258	Operasjonell risiko	273	284	227
			Overgangsordning	328	226	257
-69	-71	-85	Fradrag i kapitalkravet	-127	-114	-98
2 546	2 898	2 873	Minimumskrav ansvarlig kapital	4 136	3 917	3 619
12,66 %	12,01 %	13,75 %	Kjernekapitaldekning	11,61 %	10,90 %	10,71 %
2,61 %	1,52 %	1,37 %	Tilleggskapitaldekning	0,89 %	1,05 %	2,05 %
15,27 %	13,53 %	15,11 %	Kapitaldekning	12,50 %	11,95 %	12,76 %

NOTE 39 - EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Eierandelskapitalen er på 1.655.224.675 kroner fordelt på 66.208.987 egenkapitalbevis, hvert pålydende 25 kroner. Per 31.12.11 var det 8.139 egenkapitalbevisiere (8.156 per 31.12.10).

Utvikling i bankens eierandelskapital og antall egenkapitalbevis

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
1999			649 248 699	6 492 486
2000	Ansattemisjon	10 453 101	659 701 800	6 597 018
2001			659 701 800	6 597 018
2002			659 701 800	6 597 018
2003			659 701 800	6 597 018
2004			659 701 800	6 597 018
2005	Fondsemissjon	131 940 500	791 642 200	7 916 422
2005	Splitt		791 642 200	15 832 844
2006			791 642 200	15 832 844
2007	Utbytteemisjon	49 055 400	840 697 600	16 813 952
2008	Utbytteemisjon	54 906 050	895 603 650	17 912 073
2009			895 603 650	17 912 073
2010			895 603 650	17 912 073
2011	Splitt og emisjoner	759 621 025	1 655 224 675	66 208 987

De 20 største egenkapitalbevisierne

Eier	Antall egenkapitalbevis	Andel
Pareto Aksje Norge	3 353 468	5,06 %
MP Pensjon PK	1 622 879	2,45 %
Pareto Aktiv	1 540 783	2,33 %
Frank Mohn A/S	1 355 745	2,05 %
Protector Eiendom A/S	1 175 052	1,77 %
Tonsenhagen Forretningssentrum A/S	1 134 493	1,71 %
SPBstiftelsen SpareBank 1 Nord Norge	916 561	1,38 %
Morgan Stanley & Co. Llc, USA	865 063	1,31 %
Framo Developments A/S	848 925	1,28 %
Nordea Bank Norge A/S	825 736	1,25 %
Pareto Verdi	822 544	1,24 %
SpareBank 1 SR-Bank pensjonskasse	782 386	1,18 %
Citibank N.A. New York Branch	715 095	1,08 %
Forsvarets Personellservice	620 854	0,94 %
Sparebankstiftelsen DNB NOR	545 614	0,82 %
Goldman Sachs & Co. - Equity, USA	542 731	0,82 %
Trond Mohn	509 354	0,77 %
Karl Ditlefsen	459 243	0,69 %
Terra Utbytte vpf.	454 530	0,69 %
Morgan Stanley & Co. LLC, Klientkonto 1 USA	450 711	0,68 %
20 største eiere	19 541 767	29,52 %
Øvrige eiere	46 667 220	70,48 %
Utstedte egenkapitalbevis	66 208 987	100,00 %

NOTE 39 - EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Eierandelsbrøk

Resultat for regnskapsåret fordeles mellom eierne og banken i henhold til eierandelsbrøk fastsatt per 01.01., justert for eventuelle emisjoner i regnskapsåret.

Morbank	Justert med 6/12 etter emisjon		
Beløp i hele 1 000 kroner	01.01.12	01.01.11	01.01.11
Eierandelskapital	1 655 225	1 186 974	895 604
Overkursfond	245 179	123 525	123 525
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	225 651	451 021	451 021
A. Sum egenkapitalbeveiseiernes kapital	2 126 055	1 761 520	1 470 150
Sparebankens fond, eksklusiv fond for urealiserte gevinster	2 796 587	2 652 522	2 653 021
Gavefond	132 955	132 955	132 955
B. Sum samfunnseid kapital	2 929 542	2 785 477	2 785 976
Egenkapital eksklusiv utbytte og fond for urealiserte gevinster	5 055 597	4 546 996	4 256 126
Eierandelsbrøk (A/ (A+B))	42,05 %	38,74 %	34,54 %

NOTE 40 - OPPKJØP AV VIRKSOMHETER/FUSJONER

SNN Økonomihus Holding AS / Consis Alta AS

SpareBank 1 Nord-Norge etablerte i november datterselskapet SNN Økonomihus Holding AS. Kontorsted er Tromsø.

SpareBank 1 Nord-Norge eier 100% av aksjene og kostpris for aksjen var 0,1 mill kroner. SNN Økonomihus Holding AS kjøpte i november 60% av aksjene i regnskapskontoret Consis Alta AS. Resterende 40% av aksjene eies av Vima Holdig AS, Alta.

I konsernregnskapet fremkommer en immateriell merverdi vedrørende aksjekjøpet i Consis Alta AS knyttet til kundeportefølje og kompetanse.

NOTE 41 - HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er foreslått å dele ut kontantutbytte på 93 mill kroner av årets resultat til egenkapitalbeveiseierne i SpareBank 1 Nord-Norge (morbank). Forslaget er ikke vedtatt per balansedagen, og er derfor ikke balanseført som gjeld på balansedagen, men ligger fortsatt som en del av utjevningsfondet.

Tilsvarende er det foreslått 120 mill kroner for utdeling til samfunnsnyttige formål, og å gi konserbidrag til heleid datterselskap med 13 mill kroner. Dette ligger også fortsatt som en del av egenkapitalen inntil vedtak fra Representantskapet foreligger.

ÅRSREGNSKAP KONSERN - RESULTATANALYSE

Beløp i mill kroner						% av gjennomsnittlig forvaltning				
	31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07
Fra resultatregnskapet										
Renteinntekter	2 823	2 549	2 763	4 334	3 250	4,02%	3,85%	3,91%	4,51%	5,61%
Rentekostnader	1 694	1 420	1 590	3 014	2 044	2,41%	2,14%	2,18%	2,60%	3,53%
Netto renteinntekter	1 129	1 129	1 173	1 320	1 206	1,61%	1,70%	1,73%	2,15%	2,08%
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer	209	294	304	293	242	0,30%	0,44%	0,47%	0,50%	0,42%
Provisjonsinntekter	567	590	526	478	502	0,81%	0,89%	0,81%	0,86%	0,87%
Provisjonskostnader	80	85	88	84	65	0,11%	0,13%	0,14%	0,14%	0,11%
Netto gevinst/tap på verdipapirer og valuta	-25	110	220	-377	-41	-0,04%	0,17%	0,17%	0,36%	-0,07%
Andre driftsinntekter	19	8	24	17	28	0,03%	0,01%	0,04%	0,04%	0,05%
Dekningsbidrag	1 819	2 046	2 159	1 647	1 872	2,59%	3,09%	3,14%	2,69%	3,23%
Lønn og generelle administrasjonskostnader	827	758	792	767	766	1,18%	1,14%	1,22%	1,29%	1,32%
Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	47	45	49	62	55	0,07%	0,07%	0,08%	0,08%	0,09%
Andre driftskostnader	162	154	131	142	141	0,23%	0,23%	0,20%	0,21%	0,23%
Resultat før tap	783	1 089	1 187	676	910	1,11%	1,64%	1,82%	1,10%	1,58%
Tap på utlån og garantier	101	87	185	183	17	0,14%	0,13%	0,28%	0,30%	0,03%
Resultat før skatt	682	1 002	1 002	493	893	0,97%	1,51%	1,54%	0,80%	1,55%
Skatt på ordinært resultat	157	186	143	143	186	0,22%	0,28%	0,22%	0,23%	0,33%
Resultat for regnskapsåret	525	816	859	350	707	0,75%	1,23%	1,32%	1,40%	1,22%
Minoritetsinteresser			1	2	4			0,00%	0,00%	0,01%
Majoritetsinteresser	525	816	858	348	703	0,75%	1,23%	1,32%	0,57%	1,21%

STYREERKLÆRING

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge – Erklæring fra styret og administrerende direktør

Hovedstyret og administrerende direktør har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og det sammendratte konsoliderte årsregnskapet for SpareBank 1 Nord-Norge per 31. desember 2011 og for regnskapsåret 2011, inklusive sammendratte konsoliderte sammenligningstall per 31. desember 2010 og for regnskapsåret 2010.

Årsrapporten er etter vår beste overbevisning avlagt i overensstemmelse med kravene i IAS som er godkjent av EU, samt norske tilleggskrav i verdipapirhandelloven.

Etter vår beste overbevisning er årsregnskapet 2011 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2011 og 31. desember 2010. Etter vår beste overbevisning gir videre årsberetningen en rettviseende

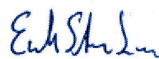
- oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet.
- beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode
- beskrivelse av nærståendes vesentlige transaksjoner.

Longyearbyen, 26. mars 2012

Hovedstyret i SpareBank 1 Nord-Norge

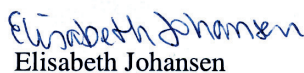
Kjell Olav Pettersen

Erik Sture Larre jr.

Roar Dons

Elisabeth Johansen

Anita Persen

Pål A. Pedersen

Ann-Christine Nybacka

Vivi Ann Pedersen

Hans Olav Karde
(administrerende direktør)

Kontrollkomiteens uttalelse til regnskapet for 2011

Kontrollkomiteen i SpareBank 1 Nord-Norge har i driftsåret 2011 utført sitt verv i medhold av sparebanklovens § 13 og gjeldende instruks for kontrollkomiteen. Komiteen har ført tilsyn med at bankens virksomhet har vært drevet i samsvar med sparebanklovens bestemmelser, bankens vedtekter og andre bestemmelser banken plikter å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått årsregnskap, årsberetning og revisors beretning, uten at dette gir foranledning til merknader. Kontrollkomiteen finner styrets vurdering av bankens økonomiske stilling dekkende, og vil tilrå at det fremlagte årsregnskap og årsberetning fastsettes som årsoppgjør 2011 for SpareBank 1 Nord-Norge.

Longyearbyen, 26. mars 2012

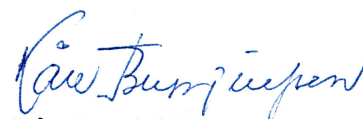
Tore Bråthen
(leder)

Dag Norvang

Rigmor Abel

Kåre Brynjulfsen

REVISJONSBERETNING

KPMG AS
Storgata 70
Postboks 6262
N-9292 Tromsø

Telephone +47 04063
Fax +47 77 64 30 10
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til representantskapsmøtet i SpareBank 1 Nord-Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 Nord-Norge, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskaps- og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap og oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av banken og konsernet SpareBank 1 Nord-Norge sin finansielle stilling per 31. desember 2011 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Offices in:

Oslø	Hamar	Sandefjord
Alta	Haugesund	Sandnessjøen
Arendal	Kristiansand	Stavanger
Bergen	Larvik	Stord
Bodø	Mo i Rana	Tromsø
Elverum	Molde	Trendheim
Finnset	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Røros	Ålesund

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Revisors beretning
SpareBank 1 Nord-Norge

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om virksomhetsstyring og selskapsledelse

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om virksomhetsstyring og selskapsledelse om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beretning, datert 1. mars 2012, som ble avgitt til det årsregnskap som opprinnelig ble utarbeidet og godkjent av bankens styre. Etter 29. februar 2012 har banken fått ny kunnskap om forhold som eksisterte på slutten av rapporteringsperioden og banken har valgt å avgi nytt og endret årsregnskap for 2011. Vi viser til nærmere omtale i årsberetningen og i note 16 til årsregnskapet.

Tromsø, 26. mars 2012
KPMG AS

Stig-Tore Richardsen
Statsautorisert revisor

Virksomheten

SpareBank 1 Nord-Norges prinsipper for eierstyring og selskapsledelse skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning, og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir realisert og nådd. Banken følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)".

Konsernledelsen

Konserndirektør risikostyring og compliance

Geir Andreassen

Bachelor i revisjonsfag

Erfaring:

- Revisor i Noraudit Harstad
- Fagsjef regnskap i Tromsø Sparebank
- Intern revisjonssjef i Sparebanken Nord
- SpareBank 1 Nord-Norge
  - Konsernbanksjef økonomi/regnskap
  - Konserndirektør risikostyring og compliance siden 2007

Konserndirektør interne støttefunksjoner

Elisabeth Utheim

Cand. polit.

Erfaring:

- Prosjektleder i Vadsø kommune
- Prosjektleder og førstekonsulent ved Universitetet i Tromsø
- Personal- og organisasjonssjef i Hammerfest kommune
- Konserndirektør i SpareBank 1 Nord-Norge fra 2005

Administrerende direktør

Hans Olav Karde

Cand. oecon.

Erfaring:

- Konsulent i kommunaldep., distriktsutbyggingsavd.
- Økonomikonsulent i Lenvik kommune
- Skole- og sosialrådmann i Tromsø kommune
- Finansrådmann i Harstad kommune
- Banksjef personmarked i Tromsø Sparebank
- Adm. dir. i SpareBank 1 Nord-Norge siden 1989

Kommunikasjonsdirektør

Stig-Arne Engen

Siviløkonom

Erfaring:

- Prosjektleder i Kleber AS
- Økonomi- og markedsansvarlig i Kleber AS
- Foreleser for Folkeuniversitetet i Bardu og Målselv
- SpareBank 1 Nord-Norge
  - Rådgiver
  - P-banksjef region Midt-Troms
  - Regionbanksjef region Midt-Troms
  - Konserndirektør privatmarked
  - Kommunikasjonsdirektør siden 2010

Viseadministrerende direktør

Oddmund Åsen

Siviløkonom, MBA
i strategisk ledelse

Erfaring:

- Økonomisjef ved Nordland psykiatriske sykehus
- Økonomisjef i Nordland fylkeskommune
- Finanssjef i Sparebanken Nordland
- SpareBank 1 Nord-Norge
  - Regionbanksjef Salten/Helgeland
  - Banksjef næring, Tromsø
  - Viseadm. dir. siden 1996

Konserndirektør finans

Rolf Eigil Bygdnes

Siviløkonom og MBA

Erfaring:

- Soussjef/ass. banksjef Sparebanken Nord
- Økonomidirektør i A/L Håko, Tromsø
- Økonomisjef/prosjektleder, Barlindhaug Gruppen
- Adm. dir. i NORFICO
- Foreleser ved Handelshøyskolen BI
- SpareBank 1 Nord-Norge
  - Ass. regionbanksjef, Tromsø
  - Adm. dir. SpareBank 1 Securities
  - Konserndirektør finans siden 2004

Konserndirektør bedrifts- og personmarked Troms

Liv B. Ulriksen

Fiskerikandidat med hovedfag i økonomi

Erfaring:

- SpareBank 1 Nord-Norge
  - Bedriftsrådgiver i storkundeavdelingen
  - Banksjef konsernkundeavdelingen
- Assisterende direktør i Fiskeriforskning
- Direktør for forretningsområdet Marin i Nofima
- Konserndirektør i SpareBank 1 Nord-Norge siden 2008

Hovedstyret

Styreleder

Kjell Olav Pettersen

Utdannelse: diplomøkonom i bankfag
Stilling: adm. direktør i Coop Nord SA

Erfaring:

- Tromsbanken AS:
  - banksjef, økonomisjef m.m.
- Distriktsbanksjef Fokus Bank ASA
- Adm. direktør i Tromsø Idrettslag
- Adm. direktør i Coop Nord SA

Nestleder

Erik Sture Larre jr.

Utdannelse: bygnings- og maskiningeniør
Stilling: daglig leder

Erfaring:

- Prosjektleder byggerehabilitering
- Eiendomsdrift Tonsenhagen Forretningsentrum AS og Larre Eiendom AS

Styremedlem

Elisabeth Johansen

Utdannelse: siviløkonom og bachelorgrad i historie
Stilling: forlegger i Orkana forlag as

Erfaring:

- Personalledelse og organisasjon A/L Friogrill, Trondheim
- Daglig leder J.M. Johansen AS, Stamsund
- Forlegger og styreleder i Orkana forlag AS
- Gründer innen div. kulturbasert næringsvirksomhet
- Frilansjournalist

Styremedlem

Pål Andreas Pedersen

Utdannelse: Cand. oecon. og Dr. polit, Universitetet i Oslo
Stilling: rektor ved Universitetet i Nordland siden august 2007

Erfaring:

- Professor i samfunnsøkonomi, Handelshøgskolen i Bodø, Universitetet i Nordland siden 1988
- Gjesteprofessor ved University of Kent i Canterbury, UK, 2000-01
- Dekan ved Handelshøgskolen i Bodø, 2003-2007

Styremedlem

Roar Dons

Utdannelse: Master of Management (MMM) BI Oslo. Fysioterapi og Spesialist Manuell Terapi.
Stilling: forretningsutvikler og investor

Erfaring:

- Praksis innenfor Manuell Terapi og Fysioterapi
- Adm.direktør i A/S Pellerin
- Styrevern i ulike bransjer
- Styremedlem og eier i A/S Pellerin
- Deltaker og utvikler innenfor områdene kultur, næringseiendom og innovasjon/ledelse

Styremedlem

Anita Persen

Utdannelse: Pedagog/BI-utdannet
Stilling: adm. direktør Finnmark
Kontorservice

Erfaring:

- Adm. direktør Student-samskipnaden i Finnmark (SIF)
- Styrer/barnehageleder Student. samskipnaden i Finnmark (SIF)
- Spesialpedagog Karasjok kommune/ Finnmark Fylkeskommune

Styremedlem

Ann-Christine Nybacka

Utdannelse: Handelshøgskolan i Helsingfors, Norges Handelshøyskole
Stilling: avdelingsdirektør
Brønnøysundregistrene

Erfaring:

- Finansrådgiver
Stockhouse Finance AB
- Rådgiver Föreningsbanken
- Økonomisjef og administrativ sjef LKAB hamn
- Financial controller SCA Munksund
- Logistikkjef SCA Munksund
- Avdelingsdirektør Brønnøysundregistrene

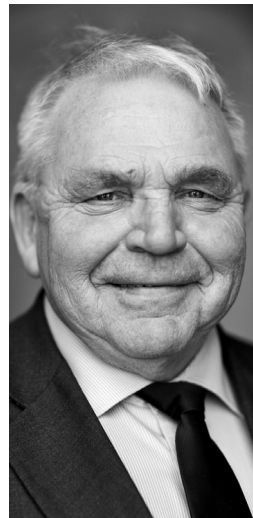
Ansattevalgt medlem

Vivi Ann Pedersen

Utdannelse: Bankutdannet
Stilling: tillitsvalgt i
SpareBank 1 Nord-Norge

Erfaring:

- SpareBank 1 Nord-Norge:
  - Saksbehandler
Innskuddsavdelingen
  - Gjeldsrådgiver inkassoavdelingen
  - Regiontillitsvalgt i region Troms
  - Hovedtillitsvalgt/konserntillitsvalgt i Finansforbundet i SNN

Ansattevalgt varamedlem

Gunnar Kristiansen

Utdannelse: Bankakademiet
Stilling: tillitsvalgt i
SpareBank 1 Nord-Norge

Erfaring:

- SpareBank 1 Nord-Norge:
  - saksbehandler regnskap
  - ansvarlig inkassoavdelingen Vesterålen
  - regiontillitsvalgt Vesterålen
  - konserntillitsvalgt for Finansforbundet

Styrende organer

Representantskapet

Rådmann Jan-Hugo Sørensen, Hansnes (leder)	2011
Styreleder Kjell Kræmer, Tromsø (nestleder)	2011

Innskytvalgte medlemmer

Advokat Cecilie Lysjø Jacobsen, Hammerfest	2009/2012
Næringsdrivende Harald Erik Johannessen, Storslett	2008/2011
Selvst. næringsdrivende Reidun Kristiansen Flakstad, Gryllefjord	2010/2013
Rådmann Jan-Hugo Sørensen, Hansnes	2010/2013
Fiskerikandidat Line Mikkelsen, Tromsø	2008/2011
Adm. direktør Erling Stene Martinsen, Storslett	2008/2011
Jurist Tone Marie Myklevoll, Tromsø	2011/2014
Siviløkonom Hanne Sofie Åsen, Bodø	2009/2012
Daglig leder Trine Stenvold, Fauske	2010/2013
Nærings- og kultursjef Kari Ann Olsen Lind, Stokmarknes	2009/2012
Juridisk seniorrådgiver Charlotte Ringkjøb, Bodø	2011/2014
Personalkonsulent Britt Dahlberg, Bardu	2011/2014

Innskytvalgte varamedlemmer

Adjunkt May Valle, Hamarøy	2011
Ordfører Aina Willumsen, Træna	2011
Direktør Hugo Thode Hansen, Harstad	2011
Innkjøpsansvarlig Thone Bjørklund, Hammerfest	2011
Anders J. H. Eira, Kautokeino	2011

Fylkestingsvalgte medlemmer

Sissel Brufors Jensen, Andfiskå	2008/2011
Statslos/sjøkaptein Dagfinn Henrik Olsen, Lødingen	2008/2011
Avd. leder Tor Zachariassen, Tromsø	2008/2011
Ole Simonsen, Alta	2008/2011

Fylkestingsvalgte varamedlemmer

Fisker Steinar Friis, Ramberg	2008/2011
Næringsmegler Kai Henriksen, Mo i Rana	2008/2011
Gruppe- og komitéleder Ellen Øseth, Tromsø	2008/2011
Magnhild Mathisen, Varangerbotn	2008/2011

Egenkapitalbeveiseiervalgte medlemmer

Styreleder Kjell Kræmer, Tromsø	2010/2013
Direktør Svein Brustad, Hvalstad	2008/2011
Advokat Erik Sture Larre, Oslo	2011/2014
Adm. direktør Frode Helgerud, Oslo	2009/2012
Direktør Trygve Myrvang, Tromsø	2011/2014
Adm. direktør Trond Mohn, Paradis	2009/2012
Ordfører Odd Fygle, Bodø	2009/2012
Kommunalsjef Asbjørg Jensvoll Strøm, Finnsnes	2008/2011
Øk. ansvarlig Bente Evensen, Tromsø	2011/2014
Konsernsjef Oddbjørn Schei, Tromsø	2008/2011
Kunstner Berit Berg, Tromsø	2008/2011
Kjøpmann Herman Mehren, Oslo	2010/2013
Daglig leder Ole Ovesen, Sørreisa	2010/2013
Optiker Sissel Ditlefsen, Tromsø	2009/2012
Kunsthåndverker Marie M. Fangel, Tromsø	2009/2012
Finansanalytiker Tom Rømer Svendsen, Oslo	2010/2013

Egenkapitalbeveiseiervalgte varamedlemmer

Direktør Odd Erik Hansen, Tromsø	2011/2014
Seniorforsker Toril Ringholm, Tromsø	2008/2011
Daglig leder Trond Vidar Hansen, Tromsø	2010/2011
Student Ane Kristine Røger, Stokmarknes	2011/2014
Prosjektleder Stig Vonka, Harstad	2011/2014
Kontorleder Jorhill Andreassen, Silsand	2011/2014
Linn Knudsen, Alta	2011/2014
Direktør Stein Kristiansen, Jakobsli	2011/2014

Ansattevalgte medlemmer

Hovedverneombud May Britt Nilsen, Sørkjosen	2009/2012
Fagsjef Hans Olav Gjøvik, Tromsø	2011/2014
Seniorrådgiver Einar Fråfjord, Tromsø	2011/2014
Rådgiver Ann Kirsten Larsen, Tromsø	2011/2014
Rådgiver Ann Kathrina Langaune, Bardufoss	2009/2012
Rådgiver Therese Isaksen, Mo i Rana	2011/2014
Fagsjef Frode Pedersen, Tromsø	2009/2012
Innkjøpsjef Øyvind Pallesen, Tromsø	2009/2012

Ansattevalgte varamedlemmer

Rådgiver Cato Julius Brattøy, Ørnes	2011/2012
Seniorrådgiver Rigmor S. Berntsen, Tromsø	2011/2012
Rådgiver Arne Clemens, Alta	2011/2012
Rådgiver Bodil Hanssen, Leinesfjord	2011/2012
Rådgiver Egon Enoksen, Stokmarknes	2011/2012
Rådgiver Inger M. Løkken, Stokmarknes	2011/2012
Seniorrådgiver Hilde Hauan, Tromsø	2011/2012

Representantskapets valgkomité

Medlemmer

Rådmann Jan-Hugo Sørensen, Hansnes (leder)	- innskytvalgt	2010/2011
Styreleder Kjell Kræmer, Tromsø	- egenkap.eiervalgt	2011/2012
Sissel Brufors Jensen, Andfiskå	- fylkestingsvalgt	2010/2011
Seniorrådgiver Einar Fråfjord, Tromsø	- ansattevalgt	2011/2012

Varamedlemmer

Nær.drivende Reidun Kr. Flakstad, Gryllefjord	- innskytvalgt	2010/2011
Advokat Erik Sture Larre, Oslo	- egenkap.eiervalgt	2011/2012
Av. Leder Tor Zachariassen, Tromsø	- fylkestingsvalgt	2010/2011
Rådgiver Therese Isaksen, Mo i Rana	- ansattevalgt	2011/2012

Innskytternes valgkomité

Medlemmer

Rådmann Jan-Hugo Sørensen, Hansnes (leder)	2010/2011
Juridisk seniorrådgiver Charlotte Ringkjøb, Bodø	2010/2011
Advokat Cecilie Lysjø Jacobsen, Hammerfest	2011/2012

Varamedlemmer

Nær.drivende Reidun Kr. Flakstad, Gryllefjord	2010/2011
Jurist Tone Marie Myklevoll, Tromsø	2011/2012
Nær.drivende Harald Erik Johannessen, Storslett	2011/2012

Egenkapitalbeviserens valgkomité

Medlemmer

Advokat Erik Sture Larre, Oslo (leder)	2011/2012
Styreleder Kjell Kræmer, Tromsø	2010/2011
Kunsthåndverker Marie M. Fangel, Tromsø	2011/2012

Varamedlemmer

Adm. direktør Trond Mohn, Paradis	2011/2012
Øk. ansvarlig Bente Evensen, Tromsø	2010/2011
Kommunalsjef Asbjørg Jensvoll Strøm, Finnsnes	2010/2011

Kontrollkomiteen

Medlemmer

Professor Tore Bråthen, Oslo (leder)	2011
Disponent Dag Norvang, Tromsø	2010/2011
Miljødirektør Rigmor Abel, Tromsø	2010/2011

Fast møtende varamedlem

Konsulent Kåre Brynjulfen, Silsand	2010/2011
------------------------------------	-----------

Hovedstyret

Medlemmer

Adm. direktør Kjell Olav Pettersen, Tromsø	(leder) 2011/2012
Ingeniør Erik Sture Larre jr., Oslo	(nestleder) 2010/2011
Forlegger Elisabeth Johansen, Stamsund	2010/2011
Forretningsutvikler Roar Dons, Tromsø	2011/2012
Professor Pål Andreas Pedersen, Bodø	2011/2012
Avd. direktør Ann-Christine Nybacka, Brønnøysund	2011
Hovedtillitsvalgt Vivi Ann Pedersen, Tromsø	ansattevalgt 2011/2012
Direktør Anita Persen, Alta	2010/2011

Varamedlemmer

Fabrikkdirektør Wenche E. Olsen, Glomfjord	2011
Typograf Ann-Sissel Emaus, Burfjord	2011
Tillitsvalgt Gunnar Kristiansen, Sortland	- ansattevalgt 2011
Tillitsvalgt Kjetil Ask Olsen, Tromsø	- ansattevalgt 2011

Regionstyre Helgeland

Medlemmer

Sivilingeniør Stig Roald Frammarsvik, Mo i Rana	(leder) 2011/2012
Prosjektanalytiker Sonja Djønne, Mo i Rana	(nestleder) 2010/2011
Daglig leder Brynjar Krønes, Brønnøysund	2011/2012
Advokat Toril Valla, Korgen	2011/2012
Daglig leder Ole Kristian Jenssen, Mosjøen	2010/2011
Tillitsvalgt Christian Stavøy, Sandnessjøen	- ansattevalgt 2010/2011

Varamedlemmer

Daglig leder Jann Sandøy, Nesna	2011
Daglig leder Nina Rødahl Friis, Nesna	2011
Tillitsvalgt Wenche Solli, Mosjøen	- ansattevalgt 2011
Tillitsvalgt Arnold Sjøteig, Mo i Rana	- ansattevalgt 2011

Regionstyre Salten

Medlemmer

Daglig leder Trond Sigurd Tørdal, Bodø	(leder) 2011/2012
Direktør Bente Larsen, Bodø	(nestleder) 2010/2011
Daglig leder Malin Arntzen, Rødøy	2011/2012
Økonomisjef Ove Sør Dahl, Straumen	2011/2012
Næringsdrivende Alf Mangor Johannessen, Bodø	2010/2011
Tillitsvalgt Gunn Helen Kristensen, Rognan	- ansattevalgt 2010/2011

Varamedlemmer

Distriktssekretær Rita Lekang, Bodø	2011
Daglig leder Stein Valle, Hamarøy	2011
Tillitsvalgt Aud Jorun Skaret, Meløy	- ansattevalgt 2011
Tillitsvalgt Bjørg Lillian Olsen, Leinesfjord	- ansattevalgt 2011

Regionstyre Hålogaland

Medlemmer

Daglig leder Berit Pettersen, Sortland	(leder) 2011/2012
Direktør Bjørn Akselsen, Harstad	(nestleder) 2010/2011
Adm. direktør Mona Kristine Rosvold, Harstad	2010/2011
Markedssjef Frank Sundermeier, Narvik	2010/2011
Adm. direktør Svein Helland, Svolvær	2011/2012
Tillitsvalgt Vivi Ann Movik, Harstad	- ansattevalgt 2011/2012

Varamedlemmer

Stipendiat Knut Foshaug, Narvik	2011
Daglig leder Alf Lie, Leknes	2011
Tillitsvalgt Dag Inge Lund, Stokmarknes	- ansattevalgt 2011
Tillitsvalgt Ellinor Oftedal, Svolvær	- ansattevalgt 2011

Regionstyre Troms

Medlemmer

Gullsmed Elin Wintervold, Tromsø	(leder) 2010/2011
Adm. direktør Alfred Aksnes, Tromsø	(nestleder) 2011/2012
Daglig leder Jan Fredrik Jenssen, Vangsvik	2010/2011
Kontorsjef Roy Hugo Johansen, Skibotn	2011/2012
Lærer Anne Beck Strømseng, Bardu	2010/2011
Tillitsvalgt Kjetil Ask Olsen, Tromsdalen	- ansattevalgt 2011/2012

Varamedlemmer

Daglig leder Bjørnar Heimly, Skjervøy	2011
Daglig leder Eva Kristin Lyshoel, Finnsnes	2011
Tillitsvalgt Øystein Sørvoll, Lyngseidet	- ansattevalgt 2011
Tillitsvalgt Trude Jakobsen, Tromsø	- ansattevalgt 2011

Regionstyre Finnmark

Medlemmer

Bedriftseier Tor Arne Pettersen, Alta	(leder) 2010/2011
Fylkesråd Hans M. Ellingsen, Hammerfest	(nestleder) 2011/2012
Daglig leder Ann Kristin Kvalsvik, Akkarfjord	2011/2012
Spesialrådgiver Jan Terje Nedrejord, Karasjok	2010/2011
Optiker Kjell Hansen, Vadsø	2010/2011
Tillitsvalgt Arnhild Stenvoll, Hammerfest	- ansattevalgt 2011/2012

Varamedlemmer

Regnskapssjef Sissel Rigmor Bækø, Kirkenes	2011
Advokat Cecilie Lysjø Jacobsen, Hammerfest	2011
Tillitsvalgt Trond Mikalsen, Kautokeino	- ansattevalgt 2011
Tillitsvalgt Rita Annie Strøm, Alta	- ansattevalgt 2011

Prinsipper for eierstyring og selskapsledelse

(Corporate Governance)

Hovedstyret i SpareBank 1 Nord-Norge foretar årlig en gjennomgang og vurdering av konsernets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Prinsippene er gjengitt nedenfor og følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance) datert 21. oktober 2010. For de tilfeller at konsernet ikke følger anbefalingen, gjøres det spesielt oppmerksom på dette

1. Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Nord-Norge

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Nord-Norge er de mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre eiernes, innskytternes og andre gruppers interesser i banken. Bankens prinsipper for eierstyring og selskapsledelse skal dermed sikre en forsvarlig formuesforvaltning, og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir realisert og nådd. Banken følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)".

Banken har som et resultat av dette definert følgende hovedprinsipper som bygger på tre hovedpilarer: åpenhet, forutsigbarhet og transparens:

- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll.
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring.
- en effektiv risikostyring.
- fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon for å underbygge tillitsforholdet mellom eiere, hovedstyret og ledelsen.
- likebehandling av eiere og balansert forhold til øvrige interessegrupper.
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder.

I den grad banken ikke følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)", er dette redegjort for. Når det gjelder anbefalingens punkter om bedriftsforsamling og selskapsøvertakelse, er dette ikke inkludert i bankens Rammeverk og prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Bakgrunnen for dette er at banken er en sparebank og at disse områdene ikke vurderes relevante i denne sammenheng.

Bankens regelverk for eierstyring og selskapsledelse er sist vedtatt av hovedstyret i møte 08.02.11.

2. Virksomhet

SpareBank 1 Nord-Norge er et selvstendig finanskonsern i SpareBank 1-alliansen.

Bankens visjon er *For Nord-Norge!*

Bankens forretningsidé er å levere helhetlige og moderne finansielle løsninger til kunder med basis i det nordnorske markedet. Banken skaper konkurransefortrinn gjennom å være Nær og Dyktig i alle kunderelasjoner.

Nær står for nærhet, innsikt og involvering. I dette ligger at vi opptrer vennlig, imøtekommende og profesjonelt, forstår individuelle behov, er tilgjengelige, viser lokal innsikt og har en bred tilstedeværelse i markedet. Nærhet står for personlig engasjement og entusiasme for de muligheter som arbeidsplassen og kundene gir oss.

Dyktig betyr å være kundefokusert, ha solid fagkompetanse, gode ferdigheter og tydelige holdninger. Rådgivning og salg skal være basert på gode etiske standarder og autorisasjoner. Rådene skal holde høy faglig kvalitet. Dyktighet betyr evne og vilje til å ta initiativ og foreslå relevante løsninger for kundene. Dyktighet betyr evne til å samarbeide på tvers av organisasjonen for å realisere bankens overordnede mål.

SpareBank 1 Nord-Norge er en attraktiv arbeidsplass med en kultur preget av dynamisk læring, vinnervilje og samhandling. Virksomheten bygger på strenge krav til redelighet og forretningsetikk. Overholdelse av lover, regler og etiske standarder er en forutsetning for en sunn bankdrift. Bankens verdigrunnlag med tilhørende etiske retningslinjer er nedfelt i SNN-koden som beskriver hvordan banken gjør forretninger. SNN-koden er klart kommunisert i organisasjonen og er tilgjengelig for våre kunder og interessenter gjennom bankens hjemmesider.

SpareBank 1 Nord-Norges strategi beskrives nærmere i bankens årsrapport.

3. Selskapskapital og utbytte

Det er et overordnet mål at banken skal være godt kapitalisert. Bankens hovedmål, herunder mål for kapitaldekning, kommuniseres gjennom bankens hjemmesider, periodiske regnskapspresentasjoner og i bankens årsrapport. Banken gjennomfører videre periodisk en gjennomgang av bankens risiko som måles i forhold til bankens risikokapital (ICAAP prosess). Denne forelegges bankens hovedstyre.

Hovedstyret har videre utformet en utbyttepolitikk som er grunnlag for de utbytteforslag som fremmes for representantskapet. Utbyttepolitikken gjøres kjent gjennom bankens hjemmesider, periodiske regnskapspresentasjoner og i bankens årsrapport.

4. Likebehandling av eiere og transaksjoner med nærstående

Banken skal ved løpende dialog sikre eiere og øvrige interessegrupper mulighet til å gi uttrykk for deres holdninger til bankens strategiske og forretningsmessige utvikling. Banken skal ha en profil som sikrer troverdighet og forutsigbarhet i egenkapitalmarkedet.

5. Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelige. Det er ikke vedtektsfestet noen form for omsetningsbegrensninger.

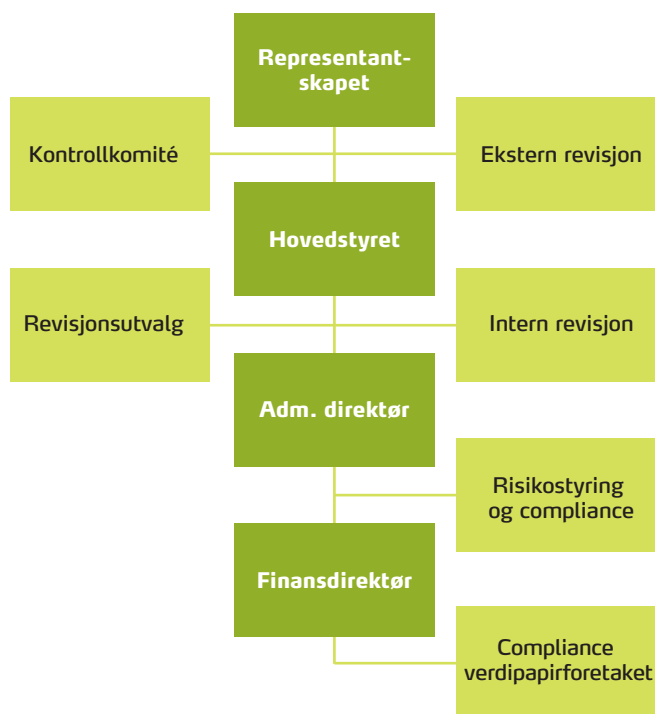
6. En struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll

Bankens styringsstruktur bygger på bankens visjon, etablerte mål, strategier og verdigrunnlag.

Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av bankens ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av bankens strategier.

For å skape økt trygghet for at eierne og de øvrige interessegruppene mottar korrekt informasjon om forretningsmessige og økonomiske forhold er det etablert flere uavhengige kontrollorganer.

Bankens styrings- og kontrollorgan har dermed hver sine oppgaver og formål, der de ulike organenes roller og ansvar på øverste nivå er definert gjennom lovgivning, forskrifter og vedtekter.

7. Styringsorganer

7.1 Representantskapet

Banken er en sparebank og har derfor ikke generalforsamling. Dette dokument avviker derfor på dette punkt av formelle årsaker noe fra "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)". Avvikene vurderes ikke å innebære noen realitetsforskjell i forhold til anbefalingen.

Representantskapet er bankens øverste ledelsesorgan og har følgende hovedoppgaver:

- fører tilsyn med hovedstyrets forvaltning av selskapet.
- fastsetter årsberetning og årsregnskap.
- velger medlemmene til bankens styre, kontrollkomité og valgkomité.
- velger ansvarlig revisor og fastsetter revisors honorar.
- fordeling av det beløp som etter Sparebanklovens § 32 kan gis til allmennyttige formål.
- opptak av ansvarlig lånekapital.

Ved tilretteleggingen av bankens møter i Representantskapet skal banken sikre at samtlige medlemmer får innkalling og saksdokumenter, inkludert valgkomiteens innstilling, ved brev og med minst 21 dagers varsel. Dokumentene skal være tilgjengelige på bankens hjemmesider senest 21 dager før møtet. Representantskapet kan ikke treffe beslutning i andre saker enn de som er bestemt angitt i innkallingen.

Representantskapet har 40 medlemmer og 26 varamedlemmer med følgende representasjon:

- egenkapitalbevisene: 16 medlemmer med 8 varamedlemmer.
- Troms, Finnmark og Nordland – velges av fylkesting: 4 medlemmer med 4 varamedlemmer.
- innskyterne: 12 medlemmer med 6 varamedlemmer.
- ansatte: 8 medlemmer med 8 varamedlemmer.

Representantskapet har normalt 2 møter per år.

7.2 Valgkomité

Valgkomité for representantskapet

Valgkomiteen består av 4 medlemmer og 4 varamedlemmer og skal ha representanter fra alle fire grupper som er representert i representantskapet. Valgkomiteen skal forberede valg av:

- leder og nestleder i representantskapet.
- medlemmer og varamedlemmer til hovedstyret og regionstyrene eksklusive de ansattes representanter.
- kontrollkomiteens leder, medlemmer og varamedlemmer.
- medlemmer og varamedlemmer av valgkomiteen.
- egenkapitalbeveiseiernes og innskytternes valg av medlemmer og varamedlemmer til Representantskapet.

For det styremedlem med varamedlem som skal velges blant de ansatte, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomiteen innstilling.

Valgkomité for innskytternes valg

Valgkomiteen består av 3 medlemmer og 3 varamedlemmer, og skal forberede innskytternes valg av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet, samt medlemmer og varamedlemmer til valgkomiteen for innskytterne.

Valgkomité for egenkapitalbeveiseiernes valg

Valgkomiteen består av 3 medlemmer og 3 varamedlemmer, og skal forberede egenkapitalbeveiseierenes valg av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet, samt medlemmer og varamedlemmer til valgkomiteen for egenkapitalbeveiseierne.

I sitt arbeid skal valgkomiteene hensynta at Representantskapet, kontrollkomité, valgkomité og hovedstyret har den nødvendige kompetanse. Valgkomiteene bør i tillegg tilstrebe en viss distriktsvis fordeling og at begge kjønn er godt representert.

Retninglinjer for de ovennevnte valgkomiteer fastsettes av bankens representantskap.

7.3 Hovedstyret og hovedstyrets arbeid

Hovedstyrets funksjon

Hovedstyret leder bankens virksomhet i samsvar med lov, vedtekter og nærmere forskrifter gitt av Representantskapet. Hovedstyret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Hovedstyret har også plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Hovedstyret har i tillegg følgende hovedoppgaver:

- ansette administrerende direktør.
- fastsetter instruks for den daglige ledelse av banken.
- fastsetter bankens strategi, budsjett, markeds- og organisasjonsmessige mål.
- opprettelse og nedleggelse av filial i kommune hvor banken ikke har sitt hovedkontor eller regionkontor.
- hovedstyret ansetter og avskjediger leder for internrevisjonen.

Hovedstyret har normalt 11 møter i året.

Hovedstyrets sammensetning

Hovedstyret består av 8 medlemmer som er valgt av Representantskapet. Hovedstyret har videre 5 varamedlemmer. Samtlige valgte styremedlemmer velges for 2 år og varamedlemmene for 1 år. Medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges. For å sikre kontinuitet velges halvparten av hovedstyrets medlemmer annet hvert år.

Habilitet / inhabilitet

Hovedstyrets medlemmer er definert som primærinsidere og må forholde seg til bankens reglement når det gjelder erverv av egenkapitalbevis i banken og i SpareBank 1-alliansebankene. Dette gjelder også for kjøp av aksjer i selskaper som har kunde-forhold til banken.

Ved behandling av engasjement som hovedstyremedlemmene har verv eller interesse i, skal den enkelte erklære seg inhabil og forlate møtet. Videre skal hovedstyremedlemmer og ledende ansatte melde fra til hovedstyret hvis de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av banken.

Evaluerings av hovedstyret

Hovedstyret foretar årlig en egevaluering av sitt virke med henblikk på kompetanse, arbeidsform, saksbehandling, møtestruktur og prioritering av oppgaver.

Styreutvalg

Hovedstyret har opprettet et kompensasjonsutvalg som skal vurdere/fastsette adm. direktørs lønns- og bonusbetingelser/ordninger. Utvalget består av hovedstyrets leder, nestleder og ett medlem.

Hovedstyret har videre opprettet revisjonsutvalg. Revisjonsutvalget skal være et forberedende organ for hovedstyret i saker som vedrører overvåking av finansiell informasjon og selskapets internkontroll og risikohåndtering. Administrerende direktør er ansvarlig for å gjøre informasjon og anbefalinger tilgjengelig for utvalget etter behov og på forespørsel.

Revisjonsutvalget skal bestå av tre medlemmer fra styret. Disse skal være uavhengige i henhold til definisjonen i "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)".

Rapportering

Hovedstyret mottar periodisk rapportering av:

- resultatutvikling.
- markedsutvikling.
- ledelses-, personal og organisasjonsmessig utvikling.
- utvikling i risikobildet og risikoeksponeringen for banken.

Foruten ovennevnte presenteres periodisk bankens målekort som inneholder finansielle, organisatoriske, markedsmessige og kvalitetsmessige mål.

Sentrale forretnings- og fagområder behandles minimum årlig, hvor rammer og retningslinjer evalueres og fastsettes.

Hovedstyrets honorarer

Hovedstyrets honorar er et fast beløp per år, og beløpet fastsettes i bankens representantskap. Det utbetales ikke honorarer i tillegg til dette.

7.4 Administrerende direktør

Administrerende direktør står for den daglige ledelsen av bankens virksomhet i tråd med lover, vedtekter, fullmakter og instruksjoner. Ansvaret omfatter ikke saker som etter bankens forhold er av uvanlig art eller har stor betydning. Slike saker legges frem for hovedstyret.

Administrerende direktørs totale prestasjoner vurderes årlig av hovedstyret.

8. Kontrollorganer

Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med at banken drives på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, retningslinjer fastsatt av representantskap, samt pålegg fra Kredittilsynet. Kontrollkomiteen skal også påse at virksomheten i hele banken drives på en hensiktsmessig og betryggende måte, og føre tilsyn med at bankens styre og administrerende direktør har tilstrekkelig tilsyn og kontroll med morbanken og datterselskapene.

Kontrollkomiteen er valgt av Representantskapet og består av 3 medlemmer og 1 varamedlem. Medlemmene velges for 2 år av gangen.

Kontrollkomiteen gir hvert år melding til Representantskap og Kredittilsynet om sitt arbeid. Komiteen gir videre uttalelse til Representantskapet om årsregnskapet og årsberetningen.

Kontrollkomiteen har normalt 8 møter i året.

Ekstern revisor

Ekstern revisors hovedoppgave er å vurdere hvorvidt virksomhetens årsregnskap er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. Videre skal ekstern revisor vurdere om formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Ekstern revisor velges av Representantskapet.

Ekstern revisor avgir beretning til Representantskapet og kontrollkomiteen om disse forholdene.

Det inngås egen avtale med ekstern revisor omhandlende forretningsforholdet mellom banken og ekstern revisor. Ekstern revisor kan benyttes til rådgivningstjenester etter behov. Honorar til ekstern revisor fordelt på revisjon og andre tjenester skal opplyses i bankens årsberetning.

Revisor deltar i styremøte som behandler bankens årsregnskap.

Intern revisor

Internrevisjonen er hovedstyrets og administrasjonens viktigste redskap for overvåking av at kontroll- og styringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Bankens har egen intern revisjonsavdeling, som rapporterer til hovedstyret. Revisjonsplan for bankens internrevisjon godkjennes årlig av hovedstyret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger over forbedringer i bankens risikostyring og interne kontroll blir kontinuerlig gjennomgått og hensyntatt.

Funksjon for risikostyring

Funksjonen er uavhengig av kundeenhetene og ansvarlig for:

- videreutvikling av bankens rammeverk for helhetlig risikostyring.
- overordnet risikostyring og oppfølging.

Det er opprettet egne controllerfunksjoner for å dekke områdene kredittrisiko, operasjonell risiko og markedsrisiko (likviditet, renter og valuta).

9. Systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring

En effektiv målstyring er en forutsetning for at banken løpende skal kunne måle om den når sine strategiske målsettinger. Banken har utviklet retningslinjer og målevariabler som forretningsenhetene måles og styres etter, basert på konseptet balansert målstyring.

I tillegg benyttes strategisk planlegging og prognosestyring som styringsverktøy.

Ansvarliggjøring sikres gjennom tydelig kommunisering av forretningsplaner og de fastsatte mål til de ansatte. Dette blir operasjonalisert gjennom klart definerte roller, ansvar og forventninger, der lederne holdes ansvarlige for måloppnåelsen innenfor de enkelte ansvarsområdene. Det er etablert kompensasjonsordninger basert på hvor godt ledelsen og de ansatte presterer i forhold til disse målevariablene.

10. Risikostyring og intern kontroll

En effektiv risikostyring er et viktig element for at banken skal nå sine strategiske målsettinger. Risikostyringen er en integrert del av ledelsens beslutningsprosesser, og et sentralt element både hva angår organisering, rutiner og systemer.

Konsernets prinsipper og rammer for intern kontroll og risikostyring er nedfelt i egen "Policy for risikostyring" som gjennomgås årlig av hovedstyret. Policy for risikostyring og compliance er konsernets interne rammeverk for god styring og kontroll, og policyen gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risikostyring og skal sikre at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette.

Konsernet benytter Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions (COSO) rammeverk og Control Objectives for Information and related Technology (CobIT) rammeverk som grunnlag for prinsipper for intern kontroll og risikostyring.

Intern kontroll og risikostyring er en prosess igangsatt og gjennomført av bankens styre, ledelse og ansatte og skal identifisere, håndtere og følge opp risikoene slik at samlet risikoeksponering er i samsvar med bankens vedtatte risikoprofil.

Proessen skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse og skal bidra til å sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning gjennom:

- en sterk risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring.
- å tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- å tilstrebe en lik risikojustert avkastning på kundene over tid innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter
- en tilstrekkelig kjernekapital ut fra valgt risikoprofil.

Hovedstyret følger opp vedtatte rammeverk, prinsipper, kvalitets- og risikomål gjennom:

- kvartalsvis rapport fra administrerende direktør og avdeling for risikostyring.
- halvårsrapport/årsrapport fra intern revisor.

Bankens internkontroll og risikostyringssystemer omfatter også bankens verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar.

Konsernets ledelsesinformasjonssystemer inkluderer:

- balansert målekort
  - oppfølging av strategiske og operative mål.
- porteføljestyresystem
  - oppfølging av kredittrisiko/porteføljrisiko.
- risiko- og informasjonssystemet
  - oppfølging av forbedringsområder.

Disse systemene benyttes aktivt i hele konsernet, og er sentrale i hovedstyrets oppfølging av konsernet mål.

Det gjennomføres årlig en bekreftelse fra alle ledere på at rammeverk, retningslinjer og rutiner følges, og at systemer benyttes aktivt i oppfølging av egen resultatenheter.

Hovedstyret mottar årlig en uavhengig vurdering fra intern revisor og ansvarlig revisor på konsernets risiko og om internkontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende.

Hovedstyret i SpareBank 1 Nord-Norge har hovedansvaret for å sette grenser for, og overvåke konsernets risikoeksponering. SpareBank 1 Nord-Norges risikoer måles og rapporteres i henhold til prinsipper og policy som hovedstyret har vedtatt.

Det er et overordnet mål at konsernets samlede risikonivå skal være moderat og innenfor de rammer som konsernets ansvarlige kapital og øvrige avsetninger setter. Gjennom god risikostyring skal konsernet fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar.

Bankens viktigste resultatmål er å oppnå en konkurransedyktig avkastning på egenkapitalen. Dette oppnås blant annet gjennom økt fokus på risikojustert avkastning, og risikoprising er derfor sentralt for å nå bankens mål om tilfredsstillende egenkapitalavkastning.

Gjennom den løpende risikostyringsprosessen i banken gjennomføres analyser, styring og oppfølging av vesentlige risikoer for å sikre at banken drives i tråd med godkjent risikoprofil og vedtatte strategier. Hovedstyret og ledelsen gjennomgår minst årlig bankens risikoprofil i forhold til strategiske, driftsmessige og transaksjonsmessige forhold. Utvikling i risikobildet rapporteres periodisk til administrerende direktør og hovedstyret.

11. Godtgjørelse til hovedstyret og ledende ansatte

Hovedstyrets medlemmer mottar en fast årlig godtgjørelse. Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig og det er ikke utstedt opsjoner til hovedstyrets medlemmer.

Hovedstyret har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i henhold til loven. Disse forelegges bankens representantskap. Kompensasjonsutvalget avgir årlig instilling om administrerende direktørs fastlønn og eventuell bonus til hovedstyret.

Det er ikke utstedt opsjoner til noen ansatte. Nærmere redegjørelse for godtgjørelser til ledende ansatte finnes i noter til bankens årsregnskap.

12. Fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon

En fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon underbygger tillitsforholdet mellom eiere, hovedstyret og ledelsen og sørger for at bankens interessegrupper har en løpende mulighet til å vurdere og forholde seg til banken.

Bankens informasjonspolitikk legger derfor vekt på en aktiv dialog med bankens ulike interessegrupper der åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet settes i fokus.

Banken legger videre vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit overfor investormarkedet. Informasjon til markedet formidles gjennom kvartalsvise investorpresentasjoner, hjemmesiden på internett samt børs- og pressemeldinger. Det avholdes også regelmessig presentasjoner overfor interasjonale samarbeidspartnere, långivere, investorer og andre interessegrupper.

Risikostyring, internkontroll og kapitalstyring

Risikostyring, internkontroll og kapitalstyring er nøkkelområder innenfor finansiell virksomhet, og styring og forvaltning av risiko er et strategisk virkemiddel i SpareBank 1 Nord-Norge for å øke verdiskapingen.

For SpareBank 1 Nord-Norge er det viktig å ha høy kvalitet i all eksternt og intern rapportering. Konsernet er avhengig av godt omdømme og tillit hos kunder, eiere, myndigheter og andre forretningsforbindelser for å være en attraktiv samarbeidspartner og et naturlig førstevalg. For å oppnå dette, må konsernet ha en tydelig og effektiv organisering av ansvarsfordeling og styring. SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid drive virksomheten i samsvar med relevante lover, forskrifter og interne retningslinjer, herunder konsernets verdigrunnlag og etikkregler (SNN-koden).

Konsernets mål er at god risikostyring skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring og kvalitet.
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- å tilstrebe en effektiv kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- å unngå at uventede hendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.
- utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.

Konsernet skal ha en moderat risikoprofil og en målsetting om å minimum opprettholde nåværende internasjonale rating. Dette skal sikre en langsiktig og god tilgang på innlån fra kapitalmarkedene.

Konsernets kontroll- og styringsmodell

Konsernets kontroll- og styringsmodell tar sikte på uavhengighet i risikorapporteringen, hvor ansvar og roller i den daglige risikostyringen er vektlagt spesielt. SpareBank 1 Nord-Norge har gjennom flere år, både i egen regi og gjennom SpareBank 1-samarbeidet, lagt ned store ressurser i å utvikle effektive risikostyringsprosesser for å identifisere, måle og styre risiko.

Alle ledere er ansvarlige for å ha full innsikt i risikobildet innenfor eget forretnings- og/eller fagområde til enhver tid.

Et viktig fundament i en effektiv risikostyring vil være en sterk risikokultur, som kjennetegnes av høy bevissthet om risiko og risikostyring i hele konsernet. Et slikt grunnlag innebærer at hver medarbeider har en god forståelse for sin egen virksomhet og handlinger, og de risikoer som er forbundet med dette.

For å tilfredsstille konsernets overordnede mål, har konsernet valgt en tredeling av risikostyringsprosessen:

Ansvar for løpende risikostyring er delt mellom hovedstyret, styrene i datterselskapene, konsernledelsen, fagansvarlige og linjeledelsen. Risikostyring og kontroll er en del av SpareBank 1 Nord-Norges virksomhetsstyring som er beskrevet i kapitlet "Eierstyring og selskapsledelse". Det er lagt vekt på ansvar gjennom personlige fullmakter og uavhengighet mellom forretningsområdene og avdelinger/personer som overvåker forretningsområdene.

Hovedstyret i SpareBank 1 Nord-Norge har det overordnede ansvaret for konsernets risikoeksponeringer og håndtering av risikoene. Det innbærer et ansvar for å fastsette de overordnede målsettingene som risikoprofil, avkastningsmål og hvordan kapitalen skal fordeles på de ulike forretningsområdene. Hovedstyret fastlegger også de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt alle vesentlige aspekter ved risikostyringsmodellene og beslutningsprosessene.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring, er rammeverket basert på vesentlige elementer som reflekterer måten hovedstyret og ledelsen styrer konsernet etter.

- Strategisk mål bilde
- Organisering og organisasjonskultur
- Risikoidentifikasjon
- Risikoanalyse
- Risikostrategier
- Kapitalstyring (inkl. avkastning og kapitaldekning)
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

I prosessen for risiko- og kapitalstyring er organisasjonskulturen grunnmuren for de andre elementene. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi, lederstil og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. SpareBank 1 Nord-Norge har derfor etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert og gjort kjent i hele organisasjonen.

Hovedstyrets oppgaver er nedfelt i en egen årsplan som revideres årlig. Dette for å sikre at hovedstyret har tilstrekkelig tid til- og fokus på tillagte sentrale oppgaver.

Administrerende direktør har ansvaret for konsernets risikostyring, herunder utvikling av effektive styringssystemer, intern kontroll og løpende oppfølging. Adm. direktør er også ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til hovedstyret.

Forretningsområdene har ansvaret for den samlede risikostyringen innenfor eget virksomhetsområde. Dette innebærer at ledere skal etablere og gjennomføre en forsvarlig risikostyring innenfor sitt ansvarsområde, og sørge for at dette ansvaret utøves på en aktiv måte i samsvar med bankens policy for risikostyring, fullmakter, instruksjoner og rutineverk.

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer til administrerende direktør. Avdelingen har det overordnede ansvaret for helhetlig risikostyring, intern kontroll og konsernets etterlevelse av regler og bestemmelser, herunder ansvar for konsernets risikomodeller og for videreutvikling av effektive risikostyringssystemer.

Kredittavdelingen er konsernets sentrale avdeling innenfor kredittområdet. Avdelingen har ansvaret for utarbeidelse og vedlikehold av mål, strategier, retningslinjer og rutiner, operativ styring og oppfølging av konsernets kredittvirksomhet og kreditttrisikohåndtering. Kredittavdelingen har en frittstående rolle i forhold til forretningsområdene og lokalbankene.

Internevisjonen skal gi objektive råd til styret og ledelsen om konsernets risikostyring, utforming av kontroller, samt etterlevelse av etablerte rutiner, prosedyrer og retningslinjer. Det faglige ansvaret for konsernets interne revisjonsfunksjon ivaretas av eksterne leverandører av revisjonstjenester, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet.

Konsernkredittutvalg innstiller på alle saker som i henhold til konsernets retningslinjer skal behandles av hovedstyret. Utvalget har en sentral rolle ved utforming av konsernets kredittstrategier, kredittpolicyer og kredittregelverk.

Balansekomiteen ledes av viseadministrerende direktør. Komiteen behandler saker knyttet til styring av markeds- og finansieringsrisiko, og har ansvaret for å følge opp etterlevelse av rammer fastsatt av hovedstyret. Komiteen følger opp og fastsetter internprising av kapital og kapitalstruktur.

Valideringskomiteen ledes av viseadministrerende direktør.

Komiteens hovedoppgaver er å sikre at

- IRB -systemet er tilpasset porteføljene det anvendes på.
- forutsetningene som IRB-systemet bygger på er rimelige.
- IRB-systemet måler det som det er ment å skulle måle.
- IRB-systemet er godt integrert i organisasjonen, og at det utgjør en sentral del av bankens risikostyring og beslutningstaking.
- SpareBank 1 Nord-Norge etterlever Forskrift om Kapitalkrav.

* Internal Rating Based Approach (intern målemetode).

Internkontroll og lederbekreftelse

Ledende personale, definert som direktører, banksjefer, fagsjefer og avdelingsledere, skal innenfor sine respektive ansvarsområder rapportere oppover i organisasjonen hvordan risikostyringen er gjennomført i forhold til godkjent rammeverk og risikoeksponering. Dette skal gi administrerende direktør og hovedstyret tilstrekkelig dokumentasjon for å ta stilling til om risikostyringen er forsvarlig ivaretatt. Slik bekreftelse eller rapportering skal skje minst en gang årlig, eller når vesentlige forhold tilsier det. Lederbekreftelsen koordineres av avdeling for risikostyring.

Hensikten med den årlige rapporteringen er først og fremst

- å ivareta lederens ansvar for forsvarlig og målrettet drift og sikre at dette ansvaret blir ivaretatt på en systematisk og likeartet måte i banken/konsernet.
- å legge grunnlaget for et aktivt engasjement fra bankens styre, kontrollkomité og daglige ledere.
- å medvirke til at bankens organisasjon og ledere regelmessig vurderer de forskjellige risikoer og kontrolltiltak.

Det er et mål at rapporteringen skal brukes aktivt i en lederutviklingsprosess for bedre forståelse av betydningen av god risikostyring og kvalitet. Rapporteringen skal være et sentralt virkemiddel i forbindelse med opplæring i banken.

Risikoområder

SpareBank 1 Nord-Norge identifiserer og styrer risiko innenfor følgende overordnede risikoområder.

Som figuren viser, er helhetlig risikostyring i SpareBank 1 Nord-Norge viktig for å vise hvilke risikoer konsernet er eksponert for, og hvor stor eksponeringen er. Kommentarer til de viktigste risikoene følger nedenfor. Det vises også til nærmere informasjon i noter til regnskapet og konsernets Pilar 3-rapport på snn.no.

Strategisk risiko

Risiko for svikt i inntjening og generering av kapital som skyldes endringer i rammebetingelser, dårlige forretningsmessige beslutninger, dårlig implementering av beslutninger eller manglende tilpasning til endringer i forretningsmessige rammebetingelser.

SpareBank 1 Nord-Norge gjennomfører løpende revisjon av konsernets strategi. Det innebærer en gjennomgang av endringer i rammebetingelser, herunder konkurransesituasjonen, krav fra offentlige myndigheter, endring i kundeatferd og krav til kompetanse og organisering.

Omdømmerisiko

Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, egenkapitalbevisere og myndigheter.

Konsernets rammer og retningslinjer for "God virksomhetsstyring" og "SNN-koden" har en viktig rolle i den forretningsmessige styringen av virksomheten. Retningslinjene setter fokus på holdninger og etikk, og hvordan vi gjør forretninger med kunder og andre forbindelser i SpareBank 1 Nord-Norge.

Konsernets kommunikasjonsstrategi skal legge til rette for strategisk bruk av kommunikasjon i SNN, og styrke eksterne og interne relasjoner. Kommunikasjon skal være et virkemiddel for å nå SNN sine overordnede mål.

Kredittrisiko

Risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

Kredittrisiko er den dominerende typen risiko i bankens virksomhet. Banken skal ha god kapasitet innenfor kredittområdet og skal tilby gode kunder kreditt på konkurransedyktige vilkår. God styring av kredittrisiko innebærer krav til høy kompetanse hos alle som arbeider med kredittgivning. Bankens rammeverk for styring av kredittområdet er omfattende. Bruk av kredittscoremodeller i kredittinnvilgelsen, porteføljestyringen og som grunnlag for beregning av kapitalbehov stiller betydelige krav til struktur, oppfølging og rapportering.

SpareBank 1 Nord-Norge har ved utforming av rammeverk og prinsipper for god kredittstyring vektlagt følgende hovedprinsipper:

- **Fullstendighet**, dvs at det skal være bestemmelser som regulerer den forretningsmessige driften.
- **Rapportering**, dvs at alle handlinger og beslutninger skal være sporbare, og det skal rapporteres på at bestemmelser, rutiner og fullmakter følges.
- **Uavhengighet**, dvs skille mellom forretningsenhetene som innvilger kredittene, kredittavdelingen som har ansvar for støtte og oppfølging av at retningslinjer og rutiner følges og avdeling for risikostyring som har ansvaret for overvåking av kredittrisikoen.
- **"Armlengdes avstand"**, dvs. at kredittgivningskriteriene skal være objektive.
- **Styrets og ledelsens ansvar og oppgaver.**

Data og analytiske verktøy er en integrert del av risiko-styringen. SpareBank 1 Nord-Norge har sammen med bankene i SpareBank 1-alliansen en løpende utvikling av klassifiserings-systemet. Systemet er en viktig støtte i kredittprosessen, og beregning av forventede tap og risikojustert kapital (uventede tap) benyttes som en integrert del i kredittbeslutningsprosessen.

Kredittrisikoen styres gjennom:

Kreditstrategien som fastsettes årlig av hovedstyret

Kreditstrategien fastsetter de overordnede prinsipper for kredittgivning, og hvordan kredittrisiko skal styres og prises i SpareBank 1 Nord-Norge. Dette innbefatter oppbyggingen av bankens styringsdokumenter, organisering (ansvars- og rollefordeling) av kredittfunksjonen, overordnede prinsipper for kredittgivning samt kredittstrategiske målsettinger. Styringen av kredittrisikoen i SpareBank 1 Nord-Norge baserer seg på de prinsipper som er anbefalt av Baselkomiteen, nye kapitaldekningsregler og relevante lover og forskrifter.

Retningslinjer for porteføljestyling

Beskriver de rammer og retningslinjer som gjelder for styring av kredittporteføljen i SpareBank 1 Nord-Norge. Dette gjelder fordeling av ansvar og roller i forbindelse med måling og rapportering av risiko og lønnsomhet i porteføljen, samt tiltak for å styre porteføljen innenfor de rammer som er definert i kreditstrategien og kredittpolicyen. Styring av porteføljens sammensetning skjer ved fastsettelse av prinsipper og rammer for innvilgelse av nye kreditter, eller ved endringer i eksisterende engasjementer.

Kredittpolicy for bedrifts- og personmarked

Dokumentene beskriver hvordan bankens kredittstrategi skal implementeres gjennom fastsettelse av detaljerte kriterier for kredittgivning for henholdsvis PM og BM. Utarbeidelse og vedlikehold av kredittpolicy er administrerende direktørs ansvar.

Bevilgningsreglement – utøvelse av kredittfullmakter

Innenfor personmarkedet er alle fullmakter personlige og inndelt etter engasjementstørrelse og risiko. Når det gjelder utøvelse av kredittfullmakter innenfor bedriftsmarkedet, skjer dette i kredittkomiteer. Beslutningsgrunnlaget skal være i samsvar med bankens kredittstrategi og kredittpolicy og være preget av fullstendighet, god kvalitet og profesjonalitet. Dette dokumenteres ved bruk av bankens ordinære saksbehandlersystem.

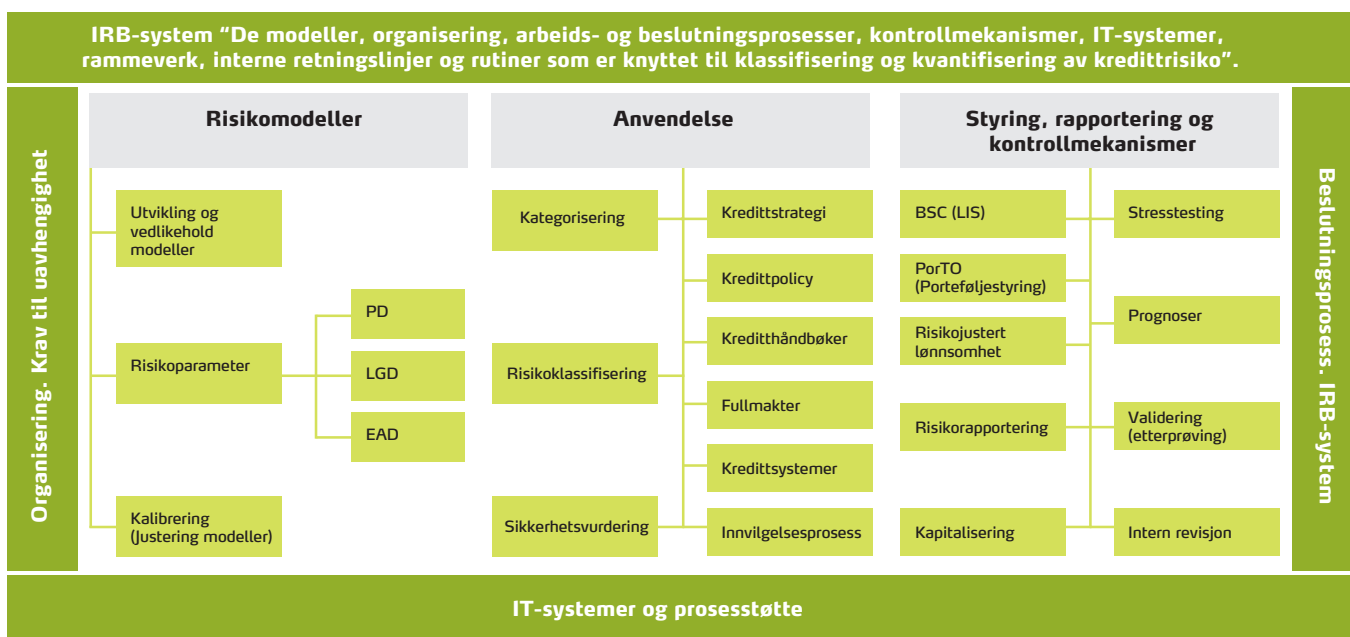
Klassifiserings-/risikomodeller

Bankens risikoklassifiseringssystem er basert på en ratingmodell som grunnlag for beregning av forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Bankens risikovurdering av enkeltkunder er en kombinasjon av kundens betjeningsevne, kundens adferd, størrelsen på kreditten og sikkerheter for kreditten.

Sannsynligheten for mislighold (PD)

Kundene blir klassifisert i risikoklasser ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall og ikke-finansielle kriterier som adferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet, benyttes ni risikoklasser (A - I) for den friske porteføljen. I tillegg har konsernet to risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.

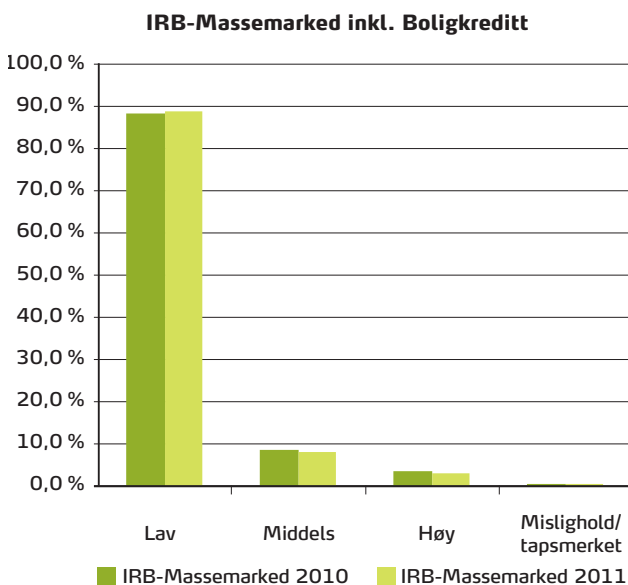
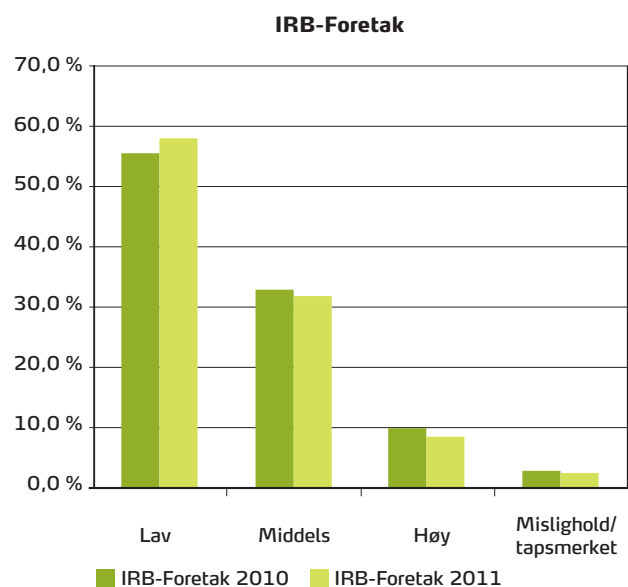
Kredittrisiko

Tabellen nedenfor viser intervallene for misligholdssannsynligheten for hver av risikoklassene:

SpareBank 1 Nord-Norges misligholdsklasser			
Misligholds-klasse (PD)	Risiko	Nedre grense	Øvre grense
A	Lav	-	0,10 %
B		0,10 %	0,25 %
C		0,25 %	0,50 %
D		0,50 %	0,75 %
E		0,75 %	1,25 %
F	Middels	1,25 %	2,50 %
G		2,50 %	5,00 %
H	Høy	5,00 %	10,00 %
I		10,00 %	99,99 %
J	Misligholdt over 90 dager	100 %	100 %
K	Tapsmerket	100 %	100 %

Konsernets totale eksponeringer inndelt etter risikoklasser viser følgende prosentvise volumfordeling innenfor de ulike risikoklassene per 31.12.2011 og 31.12.2010.

Engasjementene omfatter alle typer kapitaltjenester som ytes kunden gjennom lån, kreditter, garantier inklusiv rembuser, påløpte ikke betalte renter og provisjoner og terminforretninger med valuta- og renteinstrumenter. Innvilgede, men ikke utnyttede rammer er også inkludert.

Kredittmodellene valideres minimum årlig både med hensyn til evnen til å rangere kundene og estimere PD-nivå. Valideringsresultatene bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Forventet eksponering ved mislighold (EAD)

Konsernet estimerer eksponering på misligholdstidspunktet gjennom å hensynta forventet trekk på kommitterte rammer.

Tapsgrad gitt mislighold (LGD)

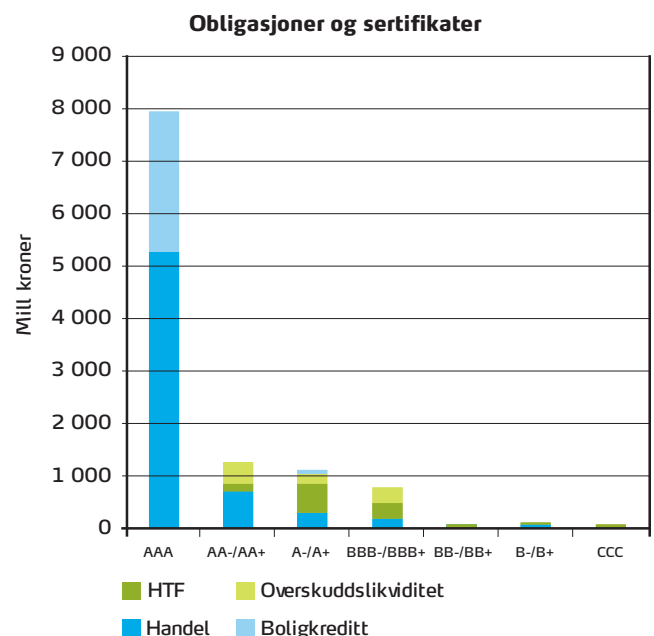
Konsernet estimerer tapsgrad for hvert lån basert på forventet realisasjonsverdi (RE verdi) på underliggende sikkerhetsverdier, gjenvinningsgrad på usikret del av lånene og direkte kostnader ved inndrivelse. Verdiene fastsettes etter faste modeller, og faktiske realisasjonsverdier valideres for å teste modellenes pålitelighet. Basert på sikkerhetsdekningen (RE-verdi/EAD) klassifiseres engasjementet i 7 klasser, hvor beste sikkerhetsklasse har en sikkerhetsdekning på over 120%, og laveste sikkerhetsklasse har en sikkerhetsdekning på under 20%.

De tre ovennevnte parametrene (PD, EAD og LGD) danner grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistiske beregning av forventet tap (EL) og behov for nødvendig økonomisk kapital/risikojustert kapital (UL). Porteføljeklassifiseringen gir informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen.

Markedsrisiko

Risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder.

Markedsrisiko oppstår i SpareBank 1 Nord-Norge hovedsaklig i forbindelse med bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som funding, rente- og valuta-handel. Obligasjoner og sertifikater viser følgende sammensettning fordelt etter rating:

Markedsrisiko kontrolleres hovedsakelig gjennom daglig oppfølging av både risikoeksponeringer mot rammer fastsatt av hovedstyret og løpende analyser av utestående posisjoner. Rammene for eksponeringer gjennomgås og fornyes minimum årlig. SpareBank 1 Nord-Norges markedsrisikoeksponering er moderat.

Som det fremgår av figuren utgjør AAA-ratede papirer 71,1% av porteføljen, og 98,4% av porteføljen har BBB eller bedre (investment grade).

Innenfor de rammer for valutarisiko som er vedtatt av hovedstyret, er eksponeringen liten. Aggregert valutaposisjon utgjør 10,5 mill kroner per 31.12.11 (6,6 mill kroner i 2010). I tillegg har banken noen større eierposter i utenlandsk valuta.

Konsernets portefølje av aksjer er per 31.12.11 noe lavere enn ved utgangen av 2010. Beholdningen av aksjer, andeler og egenkapitalbevis hadde per siste årsskifte en bokført verdi på 607 mill kroner. Det er en reduksjon på 4 mill kroner siden forrige årsskifte. Den største delen av aksjeeksponeringen vedrører strategiske eierposter i morbanken og egenkapitalinvesteringer i SNN Invest.

Styret har valgt å holde bankens renterisiko på et lavt nivå. Denne (målt som verdiendring ved 2 prosentpoeng renteendring) var 10,2 mill kroner per 31.12.11. Tilsvarende tall per 31.12.10 var 7,4 mill kroner.

Operasjonell risiko

Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter juridisk risiko, men ikke strategisk risiko eller omdømmerisiko.

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Identifisering, styring og kontroll av operasjonell risiko er en integrert del av lederansvaret på alle nivå i SpareBank 1 Nord-Norge. Lederens viktigste hjelpemiddel i arbeidet er faglig innsikt og ledelseskompentanse samt handlingsplaner, kontrollrutiner og gode oppfølgingsystemer. Bankens systematiske arbeid med risikovurderinger og styringstiltak bidrar til økt kunnskap og bevissthet om aktuelle forbedringsbehov innenfor eget forretnings-/ fagområde.

Banken har tatt i bruk et eget registrerings- og oppfølgingsverktøy for bedre struktur og oppfølging av risiko, hendelser og forbedringsområder i konsernet.

Avdeling for risikostyring har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen.

Hovedstyret mottar årlig fra intern revisjon og ansvarlig revisor, en uavhengig vurdering av konsernets risiko og om den interne kontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende.

SpareBank 1 Nord-Norge er deltaker i et FoU-prosjekt innenfor operasjonell risiko. Formålet med prosjektet er å øke forståelsen for operasjonell risiko og hvilke hendelser som kan påvirke

bankens soliditet, lønnsomhet og omdømme. Prosjektet har også som mål å utvikle metoder og modeller for beregning av kapitalkrav til dekning av operasjonell risiko og bedre styring av området.

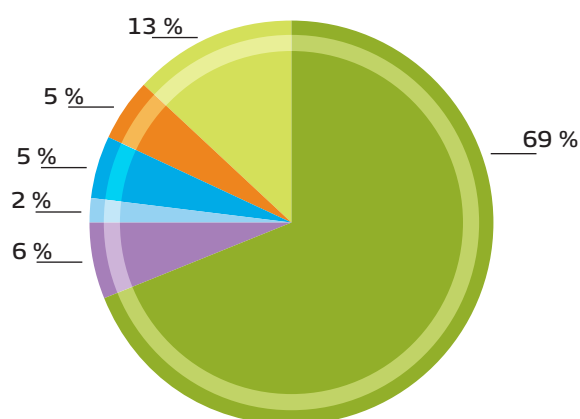
Banken har ikke hatt vesentlige operasjonelle hendelser i 2011 som har medført tap utover det som kan klassifiseres som ordinær driftskostnad for virksomheten banken driver.

Likviditetsrisiko

Risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.

Styringen av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av hovedstyret minimum årlig. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. En for stor grad av konsentrasjon i forfall øker sårbarheten for refinansiering. Denne risikoen er søkt begrenset gjennom definerte rammer.

■ NOK obligasjoner ■ Ansvarlig lån NOK ■ Euro - EMTN
 ■ OMF bytteordning ■ Fondsobligasjon ■ F-Lån

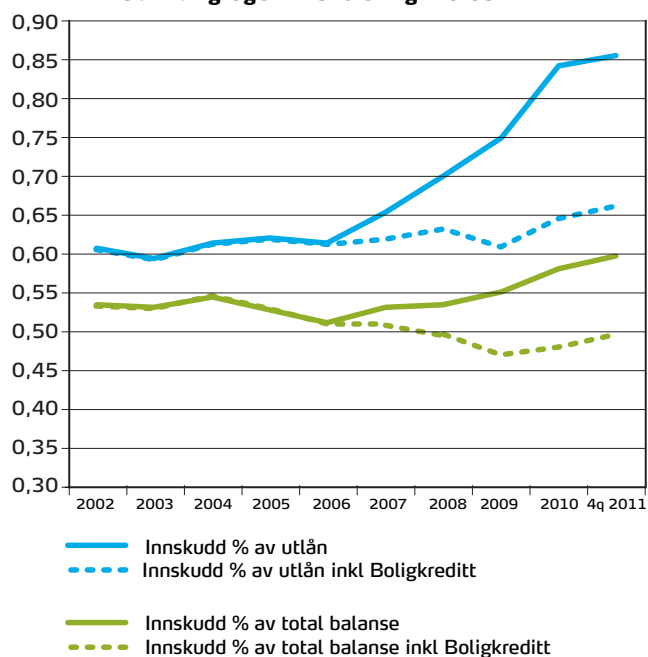

Figuren ovenfor viser konsernets fundingkilder fordelt etter type innlån. I 2011 hentet konsernet 92% av fundingen fra det norske markedet, mens andelen fra det internasjonale markedet var 8%.

Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde. Forholdet mellom innskudd fra kunder og utlån var for konsernet 80,9% per 31.12.11 mot 80,4% og 72,4% for henholdsvis ett og to år siden.

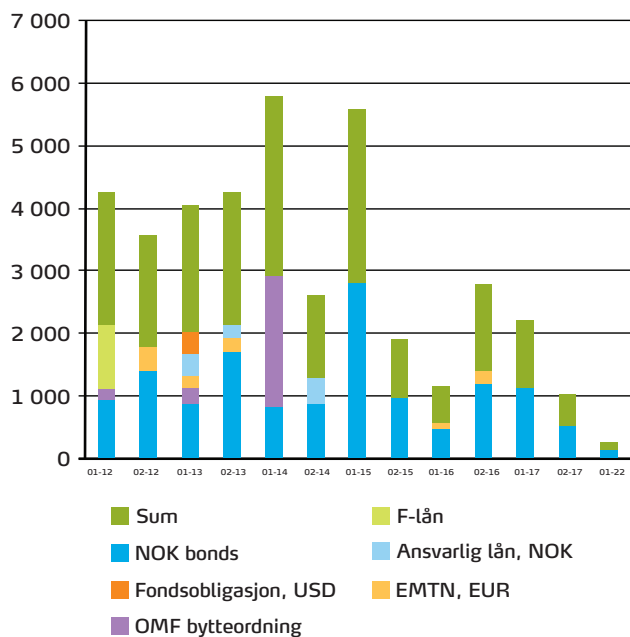
Morbanken er ansvarlig for funding av alle aktiviteter i konsernet, og utviklingen i morbankens egenfinansiering viser at både god vekst i kundeinnskuddene og utnyttelse av OMF-ordningen, gjennom flytting av godt sikrede boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, har bedret egenfinansieringen betydelig de siste årene.

Utvikling egenfinansiering morbank

Figuren nedenfor illustrer innlånsporteføljens forfallsstruktur fordelt på forfallsperiode og type innlån.

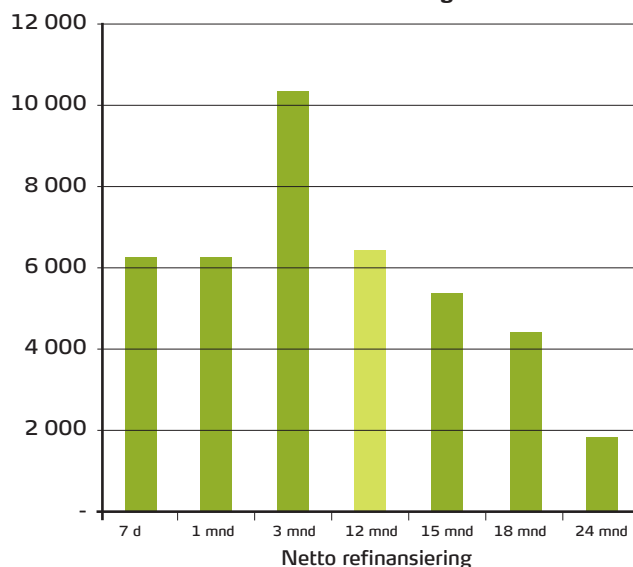
Oversikt forfall

Til tross for urolighetene i de internasjonale finansmarkedene, er konsernets likviditetssituasjon per 31.12.11 tilfredsstillende. I løpet av 2011 har banken overført ca 2,1 mrd kroner i boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, hvilket ga en tilsvarende positiv likviditetseffekt. Bankens mulighet til å plassere godt sikrede boliglån i SpareBank1 Boligkreditt AS vil ha en positiv effekt på bankens fundingbehov fremover. Faktisk overskuddslikviditet er ved utgangen av året på 12,4 mrd kroner, definert som kontanter i Norges Bank. Likvide eiendeler og boliglån klar for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Av konsernets totale innlåns-volum på 21 mrd kroner ved årsskiftet, skal 3,8 mrd kroner refinansieres i 2012.

Hovedstyret har betydelig fokus på forutsigbarhet og stabilitet. Det er et viktig mål at tilfeldige hendelser ikke skal få alvorlige konsekvenser for konsernets betalingsevne, og konsernet har som mål at banken skal overleve i 12 måneder uten ny ekstern finansiering under normale markedsforhold. Konsernet har en beredskapsplan for å håndtere både bank-spesifikke og markedsmessige krisescenarier.

Sviktende refinansiering

Målsettingen ved "sviktende refinansiering" er overlevelse i 12 måneder uten tilgang på ekstern funding. Resultatet av testen viser positiv likviditet per 12 mnd på 6,4 mrd kroner.

Innskudd fra kunder, langsiktige innlån og egenkapital utgjør ved utgangen av året 117% av konsernets illikvide eiendeler. Konsernet benytter Norges Banks definisjon som grunnlag for beregning av Likviditetsindikator 1. Dette er et forholdstall som gir uttrykk for i hvilken grad konsernets illikvide eiendeler er finansiert langsiktig.

Konsernets Treasury-avdeling har ansvaret for likviditetsstyringen, mens etterlevelse av rammene overvåkes av avdeling for risikostyring. Status i forhold til styrevedtatte rammer rapporteres månedlig til hovedstyret.

Eierisiko

Risiko for tap i tilknyttede selskaper er knyttet til den risiko det enkelte selskap påtar seg i sin drift og risikoen for at det må tilføres ny kapital i ett eller flere av disse selskapene.

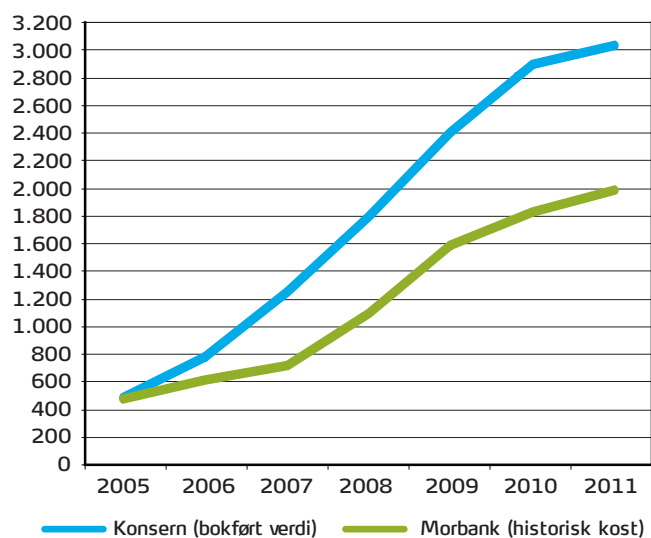
Risiko knyttet til eierandeler i tilknyttede selskaper er betydelig. Dette medfører økt risiko for volatilitet i bankens resultater og effekt på kapitaldekningen.

Tilknyttede selskaper er viktig for bankens totale forretningsmodell, og banken vurderer løpende hvilke eierposter som er strategisk viktige, og hvilke som kan klassifiseres som finansiell investering. Konsernets andel av resultat etter skatt i disse selskapene er resultatført med 195 mill kroner i 2011. Tilsvarende for 2010 var 251 mill kroner.

Bokført verdi på eierandeler i tilknyttede selskaper har økt de siste årene, og figuren nedenfor viser utviklingen i bokført verdi for morbanken og konsernet.

Utvikling tilknyttede selskaper (Bokført verdi balansen)

Risikoen i de ulike selskapene er moderat, men banken er gjennom eierposten i SpareBank 1 Gruppen indirekte utsatt for økt markedsrisiko.

For SpareBank 1 Gruppen og Bank 1 Oslo Akershus holder banken kapitaldekningsreserve, mens for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og BN Bank foretar banken proporsjonal konsolidering ved regulatorisk beregning av kapitalkrav.

Forretningsrisiko

Risiko for sviktende inntjening og kapitaltilførsel knyttet til mangel på diversifisering av forretningsgrunnlag eller mangel på tilstrekkelig og permanent lønnsomhet for eksempel på grunn av for høy cost/income rate.

Forretningsrisikoen gir seg uttrykk i en uventet svekkelse i resultatet. Nedgangen kan skyldes konkurranseforhold som fører til reduserte volumer og prispress, konkurrenter som introduserer nye produkter, myndighetsreguleringer eller negativ medieomtale. Tapet oppstår dersom konsernet ikke maktet å tilpasse kostnadene til slike endringer.

God strategisk planlegging er det viktigste verktøyet for å redusere forretningsrisikoen. Omdømmerisiko blir styrt gjennom policyer og forretningsaktiviteter, inkludert compliance.

Ettersom forretningsrisiko kan oppstå som følge av ulike risikofaktorer, benyttes et bredt sett av verktøy (kvantitative og kvalitative) for å identifisere og rapportere slik risiko.

Compliancerisiko

Risiko for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover/forskrifter, standarder eller interne retningslinjer.

Konsernet er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter.

Effektive virkemidler for å oppnå dette er:

- et tydelig verdigrunnlag, som er klart kommunisert og forstått i organisasjonen.
- en prosess for å fange opp, kommunisere og implementere endringer i lover og forskrifter.
- en prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover og forskrifter

Kapitalstyring

SpareBank 1 Nord-Norges prosess for kapitalstyringen skal i størst mulig grad sikre:

- en effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål bilde og vedtatte forretningsstrategi.
- konkurransedyktig avkastning.
- en tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgte risikoprofil.
- konkurransedyktige vilkår og en god langsiktig tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- at konsernet minimum klarer å opprettholde nåværende internasjonale ratinger.
- utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.
- at ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det er en langsiktig målsetting innenfor den vedtatte forretningsstrategien at den risikojusterte kapitalen i størst mulig grad skal allokere til områdene som gir tilfredsstillende risikojustert avkastning.

Denne prosessen er en integrert del av konsernets samlede risikostyring:

Kapitalen i SpareBank 1 Nord-Norge har ulike formål:

- Egenkapitalen, med tillegg for eventuelle fondsobligasjoner, skal dekke konsernets definerte behov for risikojustert kapital. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital som er nødvendig for å dekke den faktiske risikoen som konsernets samlede aktiviteter genererer.
- Ansvarlige lån skal ha som formål å være en sikkerhetsbuffer som det ikke skal tas direkte risikoeksponering på.

Gjennom lovverket er SpareBank 1 Nord-Norge underlagt et regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. CEBS (Committee of European Banking Supervisors) har gitt retningslinjer for tilsynsmyndigheter når de skal vurdere institusjonenes prosesser for styring av risiko og kapitalbehov i form av en ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Styret er ansvarlig for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanleggingen og godkjenne utforming og metodevalg. I tillegg er styret ansvarlig for å sette mål for konsernets kapitalnivå som er tilpasset risikoprofil og forretningsmessige rammebetingelser.

Kapitalstyringsprosessen skal

- være risikodrevet og omfatte alle vesentlige typer risiko i konsernet.
- være en integrert del av forretningsstrategien, styringsprosessen og beslutningsstrukturen.
- være fremoverskuende.
- være basert på anerkjente og betryggende metoder og fremgangsmåter for måling av risiko.
- gjennomgås regelmessig og minst årlig av hovedstyret.

Prognoser og stresstester

Sentralt i vurderingen av konsernets langsiktige kapitalbehov er prosess og modeller for stresstester. Hensikten er å identifisere forhold som kan påvirke risikobildet og kapitaldekningen i negativ retning. Stresstestene skal omfatte alle vesentlige deler av risikobildet og inkludere en vurdering av betydningen for konsernets soliditet.

Stresstestene skal representere forhold som vil kunne inntreffe fra tid til annen, og som SpareBank 1 Nord-Norge bør ta høyde for av hensyn til langsiktig drift. Vurdering og fastsettelse av nødvendig kapitalbehov inngår i en samlet risikovurdering, sammen med vurdering av fremtidige vekstplaner og strategier.

Risikomåling og risikojustert kapital

Internt benytter konsernet risikojustert kapital som målebegrep for beregning av risiko.

Risikojustert kapital angir hvor stort tap som kan oppstå i virksomheten under ekstreme forhold. Beregning av risikojustert kapital er en sentral størrelse i vurderingen av konsernets behov for egenkapital for å drive virksomheten på en forsvarlig måte. Risikojustert kapital gjør det mulig å sammenligne risiko på tvers av risikoformer og forretningsområder.

Konsernets reviderte målsetting er en kjernekapitaldekning på 11% eller høyere. I tillegg skal konsernets kapitaldekning i et fremskrevet krisescenario ha tilstrekkelige buffere, slik at kjernekapitaldekningen ikke faller under 8%. Ved utgangen av 2011 var kapitaldekningen for konsernet på 12,5%, hvorav 11,6% var kjernekapitaldekning.

Både de eksterne og interne kravene blir sammenholdt med konsernets kjernekapital, og bokført egenkapital og kjernekapital vil normalt være høyere enn risikojustert kapital. Dette gir en buffer, sett i forhold til fastsatte eksterne og interne minstekrav, som gir konsernet nødvendig strategisk handlefrihet og langsiktig stabilitet.

Stresstester

Basel II/III og IRB-systemet

SpareBank 1 Nord-Norge har som målsetting å styre kredittrisiko, operasjonell risiko og markedsrisiko på linje med beste praksis for sammenlignbare banker. God kommunikasjon overfor markedet og tilsynsmyndighetene er en viktig del av dette.

EUs nye direktiv for kapitaldekning ble innført i Norge fra 01.01.07. Regelverket om kapitalkrav medfører at det er større samsvar mellom hvordan myndighetene setter krav til kapitaldekning i finansinstitusjonene og metoden finansinstitusjonen selv benytter når de beregner sitt kapitalbehov.

SpareBank 1 Nord-Norge fikk godkjennelse av Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko fra 01.01.07.

For SpareBank 1 Nord-Norge, betyr det at lovens minimumskrav til kapitaldekning for kredittrisiko er basert på konsernets interne risikovurderinger og scoringsmodeller.

Hovedstyret har i arbeidet med nytt kapitaldekningsregelverk vektlagt krav til helhetlig risikostyring, endring i konkurranse-situasjonen og muligheter for en bedre utnyttelse av bankens økonomiske kapital.

Finanskrisen og nye rammevilkår

Baselkomiteen² har foreslått strengere krav til nivå og kvalitet på den ansvarlige kapitalen. Dette skal beskytte innskyltere og andre som finansierer bankene mot tap. Kvaliteten på ansvarlig kapital avgjøres av hvorvidt den absorberer tap under løpende drift, eller om det vil bli krevet at banken settes under offentlig administrasjon før den ansvarlige kapitalen må ta vesentlige tap. Dette skillet har generelt reflektert forskjellen mellom kjernekapital (Tier 1), som typisk vil være egenkapital, og tilleggs kapital (Tier 2), som typisk vil være ansvarlig lån.

Krisen som brøt ut i de internasjonale finansmarkedene høsten 2008, fikk svært alvorlige konsekvenser. Aldri tidligere har problemer i finanssektoren slått så raskt og kraftig ut i realøkonomien. Den finansielle krisen har det siste året ført til betydelige problemer for mange sentrale europeiske land og økonomier. Til nå har det vært den kraftigste nedgangen i verdensøkonomien siden den store depresjonen på 1930-tallet, med høy arbeidsledighet og omfattende velferdskutt i mange land.

Norge er blant landene som så langt har klart seg best gjennom den internasjonale finanskrisen. Uroen i finansmarkedene og usikre utsikter for verdensøkonomien legger en demper på utviklingen også i norsk økonomi. Forbrukerne og industrien er avventende, men rekordhøye oljeinvesteringer kompenserer for mye av etterspørselsnedgangen. Lave renter kombinert med høy reallønnsvekst legger grunnlag for god vekst i forbruket. Olje- og boliginvesteringer vil være viktige vekst drivere de neste årene.

Den norske finansmarksreguleringen sto seg godt gjennom krisen. Den norske reguleringen er på viktige områder noe strengere enn det som har vært vanlig i mange andre land og det som har vært minimumskrav fra EU. Det har blant annet bidratt til at norske finansinstitusjoner var bedre kapitalisert ved inngangen til krisen. I tillegg er de norske finansmarkedene underlagt en heldekkende regulering, uten mulighet til å utnytte regelverkforskjeller.

Den internasjonale krisen viser imidlertid at Norge kan stå overfor betydelige utfordringer i tiden fremover. For en liten, åpen økonomi som den norske, vil endringene i den nasjonale politikken omgivelser ha særlig stor betydning. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til virkningene av omfattende internasjonale reguleringsformer, og de finansielle ubalansene som bygget seg opp i forkant av krisen er ennå ikke rettet opp. Løsningen på den vanskelige statsgjeldssituasjonen i mange land er stadig usikker og vil fortsatt påvirke den økonomiske utviklingen internasjonalt og i Norge. Tilpasning til store regelverksendringer fra EU innen blant annet bank og forsikring, vil også påvirke norske finansinstitusjoner.

Strengere krav til soliditet

Finanskrisen avslørte at en rekke land hadde godkjent kapital som kjernekapital, men som ikke fungerte som en reell tapsbuffer under fortsatt drift. Nye regler innebærer en kraftig innstramning i kriteriene for hva som skal kunne kvalifisere som kjernekapital, og det er krav om at den klart største delen av kjernekapitalen skal være ordinær egenkapital. SpareBank 1 Nord-Norges fondsobligasjon, som i dag inngår i kjernekapitalen (forfaller i juni 2013), tilfredsstiller ikke de foreslåtte kriteriene for slik kapital.

Nye reviderte minimumskrav til størrelsen på ordinær egenkapital, samlet kjernekapital og samlet ansvarlig kapital, skal sørge for at bankene har tilstrekkelige buffere til å møte nedgangskonjunkturer og lengre perioder med økte tap. For å dempe virkningen av økonomiske og finansielle sjokk, foreslås krav om to kapitalbuffere; én kapitalbevaringsbuffer som skal kunne dekke tap og sikre at kapitalen ikke faller under minimumskravet i kraftige nedgangsperioder, og én motsyklisk buffer som skal beskytte bankene mot ekstra store tap, som kan oppstå når slike perioder følger perioder med sterk kredittvekst. Kapitalbevaringsbufferen skal bestå av ren kjernekapital og tilsvare 2,5% av bergningsgrunnlaget. Banker som opererer med mindre ren kjernekapital enn summen av minimumskravet og bufferkapital, vil møte restriksjoner på sin utbyttepolitikk, bonusutbetalinger og tilbakekjøp av aksjer. Den motsykliske bufferen er tenkt som et tillegg til bevaringsbufferen, og vil være virksom i perioder der kredittveksten overstiger trendveksten eller andre indikatorer som tyder på for sterk kredittvekst. Den skal bestå av ren kjernekapital og annen tapsabsorberende kapital og være på 0-2,5% av beregningsgrunnlaget, avhengig av kredittveksten i de enkelte land.

SpareBank 1 Nord-Norge har revidert sitt soliditetsmål for å møte økte krav og forventninger til en høyere kjernekapitaldekning i fremtiden. Konsernets kjernekapital skal være 11% eller høyere, og konsernet har et mål om at kapitaldekningen i et fremskrevet krisescenario skal ha tilstrekkelige buffere, slik at kjernekapitaldekningen ikke faller under 8%.

Med det som bakgrunn, og for å sikre tidlig tilpasning til nye kapitalkrav, gjennomførte banken vellykkede emisjoner av EK-bevis på til sammen 601,4 mill kroner i første halvår. Konsernets kjernekapitaldekning var per 31.12.11 på 11,72%. Bankens soliditet vurderes som god.

Banken ønsker tidlig å sikre at konsernets kapitaldekning er i overensstemmelse med nytt regelverk, og samtidig understreke at banken ønsker å fremstå som ubestridt solid.

² Baselkomiteen er et internasjonalt samarbeidsorgan under Bank for International Settlements, som utvikler globale regler for internasjonal bankvirksomhet.

The European Banking Authority (EBA) kom 26. oktober med nye krav (også kalt gjeldskrisekravet) til europeiske banker. De nye kravene gjelder fra 1. juli 2012. Disse kravene innbefatter en plan for oppkapitalisering av europeiske banker basert på nye og høyere krav til ren kjernekapital. Finanstilsynet har støttet disse kravene, og i lys av den betydelige økte systemrisikoen skal banker ha minimum 9% ren kjernekapital innen utløpet av juni 2012. I tillegg skal det etableres kapitalreserve som fullt ut tar høyde for mulige tap på statseksposeringer beregnet med dagens markedspriser.

Bankene skal utarbeide planer innen utgangen av 2011 for hvordan kapitalnivået skal oppnås, inkludert eventuell innhenting av ny kapital. Planene skal godkjennes av tilsynsmyndighetene.

SpareBank 1 Nord-Norge er godt posisjonert for å møte disse nye kravene, og økte kapitalkrav gjennom Basel III. Gjennomført emisjon i 2011 og lav andel hybridkapital viser at ren kjernekapitaldekning er godt over myndighetenes minimumskrav.

Krav om minimum egenkapitalandel

I tillegg til kapitaldekningskravene, som bygger på en risikovekting av eiendeler og posisjoner, vil det bli innført et minstekrav til egenkapital eller kjernekapital som andel av samlede eiendeler, men uten noen form for risikovekting. Et viktig mål med minimumskrav til egenkapitalandel er å sette et absolutt tak på hvor stor gjeldsfinansieringen kan være. Minimumskrav til egenkapitalandel vil bidra til å redusere betydningen av modellsvakheter og andre mangler i systemet for risikovekting og kapitaldekning. Myndighetene vil vurdere nærmere hvordan det faktiske forholdstallet vil bli utformet og kalibrert. Foreløpige beregninger viser at SpareBank 1 Nord-Norge vil komme godt ut i forhold til dette kravet, sammenlignet med de fleste andre banker.

Strengere krav til likviditetsreserver

Nye kvantitative likviditetskrav i form av krav om kortsiktig likviditetsbuffer (Liquidity Coverage Ratio – LCR) og langsiktig stabil finansiering (Net Stable Funding Ratio – NSFR).

De nye likviditetskravene stiller strengere krav til likviditetsreserver og bankenes finansieringsstruktur.

Kravet til Liquidity Coverage Ratio (LCR), som innføres i 2015, skal sikre at institusjonene har tilstrekkelig likvide midler av høy kvalitet til å tåle en stressperiode med varighet på en måned. Kravet til Net Stable Funding Ratio (NSFR) skal sikre at institusjonen har en stabil underliggende finansieringsstruktur og vil først bli innført i 2018.

Nye regler for regnskapsføring av nedskrivninger på utlån

Gjeldende regler for verdsettelse av utlån innebærer at nedskrivninger skal foretas når det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne modellen for nedskrivning på utlån er blitt kritisert for at den gir for sen nedskrivning, og at systemet også leder til for høy inntektsføring av renter.

International Accounting Standards Board har derfor foreslått en ny løsning som bygger på kostnadsføring av forventede tap. Renteinntekten vil bli redusert med et element som skal dekke slike tap. Forventede tap vil være et estimat knyttet til porteføljen på vurderingstidspunktet, hvor det tas hensyn til den aktuelle konjunktursituasjonen. Tapene fordeles over forventet løpetid på engasjementene. Virkningen av endringer i forventet tap, som for eksempel skyldes overraskende trekk i den økonomiske utviklingen, vil bli vist på egen linje i resultatregnskapet som en estimatendring. Forslaget har fått støtte fra Baselkomiteen, men det er ventet at innføringen av systemet vil være obligatorisk tidligst for regnskapsåret 2013.

Eierforhold

Bankens egenkapital - eiersammensetning

SpareBank 1 Nord-Norge har to eiergrupperinger. Per 01.01.12 eier bankens EK-beviseiere 42,05% av bankens egenkapital gjennom eierandelskapitalen, mens 57,95% er samfunnsleid. Det ble 1. halvår 2011 gjennomført vellykkede emisjoner av EK-bevis på til sammen 601,4 mill kroner (se nedenfor). De gjennomførte emisjonene medførte at eierandelsbrøken økte fra 38,74% til 42,2%.

Bankens eierpolitikk slår fast at de to eiergrupperingene skal likebehandles.

SpareBank 1 Nord-Norges eierandelskapital utgjør 1.655.224.675 kroner fordelt på 66.208.987 EK-bevis, hvert pålydende 25 kroner. Bankens EK-bevis er notert på Oslo Børs. Antall eiere var 8.139 per 31.12.11, mot 8.156 ved forrige årsskifte.

I note 10 fremkommer en oversikt over EK-bevis eid av bankens ledere og tillitsvalgte. Det var 2.434 nordnorske eiere ved årsskiftet, mot 2.423 ved forrige årsskifte. Tilsvarende tall for 2009, 2008 og 2007 var henholdsvis 2.199, 2.554 og 2.536.

Andelen EK-bevis tilhørende nordnorske eiere utgjorde 24,8% (27,9%) av bankens totale eierandelskapital per 31.12.11. Banken har fortsatt et ønske om å øke antallet og andelen nordnorske EK-beviseiere, og har over flere år også søkt å stimulere til ansattes eierskap i banken. Dette er gjennomført gjennom salg av EK-bevis med rabatt og rettede emisjoner mot ansatte.

Eierpolitikk

Banken ønsker med sin eier- og utbyttepolitikk å bidra til at EK-beviset fremstår som et attraktivt og likvid finansielt instrument. Det er et mål å forvalte konsernets ressurser slik at det oppnås en god, langsiktig og konkurransedyktig avkastning på bankens egenkapital i forhold til sammenlignbare plasseringer og til bankens risikoprofil. For bankens EK-beviseiere vil avkastningen fremkomme i form av kontantutbytte og kursendring. Egenkapitalen i SpareBank 1 Nord-Norge består av to hoveddeler; eierandelskapitalen tilhørende bankens EK-beviseiere, og bankens samfunnsmessig eide egenkapital. Det er en målsetting for banken å legge til rette for fortsatt å være en sparebank med et betydelig innslag av et samfunnsmessig eierskap. Det er videre en målsetting å likebehandle de to eiergrupperingene i tråd med intensjonene i gjeldende lovgivning. Det medfører at banken vil søke å unngå uønskede inn- og utvanningseffekter som følge av ulik behandling av eiergrupperingene.

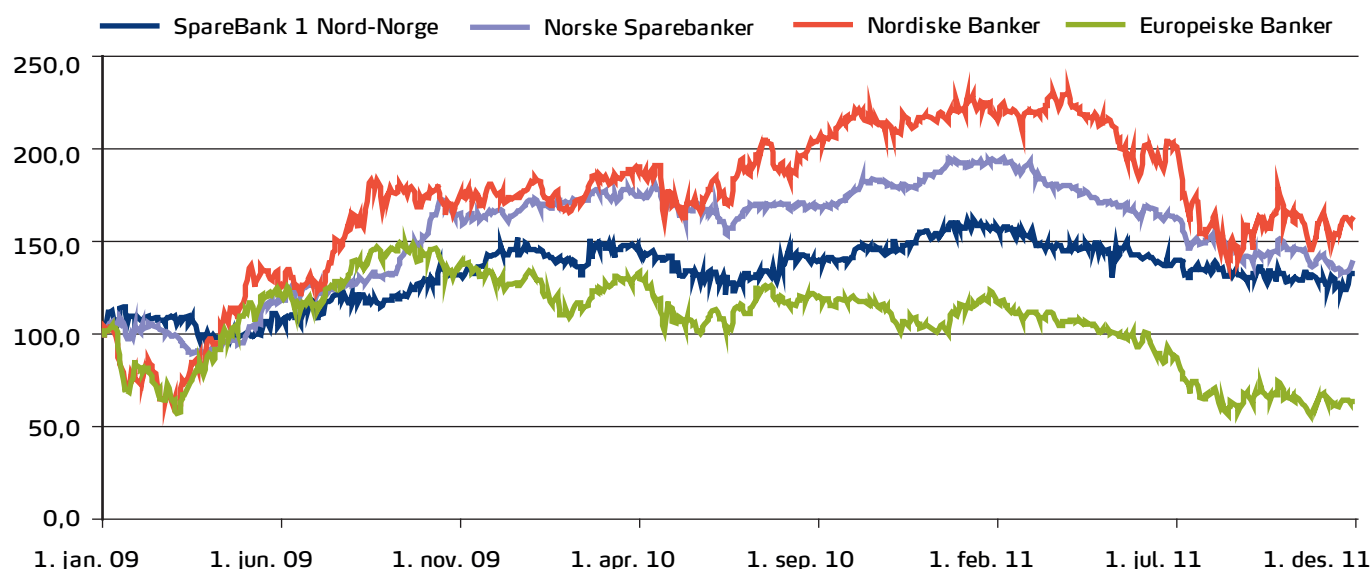
Utbyttepolitikk

Hensyntatt bankens soliditet, tar banken sikte på at opp til 50% av årets overskudd kan benyttes til utbyttmidler (kontantutbytte og gaver til allmenntilgode formål).

Det enkelte års overskudd vil fordeles forholdsmessig mellom eiergrupperingene i samsvar med deres relative andel av bankens egenkapital. Utbyttmidler vil i størst mulig grad fastsettes slik at hver eiergruppe disponerer en like stor relativ andel av overskuddet til utbyttmidler. Utbyttmidler vil bestå av kontantutbytte til EK-beviseierne og midler til allmenntilgode formål. Hensyntatt bankens soliditet tas det sikte på at opp til 50% av årets overskudd samlet sett kan benyttes til utbyttmidler.

Høyeste og laveste kurs på bankens EK-bevis har i løpet av 2011 vært henholdsvis 49,42 og 30,00 kroner.

Omsetning, likviditet og kursutvikling

I 2011 utgjorde antallet omsatte EK-bevis 29.750.755, mens tilsvarende tall for 2010 var 8.794.022. I omsetningstallene er det ikke justert for effekten av gjennomført fondsemisjon og splitt (se nedenfor).

Bankens representantskap vedtok også å gjennomføre fondsemisjon ved overføring av 300 mill kroner fra bankens utjevningsfond til eierandelskapitalen. Det medførte utstedelse av 5.970.691 nye EK-bevis à 50 kroner, ved at tre gamle EK-

	2011	2010	2009	2008
Antall egenkapitalsbevis	66 208 987	47 765 528	47 765 528	47 765 528
Eierandelskapital (Kroner)	1 655 224 675	895 603 650	895 603 650	895 603 650
Kurs 31.12. (Kroner)	32,30	45,00	41,25	16,50
Utbytte for regnskapsåret (Kroner)	1,40	2,16	2,53	1,13
Utbetalt utbytte (for foregående regnskapsår) (Kroner)	2,16	2,53	1,13	3,56
Direkteavkastning 1)	4,33 %	4,79 %	6,14 %	6,82 %
Avkastning i % før skatt (aritmetisk 2)	-23,43 %	15,23 %	156,82 %	-57,87 %
Markedsverdi per 31.12. (Mill kroner)	2 139	2 149	1970	788
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis 3) (Kroner)	33,73	31,03	31,19	27,13
Eierandelsbrøk 4)	42,07 %	34,54 %	34,54 %	34,54 %
Utdelingsforhold 5)	38,74 %	34,54 %	34,54 %	34,22 %
Overskudd per egenkapitalbevis morbank 6) (Kroner)	2,55	4,32	5,19	1,55
Utjevningsfond per egenkapitalbevis 7) (Kroner)	5,03	9,69	9,86	5,8
Omsetningshastighet egenkapitalbevis 8)	45 %	19 %	12 %	70 %

Definisjoner

- 1) Direkteavkastning: utbytte for regnskapsåret/kurs 31.12.
- 2) Avkastning i % før skatt (aritmetisk):
(utbetalt utbytte + kursendring 01.01. - 31.12.)/kurs per 01.01.
- 3) Bokført egenkapital per egenkapitalbevis:
(Eierandelskapital + overkursfond + utjevningsfond)/
antall egenkapitalbevis.
- 4) Eierandelsbrøk:
(Eierandelskapital + utjevningsfond + overkursfond)/
(sum egenkapital - fond for vurderingsforskjeller
- EK-beviseiernes andel av bankens egenkapital).
- 5) Utdelingsforhold:
(Sum utbytte + avsetning til utjevningsfond)/årsresultat etter
konsernbidrag og endring i fond for vurderingsforskjeller.
Effekt av emisjon/splitt er hensyntatt.
- 6) Overskudd per egenkapitalbevis morbank:
Årsresultat morbank korrigert for endring i fond
for vurderingsforskjeller/antall egenkapitalbevis.
- 7) Utjevningsfond per egenkapitalbevis:
Utjevningsfond per 31.12./antall egenkapitalbevis.
- 8) Antall omsatte egenkapitalbevis/antall utstedte
egenkapitalbevis.

Fortrinnsrettemisjon, rettet emisjon, fondsemisjon og splitt i 2011

Bankens representantskap vedtok i mars 2011 å gjennomføre en egenkapitalemisjon på inntil 600 mill kroner gjennom:

- garantert fortrinnsrettemisjon på 450 mill kroner mot eksisterende EK-beviseiere
- rettet emisjon på inntil 150 mill kroner

Bakgrunnen for beslutningen om å styrke egenkapitalen var:

- Nye internasjonale regler for kapitaldekning endrer i betydelig grad beregningen av, og minimumskravene til, bankers soliditet. SpareBank 1 Nord-Norge ønsket tidlig å sikre at konsernets kapitaldekning var i overensstemmelse med nytt regelverk.
- Banken ønsket å befeste sin posisjon som ubestridt solid.

bevis ga rett til ett nytt (fribevis). Etter fondsemisjonen ble det gjennomført en splitt i to av pålydende til bankens EK-bevis. Nytt pålydende per EK-bevis ble da 25 kroner.

Den rettede emisjonen mot Sparebankstiftelsen ble gjennomført på markedsvilkår. Den rettede emisjonen mot ansatte og medlemmer av hovedstyret og regionstyrene ble gjort med rabatt og bindingstid for videresalg, i tråd med tidligere salg av EK-bevis rettet mot de samme gruppene.

Alle transaksjonene betegnes som vellykkede. Både fortrinnsrettemisjonen og de rettede emisjonene ble overtegnet. Brutto proveny av emisjonene var som følger:

• Fortrinnsrettemisjon	451,4 mill kroner
• Rettet emisjon	
Institusjonelle investorer	100,0 mill kroner
Ansatte	16,3 mill kroner
Sparebankstiftelsen	
SpareBank 1 Nord-Norge	33,7 mill kroner

Nettoprovenyet av emisjonene utgjorde 583 mill kroner.

Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge er en allmenntilgjengelig stiftelse. Stiftelsen har som hovedformål å være en langsiktig og stabil eier i SpareBank 1 Nord-Norge. Det vises for øvrig til eget avsnitt, som omhandler stiftelsen i styrets årsberetning.

Etter de gjennomførte egenkapitaltransaksjonene, og tilførsel av midler fra årets resultat, utgjør konsernets kjernekapitaldekning 11,6% per 31.12.11. Konsernets kapitaldekning betegnes som meget god.

Finansiell kalender	
Regnskap 1. kvartal	27.04.12
Regnskap 2. kvartal	09.08.12
Regnskap 3. kvartal	31.10.12
Foreløpig årsregnskap 2012	primo februar 2013

De 20 største egenkapitalbeviserne per 31.12.10

Eier	Antall egenkapitalbevis	Andel
Pareto Aksje Norge	3 353 468	5,06 %
MP Pensjon PK	1 622 879	2,45 %
Pareto Aktiv	1 540 783	2,33 %
Frank Mohn A/S	1 355 745	2,05 %
Protector Eiendom A/S	1 175 052	1,77 %
Tonsenhagen Forretningssentrum A/S	1 134 493	1,71 %
SPBstiftelsen SpareBank 1 Nord Norge	916 561	1,38 %
Morgan Stanley & Co. Llc, USA	865 063	1,31 %
Framo Developments A/S	848 925	1,28 %
Nordea Bank Norge A/S	825 736	1,25 %
Pareto Verdi	822 544	1,24 %
SpareBank 1 SR-Bank pensjonskasse	782 386	1,18 %
Citibank N.A. New York Branch	715 095	1,08 %
Forsvarets Personellservice	620 854	0,94 %
Sparebankstiftelsen DNB NOR	545 614	0,82 %
Goldman Sachs & Co. - Equity, USA	542 731	0,82 %
Trond Mohn	509 354	0,77 %
Karl Ditlefsen	459 243	0,69 %
Terra Utbytte vpf.	454 530	0,69 %
Morgan Stanley & Co. LLC, Klientkonto 1 USA	450 711	0,68 %
SUM	19 541 767	29,52 %

Eierforhold egenkapitalbevis

	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Nordnorske eiere	24,8 %	27,9 %	26,5 %	32,1 %	22,6 %	21,6 %
Øvrige norske eiere	67,3 %	66,6 %	66,2 %	59,9 %	63,3 %	60,2 %
Utenlandske eiere	7,9 %	5,5 %	7,3 %	8,0 %	14,1 %	18,2 %

Rating, status

	Moody's			Fitch Ratings		
	Long-term	Short-term	Outlook	Long-term	Short-term	Outlook
SpareBank 1 Nord-Norge	A1	P-1	Stable	A	F1	Stable

	Moody's	Fitch Ratings
	Rating	Rating
SpareBank 1 Boligkreditt - Covered Bond Programme	Aaa	AAA

Virksomhetsredegjørelse

Personmarked

Profesjonell rådgivning og kompetente medarbeidere

SpareBank 1 Nord-Norge arbeider for å møte kundenes forventninger og krav til profesjonell rådgivning og total-løsninger tilpasset den enkeltes behov. Kjernen i bankens distribusjon er kompetente og engasjerte medarbeidere. For å innfri stadig større forventninger hos kundene, satser banken tungt på kompetanseutvikling. Alle bredderådgiverne, som driver finansiell rådgivning, har derfor gjennomført den nasjonale autorisasjonsordningen i 2011.

Antall personkunder	2010	2011
Personkunder med SpareBank 1 Nord-Norge som hovedbank*	194.449	173.006
Landbrukskunder	1.896	2.661
Små og mellomstore bedrifter	10.723	15.591
Lag og foreninger	16.282	15.229
Kunder med BSU-avtale	20.269	21.414
Kunder med spareavtaler i aksjefond	24.396	22.618
Kunder med plassering i ODIN fond	40.768	39.770
Kunder med skadeforsikring	56.471	54.081
Kunder med personforsikring	39.497	42.510
Utlån PM (konsern)	29,9 mrd kr	30,5 mrd kr
Innskudd PM (konsern)	20,1 mrd kr	21,1 mrd kr

Sparemidler plassert utenom balansen

Aksjefond	2 600 mill kr	2 040 mill kr
Spareforsikring	806 mill kr	684 mill kr
Strukturerte produkter	45,6 mill kr	30,3 mill kr
Aktiv forvaltning	903 mill kr	1 123 mill kr

*Definisjon endret fra 2010 til 2011

Sparing, plassering og forsikring

Banken har sterkt fokus på å øke andelen av inntekter fra produkter utenfor balansen. Dette sammenfaller med kundenes stadig sterkere ønske om å få hele bredden av finansielle tjenester på ett sted. Finansuroen ute i verden har i 2011 avspeilet seg i en noe negativ utvikling i breddesalget til våre kunder på spare-, plasserings-, og forsikringsområdet. Verdien av midlene har blitt redusert, samtidig som noen kunder har valgt å plassere midlene i andre spareprodukter.

Utlåns- og innskuddsvekst

Husholdningenes etterspørsel etter lån har økt gjennom året. Årsveksten for konsernets utlån til personmarkedet inkludert overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt endte på 6,1%. Hard konkurranse om de beste kundene har ført til press på bankens marginer. I tillegg har bankens innlånskostnader steget sterkt i 2011. Dette er bare delvis kompensert gjennom volumvekst.

Innskuddene i personmarkedet har hatt en god utvikling med en årsvekst på 6,4%. Konsernet opplever en sterk og økende konkurranse, også på innskuddssiden. Viktige årsaker er bankenes høye innlånskostnader, strengere krav til å holde likviditet og flere andre myndighetskrav.

Vekst i prosent	2010	2011
Utlån PM	8,4 %	6,1 %
Innskudd PM	6,7 %	6,4 %

Rentenivået har vært relativt stabilt og lavt i hele 2011. Meget god privatøkonomi og svært lav arbeidsledighet har medvirket til lavt mislighold og lave tap for året. Konsernet er godt rustet for fremtidige renteøkninger gjennom rentefølsomhetsanalysen der bankens lånekunder skal tåle økning på 5 prosentpoeng per i dag.

Økende kortbruk

Trenden med økt bruk av våre debetkort i betalingsterminaler i inn og utland de siste årene fortsetter også i 2011. For bruk av kort i Norge (BankAxept) viser tallene for 2011 44,4 millioner transaksjoner, en økning i forhold til 2010 på 9,1%. For bruk av kort i utlandet (Visa) viser tallene 5,9 millioner transaksjoner, en økning på 11,2% i forhold til 2010.

Trenden med økt bruk av våre debetkort er sammenfallende med kortbruk i landet for øvrig. Norges Banks årlige rapport om betalingssystemer forteller at det i 2010 ble utført gjennomsnittlig 3,2 millioner kortbetalinger i Norge. Økningen var på mer enn 8% i 2010, og godt over 50% de siste fem årene. Rapporten for 2011 ventes i mai, men ingenting tyder på endring i trenden.

Antall transaksjoner i mill	2009	2010	2011	Endring i %
Kort i betalings-terminaler i Norge	37,3	40,7	44,4	9,1
Kort i utlandet (Visa-transaksjoner)	4,6	5,3	5,9	11,2
Uttak i bankens minibanker	3,5	3,4	3,3	-2,9

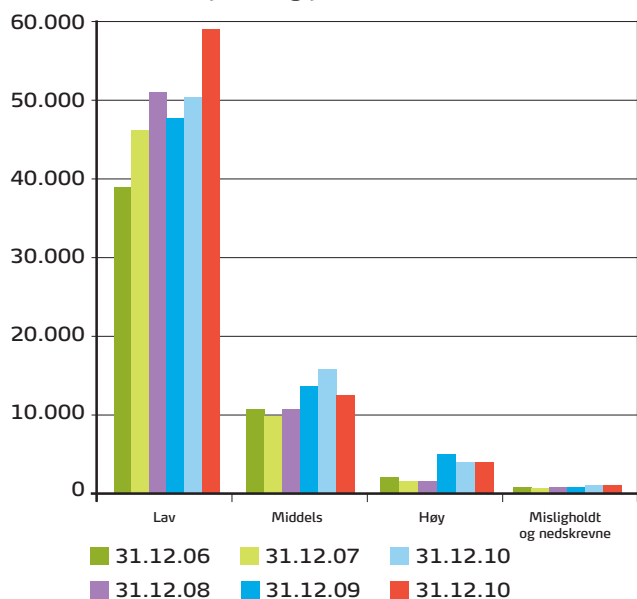
Bedriftsmarked

Banken har fått mer enn 4.800 nye næringslivskunder i 2011, både store kunder og kunder innenfor segmentet små- og mellomstore bedrifter. Antallet landbrukskunder har økt med hele 600, og svært mange lag og foreninger er også kunder i banken. Likevel har det totale antallet kunder hatt en liten nedgang i 2011.

God risikoutvikling

Risikoutviklingen i bankens portefølje er meget positiv. Inntak av nye kunder med lav risiko, kombinert med systematisk arbeid med høyrisikokunder, har resultert i forbedret risiko-profil i utlånsporteføljen.

Eksponering per risikoklasse

Meget god innskuddsutvikling

Konsernets innskudd fra bedriftsmarkedet utgjorde ved årsskiftet 11,6 mrd kroner, en økning på 1,1 mrd kroner, eller 5,7%, fra 2010. Også innskuddene fra offentlig sektor økte med 1,1 mrd kroner til 8,7 mrd, noe som tilsvarer 15,7%.

Innskuddsveksten har sammenheng med gode resultater og god likviditetsutvikling hos konsernets næringslivskunder. Med den positive innskuddsutviklingen har banken ytterligere befestet posisjonen som en ubestridt solid og foretrukket samarbeidspartner i markedet for større innskudd. Bedriftsmarkedet har over flere år arbeidet aktivt med å avdekke behov for alternative spare- og plasseringsmuligheter. Bankens ser at denne satsingen gir resultater.

Sunn og god utlånsutvikling

Konsernets utlån i næringslivsmarkedet økte med 10,5%. Tilsvarende tall for 2010 var 4,7%. Sammenlignet med en negativ vekst i 2008 og 2009 illustrerer dette at næringslivet igjen har vilje og evne til å investere. Utlånsveksten kommer i vesentlig grad fra lån til kunder med lav og middels risiko.

Fortsatt god vekst innenfor pensjonsområdet i 2011

I 2011 opplevde SpareBank 1 Nord-Norge en positiv utvikling innenfor pensjonsområdet. Bankens hadde nysalg på 26,2 mill kroner og en nettovekst med hele 114 nye pensjonsavtaler. 2.339 bedrifter har nå tjenstepensjonsavtale i SpareBank 1 Nord-Norge. 263 bedrifter har innskuddspensjon med årlig premievolum på 103 mill kroner og 75 bedrifter har ytelsespensjon med årlig premievolum på 14,2 mill kroner. Veksten i årlig premievolum har vært på 10% i 2011, og det har vært meget liten avgang i porteføljen.

13.760 ansatte i nordnorske bedrifter har i dag tjenstepensjon gjennom oss. Det er en økning på cirka 200 fra 2010. Bankens har en markedsandel på ca 22% blant bedrifter i Nord-Norge. Flere større bedrifter, med over 50 ansatte, har det siste året valgt oss som leverandør av tjenstepensjon.

Bankens har hatt en vekst i porteføljens premiereserver på 37%, en økning på 66 mill kroner fra 2010. Porteføljen på innskuddspensjon er nå på 409 mill kroner og 193 mill kroner for ytelsespensjon. Til sammen forvalter bankens 609 mill kroner i pensjonsmidler for våre kunder.

Gunstig tapsutvikling

Konsernets netto tap på utlån i 2011 var på 101 mill kroner, rundt 17 mill kroner mer enn foregående år. De samlede nedskrivninger er lavere enn forventet normalisert nivå. Etter at Finanstilsynet, på bakgrunn av den økte internasjonale økonomiske usikkerheten, ba norske banker om å vurdere tapsnivået på gruppevis avsetninger spesielt, valgte bankens å øke slike avsetninger med 29 mill kroner i 2011.

Tapsutviklingen må sees i sammenheng med:

- Gunstig resultatutvikling hos konsernets kunder
- Systematisk arbeid, både ved inntak av kunder med lav risiko og gjennom arbeid med avvikling av høyrisikoengasjementer

Bankvirksomheten i Russland

SpareBank 1 Nord-Norges bankvirksomhet i Russland, gjennom North-West 1 Alliance Bank, eies med 75% av SpareBank 1 Nord-Norge og 25% av den russiske samarbeidspartneren Bank Tavrichesky i St. Petersburg. Hovedvirksomheten til North-West 1 Alliance Bank omfatter primært tilbud av finansielle produkter og tjenester til nordiske bedrifter og personer som har virksomhet i Russland, men omfatter også russiske personkunder og mindre bedrifter. Det legges vekt på at virksomheten skal drives med lav til moderat risiko.

Offentlig sektor

I 2011 har SpareBank 1 Nord-Norge bevart sin sterke posisjon innenfor offentlig sektor og blant nordnorske kommuner. 12 kommuner og ett lokalstyre valgte, etter sterk konkurranse med landets største banker, å fornye hovedbankavtalen med SpareBank 1 Nord-Norge. To offentlige kunder valgte en annen hovedbank etter anbuds konkurranse.

Tabellen nedenfor illustrerer konsernets engasjement i kommunesektoren i Nord-Norge.

Region	Antall kommuner/ fylkeskommuner	Herav med SNN som hovedbank	Markedsandel
Finnmark	20	15	75 %
Troms	20	20	100 %
Hålogaland	20	12	60 %
Salten	14	9	64 %
Helgeland	17	6	35 %
Totalt	91	62	68 %

Statlige foretak:

SpareBank 1 Nord-Norge er hovedbank for 18 statlige foretak. Én ny statlig kunde kom til i 2011, og alle virksomheter med eksisterende avtaler har videreført sitt kundeforhold.

Utsiktene fremover

Ved inngangen til 2011 var Norge fortsatt preget av uroen i de finansielle markedene, med tilhørende lav investeringsaktivitet. I Nord-Norge har konsekvensene vært mindre dramatiske.

I Norge og i Nord-Norge er det nå økende og god aktivitet i næringslivet. Sysselsettingen er meget høy og skaper press på lønningene. I nord merkes utfordringene med å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft. Her har arbeidsinnvandring vært et nødvendig og godt supplement. Åpningen av Universitetet i Bodø og økt satsing på ingeniør- og realfag ved nordnorske universitet og høyskoler, er viktige faktorer for å øke kompetansen og tiltrekke seg ungdom og nødvendig arbeidskraft. God lønnsvekst og lav arbeidsledighet gir husholdningene en kjøpekraft som sikrer høy etterspørsel etter varer og tjenester.

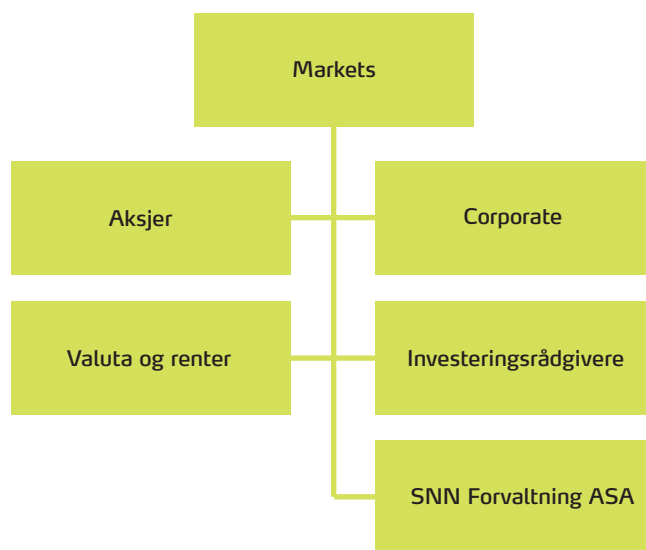
Etter flere år med treghet i boligmarkedet i Tromsø og Bodø, har byggeaktiviteten tatt seg opp i 2011. Omsetningen av boliger er god og omsetningstiden er nå på et mer normalt nivå. I de største byene og tettstedene sørger befolkningsveksten for en normalisert situasjonen i boligmarkedet. Det er en viss bekymring for at høye egenkapitalkrav skal gjøre det vanskelig for ungdom å komme inn på boligmarkedet i de største byene.

Det er positive forventninger til 2012 og en sterk tro på god utvikling for nordnorsk næringsliv, spesielt i de råvarebaserte industrisektorene. Direkte og avledet aktivitet fra olje- og gassvirksomheten i nord vil også skape mange flere arbeidsplasser. Allerede i 2011 kom det mange nye bedriftsetableringer og flere realiseringer er besluttet. Det er også gjort store investeringer i energi- og kraftsektoren, spesielt innenfor småkraftverk.

Den gode utviklingen i bygg- og anlegg, transport, varehandel og tjenesteytende næringer i 2011 ser ut til å ville fortsette også inn i 2012. Det er forventninger til at det offentlige tilrettelegger for og bidrar til nødvendige infrastrukturinvesteringer, slik at landsdelens potensial for verdiskaping kan realiseres.

SpareBank 1 Nord-Norge Markets

SpareBank 1 Nord-Norge etablerte 1. juli 2010 SpareBank 1 Nord-Norge Markets (SNN Markets) som egen avdeling i banken. Dette er en sammenslåing av den tidligere kunderettede virksomheten i bankens kapitalmarkedsseksjon og SpareBank 1 Nord-Norge Securities, i tillegg til bankens spare- og plasseringsrådgivere. 2011 er dermed det første hele driftsåret for SNN Markets, et år med stor aktivitet og god inntjening på rente- og valuta, men med store utfordringer på aksjesiden.

Aksjer

Aksjebordet handler i hovedsak norske børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis på vegne av nordnorske kunder. Etter svært gode år fra 2005 til 2007, har markedet vært mer vanskelig de siste årene. Den reduserte aktiviteten i markedet har resultert i lavere inntjening, og i 2011 har de tre aksjemeglerne i SNN Markets akkurat klart å dekke sine kostnader.

Aksjemeglingen foregår gjennom et tett samarbeid med SpareBank 1 Markets, som er SpareBank 1-alliansen sitt meglerhus i Oslo. Samarbeidet består av en felles oppgjørsfunksjon for all aksjehandel i alliansen, og all aksjehandel blir kanalisert til Oslo Børs gjennom Argo Securities sin meglerident. Fordelen er med samarbeidet muligheten for å ta ut kostnadssynergier samtidig som sårbarheten på system- og oppgjørssiden reduseres. Bankens aksjemeglere har også tilgang til SpareBank 1 Markets sitt analysemiljø, noe som brukes aktivt i kundekontakten.

Investeringsrådgivning

Investeringsrådgiverne i SNN Markets skal jobbe i markedet for større pengeplasseringer, primært mot kunder med plasseringsevne fra 500.000 kroner og oppover, samt salg av komplekse spareprodukter.

Investeringsrådgiverne har arbeidssted i regionene, men er en del av SNN Markets sin organisasjon. Markets er dermed representert i alle bankens regioner, med unntak av Helgeland, hvor det vil bli etablert et kompetansemiljø i Bodø som skal håndtere både Helgeland og Salten.

Investeringsrådgiverne har i 2011 økt plassert volum innen aktiv forvaltning og renteplasseringer. For Odins fondsprodukter har investeringsrådgiverne kompensert avgang med nysalg. Odin-porteføljen er likevel redusert som følge av verdifall på aksjer.

Corporate

Corporate Finance i SNN Markets har sin hovedaktivitet innenfor følgende områder;

- Egenkapitalemisjoner
- Oppkjøp og salg av selskaper
- Kjøp og salg av aksjeposter
- Verdivurderinger

Corporate-avdelingen, som består av tre personer, har et nært samarbeid med SpareBank 1 Markets og de andre corporatemiljøene i SpareBank 1-alliansen. Alliansen har gjennom samarbeidet ambisjoner om å være en nasjonal aktør på corporateoppdrag.

I 2011 har corporate blant annet arbeidet med en stor egenkapitalemisjon for SpareBank 1 Nord-Norge og salg av et større eiendomsselskap. Corporate har i 2011 hatt en inntekt i overkant av 5 mill kroner.

Valuta og renter

SNN Markets sitt meglerbord for valuta og renter består av seks personer. I 2011 hadde avdelingen ett av sine beste år. Inntektene var i overkant av 59 mill kroner, og kom i all vesentlighet fra kundehandel i valuta og fra rentesikringsforretninger. Avdelingen har svært lav aktivitet knyttet til egenhandel.

Aktiviteten kan deles inn i fem hovedområder:

- Valutasikring og spothandel
- Valutatrading
- Valutafinansiering
- Rentesikringsinstrumenter
- Rentebærende verdipapirer som obligasjoner og sertifikater.

SNN Forvaltning ASA

SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA skal gjennom distribusjon i SNN Markets tilby aktiv forvaltningstjenester primært til nordnorske kunder. Selskapets overordnede mål er å nå 2 mrd kroner under aktiv forvaltning innen to år. Gjennom nærhet til kunden og trygg forvaltning skal selskapets tjenester foretrekkes fremfor konkurrentenes. Samhandling mellom investeringsrådgiverne i SNN Markets og forvalterne i SNN Forvaltning skal bidra til å nå målet om økt kapital under forvaltning.

Målgruppen for selskapets produkter er private og institusjonelle investorer som ønsker rådgivning og tradisjonell eksponering innen obligasjoner og aksjer, herunder også egenkapitalbevis. Den private målgruppen består primært av formuende personer og private investeringsselskap, mens den institusjonelle målgruppen hovedsakelig er bedrifter, større investeringsselskap og offentlige kunder som kommuner, stiftelser og pensjonskasser.

SNN Forvaltning har i et krevende år klart å øke forvaltningsvolumet med 166 mill kroner til 1.736 mill kroner. Selskapet leverte et resultat før skatt på i underkant av 1,1 mill kroner i 2011.

SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1-alliansens formål er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar på denne måten til at privatpersoner og bedrifter opplever lokal forankring, dyktighet og en enklere hverdag. Videre skal alliansen bidra til å sikre bankenes verdiskaping til glede for egen region og bankens eiere.

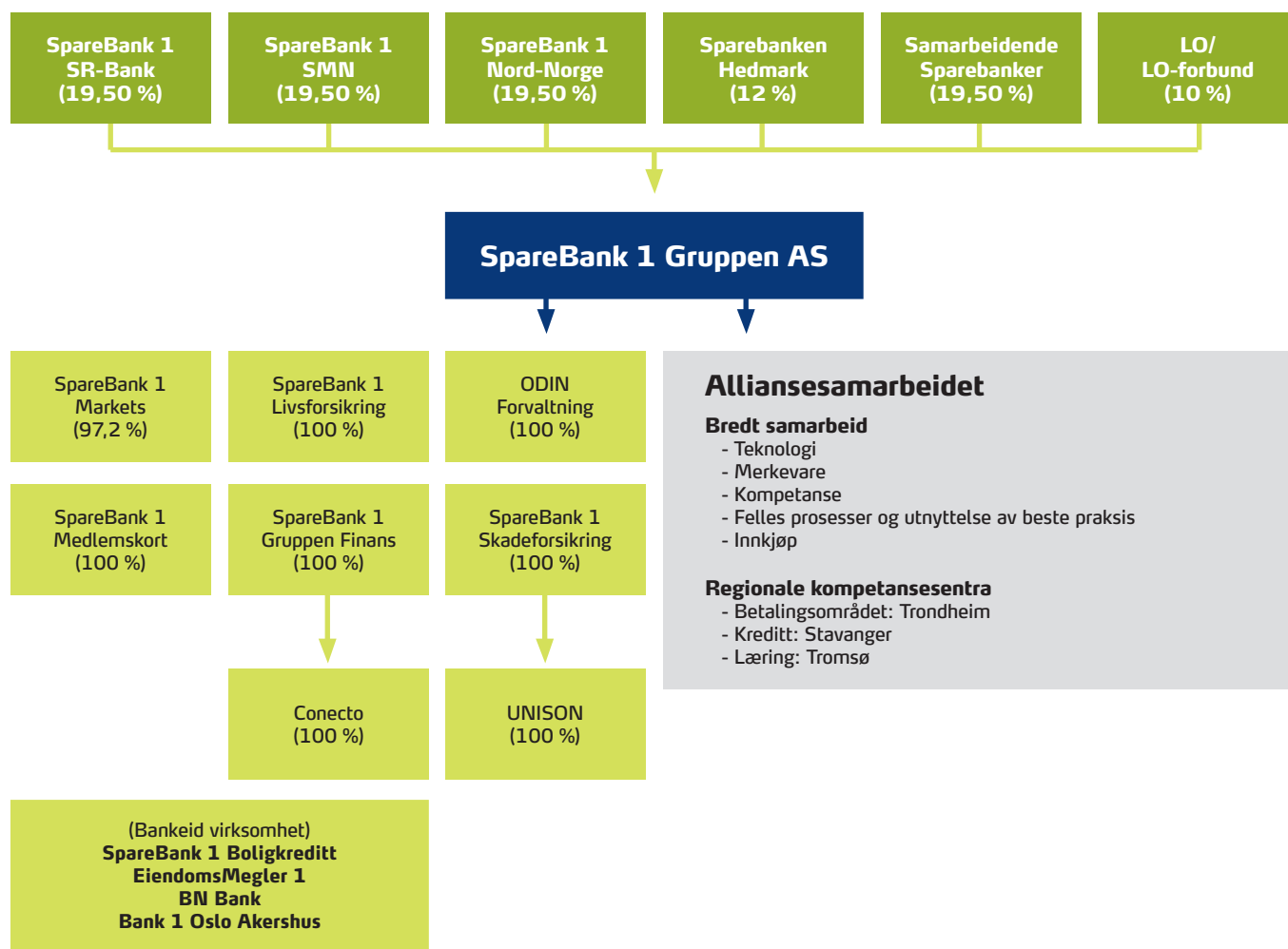
SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet og utvikling av produktselskaper gjennom det felleseide selskapet SpareBank 1 Utvikling og holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen.

SpareBank 1 Gruppen har administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi, merkevare, kompetanse, felles prosesser og utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt.

SpareBank 1-bankene deltar i stor utstrekning i felles utviklingsarbeid. Alliansens viktigste prosjekter har også i 2011 vært spesielt knyttet til å utvide tilbudet av selvbetjente løsninger til både person- og bedriftskunder i alle kanaler. Samtidig er det også fokusert på ytterligere styrking av rådgiververktøyene for å kunne yte enda bedre service til kundene.

SpareBank 1-alliansen består av 15 selvstendige banker, SpareBank 1 Gruppen AS med datterselskaper, Bank 1 Oslo Akershus AS og BN Bank. I alliansen inngår også Norges største eiendomsmeglerforetak; EiendomsMegler 1. Foretaket har felles kjedekontor, mens meglerkontorene eies direkte av de enkelte SpareBank 1-bankene.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering

Samfunnsengasjement

19.000 gjester var med og feiret SpareBank 1 Nord-Norges 175-års jubileum på to gratiskonsertter på Valhall stadion i Tromsø 9. september. SpareBank 1 Nord-Norge har alltid vært og skal fortsatt være en samfunnsengasjert bank – en samarbeidspartner for et aktivt næringsliv, et levende lokalsamfunn og for det kulturelle mangfoldet omkring oss.

En bank for alle

Banken skaper gjennom sin virksomhet store verdier som tilbakeføres og beholdes i landsdelen. I anledning bankens 175 års jubileum inviterer vi deg på en reise tilbake i tid for å gi et innblikk i bankens historiske samfunnsengasjement.

SpareBank 1 Nord-Norge representerer 175 års finanshistorie, fra etableringen av Tromsø Sparebank i 1836 frem til etableringen av SpareBank 1 Nord-Norge og dagens posisjon som en ledende nordnorsk finansinstitusjon.

Daniel Defoe er aller mest kjent for sin roman om Robinson Crusoe sin strabasiøse kamp for å overleve alene på en øde øy. Men han er også mannen bak ideen om etablering av sparebanker. Allerede i 1697 publiserte Dafoe et essay med tanker om å opprette spareordninger for arbeidsfolk. Tanken var at de gjennom mange små innskudd kunne sikre seg ved sykdom og ulykker.

Vinteren 1836 underskrev fogd Schive og kjøpmann P. Hansen, under ledelse av amtmann Buck, en innbydelse til å tegne "bidrag" til etablering av Nord-Norges første bank. Tromsø Sparebank ble stiftet den 1. november 1836. Formålet skulle etter bankens første paragraf være "At modtage penge av Personer af begge kjøen, i Særdeleshed av Arbeids- og Tjeneste-Folk, og at gjøre de modtagne Summer frugtbringende for Eierne".

Typisk for denne tiden med humanistiske og demokratiske ideer, var at embetsmenn også var varme talsmenn for tiltak til allmenntilgode formål. Fem år etter stiftelsen, i 1841, ble den sosiale rollen utdypet gjennom en endring av bankens vedtekter. "Når sparebankens eget fond utgjør mer enn 1/12 av samtlige innskuyteres tilgodehavende med renter, kan forstanderne anvende det overskytende eller en del derav til ett eller annet allmenntilgode øyemed".

I 1865 og 1866 bevilget Tromsø Sparebank de første gavene til allmenntilgode formål Summen på 763 spesidaler høres kanskje liten ut i dag, men den gang lå en håndverkers årslønn på rundt 280 spesidaler.

I 1871 imøtekom banken noen søknader, og følgende bidrag ble innvilget og utbetalt:

- 100 spd. til Tromsø indremisjon aftenskole
- 300 spd. til Tromsø kommunale bibliotek
- 75 spd. til Tromsø offentlige høiere skole til skolepenger

Da Tromsø Sparebank rundet 100 år i 1936, var samfunnsengasjementet godt etablert, med direkte og indirekte bidrag til samfunnsnyttige formål – helt i Daniel Defoes ånd om filantropi. Det var til da tildelt over 400.000 kroner i gaver, og i tillegg til gavetildelingene var det også gitt en rekke "sosiale lån" uten renter.

Banken tar del i veksten

Etter krigen var den økonomiske utviklingen i Nord-Norge preget av gjenreisningen. Hele Finnmark og de seks nordligste kommunene i Troms var nærmest totalrasert, og gjenreisningen representerte et betydelig nasjonalt løft. I årene etter frigjøringen la Tromsø Sparebank mye av grunnlaget for sin posisjon som storbank. Næringslivet ble bygd opp, flere arbeidsplasser ble etablert og velstanden økte for folk flest.

Som et ledd i å stimulere til økt sparing hos de yngre, vedtok bankens forstanderskap høsten 1945 å forære en bankbok med 5 kroner til hver nyfødte Tromsø-borger.

Banken etablerte også service for sjøfolk som resulterte i en omfangsrik virksomhet. - Vi ordnet faktisk med alt, sa bankens mangeårige revisor Moen, - fra medisiner til Stillehavet til innkjøp av parfyme til hjemmевærende sjømannsfruer.

Et annet pionerarbeid var oppkjøpet av tomter på Mortensnes i Tromsø, hvor Sjømannsbyen skulle ligge. Da den kommunale reguleringen trakk ut, tilbød banken å forskuttere utgiftene til vei, vann og kloakk. Og på begynnelsen av syttitallet, under utbyggingen av drabantbyen Håpet like nedenfor Sjømannsbyen, ga banken 300.000 kroner til etablering av lekeplasser for barn og unge.

barnas BANK

Synlige spor – gaver til Tromsøs befolkning

I Tromsø finner man flere av bankens gavebidrag lett tilgjengelig. Til byens 175 års jubileum i 1969, ga banken Per Palle Storms statue av Kong Haakon VII. Statuen står i dag i Rådhusparken. Ørnulf Basts skulptur Mor og barn står i Kirkeparken, og W.S. Dahls byste av Fridtjof Nansen står naturlig nok på Nansenplass. I forbindelse med åpningen av Kulturhuset i 1984 ga banken Gunn Harbitz' treskulptur av Cora Sandel i gave til byen. Skulpturen står i dag mellom Tromsø bibliotek og Rådhuset.

For Nord-Norge!

I løpet av de siste seks årene har SpareBank 1 Nord-Norge bidratt med over 395 mill kroner til 1.379 små og store samfunnsnyttige prosjekter. I forbindelse med 175 års jubileet, ønsket banken å formidle samfunnsengasjementet gjennom produksjon av tre filmer med én felles rød tråd, talentet. Vi har alle ulike talenter, enten det er innen kultur, idrett, utdanning, jobb eller på helt andre områder.

Som mennesker ønsker vi å bidra til det beste for våre barn, fellesskapet og lokalsamfunnene vi lever og virker i. Og bankens samfunnsengasjement skal bidra til trivsel, vekst og utvikling på små og store steder i landsdelen. Alt dette i tråd med bankens visjon: For Nord-Norge!

Ta en titt på filmene

Dance

<http://youtu.be/N7FVgjE6M58>

Grobbelaar

<http://youtu.be/KyrhzKWjcP4>

Project Moon Rabbit

<http://youtu.be/KJsADxzpFho>

175 år

Den store bursdagsfesten

19.000 gjester var med og feiret SpareBank 1 Nord-Norge under to gratiskonsserter på Valhall stadion i Tromsø 9. september.

For landsdelens eldste bank, var det naturlig å feire jubileet sammen med kunder, medarbeidere og samarbeidspartnere. Støtte til kulturliv, lag og foreninger har vært viktige elementer gjennom bankens historie. Det preger også bankens samfunnsengasjement i dag, hvor en stor andel av bankens overskudd hvert år deles ut til samfunnsnyttige formål i vårt lokalsamfunn. I stedet for tradisjonelle gaver som statuer og lignende, markerte vi denne gang jubileet med kulturopplevelser.

Ung i Nord-Norge – ungdomskonsert i mulighetenes landsdel

SpareBank 1 Nord-Norge er opptatt av å stimulere til et spennende og mangfoldig kulturliv, som bidrar til å gjøre vår landsdel attraktiv for unge og kompetente mennesker. Invitasjonen til ungdomskonserten på formiddagen, gikk til elever i ungdomsskoler og videregående skoler i Tromsø-området og til førsteårsstudentene ved Universitetet i Tromsø.

Målsettingen var å kombinere en spennende konsertopplevelse med historiefortelling om Nord-Norge som mulighetenes landsdel. Et ekspertpanel av seks elever fra ungdomsskolene i Tromsø-området deltok i utformingen av konserten og innholdet.

På Valhall ble det, i tillegg til de to konsertscenene, satt opp stands med fokus på hva landsdelen har å tilby ungdommen, og hvilke muligheter og fordeler som finnes i Nord-Norge. Det var stor interesse for å finne ut mer om landsdelens kultur- og næringsliv og mulighetene for utdanning og arbeid i nord.

Klokken ni om morgenen åpnet portene. Da strømmet 7.000 forventningsfulle ungdommer inn på arenaen for å oppleve en konsert de nok aldri hadde trodd de ville få servert midt i skoletiden. Kjente artister og lokale talenter innenfor rap og rock deltok. Og meget fornøyde ungdommer hoppet rett opp og ned til Lars Vaular, Poppa Lars og Oter, Kamikaze a Go-Go og Lido Lido.

<http://unginordnorge.no/>

Gyldne Tider – folkefest for 12.000

Da SpareBank 1 Nord-Norge inviterte til folkefest på kvelden samme dag, ønsket banken å presentere nordnorsk populærmusikk fra de siste fem tiårene - med hovedvekt på musikere fra Tromsø. Folkefesten fikk navnet Gyldne Tider, og i et fantastisk høstvær deltok 12.000 kunder og samarbeidspartnere på en historisk familiekonsert.

Konserten fikk stor medieoppmerksomhet og billettene forsvant på kort tid. Det var første gang så mange kjente nordnorske artister var samlet på ett brett. Valhall stadion, med Skandinavias største scene, formelig kokte under konsertene, og da headliner Røyksopp til slutt inntok sin hjemmebane tok det helt av. Det hele ble rundet av med et fantastisk fyrverkeri som ble akkompagnert av nordlysets spill på himmelen. Dette var kvelden da alt klaffet!

Artistene

- Hekla Stålstrenga med Tromsø Kammerorkester
- Jørn Hoel og Steinar Albrigtsen
- Pristine
- Mari Boine
- Kirsti Sparboe
- Violet Road
- Bel Canto
- Pussycats
- Sivert Høyem
- Frost
- Røyksopp

Den gyldne spaserstokk

De eldre i Tromsø-området fikk også nyte godt av feiringen. Kirsti Sparboe ble engasjert til å underholde på flere sykehjem, og her ble det både latter, dans og allsang med skuespilleren, popartisten og 60-tallets store Grand Prix-dronning. Kirstis kjente slagere slo godt an, og en og annen herre fikk til og med svinge seg på gulvet med sangfuglen fra Tromsø.

http://www.itromso.no/nyheter/bt_web_itromso/article491562.ece

Mimrestund med gamle bilder i Tromsø

Banken samarbeider med Perspektivet museum, og støtter deres arbeid med å identifisere og digitalisere gamle bilder de har mottatt fra ulike hold i byen. Under en livlig og minnerik tilstelning, med svært engasjerte deltakere, ble en del av fotografiene presentert for byens borgere i bankens festsal.

Regionale jubileumsmarkeringer

175-årsjubileet ble også markert i regionene. Der inviterte regionbankene sine kunder til markeringer, og det ble arrangert gratis ungdomskonsserter både i Bodø med Lars Vaular og Magnus Eliassen, og i Mo i Rana med Erik & Kriss.

Kunstutstilling

SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse eier én av landsdelens største kunstsamlinger. Som en del av jubileumsmarkeringen, og med hjelp av bankens samarbeidspartner Nordnorsk Kunstmuseum, ble 56 utvalgte verk fra samlingen presentert på museets sommerutstilling.

Samlingen består av over 800 verk av så vel eldre som samtidige kunstnere, og de fleste av dem er knyttet til Nord-Norge. Utstillingen viste verk av historiske kunstnere som Adelsteen Normann, Otto Sinding, Gunnar Berg, Even Ulving, Arne Ekeland, Anna-Eva Bergman og Iver Jåks, samtidig som den presenterte samtidskunstnere som Jan Groth, Olav Christopher Jenssen, Inger Johanne Grytting, Aslaug Juliussen, Rune Johansen, Per Barclay og Børre Sæthre.

Utstillingen sto oppe fra 16. juni til 25. september og ble besøkt av over 5.000 personer. Museets dyktige medarbeidere holdt flere omvisninger, både offentlige, for grupper og bankens medarbeidere. Til utstillingen ble det også laget en omfattende kunstbok.

A woman with long, curly brown hair is shown in profile, looking towards a whiteboard. She is wearing a dark, textured top and a small pearl earring. The background is a bright red wall with vertical silver bars. The whiteboard is mostly blank, with some faint lines visible.

Stivrra jahkedieđáhus

Makroekonomalaš dilálašvuolta Davvi-Norggas lea ain buorre. Dán oaidná maidái bargomárkanis mas lea historjjálaš vuollegis barggohisvuolta. Riikkaoasis lea optimismas go mánggaid ealáhusain lea posiitiivalaš ovdáneapmi nugo petroluemsuorggis, mariinnsuorggis, turismmas ja mineralaid ávkkástallamis. Bánkku márkansajádat ja stádisvuolta lea ain nannejuvvon 2011:s, ja buori ekonomalaš ovdánumiin riikkaoasis, de lea dát dagahan ahte maidái 2011 lei hirmat buorre jahki Seastin-Bánku 1 Davvi-Norgii.

Stivrra jahkedieđáhus 2011

Váldočuoggát 2011

(seamma áigodat 2010)

- Doaimbaboáduš ovdal vearu 682 milj. ruvnnu (1 002 milj.).
- Jahkeboáduš manjá vearu lea 525 milj. ruvnnu (816 milj. ruvnnu).
- Iežaskapítaladienas (konsearnnas); 8,5% (15,3%).
- Boáduš juohke vuođđofoandaduodástusa nammii (konsearnnas); 3,07 ruvnnu (5,90 ruvnnu).
- Ain buorre dábálaš bájkkodoaimba.
- Buorit doaimbabohtosat;
  - eanaš konsearnna nieidafitnodagain
  - ovtastuvvon fitnodatserviin ja oktasašbearráigeččon doaimmain
  - eará ruđalaš investeremiin
- Golloproseanta (konsearnnas); 57,0% (46,8%).
- Unnán loatnaaddinvahátgillámat; 101 milj. ruvnnu (87 milj. ruvnnu).
- Buorre loatnaaddinlassáneapmi; 7,4,0% (7,2 %) man siste lea SeastinBánjku 1 Ásodatkredihtii loanat.
- Nana duksalassáneapmi manjimus 12 mánu; 12,9%). 6,0% (0,9).
- Duksavuodustus; 80,9% (80,3%).
- Buorre ekonomalaš birgen (soliditehtta) mii lea 11,6% (10,9%) vuođđokapítalasturrodagas ja ollislaškapítalasturrodagas lea 12,5% (12,0%).
- Ain duhtadahtti máksinnákca (likviditehtta).
- Reaidoruhtadietnasa mearráduš lea juohkit IK-duodastuseaiggiidida 1,40 ruvnnu (2,16 ruvnnu muddejuvvon).

Davvi-Norga ja SeastinBánjku 1 Davvi-Norga 2011:s – oanehaččat

Makroekonomalaš dilálašvuohta Davvi-Norggas lea ain buorre. Dán oaidná earret eará bargomárkanis go doppe lea historjjáláš vuollegis bargguhisvuohta. Okta riikkaosi hástalusain leage go váilu virggálaš bargoveahka, seammás go netto sisafarren ja dan sivas lassáneaddji olmmošlohku lea positiivvalaš bealli.

Riikkaosis leat unnit ekonomalaš rievdamat go muđui olles riikkas. Dát lea sivas stuorra almmolaš suorggi mii lea dásen dilálašvuođaid. Seammás lea Davvi-Norggas optimisma go mánggaid ealáhusain lea positiivvalaš ovdáneapmi nugo petroleumsuorggis, mariinnsuorggis, turismmas ja minerálaš ávkkástallamis.

Bánjku márkansajádat ja stádisvuohta lea ain nannejuvvon 2011:s. Riikkaosi buorit makroekonomalaš dilálašvuođat leat mieldeváikkueaddji ártta dasa ahte maiddá 2011 lei hirbmat buorre jahki SeastinBánjku 1 Davvi-Norgii.

Buorre davvinorgalaš ekonomiija, lea ovttas buori loatnaaddinvodaga stivremin ja čuovvolemiin, maiddá dagahan ahte konsearnna oktagaslaš vahátgillámat leat ain hui unnánat. Go Finánsabearráigeahčču, sivas stuořit ekonomalaš eahpesihkarvuoda gaskariikkalaččat, bivddii norgga bájkkuid árvvoštallat joavkogullevaš vahátvárreemiid, de válljii SeastinBánjku 1 Davvi-Norga lasihit dákkár várreemiid 29 milj. ruvnnuin 2011:s.

Konsearnna netto reantoboáduš, oktan provišuvdnaboáduin mat leat girjejuvvon dálloloatnahivodagas, dahke 1 203 milj. ruvnnu 2011:s. Dát leat njeadjan 2010:s mii lei 1 218 milj. ruvnnu. Lasseloatna-juolludeapmi danin ii leat 2011:s ge ollásit buvttadan reantomargiinna njeadjama. Seammaláhkái go 2010:s lea njeadjan ovddimusat sivas garra gilvvu, oppalaš vuollegis reantodási ja stuořit sisaloatnagoluid (kredihttaspreader).

Konsearnna netto 2011' provišuvdnaboáduš ledje 506 milj. ruvnnu, mii lei 7milj. ruvnnu unnit diimmázis. Konsearna áigu ain joatkit barggu lasihit provišuvdna- ja eará sisaboáduid oasi.

Strategalaš mihttomearit ja ulbmiljuksan

Strategalaš mihttomearit	Mihttolohku	Konsearna 2011	Eadnebánjku 2011
Gánnáheapmi			
Iežaskapítalabuvttadus	6 % badjelis guhkesáigásaš obligašuvnnaid, namalassii su. 9,5 %	8,5 %	8,8 %
Beavttálmahttinuoha			
Golloproseanta	Badjerádjii 50 % boáduin	57,0 %	57,6 %
Ekonomalaš birgen (soliditehtta)			
Vuođđokapítalavuodustus	11 % dahje eanet	11,6 %	13,8 %
Váldoasseovdáneapmi			
Váldoasseovdáneapmi stuořitgo gollovdánemiin	2 % badjelis goluid lassáneami	- 8,7 %	- 8,7 %

Konsearnna strategalaš oktasašbargu SeastinBánku 1-ovttastu-sain lea šaddán ain deataleabbo mañimus jagiid. Ovttasbargu dáhpáhuvvá mángabealátlaččat, ja njuolggá SeastinBánku 1-ovttastusa oktasašbearráigeheččon boadusdoarjaga bokte; SeastinBánku 1 Joavku, SeastinBánku 1 Oslo Akershus, BN Bánku, SeastinBánku 1 Ásodatkre-dihitta ja SeastinBánku 1 Ealahuskredihitta lea šaddán ain deataleabbot SeastinBánku 1 Davvi-Norgii. 2011' boadusdoarjja lei 195 milj. ruvnnu. Buohtstahtti 2010 lohku lei 251 milj. ruvnnu.

Ollislaš netto ruđalaš háhkamat (investeremat) 2011:s ledje 184 milj. ruvnnu ja 2010:s fas ledje 404 milj. ruvnnu ovddas. Geahpedeap-mi veardiduvvon jagiin 2010 lea eanaš sivas dasgo ovttastusa oktasašbearráigeheččon doaimmain ledje unnit sisaboadut ja dasa lassin unnit sisaboadut konsearnna iežas árvobáhpáriin.

Konsearnna gollolassáneapmi árvvoštallojuvvo leat bissehuvvon, gollo-prosentii 57,0. Dát lea lassáneapmi 2010' ektui, ja deatalaš mieldeváik-kuheadđji ártá dasa leat unnit sisaboadut ruđalaš investeremiin 2011:s ja 60 milj. ruvnnu máhcahuvvon bargogoddegolot 2010:s. Dát mañimus namahuvvon oassi lei sivas priváhta suorggi šihttonealáhaga (AFP) odđá nuppástusa ortnet. Bánkkus leat leamaš gollonjeaidin doaimmat, ja áigu ain joatká čalmmustit gollonjeaidin doaimmaid - vejolaš maid-dái beavttálmahttindoaimmaid distribušuvnna ja bargoveaga ektui.

Oassin SeastinBánku 1 Davvi-Norgga strategijas, galge konsearn-na báikkálašbáñkkut heaittihit buot manuella bálvleaddji reaid-aruhatakásaid ovdal 2012. Dát bargu álggahuvvui 2010:s ja čadahuvvui 2011:s.

Konsernna lea leamaš 2011:s stuorra árijalašvuotta kunddarbealis, erenomážit ráhkkanan kunddardeavvademiid bokte. Seammás lea bánku geavahan mealgadas ressurssaid bánkku kunddarráđdeaddiid autorisašuvdnaortnega oahpahussii mii lea oavvilduvvon ruđalaš neav-vuide.

Bánkku váldostivra mearridii juovlamánus 2010:s ahte vuodđokapítálavuodustusa odđá mihttomeari galgá leat 11% dahje eanet.

Dán áigumuša vuodul, ja maiddái ulbmilin ahte árrat váfistit heive-heami odđá kapitálagáibádušaide, de čadahii bánku lihkestuvvan IK-duodastusaid árvobáberčáliiheami (emišuvnna) oktiibuot 601,4 milj. ruvnnu ovddas vuosttas jahkebealis. Áigodagas 31.12.11 lei kon-searnna vuodđokapítálavuodustus 11,61%. Bánkku birgen (soliditehtta) árvvoštallojuvvo leat buorre.

Konsearnna iežaskapítálavuoiitu (-buvttadus) lei 2011:s 8,5% ja 2010:s fas 15,3%. Boadus adnojuvvo leat dohkálažžan.

01.01.11:s lei SeastinBánku 1 Davvi-Norgga oamastanoasseuov-ka (IK-duodastuseaiggađiid oassi bánkku iežaskapítálas) 34,54%. Oamastanoasseuovkkas lea 6/12 oassi netto árvobáberčáliiheamis (emišuvnna) váldon mielde. Servvodatberoštumit eaiggádit reastta bánkku oamastankapítálas. Mealgat stuorra oassi bánkku árvoháhkamis fievrreduvvo dán láhkái ruovttoluotta servvodahkii go jahkebadjebáhca-gis juolluduvvojit ruđat servvodatávkkálaš ulbmiliidda.

Bánkku vuitoruhtapolitiikka mielde, galgá jos bánkku soliditehtta luoitá, juohkit 50% eadnebánkku bohtosis reaidoruhtadienasin iežas-kapítáladuodastuseaiggađiidda ja ruhtajuolludeapmin servvodatávkkálaš doaimmaide. Ollislaš árvvostallama mielde lea mearriduvvon juohkit 45,4 % sturrosaš submi jagi 2011 ovddas. Dasa lassin lea dássenfoand-das fievrreduvvon 16 milj. ruvnnu nu ahte reaidoruhtadienas mear-riduvvo leat 1,40 ruvnnui juohke iežaskapítáladuodaštussii, oktiibuot

92,7 milj. ruvnnu. Servvodaávkkálaš ulbmiliidda láigejuvvo 121,3 milj. ruvnnu. Muđui čujuhuvvo konsearnarehketdoalu ja lassečilgehussii dán diedáhusa vuollelis.

Bargiid bargoarja lea leamaš - ja lea ain - deataleamos váikkuheadđji veahki dása ahte SeastinBánku 1 Davvi-Norga lihkestuvvá ekonomalaš bohtosiiguin. Váldostivra geavaha dán liibba giitit buot konsearnna bargiid SeastinBánku 1 Davvi-Norgga boadusháhkamis ja viidásu-tovdánahttimis.

Ulbmil ja strategija

SeastinBánku 1 Davvi-Norggas lea erenoamaš sajádat riikkaoasis. Das leat kundarat measta beali álbmogis ja návccalaš distribušuvdna stuorra báikkálaš doaimmahatfierpmádaga bokte ja kunddarguovddáš mii lea juvssahahtti measta birra jándora. Kunddarhivvodat ja distribušuvdnafierpmádat leat bánkku deataleamos gilvalanovdu ja mii ovdána oktilis ođasmahttima ja buorideami bokte.

Kunddarguorahallan čájeha ahte stuorra eanetlohku, beroškeahttá ahkegullelašvuodas, ain oidnet dárbbu bánkobálvalusaide maid bálvvát doaimmahit. Fysalaš distribušuvdnafierpmádat lea dattetge fuomášahtti láhkái rievdamin. Sierranas, oktilis bánkobálvalusa čoavdá bánku digi-tála bálvalusaid bokte mat álo leat olahan muttos kundariidda. Seam-más bánku čalmmusta bálvleaddji báikkálaš doaimmahagaid eanebut ekonomalaš ráđdeaddima ja gullelaš buktagiid vuovdima bokte. Kundarat háliidit veahki oázžut ábas, autoriserejuvvon ráđdeaddiin geat huksejit buriid gaskavuodaid ja geat máhttet rávvet ávkkálaš láhkái.

Bánkku stuorra kunddarhivvodat dahká ahte leat mealgat stuorra vejolašvuodát viiddidit gávppiid juohke oktagaslaš kundariin. Danin lea bánkku váldostrategija baicca stuoridit meari ja gávpelelo dálás kundariid ektui go fidnet eanet odđá kundariid.

Bánkku strategalaš mihttomearit leat juhkkujuvvon njealji váldojovkui. Mihttomearit leat konkrehtalaččat, seammás go dárkodit muhttašuddi márkavejolašvuodaid maid ruđalašmárkanat dagahit.

Birgen (soliditehtta): Bánkkus vuodđokapítálavuodustus galgá leat 11% dahje eanet. Velá mealgadas roassodilálašvuodainge ii galgga oktage eaħpidit bánkku návcca birget ja ceavzit. Bánkku birgen (soliditehtta) galgá leat bajit dásis veardiduvvon sullasaš bánkkuin. Váldostivra oavvilda birgen (soliditehtta) bisuhuvvo dahje nanne-juvvo eambo boahhtevaš buori dinema ja vejolaš árvobáberčáliiheamiid (emišuvnnaid) bokte.

Dinen: Iežaskapítála vuotoárvu galgá unnimusat leat 6% risk-kakeantes reanttu bajábealde (stáhtaobligášuvnnaid reanttu). Dasa lassin galgá vuotoárvu leat seamma dásis go buohtastahtti márkana oasseválddiin. Dán ulbmila olahii bánku maiddái 2011:s. Vuoitoulbmil lea vuodđun go eará oasseulbmilat meroštallojuvvojit, ja dat siskkilda riskamuddejuvvon árvovuoiitu gitta kunddardásái.

Gollobevvttálmahttin: Ulbmil lea olahit golloproseantta eanemusat 50 lohku. Dasa lassin galgá dat leat seamma dásis go sullasaš márkanoassálastiin – veardidallan mii dahká ulbmila dynámalaččat. Bánku eaktuda ahte beavttálmahttin dásis njiedjá 40%: i lagamuš jagiid. Deataleamos vuohki njeaidit konsearnna goluid lea ávkkástallat golloulbmillaš bargoproseassaid maid sáhtta digitaliseret, ja dahkat daid njuolggá olahahttin kundariidda. Dát čáhkke sáji boaduslassáneaddji doaimmaide.

Dienaslassáneapmi: Ulbmil lea ahte konsearnna reanto- ja provišuvdnaboadut lassánit 2 proseantačuoggáin eanetgo maid golut lassánit. Boadusjuksanmearrá galgá ovdánit čielga márkamihttomeriiguin (márkanoasiid mihtomeariiguin) buot deataleamos bálvalussurggiin. Ulbmiljuksan lea gáibidahas hástalus, danin go gilvu heaittekahtta duvdá margiinnaid buot buvttajoavkkuin. Bánku lea nannen márkanoasiid sihke 2010:s ja 2011:s.

Seastinbáŋkun leat báŋkkus njeallje deatalaš beroštusjoavkku: kundarat, iežaskapitaladuodastuseaiggádat, servvodat ja bargit. Báŋkku váldoulbmil lea giedahallat dáid joavkkuid buori vuogi mielde, ja áigu omardit vai sin beroštumit bisohallet. Kundarat galget sáhttit eaktudit gilvonávccalas bálvalusaid sihke kvalitehta ja hatti ektui, ja iežaskapitaladuodastueaiggádat galget oažžut gilvonávccalas vuotoárvvu. Servvodat galgá oažžut mealgat ollu ruđaid iešguđet vuodđudusaid bokte ja oppalaš doaimmaide skeaŋkkaid juolludemiid bokte, ja bargit galget ain vásihit báŋkku buorren ja ovdáneaddji bargosadjin.

SeastinBáŋku 1-ovttastus ja SeastinBáŋku 1 Joavku

Báŋkku oassádallan SeastinBáŋku 1-ovttastusas, ja SeastinBáŋku 1 Joavkku eaiggáduššamis, lea deatalaš oassin báŋkku strategiijas. Oassádallan lea mearkkašan ollu SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgga positiivvalaš ovdáneapmái ja lea oalle ollu váikkuhan dasa ahte báŋku lea šaddan nanu ja ávdđalaš báŋku ”Davvi-Norgii”, mii lea báŋkku vávvu (višuvdna). SeastinBáŋku 1-báŋkkut ovttasbarget ovtastusa bokte ja ovdánahttet buvttafitnodatserviid searveaiggádusserviid bokte mat leat SeastinBáŋku 1 Ovdánahttin ja holdingsearvi SeastinBáŋku 1 Joavku. SeastinBáŋku 1-ovttastusa ulbmil lea háhkat ja lágidit gilvonávccaláš ruđalaš bálvalusaid ja buktagiid, ja olahit stuorraduoibmaovdamuniid vai golut unnot ja/dahje ahte kvalitehta buorrána. Ovtastus dáinna lágiin váikkuha dasa ahte ovttaskas olbmot ja fitnodagat vásihit árjjalašvuoda, báikkálaš gullevašvuoda ja álkkit báŋkoárgabeaivvi. Dasa lassin galgá ovtastus váfistit báŋkkuid árvoháhkama vai lea ávkin guovlošis ja báŋkku eaiggádiidda.

Muđui čujuhuvvo SeastinBáŋku 1-ovttastusa namuheapmái jahkediedáhusa sierra kapihttalis.

SpareBank
NORD-NORGE 1

Jahkereketdoalu čilgehus

Jahkereketdoallu 2011 lea ráhkaduvvon norgga rehketoallolága mielde ja lea ovddiduvvon dainna eavttuin ahte doaibma joatkašuvvá. SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga konsearnna rehketoallu lea dahkon rehketoallolága paragrafa 3-9 mii lea EO dohkkehan IFRS (International Financial Reporting Standards) mielde.

Boadusovdáneapmi	Konsearna		Eadnebánjku	
	2011	2010	2011	2010
Logut milj. ruvnain				
Netto reantoboađut	1 129	1 129	1 013	1 031
Netto provišuvdna- ja eará boađut	506	513	427	429
Netto boađut ruđalaš investeremat	184	404	142	233
Doaibmagolut	1 036	957	908	846
Vahátgillámat (massin)	101	87	97	79
Boađus ovdal vearu	682	1 002	577	768
Vearru	157	186	141	171
Jahkeboađus	525	816	436	597

2011' boadus lea dohkálaš. Bánjku vuodđodoaibma lea ain buorre, vaikko lei veaháš heajut boadus go mii lei 2010:s. Boadusnjedjan lea vuosttažettiin sivas unnon ruđalaš investeremiid sisaboađuid, ja das maiddái SeastinBánjku 1-ovttastusa oktasaš bearráigeheččon sisaboađuid. Dasa lassan leat golot lassánan 2011:s, ja váldosivva lea diimmáš dienasin fievrriidapmi mii gulai priváhta suorggi šihttonealáhaga, AFP, odđa nuppástusa ortnegii. Lassánan joavkogullevaš vahátgillánčáliihuhhtimat dagahit maiddái veaháš stuorit vahátgolu 2011:s.

Bánjku stádisvuolta lea ain nannejuvvon 2011:s maŋŋá go čadahii odđa árvobáberčáliiheami (emišuvnna). Konsearnnas ja eadnebánjkkus lea buorre birgen (soliditehta) ja hirmat buorre duksavuodustus, ja dat čájeha ahte konsearna lea bures kapitáliserejuvvon ja ahte das lea buorre ruhtadeapmi. Konsearna lea bures ráhkkanan dustet 2012' hástalusaid ja sáhtá duhtadit dárbbuid mat bánjku kundariin leat ruđalaš bálvalusaide ovddasgavlui.

Eadnebánjku ja konsearnna jahkereketdoallu lea rievdan maŋŋil go 2011' gaskaboddošaš rehketoallu almmuhuvvui 08.02.12 ja man váldostivra gieđahalai 29.02.12. Ártta dasa lea go bánjku nieidasearvvi SNN Inveastta boadus njejai 91 milj. ruvnnuin go veardidallá 2011' jahkereketdoaluin man váldostivra gieđahalai 29.02.12. Eadnebánjku ja konsearnna jahkeboađus njejai seamma ollu. Váldosivva rievddadeapmái lea ahte lei dárbbášlaš ain vulosčáliihit oamastanpoastta searvvis Front Exploration (FrontX) 85 milj. ruvnnuin. Rievddadusa ártta lea go bánjku lea ožžon odđa dieđuid FrontX dili birra raportterenáigodaga lohpas. Váldostivrra árvvoštallama mielde lei danin dárbbášlaš rievddadit jahkereketdoalu nu ahte lei rivttes govva das mo bánjku ja konsearnna opmodagaid ja vealggit ledje ja mo ruđalaš dilálašvuolta ja boadus lei áigodagas 31.12.11.

Dás čujuhuvvo muđui FrontX guoskevaš čielggadeapmái maŋŋelis dán jahkečielggadusas, ja 16. mearkkastahkii.

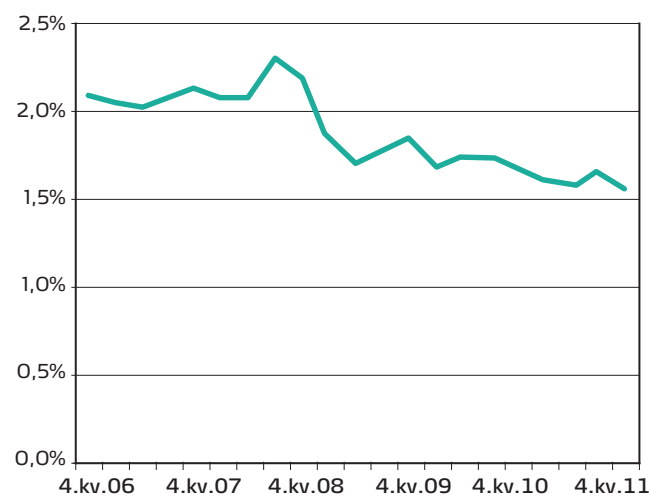
Netto reantoboađut

2011' oppalaš netto reantoboađut leat seamma dásis go 2010:s. Norgga bánkomárkanis lea 2011:s leamaš garra gilvu ja reantomargiinna njiedjan. Reantomargiinna njiedjama lea dagahan

- lassánan kapitálamárkana loatnaváldingoluid
- garra gilvvu, erenoamážit kunddarloatnajuolludeamis

Bánjku lea čadahán guokte dábálaš reantoloktema dán jagis, muhto dat ii leat leamaš doarvái buhtadit bajábeale namahuvvon beliid.

Netto reantosiboađuid/margiidna rievddadeapmi gaskamearlaš hálddasankapitála ektui.

Netto provišuvdna- ja eará boađut

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga áshusa ulbmil lea lasihit boađuid riskakeahates surggiin viiddis buvttáchoakkáldagaiguin sihke seastin-, ruhtabidjan- ja dáhkádusmárkanis. 2011 netto provišuvdnaboađuid oassi lei 26% ollislaš boadu, ja 2010:s lei dat 25%.

Nugo ovdal lea namahuvvon, de unno provišuvdnaboađut 2011:s. Ollislaš netto provišuvdnasiboađuid njiedjan mii lei 18 milj. ruvnnu mannan jagi, das dahke unnon gaskkustanloanaid provišuvnnat 16 milj. ruvnnu. Mieldeváikkuheadđji ártta njiedjamii ledje maiddái sisaloatnagolut SeastinBánjku 1 Ásodatkredihtii.

Ruđalaš investeremiid netto dietnasat

2011 netto ruđalaš investeremiid dietnasat dahket 184 milj. ruvnnu. Dat leat juogaduvvon čuovvovaččat:

Oktasašbearráigehččon doaimmaid boadusoasit	195 milj. ruvnnu
Netto árvobáhpáriid sisaboadut	-11 milj. ruvnnu
• ossosat	-62 milj. ruvnnu
• sertifikašuvnnat/obligášuvnnat	-3 milj. ruvnnu
• valuhtta ja ruđalaš deriváhtat	54 milj. ruvnnu

Ovttastuvvon searvvit ja oktasašbearráigehččon doaimmat

Ovttastuvvon fitnodagaid ja oktasašbearráigehččon doaibmaboadusoasit girjejuvvot konsearnarehketdoalus bájkku oamastanoasi ektui iežaskapítálavuogi mielde. Eadnebájkku rehketdoalus girjejuvvot dušše vuostáiváldán vuoiu, buohtastahte gollovuogi.

Árvobáhpárat

2011 áigodagas lea bájku girjen 14 milj. ruvnnu vuoiun oasusinvesteremiin ja 15 milj. ruvnnu leat girjejuvvon netto dietnasin oasushivodahkii. Bájku vuvddii čakčat 2011:s oasi iežas oasushivodagas nieida-searvá SeastinBájku 1 Davvi-Norga Investa OS:ii.

Nieidafitnodatsearvvit

Konsearnna nieidafitnodatsearviin lea ollislaš jahkeboadus 6 milj. ruvnnu ovdal vearu. -10 milj. ruvdnosaš boadusbuktu maŋŋá vearu lea sirdojuvvon (konsoliderejuvvon) konsearnarehketdolloi iežaskapítálavuogi mielde. Eadnebájkku rehketdoalus girjejuvvon dušše nieidafitnodatsearviid juolluduvvon vuoiu gollovuogi mielde.

Bájkku oasusfievrrideapmi SeastinBájku 1 Davvi-Norga Investa OS:s (SNN Invest) lei 01.01.11 vulosčáliihuvvon 43 milj. ruvnnuin. Vuosttaš njealjádastjagis 2011 máhcahuvvui dát vulosčáliiheapmi. Dát dahkkui go SNN Investta oasusfievrrideapmi Front Explorationis (Front X) bajásčáliihuvvui duohtandagakeahtes 189 milj. ruvdnosaš dietnasiin SNN Investta rehketdoalus. Front X odda árvoárvoštallan dahkkui jagi 2011' loahpas, ja ovddeš girjejuvvon dienas lea unmiduvvon 213 milj. ruvnnuin 4. kvártalas 2011. Dát dahkkui váikkuha maiddái SNN Investta árvi eadnebájkku balánsas. Árvi lea vulosčáliihuvvon 135 milj. ruvnnuin 31.12.11, nu ahte dán fievrrideami ollislaš vulosčáliihuttin eadnebájkku 2011' rehketdoalus lea 92 milj. ruvdnu.

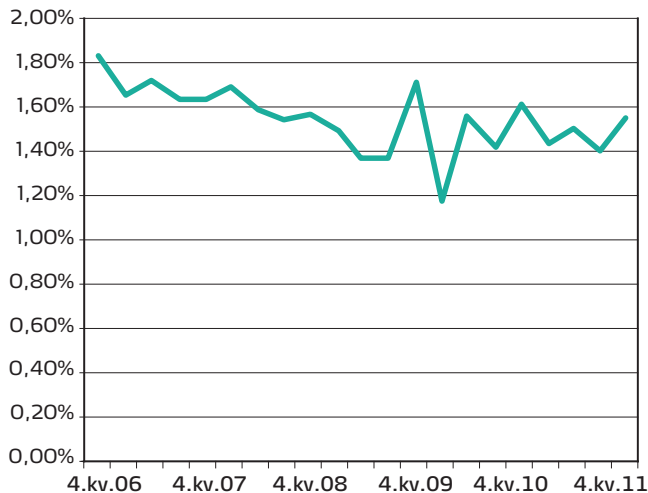
SeastinBájku 1 Davvi-Norgga bájkkodoaimma Ruoššas, North-West 1 Alliance Bájkku bokte, eaiggáduššá SeastinBájku 1 Davvi-Norga 75% ja ruošša ovttasbargoverdde Bank Tavrichesky St. Petersburgas fas 25%.

Fitnodatsearvi	2011	2010	2011	2010
logut milj. ruvnnuin	Boadusoassi konsearnna rehketdoalus	Boadusoassi konsearnna rehketdoalus	Vuoitu eadnebájkku rehketdoalus	Vuoitu eadnebájkku rehketdoalus
SeastinBájku 1 Joavku OS (19,50 %)	94	164	86	23
SeastinBájku 1 Ásodatkredihtta OS (13,26 %)	13	11	11	14
SeastinBájku 1 Ealáhuskredihtta OS (17,50 %)	4	2	2	0
SeastinBájku 1 Ovdánahttin JO (juogaduvvon ovddasvástádus) (17,74 %)	0	0	0	0
Bájku 1 Oslo Akershus (19,50 %)	16	37	7	0
BN Bájku OOS (23,50 %)	68	37	36	0
SUBMI	195	251	142	37

Nieidafitnodatsearvi Logut olles 1.000 ru	2011 boadusoassi konsearnarehketdoalus maŋŋá vearu	2011 vuoitu/dienas eadnebájkkorehketdoalus	Čáliihuttimat eadnebájkkorehketdoalus
SeastinBájku 1 Finánsa Davvi-Norga OS	49 877	48 036	0
SeastinBájku 1 Davvi-Norga Investa OS	- 63 395	0	- 92 000
Opmodatdoaimma OS	2 944	0	0
Davvi-Norga Hálddahus OS	784	0	0
North-West 1 Alliance Bájku	138	0	0
SUBMI	- 9 652	48 036	- 92 000

Doaibmagolut

Konsearnna dábalaš doaibmagolut leat 1 036 milj. ruvnu 2011:s. Dát lea 79 milj. ruvnu eanet go 2010:s, dahje 8,2%. Doaibmagolut dahket 1,47% gaskamearálaš hálddašankapitalas, mii lea 0,03 proseantačuoggá eanetgo diimmáš vástideaddji logut. Jagis 2010 njiedje ealáhatgolut ovttagardde dienasfievrridemiin mii dagai 60 milj. ruvnu sivas odđa priváhta suorggi šihttonealáhaga, AFP-ortnega, geažil. Joatki ealáhatgolut mat leat šihttonealáhakkii, AFP-ortnegii, gullevaččat lassánit danin ovdđasgvlui.

Jahkedoaibmalogut	2011	2010
Eadnebáŋku	670	672
Nieidasearvvit Norggas	80	79
Nieidasearvvit Ruoššas	45	37
SUBMI	794	788

Vahátgillán ja loatnajuolludeami máksinrihkumat

Konsearnna netto vahátlaš searvamat 31.12.11 ledje 101 milj. ruvnu. Dáin leat oktagaslaš vuloščáliihuhhtimat 75 milj. ruvnu. Netto vahátgillámat leat 96 milj. ruvnu fitnodatmárkanis ja 5 milj. ruvnu persovdnamárkanis.

Konsearnna ollislaš oktagaslaš vahátlaš vahátgilláma čáliihuhhtimat 31.12.11:s ledje 206 milj. ruvnu, njiedjan lei 63 milj. ruvnu veardiduvvon seamma áigodagain 2010.

Joavkogullevaš čáliihuhhtimat leat mannan jagis lassánan 26 milj. ruvnuin 226 milj. ruvnuin áigodahkii 31.12.11. Joavkogullevaš čáliihuhhtimat dahke seamma áigodagas 0,4% konsearnna ollislaš brutto loatnajuolludeamis oktan gaskkustanloanaiguin.

Báŋkku loatnajuolludanhivvodaga kvalitehta lea váldostivrra árvvoštallama mielde buorre, ja konsearnna ain bargá buoridit máksinrihkumiid ja vahátlaš searvamiid. Váldostivrra jáhká ahte vahátgillándássi bissu ain vuollin.

Vearru

Konsearnna 2011' vearrogolut leat meroštallojuvvon 157 milj. ruvnuin. Rehketoalus lea vearrovuođu njeidon bistevaš erohusain ja vealtamále váikkusain. Opmodatvearru ii leat IFRS njuolggadusaid mielde vearrogollu. Danin leat 9 milj. ruvnu boadusin girjejuvvon eará doaibmagoluid oassin.

Vuoitoruhtapolitihka ja dietnasa hálddašepmi

Eadnebáŋkku dienas (badjebáza) vearu maŋŋil lea juogaduvvon iežaska pitáladuođastuseaiggádiidda ja báŋkku servvodatoapmekapitalii gorálaš juohkima mielde vuhtiválddedettiin eadnebáŋkku eaiggátjoavkkuid mat ledje 01.01.11:s ("Eaiggátoassecuovka").

Báŋkku eaiggátpolitihka mielde čađahuvvo vuoitoruđaid/skeanŋkaid máksin báŋkku guovtti eaiggátjoavkkuide, IK-duođastuseaiggádiidda ja servvodatlaš oamastuvvon kapitalii, nu ahte báŋkku iežaskapitala eaiggátjoavkkuid oassi doalahuvvo seamma dásis go áigodagas 01.01.11.

Báŋkku čadahii iežaskapitaladuođastusaid árvočáliiheami (emišuvnna) 1. jahkebealis 2011. Oamastanjoavkkuid iežaskapitala juogadeapmi mearriduvvui 01.01.11, ja lea 6/12 netto árvočáliihansupmis. Dát submi siskkilduvva IK-duođastuseaiggádiid oasi eadnebáŋkku iežaskapitalas (oamastanoassecuovkas). Oamastanoassecuovka lea 01.01.11 mearriduvvon leat 38,74%.

Váldostivrra lea mearridan 1,40 ruvdnosaš reaidadietnasa juohke iežaskapitaladuođastusa nammii, oktiibuot 93 milj. ruvnu, ja dássenfondii lea várrejuvvon 76 milj. ruvnu. Dasa lassin lea mearriduvvon ahte 121 milj. ruvnu laigejuvvo álbmotávkálaš ulbmiliidda, ja dáin lea 47 milj. ruvnu várrejuvvon Seastinbáŋkovuođdudus SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgii (Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge). Báŋkku váldochoahkkin lea dohkkehan jahkedieđáhusa ja bohtosiid geavaheami.

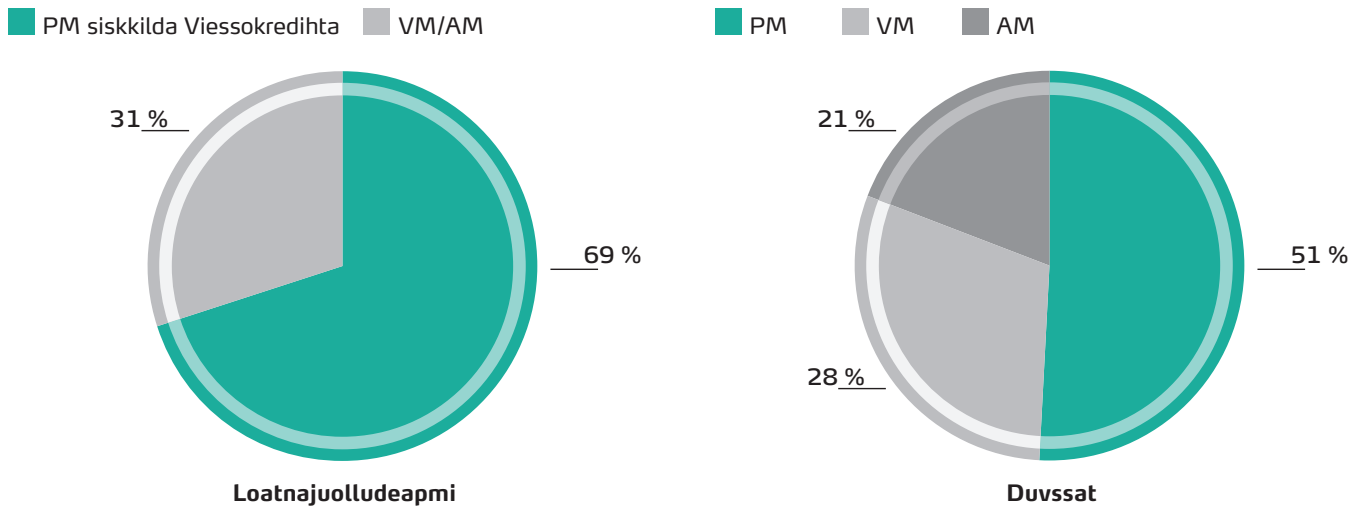
Dienasbohtosa hálddašepmi	Proseanta	2011
Eadnebáŋkku jahkeboadus maŋŋá vearu		436,1
Juohkineaktu	45,4 %	
Máksámuššii		198,0
IK-duođastuseaiggádiidda	38,74 %	
Servvodatoamastuvvon kapitalii	61,26 %	
IK-duođastus reidadietnasa várren		76,7
Skeanŋka servvodatoamastuvvon kapitalii		121,3
Dássenfoandda várremii		92,2
Seastinbáŋkku fondii várren		145,9
Háldosubmi		436,1
Dássenfoanddas fievrredeapmi dienasin		16,0

Dienas máksujuvvo iežaskapitaladuođastusa eaiggádiidda geat leat registrerejuvvon 26.03.12. Báŋkku iežaskapitaladuođastus čállojuvvo vuoitte haga 27.03.12.

Balánsaovdáneapmi

Logut olles milj. ruvnu	31.12.11	31.12.10	Rievdadus ruvnuiguin	Rievdadus %
Balánsa				
Hálddasankapitála	71 039	68 780	2 259	3,3 %
Brutto loatnajuolludeapmi	51 642	49 046	2 596	5,3 %
Loanat kunddariidda oktan gaskkustanloanaiguin	68 034	63 334	4 700	7,4 %
Duksa kundariin	41 765	39 389	2 376	6,0 %

Konsearna brutto loatnajuolludeamit (mii siskkilda fievrriiduvvon viessoloanaid) ja duvssaid mat 31.12.11 juohkása sierranas márkaniidda čuovvovaččat:

Brutto loatnajuolludeamit ja duvssaid dahket oppalaš iešruhtadeami mii 31.12.11:s lei 80,9%. Vástideaddji lohku 2010 loaipas lei 80,3%. Duksavuodustus árvvostallojuvvo leat hirmmat buorre.

Sertifikáhtaid ja obligašuvnnaid rádjju

Konsearna sertifikáhtaid ja obligašuvnnaid rájju árvu lei 11 235 milj. ruvnu áigodagas 31.12.11. Vástideaddji logut 31.12.10:s ledje 11 567 milj. ruvnu. Reantoguođdi árvobáhpáriid rádjju lea stuorit go ovddit jageš rádjju. Dása váikkuhit:

- Lassánan likviditehttavárren masa gullet sertifikáhtat ja stáhtakássaveaksilat.
- SeastinBánku 1 Ásodatkredihtii sirdojuvvon loatna dagaha stuorit sierralaš sihkkarastojuvvon obligašuvnnaid vuorkká (ja unnit loatnajuolludemiid).
- OMF-ortnega ávkkástallan¹ mearkkaša rehketdoallolaš bruttogirjema mii fas dagaha bálddalas opmodagaid lassáneami (dás maiddái sertifikáhtat) ja vealggi.

01.07.2008:s leat oddasitklassifiseren eanaš oasi bánkku reantoguođdi gávpeárvobáberrádjosa árvobáberhivvodaga “bohtosiid duohta árvvus” eret, ja leat sirdán šládjaosiide maid dasto árvvoštallet čálihuhtton (amortiserejuvvon) gollun. Jos oddasit klassifiseren ii livčče dáhpáhuvvon, de livččii konsearna ferten gollungirjet oktiibuot 212 milj. ruvnu duohtandagakehtes (eahperealiserejuvvon) vahágin 2008 majimus jahkebealis sivas lassánan kredihthádjema (kredihthaspreadera). Áigodagas 31.12.11 livččii submi lean leamaš 4,6 milj. ruvdnosaš vahátgillán. Sertifikáhtaid ja obligašuvnnaid oalle stuorra rádjju ii dagat olus eanet riskka.

¹ Eiseválddiid lonuhanortnet mii álggahuvvui ruđalašroassoáigge ja man mielde ruđalašinstitušuvnnaat sáhtte lonuhit erenoamáš sihkkaris obligašuvnnaid stáhtakássaveksiliid vuostá sierralaš eavttuiguin.

Kapitalavuodustus

SeastinBánkku 1 Davvi-Norga oáččui lobi Finánsabearráigeahčus geavahit siskkáldas kredittariskka mihtidanvugiid (Internal Rating Based Approach) ođđajagemánu 1. beaivve 2007 rájes.

Kapitalavuodustus 31.12.11

	Konsearna		Eadnebánku	
	2011	2010	2011	2010
Vuoddo-kapitalavuodustus	11,61 %	10,90 %	13,75 %	12,01 %
Lasse-kapitalavuodustus	0,89 %	1,05 %	1,37 %	1,52 %
Ollislaš-kapitalavuodustus	12,50 %	11,95 %	15,11 %	13,53 %

Bánku čadahii 1. jahkebealis 2011 foanddaárvobáberčáliiheami (foandaemišuvnna) ja bánkku iežaskapitalavuodastusa rievdadeami. Das to čadahuvvojede lihkestuvvan IK-duodastusa árvobáberčáliiheamit mat oktiibuot dahke 601,4 milj. ruvnu. Árvobáberčáliiheami nettovuoiu (nettoproveny) dagai 583 milj. ruvnu.

Ollislaš Internal Ratingsbased (IRB) váikkusain ("láhtti" haga) lei vuoddokapitala 12,61%.

Bánkku ulbmilin lea ahte vuoddokapitalavuodustus lea 11% dahje eanet. Konsearna birgen (soliditehta) meroštallo leat buorre.

Eurohpalaš bänkobearráigeahččiid, EBA (European Banking Authority) oktasašasahas lea mearran erenoamaš gáibádusa (CRD IV) ahte čielga vuoddokapitala stuoramus bänkkuin galgá leat unnimusat 9%, mañimusat geassemánu 30. beaivve 2012. Dán mearrádusa vuodul leat maiddái norgga eiseválddit sádden dákkár gáibádusa norgga bänkkuide. SeastinBánkku 1 Davvi-Norgga vuoddokapitalavuodustus duhtada áigodagas 31.12.11 dán gáibádusa buriin muniin.

Doaimmastivren ja konsearnahovden-goddi (Corporate Governance)

SeastinBánkku 1 Davvi-Norga áshusa hovden lea huksejuvvo daid prinsihpaid ala maid norgalaš neavvagat gáibidit eaiġgátstivrema ja hovden-goddi jodiheami ektui. SeastinBánkku 1 Davvi-Norgga buorre doaimmastivren čuovvu ulbmiliid ja váldoprinsihpaid maid mielde konsearna stivrejuvvo ja bearráigeahččojuvvo sihkarastin dihtii iežas kapitalavuodastuseaiġgáid ja eará joavkkuid beroštumiid bänkku. Konsearna prinsihpat buori doaimmastivremis galget váfistit buori opmodathálddašeami ja váfistit ahte šihttojuvvo ulbmil ja strategiijat duohtandahkkujuvvojit ja olahuvvojit.

Bánkku IK-duodastusat leat Oslo Burssas čállojuvvo. Eai gávdno njuolggadusmearrádušat mat gáržžidit vuoiġatvuoda dáid gávppašit. Váldostivra ii dovda šiehtadusa gaskal bánkku IK-duodastusa eaiġgáid mat gáržžidit vejolašvuodaid gávppašit dáiguin dahje geavahit jienastanrievtti dáid oktavuodas.

Čujuhuvvo sierra kapitalii jahkečielggadusa oassái Doaimmastivren ja konsearnahovden-goddi.

Riska- ja kapitalastivren

Riska- ja kapitalastivren lea okta váldostivrra vuoruhuvvon surggiin ja doarju konsearna strategalaš áigumušaid, mihttomeriid ja ovdáneami. Konsearna deattuha ahte buorre riskastivren galgá váfistit ruđalaš nanusvuoda ja sihkaris árvoháldema guhkit áiggi badjel.

Konsearna dárkkistan- ja háldenmálla definere čielgasit ovddasvástá-dusa ja rollaid. SeastinBánkku 1 Davvi-Norga geavaha mealgadaš resurs-said áshahit, čuovvolit ja viidásutovdánahttit konsearna kvalitehta- ja riskaháldenvuogádagaid.

Konsearna riskastivrema ja siskkáldas dárkkisteami prinsihpat ja rámmat čužžot sierra čálloš "Riskastivrema ja doahhtaleami (compliance) polisiija" man váldostivra juohke jagi guorahallá. Dát leat konsearna siskkáldas rámmánjuolggadusat dasa mo čadahit buori stivrema ja dárkkisteami. Rámmánjuolggadusat leat láidesteadđi rávvagat konsearna riskastivrema váldomiellaguottuide ja galget váfistit ahte konsearnas lea beaktiis ja ulbmillaš ovdánahttinproseassa dása.

Dás čujuhuvvo maiddái sierra kapihttalii jahkedieđáhusas oassái Riska- ja kapitalahálden. Doppe leat riskastivren ja siskkáldas dárkkisteapmi lagabuid čilgejuvvo.

Siskkáldas dárkkisteapmi

Váldostivra dárkkista jahkásaččat stivrema ja dárkkisteami rámmánjuolggadusaid ja dadistaga čuovvola guovddáš kvalitehta- ja riskadovdomearkkaid. Jahkásaččat galget buot jodiheadđit duodašit ahte lágat, njuolggadusat, neavvagat ja bargoortnegat čuvvojuvvojit. Riskaháldema ja doahhtaleami (compliance) ossodat dárkkista vuogádatlaččat iskkadeami bokte mo bänkkoossodagat árrjalaččat geavahit stivren- ja raporterenvuogádagaid iežaset boadusmihtidemiin.

Váldostivra oazžu jahkásaččat sorjjasmeahttu árvvoštallama das ahte leago konsearna riska ja siskkáldasdárkkisteapmi ulbmillaš ja sihkar. Dán sorjjasmeahttu árvvoštallama dahká siskkáldas rehketdoallodárkkisteaddji ja ovddasvástideaddji rehketdoallodárkkisteaddji.

Riskastivren

Ruđalaš doaimbačadaheapmái dárbaša riskastivrema ja -háldema. Váldostivra deattuha buori riskastivrema strategalaš doaimmabidjun lasihit árvoháhkama, ja váldostivrras lea ovddasvástáduš gozihit konsearna riskaváraid. Dát čadahuvvo mearriduvvon rámmaid bokte ja guoská buot guovddáš gávpe- ja riskasurggiide, mat mihtiduvvojit ja dieđihuvvojit váldostivrra mearriduvvon njuolggadusaid mielde.

Gávperiska

Ruđalaš roassu ja máilmmi ekonomiiġa eahpevissis vejolašvuodát lodjudedje norgga ekonomiiġa ovdáneami 2011:s. Dát báinnii maiddái 2012' jahkeálgu go olbmot ledje várrogat geavahit ruđaid ja investeret, erenoamážit guoská dát dálloaluide. Seammás buhtadit mátohis oljoinvesteremat gávppašandárbbu njiedjama. Vuollegis reantodási ja vuollegis barguhisvuohtha lea dahkan ahte davvinorgga dálloaluide lei mearálas ja buorre ekonomiiġa 2011:s. Dát mearkkaša ahte ealáhusat oassádallet riikkaoasi buorránan árvoháhkamis, vaikko ealáhusaide maiddái lea váikkuhan hedjonan gaskariikkalaš márkán.

Guhkes áigásaš vuollegiskonjunktuvra Eurohpas navdojuvvo dadistaga šaddat stuorra hástalus norgga ekonomiiġai. Bánkku sisaloatnagolot

leat lassánan mealgadit manjimus jagi, ja dát golut sáhttet ain stuorrut. Jos loatnajuolludanreantutt eai loktejuvvo, de bájkku dinenvejolasvuodát hedjonit. Positiivvalaš sáhka davviguovvluid birra oázžu davvinorgga dálldoaluid ja fitnodagaid jáhkkit boahteáiggi vejolašvuodaide, ja dagaha stuorit vuordámušaid ovdánepmái ja árvoháhkami.

Kredihhtariska

Konsearnnas lea 2011:s leamaš muttolaš loatnajuolludeamit persovdnamárkanis ja buorre loatnaaddin fitnodatmárkanis. Loatnaaddinhivvodat čájeha ahte ovdánupmi lea vuollegis dahje gaskageardán riskadásis.

Máksinrihkun ja netto vahátgillán (massimat) dássi 2011:s čájeha ahte ekonomalaš ovdánupmi riikkaoasis lea buorre. Konsearnna fitnodatmárkana vealggásjuolludeamiid riska lea mearálaš dásis, ja persovdnamárkanvealggáin lea vuollegis riska. Guktuid márkaniid riskaovdánupmi lea dásset. Eanaš loanat persovdnamárkanii leat váfistuvvon opmodatpántain, ja nu dain lea buorre sihkkarvuodadáhkáduš.

Konsearnna kredihhtastrategiijas leat mearriduvvon mihttomearit ja rámmat oktilis kredihhtariskka stivremis. Bájkku ruhtajuolludanneava ja fápmudusat vuhttiiváldet vejolaš máksinrihkuma ja searvansihkkarvuoda. Váldostivra árvvoštallá ruhtajuolludanneavvaga jáhkásaččat.

Váldostivra čuovvu dađistaga bájkku loatnajuolludanhivvodaga, ja háliida árrat fuomášit proseassadoaimmaid ja jos lea dárbašlaš, de muddet kredihhtapolisii.

Márkanriskka

Vaikko lea riikkaidgaskasaš ruđalašroassu, de lea bájkku márkánriskka mearálaš. Háldoopmeráđu masa márkánrievdadusat njuolggá váikkuhit, lea dušše unna oasáš ollislašbalánsas, ja bájkku ieš unnán gávppaša árvobáhpáriiguin.

Gerjejuvvon oasus- ja oasseárvu 31.12.11 lea 607 milj. ruvnu, ja lea veaháš njiedjan diimmázis. Obligašuvnnaid ja sertifikáhtaid ráđu lea 11 235 milj. ruvnu 31.12.11:s. Dát lea 332 milj. ruvnu unnit go áigodagas 31.12.10 .

Márkanriskka roassoiskosat čájehit ahte bájkku ja konsearna nákkejit riskka doalahit mearriduvvon rámmaid sikkobealde. Márkanárvvu rievdadusat mearkkašit, oktan ovtastuvvon servviid boadusdoarjagagiin, ahte bohtosii sáhttet váikkuhit stuorát rievdadusat go ovdalis.

Máksinnákca (Likviditehtariska)

Bájkku máksinnákca meroštallojuvvo leat muttolaš. SeastinBájku 1 Ásodatkredihhta OS ja SeastinBájku 1 Ealahuskredihhta OS leat deatalaš ruhtadangáldut konsernii, ja lea ain stuorra dárbu juolludit loanaid dáidda servviide. Go vuhttiiváldá loatnajuolludandárbbu ja ođđasitruhtadeami joatki kapitálamárkanfinansierema termiidnaáigodagas, de lea bájkku meroštallan ahte ođđasitruhtadandárbu 2012:s lea olášit dakkár mainna birgehalla.

Vealgi mii lea čállojuvvon vealgebáhpáriid bokte ja kredihhtaásahusaid vealggáid čáliheamis lea 19 788 milj. ruvnu 31.12.11, mii lea 812 milj. ruvnu unnit go 2010:s. Bájkku vuoruhá máksinnákcasuorggi (likviditehttasuorggi) barggu nannosit. Basel III čadaheami, ođđa váldgeáibádusa heiveheami ja ain eahpesihkaris riikkaidgaskasaš márkana geažil, ferte bájkku nannosit čálmmusta konsearnna oppalaš máksinnákcariskka. Dán suorggi ferte maiddá vuoruhit 2012:s sihke geažoáigge čuovvoleami, roassoiskosa ja raporterema bokte. Seamma ártta geažil

geáibiduvvo ain mearálaš lasseruhtaráđjostrategiija (fundingstrategiija). Dat galgá vuhttiiváldit iešguhtet doahhtalemiid, nugo meroštallat kapitálamárkana sávdalaga doalahit vuollegis sisaloatnagoluid ja bájkku sisaloanaid diversifiserema gullevaš goluid dasa mii gullá lonistanáiggiide ja sisaloatnagálduide.

Váldostivra gieđahallá konsearnna máksinnákcadili (likviditehtadili) ja máksinnákcastrategiija (likviditehttastrategiija) ja gearggusvuodaplánaid unnimusat oktii jagis.

Konsearnna duksavuodustus lea 80,9% áigodagas 31.12.11 ja 2010:s fas 80,3% ja 2009:s 72,4%. Mearálaš loatnajuolludanlassáneapmi, buorre duksalassáneapmi ja loatnasirdin SeastinBájku 1 Ásodatkredihhta OS:i leat váldosivat positiivvalaš lassánan duksavuodustussii manjimus jagiid. Dásseid kunddarduksa lassáneapmi lea deatalaš bájkku likviditehttaháldemii, ja bájkku vuordá ahte ođđa geáibádusat máksindustemii ja máksinnákcariskka mihtideapmái lasihivčče bissovaš kunddarduksagilvaleami.

Bájkku kapitálamárkana sisaloatnagolut leat ain lassánan 2012:s. Bájkku ii leat olus sirdán lasse sisaloatnagoluid kundariid ala, ja dát lea váikkuhan bájkku reantomunnái, maiddá SeastinBájku 1 Davvi-Norgii. Jos lasse sisaloatnagolut bistet guhkit áigge, de dat divruda kundariid loanaid ja kundarduvssaid.

Bájkku máksinnákcadilli (likviditehtadilli) ja máksinnákcahálden (likviditehtastivren) meroštallo leat duhtadeaddjin.

Operašuvnnaš riska

Dál lea beroštupmi ja áddejupmi ahte lea deatalaš stivret operašuvnnaš riskka. Dán oktavuodas leat ášahuvvon riskka ja buoridansurggiid vuogádatlaš čuovvoleapmi, duodašteapmi ja diediheapmi.

Dál lea stuorra várvešvuohta olgguldas áitagiid vuostá dego vearddaguid ja njihdamiid. Riskaguorahallan čadaheavvo Finánsabearráigeahčči Riska- ja hearkkivuodaguorahallama ja Finánsaealahusa uhkádušmeroštallama vuodul.

Go vuhttiiváldá riskka mii lea informašuvdnateknologiija geavahettiin, de lea dárbu dán suorggi dađistaga bearráigeahččat. Sikkáldasrevišuvdna čadahe maiddá sorjjasmeahtun dárkkástusaid/iskosiid das ahte mo bájkku sihkkarvuohta lea dán suorggis. Iešguđelágán dáhpáhusat leat leamaš 2011:s, ja erenoamážit ledje doaimbaváttisvuodát beassáziid oázžut oktavuoda neahttabájko- ja máksinbálvalusaiguin. Dát čuhce garrasit norgga finánsaealahussii ja kundariid vejolašvuhtii beassat guovddáš beaivvalaš bájkkodoaimmaid geavahit. Dákkár dáhpáhusat dahket ahte bájkkut ja skáhppojeaddjit leat eanet gozuid alde čálmmis atnit ja dárkkistit vai oktilis stáduhis bálvalusat doibmet. Mudui eai leat leamaš dáhpáhusat mat mearkkašahtti olu leat negatiivvalaččat váikkuhan bájkku bohtosiidda dahje beaggimii.

Dát suorgi lea váldostivrra árvvoštallama mielde duhtadeaddji láhkái hálddašuvvon, muhto geáibida geažoáigge várvešvuodaháldema.

Eaigátriska

Ovttastussii gullevaš servviid eaigátoasit leat lassánan mealgadit dáid maŋimuš jagiid, ja leat dál 1 983 milj. ruvnnu (eadnebáŋkku gollohaddi) ja 3 019 milj. ruvnnu (konsearna) áigodagas 31.12.11. Dát fitnodatsearvvit leat deatalaččat konsearna ollislaš gávpemállii, ja konsearna meroštallá dađistaga guđet eaigátpoasttat leat strategalaččat deatalaččat, ja maid sáhtta juogustit (klassifiseret) rudalaš investeremin. Oktasašbearráigeahččon servviid boadusbuktu lea deatalaš konsearna ollislaš boadusdoibmii, ja sáhttet dagahit sihke stuorit nohkkiivašvuoda bohtosiidda ja váikkuhit kapitálavuodustussii.

Sierranas ovttastutnon servviid riska meroštallojuvvo leat govttolážžan, muhto báŋku lea eahpenjuogat SeastinBáŋku 1 Jovkku eaigátossiid bokte mealdgadis márkanriskaváras.

SeastinBáŋku 1 Jovkui ja SeastinBáŋku 1 Oslo Akershusii doalaha báŋku kapitálavuodustusvárremiid, ja SeastinBáŋku 1 Ásodatkredihta, SeastinBáŋku 1 Ealáhuskredihta ja BN Báŋkku oamastanosiiide dahká báŋku gorrálaš nannensirdima (konsoliderema) go regulatoralaččat meroštallá kapitálagaibádusa.

Kapitála riskadassen meroštallojuvvo buot stuorit riskasurggiin. Dát lea deatalaš eaktu meroštallamiidda mat gullet riskaeksponeremii, kapitáladustemii (kapitálabufferiidda) ja birgenjuksanmeriide váfistit konsearna doaimma maiddá huššas márkandilálašvuodaid áigge.

Váldomihttomearri lea ahte konsearna ollislaš riskadássi galgá leat mearálaš ja konsearna kapitálarámmiid ja eará várremiid siskkobaldealde. Buorre riskaháldema mihttomearrin lea ahte konsearnas galgá leat dinen- ja boadusovdaneapmi dohkálaš nanusvuoda (stabiilitehta) ja vuorddehahttinvuoda rájáid siskkobealde.

Kapitálastivren

SeastiBáŋku 1 Davvi-Norgga ulbmilin lea háldet buot mearkkašahtti riskkaid seamma geavada láhkái go buohtastahtti báŋkkut dahket. SeastinBáŋku 1 Davvi-Norga lea ásahan vugiid meroštallat kapitáladárbbu riskaprofiilla ja sajáiduvvon riskahálden- ja dárkunvuogádagaid ektui.

Kapitálavuodustusnjuolggadusa mielde lea unnimusgáibádus ovdasvástideaddji kapitálii ja siskkilda krediidtariskka, márkanriskka ja operašuvnnalaš riskka. Dasa lassin gáibidit ahte finansaásahusat fertejit čadáhít siskkáldas kapitálameroštallanproseassa (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP). Finansašbearráigeahčču (Finanstilsynet) lea ráhkadan rávvagat proseassa sisdollui, ja kapitálameroštallan galgá siskkildit buot mearkkašahtti riskkaid, maiddá riskkaid mat spiehkasiit regulatoralaš unnimusgáibádusain. Kapitálameroštallan galgá máhttit einnostit boahhteáigedáhpáhusaid. Dat galget leat vuodduduvvon duhtadahtti vugiide ja dieduide. Dás galget maiddá vuhtiiváldet meroštallamiid, vugiid ja datasisdoaluid eahpesihkarvuoda. Juohke njealjádásjagis árvvoštallet ja čoaŋkkáigesset konsearna riskaja kapitáladili sierra raporttas mii geigejuvvo váldostivrii. Konsearna nanusvuodamihttomearit leat guovddázis strategiija- ja plánaproseassas.

Eurohpakommišuvdna evttohii suoidnemánu 20. beaivve 2011 odđa njuolggadusčállosa krediidtaásahusaide ja árvobáberfitnodagaide. Njuolggadusčálus gohčoduvvon CRD IV (Capital Reaüirements Directive) lea earret eará vuodduduvvon Basellávddegotti kapitála- ja máksinnákastandárddaide (Basel III) ja galgá plána mielde gustogoahit odđajagemánu 1. beaivve 2013. Norggas dát njuolggadus gusto maiddá finánsakonsearnaide ja ruhtadanserviide mat eai leat krediidtaásahusat.

Finansašbearráigeahčču sáddii 10.10.11 gulaskuddanválddahallama Finansašdepartementii oktan láhkarijevdadusevttohusain mat ovttas njuolggadusain galget muddet CRD IV ja Basel III čadaheami. Válddahallamis mii lea sáddejuvvon Finansašbearráigeahčču árvvoštallá maiddá man láhkái Báŋkoláhkakommišuvna odđa finansašfitnodatláhkavevttohus čuovvu Eurohpakommišuvna CRD IV evttohusa, ja das leat rievdadusevttohusat dakko gokko oaivvildit leat dárbbaslaččat.

Sivas vealgeroašu Eurohpas ja dan čuovvu lassánan vuogádatriskka, de lea eurohpalaš bearráigeahččaneiseválddiid oktasašásahus, EBA, evttohan gáibidit sieiva vuodđokapitálavuodustusa unnimusat 9% riskaváikkuheadđji balánsas ovdal 30.06.12 (IBR-láhtti lea inkluderejuvvon). Dán dustenvejolašvuoda ii galgga geavahit stáhtariskka vahátgillamiidda, muhto hušša-/hírpmedilálašvuoda birgejupmái ja ain doarjut seailuhit dohkálaš kapitálavuodustusa.

Báŋkkut mat eai deavdde gáibádusa, fertejit ráhkadit plánaid mo deavdit riikka eiseválddiid gáibádusa, ja váilevaš gáibádusdusten sáhtta dagahit vuotođu- ja liigevuoitogárzzádušaid. Finansašbearráigeahčču lea dorjon EBA evttohusa ja ahte norgga báŋkkuide gustojit gáibádusat.

Konsearna kapitáladilálašvuoha árvvoštallojuvvo konsearna mearriduvvon kapitálastrategiija ektui. Kapitálaplána dárkkistuvvo jahkásaččat, ja galgá váfistit guhkesáigásaš, buori kapitálaháldema ja galgá maiddá doarjut mihttomeari bisuhit dáláš árvomeroštallanvuogi (rating) ja váfistit ahte konsearna olaha guhkitáigge ruhtadeami. SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgga kapitáladárbbu árvvoštallamat huksejuvvojit sierranas boahhtevaš gováhallamiidda (scenarioide), konsearna gávpeplánaide ja rámmajuolggadusaide ja eavttuid rievdamiiida.

Váldostivra lea dárkistan báŋkku kapitálamihhtomeari odđa regulatoralaš gáibádusaid ektui (Basel III), ovdanbuktán einnostuvvon ovdáneami boahhtevaš jagiid ja gováhallas duodalaš mánggatjagi ekonomalaš maŋaslávkki. Dárkkistuvvon mihttomearri lea ahte vuodđokapitálavuodustus lea 11% dahje eanet riskaváikkuheadđji meroštallanvuodus. Seammás galgá vuodđokapitálavuodustusas leat doarvá dustenvejolašvuodát (bufferat) vai ii njeija vuollil 8% boahhtevaš roassogováhallas (-scenarios).

Váldostivra árvvoštallá dárkkistuvvon siskkáldas kapitálamihhtomeari leat bures siskkobealde odđa regulatoralaš gáibádusaid (Basel III). Dál leat plánemin dárbbaslaš doaimmaid duhtadit odđa kapitálagáibádusaid buori áigge ovdal go dat doaimbagohtet. Jáhkkinis norgga eiseválddit ásahtit nannosit gáibádusaid eará davviriikkalaš finansaásahusaide. Dát guoská erenoamážit nannosit sieiva vuodđokapitálavuodustusa gáibádussii. Dása lea báŋku bures ráhkkanan. Duhtadahtti boadusovdanemiin ja eará doaimmain áigu báŋku nannet stádisvuoda vai lea gearggus dustet vejolaš garrasut kapitálavuodustusa gáibádusaid.

Konsearna vuodđokapitálavuodustus lei 11,61% áigodagas 31.12.11. Dán meroštallá konsearna leat dohkálažžan. Muđui čujuhuvvo oassái kapitálavuodustusa birra.

Dárkkástus

Konsearnna olgguldas dárkkisteaddji lea KPMG.

Siskkáldas dárkkástusa čadaha Ernst & Young geat raporterejit váldostivrii.

Muđui čujuhuvvo báhku riska- ja kapitálaháldema válddahussii čállošis Kapitálagaibádušnjuolggadus /Basel II (Pilar 3) www.snn.no.

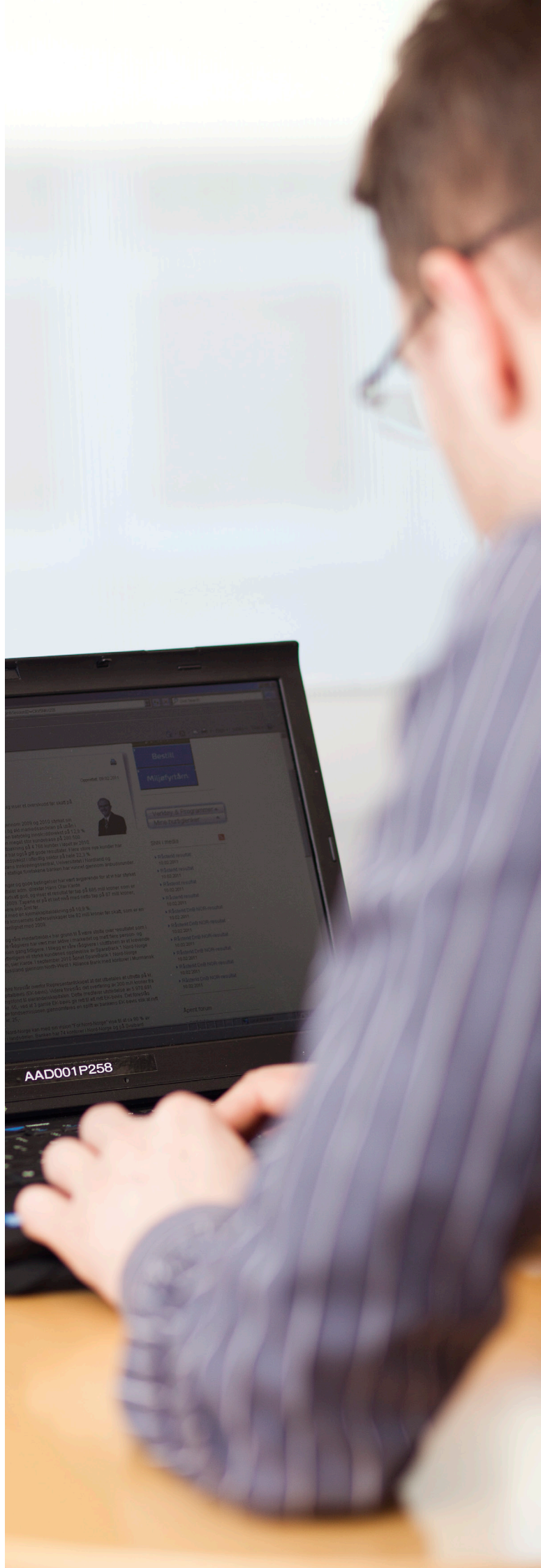
Dutkan ja ovdánahttin

Bánku jodiha ovdánahttinendoaimmaid ja searvá viidát SeastinBánku 1 ovttastusa ovdánahttinendoaimmaide. Bánku lea čohkken dán doaimma sierra ovdánahttinossodahkii mas leat gávccii jahkedoaimma. Ossodaga ovdasvástádus lea odasmahttin, ovdánahttinprošeavttat ja sierralágan báhkočovdosiid čadaheapmi. Ovttastusas oassádallá ossodat neahtta-huksejuvvon gealbobirrasis dainna ulbmilin ahte čovdosiid hutkat.

Ossodat doaimmaha oktilis olgguldasgoziheami ja gilvohalliiskosiid mat leat deatalaš cavgileamit váldostivrra strategiijabargui. Bánku almmuha maiddá Davvi-Norgga Konjunktuvrabáromehtera guovttii geardde jagis. Áigumuš lea čalmmustit davviguovvluid vurdojuvvon ovdáneami ja fidnet eanet dieduid davviguovvluid birra sihke ekonomalaččat ja demográfalaččat.

Jagis 2011:s lea konsearnna investeren su. 170 milj. ruvnnu ovdánahttinprošeavttaide SeastinBánku 1-ovttastusa bokte.

Bánku ii muđui ieš jodit doaimmaid maid sáhtá gohčodit dutkamin, muhto SeastinBánku 1 Davvi-Norgga foandda (SNN-foandda) bokte juolludii báhku 2011:s oktiibuot 7,5 milj. ruvnnu máhtto- ja dutkanulbmiliidda riikkaosis. Dán láhkái doarju báhku dutkandoaimmaid mat fas ovdánahttet odđa máhtuid deatalaš surggiin.

Nieidasearvvit

SeastinBánjku 1 Finánsa Davvi-Norga OS

Searvvit lea gávpeovddasvástádus liisema ja vuovdinpántaruhtadeami buvttasurggiide iežas vuoddomárkanis mii lea Davvi-Norga. Eadnebánjku ja kapitálagálvoskáhppojeaddjit leat deatalaš distribuerenfierpmádagat fitnodatsearvái.

OpmodatSoabadeaddji 1 Davvi-Norga OS

Searvvi eaiggáduššá SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga 100% ja hálde opmodatsoabadeaddjidoaimma Davvi-Norggas. Searvi lea miellahtun riikkaviidosas ovtastusas ovtas eará fitnodatservviiguin maid SeastinBánjku 1-bánjkkut eaiggáduššet.

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga Investa OS

Searvvi eaiggáduššá SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga ollislaččat. Searvvi ulbmil lea gávppálašdásis oassádallat iežaskapitalain, fierpmádagaiguin ja gealbbuin ovtas servviin mat doibmet ovddemusat konsearnna márkansuorggi siskkoaleat.

North-West 1 Alliance Bank

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga álggahii čakčamánu 2010:s bñjkodoaimma Ruoššas North-West 1 Alliance Bánjkku bokte. SeastinBánjku 1 Davvi Norga eaiggáduššá 75% dán bñjkkus ja ruošša ovtasbargoverdde Bánjku Tavrichesky St. Peterburggas fas 25%. Váldokantuvra lea St. Peterburggas, ja sierra báikkálaš doaimmahat fas Murmánskkas.

North-West 1 Alliance Bánjkkus ledje 31.12.11:s 45 jahkedoaimma. Seamma áigodagas lei bñjkkus sullii 250 milj. ruvdnosaš vuosteárvu.

North-West 1 Alliance Bánjkku váldodoaimma galgá leat vuosttažettiin fállat ruđalaš buktagiid ja bálvalusaid davviriekkalaš fitnodagaide ja olbmuid mat ásaht doaimmaid Ruoššas. Nuppáldas (sekundára) ulbmiljoavku leat ruošša persovdnakundarat ja unnit fitnodagat. Deattuhuvvo ahte doaimma galgá jodihit vuollegis gitta mearálaš riskkain.

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga Hálddahus OOS

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga eaiggáduššá dán árvobáberfitnodaga ollislaččat, ja dat galgá árrjalaččat hálddašit kundarruđaid.

SNN Ekonomijastohpu Holding OS

Searvi áshuvvui 2011:s ja dan ulbmil lea oassádallat eará ekonomijaháldema ja rehketdoallofievrrideaddji servviin ja doaimmain, ja eará doaimmain mat lunddolaččat čatnasit bñjkku doibmii. Searvvit ii leat oktage bargi ja bñjku eaiggáduššá searvvi ollislaččat. SNN Ekonomijastohpu Holding OS' eaiggáduššá 60% Consis Áltá OS (Consis Alta AS) searvvit.

Consis Áltá OS

Consis Áltá OS lea autoriserejuvvo rehkedoallokantuvra Áltás mii fállat rehketdoallofievrrideamiid ja gullevaš bálvalusaid, ja maiddái ekonomijastivvema ja doaimmaovdáneami.

Njuolggá eaiggátvuohta SeastinBánjku 1-Ovtastusa servviin ja ulbmilaš oamastanpoasttat

BN Bánjku OOS

BN Bánjku fállá ruđalaš bálvalusaid persovdna- ja fitnodatmárkanii. Persovdnamárkanis lea bñjku sieiva neahttbánjku. Fitnodatmárkanis lea BN Bánjku mealgadas stuorra oasseváldi go guoská ruhtadit ealáhusopmodagaide, ja fitnodatmárkanis leat BN Bánjkkus ossodagat Oslos ja Roanddimis. SeastinBánjku 1 Davvi-Norga eaiggáduššá BN Bánjkku 19,5%:n.

SeastinBánjku 1 Ásodatkredihtta OS

SeastinBánjku 1 Ásodatkredihta ulbmil lea ruhtadit 1. vuoruhan stohpolaanid bñjkkuide mat leat SeastinBánjkku 1-ovttastusas. Bñjkkut fievrridit stohpolaanid SeastinBánjku 1 Ásodatkredihttii ovdalگو searvi váldá sisaloanid norgga ja riikkaidgaskasaš kapitálamárkanis dan bokte ahte čáliha obligašuvnnaid main lea erenoamáš sihkarvuohta Moody's ja Fitch Aaa ja AAA árvomihtidemiin. SeastinBánjku 1 Davvi-Norga eaiggáduššá 13,6% SeastinBánjku 1 Ásodatkredihttas.

SeastinBánjku 1 Ealáhuskredihtta OS

SeastinBánjku 1 Ealáhuskredihta ulbmil lea ruhtadit 1. vuoruhan ealáhusopmodagaide loanaid SeastinBánjku1-ovttastusa bñjkkuide. Bñjkkut fievrridit 1. vuoruhan loanaid SeastinBánjku1 Ealáhuskredihttii ovdalگو searvi váldá sisaloanid norgga ja riikkaidgaskasaš kapitálamárkanis. SeastinBánjku 1 Ealáhuskredihta obligašuvnnaid lea árvomihtidan-doaimmahat Moody's mearridan leat Aa3. SeastinBánjku 1 Davvi-Norga eaiggáduššá 17,50% SeastinBánjku 1 Ealáhuskredihttas.

Bánjku 1 Oslo Akershus

Bánjku 1 Oslo Akershus doaibmá márkannamain SeastinBánjku 1 Oslo Akershus ja das leat 18 báikkálaš bñjkku. Deatalemos kundarjoavkkut leat persovdnamárkan, smávva ja gaskasturrosaš fitnodagat ja organisašuvdnamárkan – vuosttažettiin fágalihkadus. SeastinBánjku 1 eaiggáduššá 19,5% Bánjku 1 Oslo Akershusas.

SeastinBánjku 1 Jovku OS ja SeastinBánjku 1 Ovdánahttin JO

SeastinBánjku1-bánjkkut doaimmahit ovtastusa ovtasbarggu ja buvttaservviid ovdánahttima searveaigggáduvvo searvvi SeastinBánjku 1 Ovdánahttin JO' ja holdingsearvvi SeastinBánjku 1 Joavku OS' bokte. SeastinBánjku oamasta 19,5% SeastinBánjku 1 Joavku OS:s ja 17,74% SeastinBánjku 1 Ovdánahttin JO:s.

Muđuid čujuhuvvo SeastinBánjku 1-ovttastusa ja SeastinBánjku 1 Joavkku máidnumii eará sajis raportas.

Bánjku Tavrichesky

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga álggahii 2010:s bñjkodoaimma Ruoššas North-West 1 Alliance Bánjkku bokte, ja SeastinBánjku 1 Davvi Norga eaiggáduššá 75% dán bñjkkus ja ruošša ovtasbargoverdde Bánjku Tavrichesky St. Peterburggas fas 25%. Bánjku Tavrichesky váldokantuvra lea St. Peterburggas, ja das leat sierra báikkálaš doaimmahagat čieža ruošša gávppiin, ja maiddái Murmánskkas. Bánjku lea 11. stuoramus guovllu bñjku Davvioarje-Ruoššas, ja doaimma lea oaivvilduvvo smávva ja gaskasturrosaš fitnodagaide. SeastinBánjku 1 Davvi-Norga eaiggádušša 10% Bánjku Tavrichesky:s.

Bargogoddesuorgi

Konsearnna mielbargit

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga lea nana ja deatalaš servvodatoassevárdi mii fállá čiekjudangealbba ja lagasvuoda báikkálašservvodahkii ja fitnodateallimii. Bánjku dovdomearka lea buorre gánnihahttivuohta ja ábas mielbargit geat duddjojot lasseárvvu kundariidda buori ekonomalaš ráđdeaddima bokte. Bánjku ekonomalaš neavvunmenestuvvama dovdomearkkat leat alla gealbu ja konsearnna bánkokantuvrraid gaskavuodahuksen. Kundariid vuogádatlaš resposnsaid vuodul, buorida bánjku dadistaga kundardardeaivvadeemiid kvalitehta.

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga vuorua muddegis gelbbolašvuodaloktema, man menestuvvama dovdomearkkat leat ahte konsearnna bánkokantuvrraid bargiin lea nana gelbbolašvuoha ja oktavuodadikšunmáhttu. Bánkkus lea čielga ulbmil dat ahte buot neavvut ja bánkohoavddat galget leat autoriserejuvvon ruđalas ráđdeaddin. Stuorra gealboloktemis 2010: ja 2011:s lea dát gealbu dál sajis.

Jos galgá leat oášut ráđdeaddibánjkun, de lea gealbovejolašvuoha ja dan ovdánahttin deatalaš. SeastinBánjku 1 Davvi-Norga vuorua danin nannosit riehta bestema ja áššaiгуllevaš gelbbolašvuodaloktema, bargohárjánumi ja vásihuslonohallama.

Bánjku lea 2011:s diehtomiellalaččat bargan erenoamážit čalmmustit bargiid rolla leat bánjku ambassadevran. Buohkat konsearnna mielbargit leat sierra ambassadevraprogramma ulbmiljoavkkus. 522 bargi konsearnnas leat 2011:s oassáđallan dán programmas, ja ambassadevra bargu joatkašuvvo 2012:s.

SeastinBánjku 1 Davvi-Norggas lea konsearnna siskkoalbealde viehka bissulis bargiid lohku. Jagis 2011 lassánejde konsearnnas su. guhitta jahkedoaimma. Eadnebánjkkus lea lohku unnon viđain jahkedoaimmain, ja North-West 1 Alliance Bánkkus lassánejde 11 jahkedoaimma. Maŋŋá go bánjku beavttálmahtii kunddarguoski doaimmaid, de unno 18 jahkedoaimmalogu. Konsearnadoaimmat lassánejde 13 jahkedoaimmain, ja váldosivva logu lassáneapmái lei go čohkkejedje bargodoaimmaid. Loahpageahčen jagi ledje 794 jahkedoaimma konsearnnas, ja 2010:s fas 788.

Searvvađahtti bargofitnodat (IA)

Searvvađahtti bargošiehtadusa váldoulbmil lea eastadit ja unnidit buozalmasjávkkamiid, nannet barguiguilleavašvuoda ja buoridit bargobirrasa ja vealtadit bargiidlihccuma ja -luohpama. SeastinBánjku Davvi-Norga lea searvvađahtti bargošiehtadusa bokte nannen ja bargan oazžut buori vuogádatlaš govvádusa das ahte mo čuovvolit buozalmasjávkkamiid. Dása lassin lea bánjku láhccán ja meroštallan konsearnna bargosajiid. Dán barggu boadus lea ahte bánjku buozalmasjávkan dál lea vuollelis finánsaealáhusa gaskameari. Jodiheaddjiin lea dál eanet diehtu ja gealbu mo čuovvolit buozalmasjávkkamiid, ja oahpu leat ožžon kurssaid ja konkrehtalaš neavvuma, veahki ja doarjaga bokte eaŋkiláššiin. Dása lassin lea bánkkus buorit ovttasbargogulahallan dihto bargiin NAV Bargoeallinguovddázis (NAV Arbeidslivssenter).

Dearvvasvuoha, biras ja sihkarvuoha (DBS/HMS)

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga bargá vuogádatlaččat buoridit bargobirrasa. Bánjku organisašuvdnaiskkus čájeha ahte maiddái 2011:s lei konsearnna mielbargiin buorre bargoduhtavašvuoha ja buorre bargoáŋgirvuoha. Dan čájehit mielbargiid buorre gelbbolašvuoha, alla movttidahttin ja ovddasvástáđusváldin ja viššalvuoha bargodilis. Vuoruhuvvon buoridansuorgi organisašuvdnaiskosis lea jodiheapmi. Dáinna bánjku bargá ain geažoáigge, muhto bánjku čalmmusta dál erenoamážit persovnnalaš jodiheami ja jodihanrolla áđdejumi.

Buozalmasjávkan lassánii 5,8%:n, 2010:s lei 5,25. Lagamus jodiheaddji vuogádatlaččat čuovvola ovttaskas mielbargiid. Lasseoahpahan- ja bagadallandoaimmaid bokte lea bánjku guhkit áigge badjel erenoamážit čalmmustan jodiheaddjiid ahte čuovvolit buohccindiedihuvvon bargiid. Buorre mearka lea go heivehuvvon buohccindiedáhusat leat lassánan, juoga mii veahkeha bargiid árabut fas bargosadjai máhccat.

SeastinBánjku 1 Davvi-Norga bargá eastadit váttuid maŋŋá rievvumiid, áitagiid dahje eará duodalaš dáhpáhusaid. 2011:s eai leat leamaš rievvovigamušat dahje eará duodalaš láhkarihkkumat. Áitimat bargiid vuostá leat beliin unnon, 10 dáhpáhusas 2010:s 5 dáhpáussii 2011.

Jagis 2011 lea diedihuvvon okta bargolihkohisvuoha SeastinBánjku 1 Davvi-Norggas. Dát gáhččanlihkohisvuoha dáhpáhuvai go Háršttá bánjku ledje divodeamen, ja roasmehuvvon olbmoss doddjui juolgi, fertii čuohtaduvvot ja lei guhká buohccin diedihuvvon.

Dásseárvu/vealaheapmi

SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga beroštupmi lea váfistit maŋŋgadáfotvuoda konsearnnas. Dát bargu lea maŋŋgbealal ja deattuha erenoamážit loktet nissonolbmuid logu konsearnna jodiheaddjin. Konsearnna mielbargit leat eret maŋŋga riikkas, ja buot easkaálgit čadahit álggahanprogramma váfistit oktasaš áđdejumi, oadjebasvuoda ja kvalitehta kundardardeaivvadeemiin. Konsearnna eallinaigodatpolitihkas vuhtiiváldet erenoamážit mávvamánnavánhemiid ja senioraid eallindilálašvuoda. Dát dahkko vai dásen gaskkal barggu ja priváhtaallima lea buoremus láhkái heivehuvvon.

Bánjku váldostivrras leat gávccii fásta miellahtu lassin fástačuovvu bargiid sadjásaširasiin. Váldostivrras leat 4 nissonolbmo ja 4 olmmáiolbmo. Bánjku váldočoahkkimis leat 19 nissonolbmo ja 21 olmmáiolbmo, mii dahká 47,5% ja 52,5%. Dárkkistanlávdegottis fas lea okta nissonolmmoš ja guokte olmmáiolbmo.

Olles konsearnnas lea sohkebealejuogadus 53,4% nissonolbmot ja 46,6% olmmáiolbmot. Mo SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga juogadus lea sohkebealejuogadus 53,4% nissonolbmot ja 46,6% olmmáiolbmot. Mo SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga juogadus lea sohkebealejuogadus 53,4% nissonolbmot ja 46,6% olmmáiolbmot.

	Nissonat	Olmmáiolbmo	Oktiibuot
Kundariidguoski	24	34	58
Kundariidguoski konsearnnas	2	9	11
Hoavdagoddi	4	16	20
Nieidasearvvit (ee. Ruoššas)	3	10	13
Submi	33	69	102

Vuogátlas barggu bokte mii sisttisdoallá gealboovdánahttima ja oktahaslaš čuovvoleami, áigu bánjku ain buoridit sohkebealldássema bánjku jodiheaddjiid gaskkas.

Eaiggátdilálašvuodát

SeastinBánku 1 Davvi-Norggas leat guokte eaiggátjoavkku. Iežaskapítála-duodastuseaiggádiid oamastanoassi lea meroštallon 01.01.11:s leat 38,74% bánku iežaskapítálas, eaiggátsoassekapítála (eaiggátsoasse-cuovkka) bokte, ja 61,26% iežaskapítálas lea servvodat oamastuvvon. Áigodagas 01.01.11 eaiggátsoassecuovkkaas mii lea 6/12 oassi 1. jahkebeali 2011 netto árvočáliihansupmis, lea mielde rehkenastojuvvon. Bánku oamastanpolitihka nanne ahte dán guovtti joavkku galgá giedahallat seammaláhkái. Áigodagas 01.01.12 lea eaiggátsoassecuovkka meroštallon leat 42,07%.

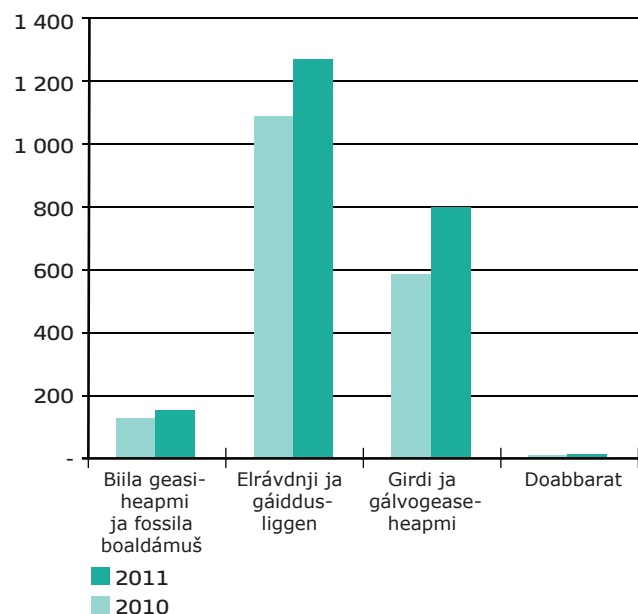
SeastinBánku 1 Davvi-Norgga 1 655,2 milj. ruvdnosaš oamastanoassekapítála juohkása 66 208 987 iežaskapítáladuodaštusaide, ja dáid eaŋkilárvu lea 25 ruvnu.

Vuhtiválddedettiin bánku birgema, de lea bánku áigumuš ahte 50% rádjái jahkásaš badjebáhcagis (dietnasis) sáhtá geavahit dienasruhtan (reaidaruhtadienasin ja álbmotávkkálaš skeaŋkkaide). Jagi 2011:s badjebáhcagis juhkkajojuvvo IK-duodastuseaiggádiidda 38,74% ja 61,26% juolluduvvo fas servvodat oamastuvvon kapitálii. Áigodaga 01.01.12 rájes juolluduvvo IK-duodastuseaiggádiidda 42,07% eadnebánku badjebáhcagis – ja dát lea sin iežaset iežaskapítála (eaiggátsoassecuovkka) mielde.

2011' rehketdoallojagi dienas lea mearriduvvon leat 1,40 ruvnu juohke IK-duodastusa nammii. Dássefoanda dahká 333 milj. ruvnu 31.12.11:s, maŋŋil go jahkebohtosis lea juolluduvvon 76 milj. ruvnu ja maŋŋil go dássefoanddas leat geavahan 16 milj. ruvnu reaidaruhtadienasin. Dássefoanddas leat maiddá 93 milj. ruvdnosaš várrejuvvon reaidaruhtadienas. IFRS mielde galgá dát dienas giedahallojuvvo iežaskapítálan dásázi go váldočaahkkinn lea mearridan man stuoris dienasjuolludeapmi galgá leat. Servvodateaiggáduvvon kapitáladienas juolluduvvo álbmotávkkálaš ulbmiliid bokte. Dát submi lei 2011:s 121,3 milj. ruvnu. Jahkebohtosa mearriduvvon ruhtadienas ja skeaŋkkaide juohkin vástida 45,4%:saš juohkinsturrodahkii.

Sivva juohkinsturrodaga njedjamii lea eurohpaláš ekonomii- ja eahpevissisvuohka ja lassiváikkuhusat. Lea čielga mihtto-mearri ahte eanaš bargiin galget leat eaiggátsoasit bánkkus. Dan dihtii leage bánku maŋga jagi fállan bargiide IK-duodastusa árvobáberčáliihemiid (emišuvnnaid) ja IK-vuovdima. Áigumuš lea maiddá dán dahkat 2012:s. Dás čujuhat muđui bánku jahkediédáhusa sierra čilgehussii eaiggátdilálašvuodaid birra.

Dálkkádatrehkedoallu

Biras ja dálkkádat

SeastinBánku 1 Davvi-Norgga doaibma ii nuoskkit olus olgobirrasa. Bánku liikká berošta birrasis ja dálkkádatrievdademiin.

Bánku váldokantuvra lea birassertifiserejuvvon suoidnemánus 2010:s, birasiskosvuodđojurdaga mielde.

Konsearna hutká dadistaga odđa buktagiid mat unnidit birasnuosk-kideami. Ásodatloatna neahtas, giehtatelefúnbánku, SMS-bálvalusat ja bánku jahkeraportta juohkin elektronalaččat leat ádat mat unnidit fievr-ridandárbbu ja bábergeavaheami. 2011:s lea bánku čadahan mealgadas barggu láhcit dilálašvuoda elektronalaš máksinčovdosiidda fitnodat ja almmolaš suorggi geavahussii. Dáinna bargá bánku ain viidáseabbot 2012:s. Bánku biilaortnega bokte movttidahtta bánku olbmuid oastit biillaid mat unnit nuoskkidit áimmu.

Bánku bargiin galgá leat diehtomielaš oaidnu golahussii, mátk-kiide, bázahasgiedahallamiidda ja energiijagolahussii. Bánku áigu ráhkadit sierra dálkkádatrehketdoalu mii galgá duodašta golahusa, odđasitgeavahanmuttu ja energiijageavahusa.

Bánku servvodatberoštupmi

Mealgadas oassi bánku bohtosis manná servvodat ávkkálaš ulbmiliidda

SeastinBánku 1 Davvi-Norga atná báikkálaš árvoháhkama deatalažžan. Konsearna dáhttu bargat dan ala ahte Davvi-Norga šattašii geasuheaddji ássanguovlun. Buorit ássandilálašvuodát molssašuddi kulturvásáhus-, oahppo- ja ásttuáige fáldagaid vejolašvuodaiguin eaktudit dán lihko-stuvvama. SeastinBánku 1 Davvi-Norga doaimmastis bokte háhká mealgat olu árvvuid mat juolluduvvojit ruovttoluotta álbmotávkkálaš ulbmiliidda riikkaoasis.

Bánku SNN-foanddas skeaŋkkat servvodatávkkálaš ulbmiliidda leat duohtadilis jahkebadjebáhcaga vuoroituhta servvodatlaš eaiggádussamii. Lassin SNN-foandda juolludemiide, leat gávpedoarjušiehtadusat čalmmusteamen servvodatberoštumi. Dat leat sihke sierranas prošeavttaide álggahanveahkki, ja doaibmá maiddá ávkkálaš, aktiiva ja konstruktiiivvaláš verdden kultureallimii, lihtuide ja servviide.

Doarjja servvodatávkkálaš ulbmiliidda

Logut olles 1 000 ru

SNN foanda

Kulturulbmil	34.169
Valáštallanulbmil	18.606
Máhtto- ja dutkanulbmil	6.766

Doarjuidšiehtadusat

Valáštallanulbmil	16.438
Kulturulbmil	3.410
Máhttoulbmil	752

Máhttorolla

Davvi Norgga konjunktuvrabaromehter* Ovdánahtta ja juogada iežas gelbbolašvuoda*

Vuodđudusat

SNN Dáidavuodđudus Seastinbánkovuodđudus SeastinBánku 1 Davvi-Norga

Valáštallanulbmiliidda	37.579	(47 %)
Kulturulbmiliidda	35.044	(44 %)
Máhtto ja dutkanulbmiliidda	7.518	(9 %)
Submi	80.141	(100 %)

* Eai albmadan buvttut.

Seastinbáŋkovuodđudus SeastinBáŋku 1 Davvi-Norga

Báŋku ášahii 2011:s Seastinbáŋkovuodđudusa SeastinBáŋku 1 Davvi-Norga. Vuodđudusa váldoulbmil lea doalahit guhkesáigásaš ja stáduhis oamasteami SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgga báŋkkus. Dat galgá maiddá hálldašit IK-duodastusaid maid fievrredje vuodđudussii go dat ášahuvvui, ja galgá nu ollu go vejolaš oassádallat SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgga árvobáberčáliiemiin. Vuodđudus galgá maiddá skenket rudaid álbmotávkkálaš doaimmaide.

Ásaheami duogázin lei 2009 odđa ruhtadandoaimmaláhka mii dáhttu seammaláhkásažžan giedahallat seastinbáŋkkuid guovtti eaiggátjoavkkuid; servvodat ja IK-duodastuseaiggádiid. Ovddeš hástalusat čovdosedje ásaheami bokte. Váttisvuotnan lei ahte IK-duodastuseaiggádiid vuotoruhta lei šaddan mielahis stuoris ja vuodđudusásaheapmi bissehii dán geavvama. Báŋku mearridii danin 2009:s odđa vuotoruhtapolitiikka mii dajai ahte eaiggátjoavkkut galge giedahalloyjuvvt seammaláhkásažžan, ja galggai maiddá oažžut seamma juolludanmuni jahkebadjebáhcagis nugo vuotoruhta/skeanjkaid. Dát livččii dattege dagahan mealgadis stuorra vuotoruhtajuohkkimiid (namalassii; skeanjkaid) servvodahkii eaiggát namos – eaiggádii gean báŋku ii livčče sáhtán vuordit leat boahteáiggi árvobáberčáliiemiide livččii lean oasseváldin. Guhkes áiggi badjel dát livččii doalvot dohko ahte lei loaktit báŋkku servvodatlaš oamasteami, ja dan ii livčče lean báŋkui iige servvodatlaš oamasteapmái ávkin. Dán vuodul mearridii váldočaahkkin ášahit Seastinbáŋkovuodđudusa SeastinBáŋku 1 Davvi-Norga, ja báŋku ulbmil lea ahte jahkásaš vuotoruhta (skeanjkaid) servvodahkii galgá vuodđudusa bokte mannat. Vuodđudus sáhtá nu cegget kapitála man sáhtá geavahit boahtevaš árvobáberčáliiemiide báŋkkus. Áiggi badjel hálldaša vuodđudus stuorit oasi báŋkku servvodatlaš oamasteami. Maŋŋil go 2011' jahkebohtosa ruđat leat juolluduvvon, de lea báŋku fievridan vuodđudussii 202 milj. ruvnnu. Báŋku fála vuodđudussii oassádallat árvobáberčáliiheimis 2011:s ja vuodđudus oassádalai 33,7 milj. ruvnnuin.

Báŋkku váldočaahkkin lea njukčamánu 2012 addán váldostivrii fápmudusa fállat Seastinbáŋkovuodđudussii SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgii árvobáberčáliiheimi gitta 250 milj. ruvnnuin. Dákkár árvobáberčáliiheapmi vissásit čadahuvvo 2012:s dahje 2013:s, ja dáhpáhuvvá márkaneavttuid mielde.

Váldostivra ja konsearnahovdengoddi

Báŋkku váldostivra, man Kjell Olav Pettersen jodiha, lea 2011:s doallan 16 čoaččima. Váldostivra áirasat leat seammát go mat ledje 2010:s. Konsearnahovdengottis leat čieža áirasa. Konsearnahovdengottis eai leat leamaš rievdadusat 2011:s.

2011:s čielggai ahte hálldahaslaš direktivra guhkida iežas virgesiehtadusa 31.12.12 radjái. Doaimma nammadit odđa hálldahaslaš direktivrra lea álggahuvvon, ja vuordojuvvo ahte nammadeapmi lea čielggas 1. jahkebealis 2012:s.

Váldostivrras lea buhtaduslávdegoddi mii galgá árvvoštallat hálldahaslaš direktivrra bálká- ja bonuseavttuid/ortnegiid ja evttohit vejolaš rievdademiid. Báŋku áigu iežas buvttadanmáksimiid heivehit mearrádusaide mat leat odđa finánsasuorggi njuolgadusain, ja buhtadan-/máksinlávdegoddi oažžu válddi čadahit dáid mearrádusaid.

Dárkkástuslávdegoddi galgá ráhkkanahit stivraáššiid mat gusket bearráigeahččat rudalaš diehtajuohkima, fitnodatsearvvi siskkáldas-dárkkisteami ja riskagiedahallangoziheami. Hálldahaslaš direktivrra ovddasvástáduš lea ahte lávdegoddi dárbbu mielde ja bivdima bokte oažžu dieđuid ja neavvagiid. Lávdegottis leat golbma hovdengoddestivralahtu, ja geat galget leat sorjjasmeahttumat definišuvnna mielde

mii lea rávvagiin ”Eaiggátstivren ja fitnodatsearvvi hálldašeami norgga rávvagat” (Corporate Governance). Dás čujuhuvvo jahkedieđáhusa kapihttalii ”Doaimmahálden ja konsearnahovdengoddi”.

Makroekonomalaš dilit – 2012 vejolašvuodát

Davvi-Norggas lea leamaš hui positiivalaš ekonomalaš ovdánupmi maŋimus jagiid. Dán oaidná earret eará bargomárkanis mas lea historjjálaš vuollelegis bargguhisvuotta. Vearránmihtu, man rabas virggit bargoveahkaloguid ektui čájehit, lea vuolimus dásis riikkas. Mieldeváikkuheaddji ártá dasa lea sihke riikkaoasi stuorra ja dássedis almmolaš suorgi ja dat ahte eanaš ealáhusain lea leamaš mealgat buorre ovdánupmi.

Hui čavga bargomárkana váikkuhus vuhtto dađistaga čielgasit, lassáneaddji ollu guossebargiiguin. Báikkálaš odđa doaimmaid árvoháhkama čuozaheami lea ahte dat šaddá unnánat go maid livččii lean jos báikkiin livččii doarvá virggálaš bargoveahka. Positiivalaš bealli lea ahte riikka-oasis dál lea netto sisafárren ja ahte olmmošlohku lassána. Ekonomalaš ovdánupmi Nannán-Norggas lea bisánan 2011:s ja bisánii 2,6%:i. Bisáneami váldosivat leat go riikkaidgaskasaš ekonomiijas lei lassáneaddji eahpesihkarvuotta. Seamma dilit leat Davvi-Norggas, gos oalle unnán olbmot huksejit odđa dáluid ja stuorámus gávpogiid stohpomárkanis lea dušše mearálaš ovdánupmi. Stuorit eahpesihkarvuotta ii leat váikkuhan mearkkašan veara konsearnna loatnaaddinhivvodaga krediidtakvalitehtii, mas vahátgillamat leat ain vuollelegis dásis.

Lea ártá vuordit ahte ovdánupmi 2012:s lea seamma dásis go 2011:s. Dát mearkkaša ahte Davvi-Norggas dán jagis lea mearálaš ovdánupmi. Ferte liikká cuiget ahte lea mealgadas eahpesihkarvuotta go guoská ekonomalaš vejolašvuodaide.

Reantodási lea leamaš vuollelegis go maid navde 2011:s, mieldeváikkuheaddji ártá lea oalle stuorra riikkaidgaskasaš eahpesihkarvuotta ja ballu mii de sáhtá dagahit ahte Norgga riikkaidgaskasaš gilvalannákca unnu go kruvndokursa lea nanus. Davvi-Norggas stuorui dálloaluid vealgi 5,5%:in jagis 2011, mii lea veahás vuollil riikka gaskameari. Go geahččá viessohattiid ja stohpovuodemiid, de lea ágga navdit ahte ovdánupmi bisui stádisin 2011:s ja bissu stádisin viidasut 2012:s.

Davvi-Norgga ekonomalaš dilli 2012 árvvoštallojuvvo leat duhtadahtti, muhto eahpesihkarvuotta guoská erenoamážit ealáhusaide mat vuvdet gálvvuid eurohpaláš riikkaide. Plussabealde lea ártá vuordit buori doaimmain positiivalaš váikkuhusa mariinnsuorgái, lassáneaddji oljo- ja gássadoibmii ja mátkeealáhussii. Konsernii SeastinBáŋku 1 Davvi-Norgii lea jáhkkinis vuordgis oalle stuorra ovdánupmi sihke persovdna- ja fitnodatmárkanis. Navdojuvvo ahte reantodási bissu oalle vuollelegis dásis olles 2012', juoga mii váfistit dálloaluid ja maid dáid fitnodagaid ekonomiija. Váldostivra ii vuordde makkárge stuorit rievdadusaid loatnaaddinhivvodagaid riskkas 2012:s.

Báŋkomárkana gilvu lea hirkmat garas, erenoamážit persovdnamárkanis ja fitnodatmárkana vuollelegisriskaoasis. Norgga ja eará riikka eiseválddit čavgejit gáibádusaid finánsaealáhussii dakko bokte ahte gáibidit stuorát iežaskapitála ja bastilit gáibádus buori máksinnákcahaldemii. Čavgadeabbo njuolggadusat dagahit eanet goluid báŋkkuide, mat galget birgehállat stuorit siskkáldas beavttálmahttinvuodain, kunddarhaddegoargnumiin ja iežaskapitála unnit vuotoárvvuin.

SeastinBáŋku 1 Davvi-Norga lea bures ráhkkanan dákkár gilvaleapmái ja lea ain dan dilis ahte sáhtá šaddan riikkaoasi njunus finánsaásahussan.

Loahpaheapmi

Jáhkerhketdoallu lea ovddiduvvon dainna eavttuin ahte doaibma joatkašuvvá. Vuodđun dása lea konsearnna guhkesáigásaš plána ja lagamus jagiid boaduseinnostusat. Konsearnnas lea dearvvaslaš ekonomalaš ja ruđalaš dilálašvuohta.

Konsearnnas lea 2011:s leamaš ovdánupmi ja dat lea ain nannen iežas márkansajádaga ja ruđalaš dili. Bánku lea maidđái 2011:s geavahan mealgat ollu ressursasaid oahpahussii mii lea bájkku kundarráđđeaddiide autorisašuvdnaortnega birra. Mielbargit leat ángirit ja viššalit čadahan oahpahusa. Váldostivra giitá dán barggu ovddas - deatalaš oassi ovdánahttit konsearnna SeastinBánku 1 Davvi-Norga.

Váldostivra giitá maidđái konsearnna kundariid ja buriid verddiid ovtasbarggu ovddas 2011:s.

Longyearbyen, njukčamánu 26. beaivve 2012

SEASTINBÁDKU 1 DAVVI-NORGGA VÁLDOSTIVRRAS

Kjell Olav Pettersen
(jodiheaddji)

Erik Sture Larre jr.
(nubbinjodiheaddji)

Roar Dons

Elisabeth Johansen

Ann-Christine Nybacka

Pål A. Pedersen

Anita Persen

Vivi Ann Pedersen

Hans Olav Karde
Hálddahušlaš direktivra

GYLDNE TIDER

GYLDNE TIDER

SpareBank 1 Nord-Norge

Totalt har vi 74 kontorer i 64 kommuner pluss Svalbard. I tillegg har vi to kontorer i Nordvest-Russland.

FINNMARK

Alta
Berlevåg
Breivikbotn
Båtsfjord
Hammerfest
Havøysund
Honningsvåg
Karasjok
Kautokeino
Kirkenes
Kjøllefjord
Lakselv
Tana
Vadsø
Vardø
Øksfjord

TROMS

Bardufoss
Brøstadbotn
Burfjord
Finnsnes
Gryllefjord
Hansnes
Langnes, Tromsø
Lyngseidet
Nordkjosbotn
Olderdalen
Oteren
Setermoen, Bardu
Senjahopen
Sjøveggen
Skjervøy
Sommarøy
Stonglandseidet
Storslett
Storsteinnes
Sørreisa
Tennevoll
Tromsdalen, Amfi
Tromsø, Storgata 65
Tromsø, Sjøgata 8

HÅLOGALAND

Andenes
Borkenes
Bø
Evenskjer
Hamnvik
Harstad
Kabelvåg
Leknes
Lødingen
Melbu
Myre
Narvik
Ramberg
Reine
Risøyhamn
Sortland
Stokmarknes
Svolvær

NORDLAND

Bodø, Storgata 40
Bodø, City Nord
Fauske
Hamarøy
Leinesfjord
Misvær
Moldjord
Rognan
Røst
Værøy
Ørnes
Meløy

HELGELAND

Brønnøysund
Mo i Rana
Mosjøen
Nesna
Sandnessjøen

SPITSBERGEN

Longyearbyen

HOVEDKONTOR:

Tromsø

ORGANISERING:

5 regioner

REGIONKONTOR:

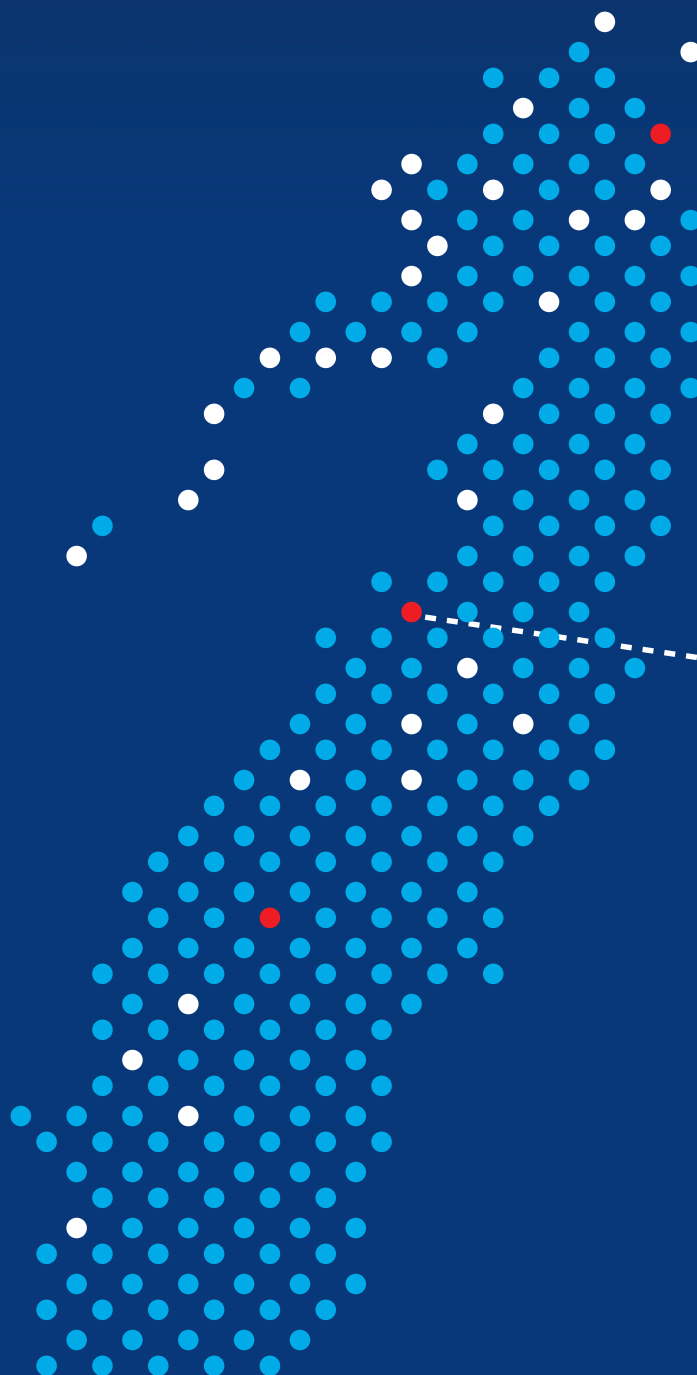
Hammerfest
Tromsø
Harstad
Bodø
Mo i Rana

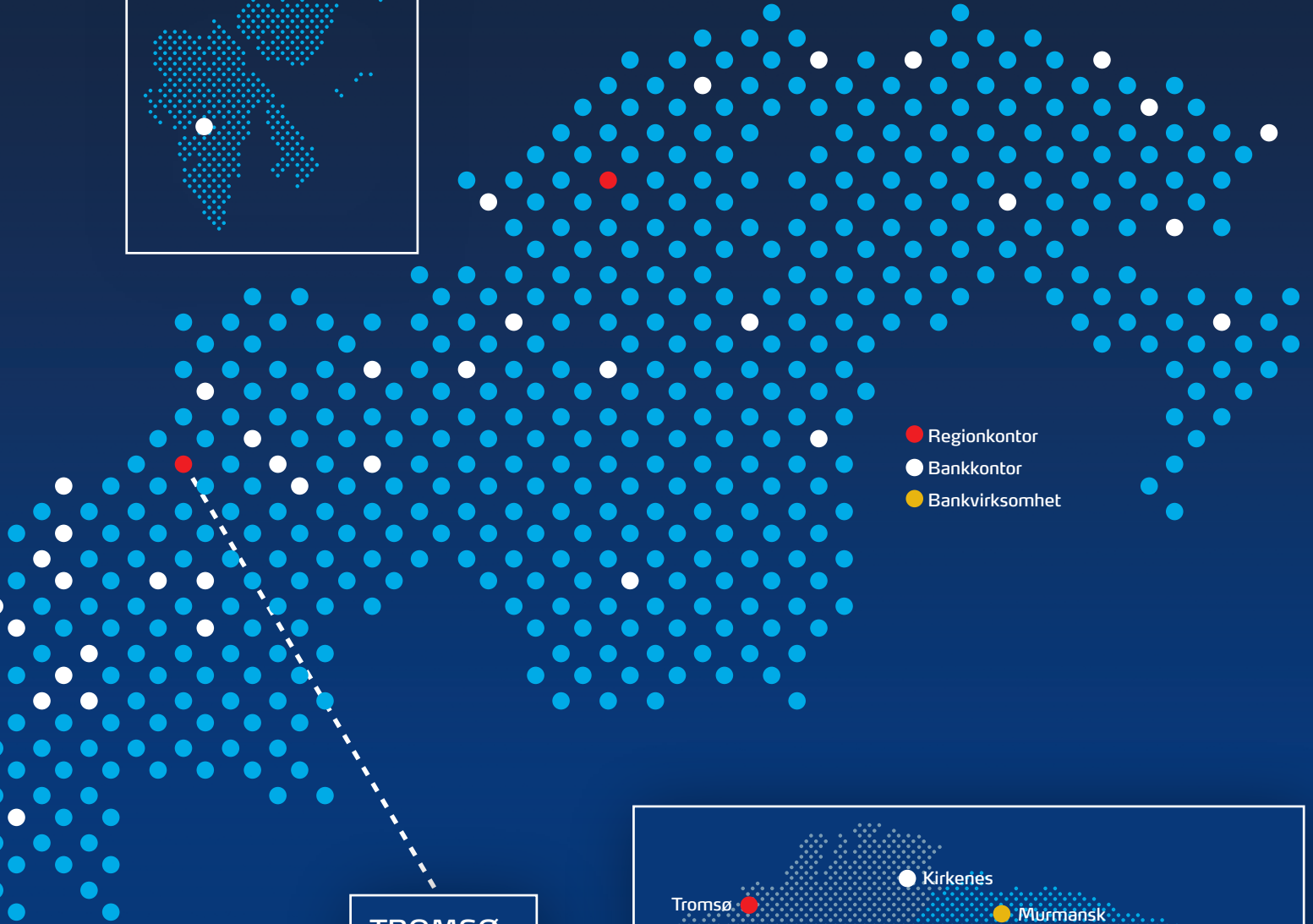
LOKALISERING:

76 steder

ANTALL ÅRSVERK:

788

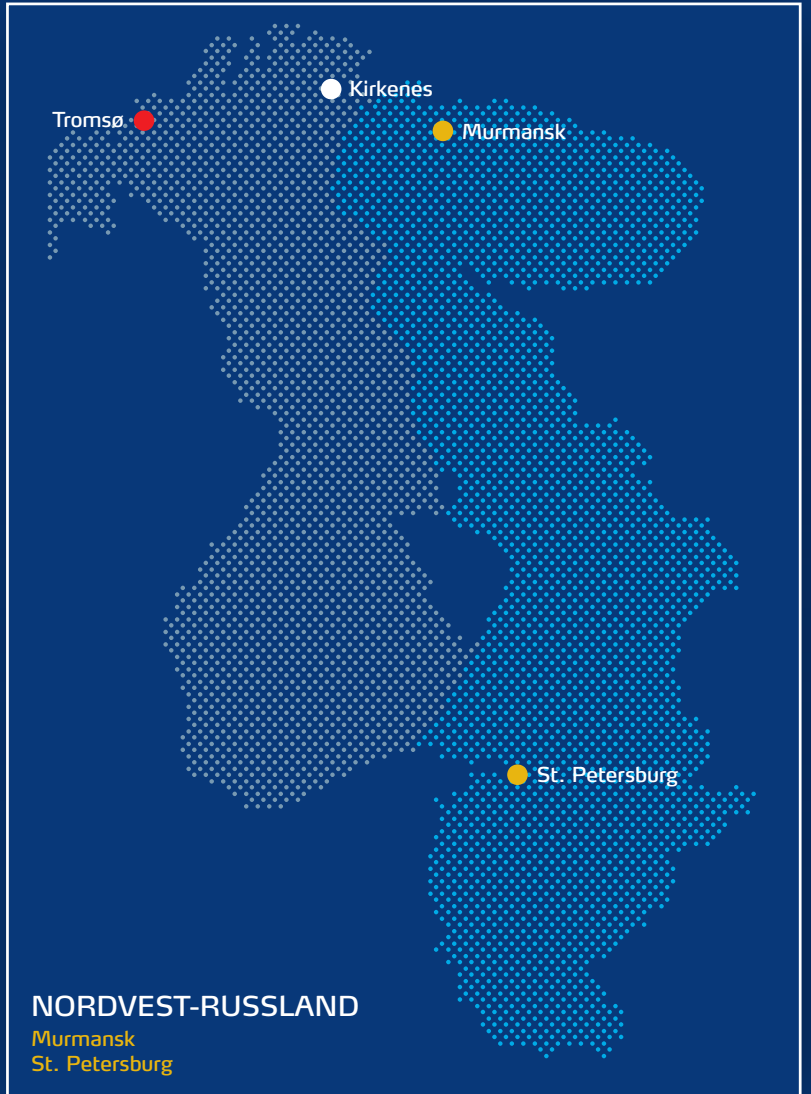

- Regionkontor
- Bankkontor
- Bankvirksomhet

TROMSØ
Storgata 65
Sjøgata 8
Langnes
Tromsdalen

BODØ
Storgata 40
City Nord

NORDVEST-RUSSLAND
Murmansk
St. Petersburg

SpareBank 1 Nord-Norge

Org. nr.: NO 952 706 365

Postboks 6800, 9298 Tromsø, telefon 02244, faks 77 62 25 71, www.snn.no

SpareBank
NORD-NORGE